

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KËSHILLI KOMBËTAR I TERRITORIT

MIRATOHET

~~KËSHILLI KOMBËTAR I TERRITORIT~~
~~Z. EDI RAMA~~

MINISTËR I INFRASTRUKTURËS DHE ENERGJISË

Z. DAMIAN GJIKNURI

Kryetar i Këshillit Bashkiak

Z. Pjetër Pjetër

Miratur me Vendim të Këshillit Bashkiak
Nr. 50 Datë 20.04.2018

Kryetar i Bashkisë

Z. Ndoc Dedaj

PLANI I PËRGJITHSHËM VENDOR I BASHKISË MIRDITË

STRATEGJIA TERRITORIALE

Miratur me Vendim të Këshillit Kombëtar të Territorit Nr. 2, Datë 20.06.2018

DPKZHT: Z. Altin Marashi

KONSULENT "GAIA S.A. MELETON", Dimitrios Mamounis, Nr. Liç.554

Small dark smudge or mark at the bottom left corner.

TABELA E PËRMBAJTJES

HYRJE	3
1. STRATEGJIA TERRITORIALE	5
1.1. Udhëzime të detyrueshme dhe dispozita	5
1.2. Rezultatet nga konsultim publik	8
1.3. Analiza e metabolizmit dhe vlerësimi i përgjithshëm i territorit të njësisë	11
1.4. Përcaktimi i territorit sipas pesë sistemeve	33
1.5. Identifikimi i nevojave, potenciali dhe kufizimet	37
1.6. Vizioni i Zhvillimit dhe Strategjia Territoriale	43
1.6.1. Vizioni i zhvillimit	43
1.6.2. Strategjia e Zhvillimit dhe Objektivat	44
1.6.3. Parimet dhe politikat kryesore për çdo sistem.....	49
1.6.4. Parashikime demografike.....	57
1.6.5. Rezervat e strehimit.....	65
1.6.6. Parashikimet financiare	80
1.6.7. Struktura e ndërtimeve	91
1.6.8. Niveli i cilësisë së mjedisit.....	94
1.7. Ndryshimete mundshme të sistemeve	98
2. PLANI I VEPRIMEVE STRATEGJIKE/ PRIORITARE DHE PROJEKTET PILOT TË ZHVILLIMIT	101
2.1. Plani i Veprimit	101
2.2. Projekte prioritare / Pilote të zhvillimit	126
REFERENCAT	163
ANEKS	164
1. Konsultimi me grupet e interesit dhe aktorë të ndryshëm	165
2. Këshillimi publik e dytë	169
3. Konsultimi me biznset e Bashkisë Mirditë	177
4. Takim e Forumit të Bashkëndimit të Planifikimit Vendor (FBPV)	180
5. Treguesit e monitorimit dhe vlerësimit	183

HYRJE

Ky material paraqet raportin teknik për Fazën e II-të të studimit "**Hartimi i Planit të Përgjithshëm Vendor për Bashkitë Mirditë**", i cili u rishikua në bazë të shkresës me nr. prot. 1185/02/8.11.2017 të AKPT mbi "Raportin e Vlerësimit Teknik të Dokumenteve të Fazës II". Pikërisht paraqet Dokumentin e Strategjisë Territoriale së Zhvillimit, i cili është qasja e parë fiziko-hapësinore me Planin e Përgjithshëm Vendor (PPV) të kësaj bashkie, si shprehja më e lartë e planifikimit të territorit, që pasqyron përparësi e qëllime strategjike, objektiva, mjete e rezultate të pritshme, për të orientuar, drejtuar dhe nxitur proceset e mëtejshme të planifikimit të territorit. Në këtë fazë është hartuar Strategjia Territoriale e Bashkisë Mirditë, ku përfshihen vizioni i zhvillimit të Bashkisë për vitin 2032, objektivat strategjike, akset prioritare, si edhe plani i veprimit me projektet e propozuara për Bashkinë.

Për studimin "**Hartimi i Planit të Përgjithshëm Vendor për Bashkitë: MIRDITË, PUKË**", u nënshkrua një kontratë më 04-07-2017 ndërmjet Ministrisë së Zhvillimit Urban dhe GAIA SA, ndërsa, në të njëjtën kohë, u nënshkrua marrëveshja trepalëshe ndërmjet Ministrisë së Zhvillimit Urban, Bashkisë Mirditë dhe kompanisë GAIA SH.A. STUDIME, më 06-07-2017.

Pas nënshkrimit të kontratës, u realizua takimi për fillimin e procesit të hartimit të Planit të Përgjithshëm, ditën e Enjte, më 06.07.2017, ku edhe u prezantuan pikat kyçe dhe hapat për përgatitjen, analiza e tendencave të zhvillimit në vitet e fundit në të dhënat sociale, ekonomike e demografike të mbledhura në fazat e parë, u analizuan rolet e të gjitha palëve të përfshira dhe u hartua dokumenti strategjik thelbësor që udhëzon zhvillimin fiziko hapësinor të njësisë së qeverisjes vendore dhe shërben si bazë për zhvillimin e Planit të Përgjithshëm Vendor. Në kuadër të takimit hapës, u realizua takimi i parë njohës ndërmjet kryetari të Bashkisë Ndrec Dedaj dhe stafit të saj, z. Altin Marashi (Drejtor i Urbanistikës), znj. Adelina Dukaj (urbaniste e qytetit) dhe z. Blenard Dudi (GIS ekspert), me përfaqësuesit e studiuesve të Shoqërisë GAIA SH.A. STUDIME. Në vazhdim, filluan punimet për grumbullimin dhe analizën e të dhënave. Faza A u prezantua më 15 Shtator 2017 në një konsultim publik të organizuar në Rrëshen dhe u dorëzua më 18 Shtator 2017. Në këtë Fazë B, e cila është faza e vlerësimit të rezultateve të analizave, identifikohen problemet dhe mundësitë e zonës së studimit dhe bëhen disa parashikime të popullsisë, si edhe parashikime ekonomike për një periudhë kohore të 15 viteve të ardhshme. Qëllimi i kësaj faze është hartimi i planit të veprimit të bashkisë dhe programet kryesore pilote të zhvillimit, me qëllim përmbushjen e vizionit të zhvillimit dhe strategjisë së bashkisë.

Në këtë pikë dëshirojmë të falënderojmë kryetarin e Bashkisë së Mirditë z. Ndrec Dedaj për bashkëpunimin dhe sigurimin e informacionit të nevojshëm për vizionin e qytetit.

Gjithashtu, do të donim të falënderonim të gjithë stafin e Bashkisë, z. Pjetër Pjetri Kryetar i Këshillit Bashkiak, z. Mëhill Paçuku, Ing. dhe N/Kryetari i Bashkisë,

Altin Marashi, Ing. dhe Drejtor i PZHTS, z. Alban Marku, Arkitektin Specialist i DPZHTS, z. Klajdi Dodaj, Ing Specialist i Kadastrës, z. Gjovalin Nikolli, Ing. Përgjegjës Sektori për Pyjet, z. Gjok Vuka, Administrator i Njesisë Administrative Rrëshen, z. Malvina Marku, Juriste në DPZHTS dhe në veçanti z. Blenard Dudi, Ing. Specialist GIS në DPZHTS, mbikëqyrës i studimit në emër të Bashkisë, me të cilët kemi pasur një komunikim të vazhdueshëm, bashkëpunim dhe shkëmbim të të dhënave dhe pikëpamjeve përgjatë Fazës A dhe Fazës B

Gjatë gjithë zhvillimit të përgatitjes së Fazës A dhe B të studimit, kishte një bashkëpunim të plotë dhe komunikim të dyanshëm me AKPT dhe z. Taulant Dano dhe z. Ermal Pashollari, të cilët janë mbikëqyrësit e përgjithshme dhe koordinorët e planit «Hartimi i Planit të Përgjithshëm Vendor për bashkitë: MIRDITË, PUKË», të cilin do të dëshironim ta falënderonim për kontributin e tij të rëndësishëm në hartimin e Fazës A dhe B të studimit.

Së fundi, do të donim të falënderonim të gjithë anëtarët e Grupit të Studimit GAIA SH.A. STUDIME dhe veçanërisht partnerët vendorë:

znj. Diana Bardhi, Inxhinierë Civile, Udhëheqëse e Ekipit, Zyra Vendore e Tiranës

znj. Borianë Golgota, Arkitekte & Urbaniste, Zyra Vendore e Tiranës

z. Elton Toska, Arkitekt, Koordinator i të gjitha Ekipëve Vendore në bashkitë Pukë dhe Mirditë

znj. Etmira Kanani, Eksperte Ligjore

1. STRATEGJIA TERRITORIALE

1.1. Udhëzime të detyrueshme dhe dispozita

PROJEKTET KOMBËTARE

Legjislacioni kombëtar urban, konkretisht Ligji nr. 107, datë 31.07.2014 “Për Planifikimin dhe Zhvillimin e Territorit” parashikon materializimin e Planit të Përgjithshëm Kombëtar (PPK), Planeve Kombëtare Sektoriale (PKS) për të gjithë territorin kombëtar ose pjesëve të tij dhe të Planeve të Detajuara për Zona me Rëndësi Kombëtare (PDZRK), si mjete bazë të planifikimit hapësinor kombëtar.

Në kuadër të zhvillimit të qëndrueshëm dhe të integruar të Bashkisë, objektivat dhe politikat strategjike bazohen në udhëzimet e detyrueshme të parashikuara nga Plani Kombëtar i Rregullimit të Territorit. Në veçanti, rëndësia e tij analizohet në nivel politik, institucional dhe ekonomik, përfitimet e shumta (ekonomike, sociale dhe mjedisore) nëpërmjet qëllimeve të mëposhtme:

- Promovimi i kohezionit territorial përmes zhvillimit të balancuar ekonomik dhe social të rajoneve dhe përmirësim të konkurrencës.
- Nxitje e zhvillimit të gjeneruar nga funksionet e përziera urbane dhe përmirësimi i marrëdhënieve midis zonave urbane dhe rurale.
- Promovim të aksesit.
- Përmirësimi i aksesit me njohuritë dhe informacionin
- Reduktimi i ndikimit negative ndaj mjedisit Mbrojtja e burimeve natyrore dhe kulturore.
- Forcimi i trashëgimisë kulturore si faktor i zhvillimit.
- Zhvillimi i burimeve të energjisë duke ruajtur, paralelisht, sigurinë e energjisë.
- Promovimi i cilësisë dhe turizmit të qëndrueshëm.
- Ulja e ndikimit të fatkeqësive natyrore.

PPK identifikon pesë sistemet territoriale me objektivat specifike dhe politikat, të cilat janë të organizuara veçmas me ndihmën e qendrave, akseve dhe zonave. Bëhet fjalë për sistemin urban, sistemin agrar, sistemin natyror, sistemin hidrik dhe sistemin e infrastrukturës.

Për sa i përket **sistemit urban**, propozohet konsolidimi dhe zhvillimi policentrik i sistemit urban, i cili do të largojë përjashtimet dhe do të zbusë pabarazitë. Promovohen, gjithashtu rajonet e fuqishme që komunikojnë me njëri-tjetrin dhe kanë marrëdhënie plotësuese.

Për sa i përket **sistemit bujqësor**, propozohen politika për mbrojtjen e tokës bujqësore ndaj zhvillimit urban. Objektivi kryesor është rritja e efikasitetit dhe produktivitetit të një sektori të prodhimit bujqësor. Kjo duhet të arrihet përmes politikave të mëposhtme të PPK: ruajtje, stabilizim (konsolidim), modernizim.

Në të njëjtin kontekst, është parashikuar mbrojtja dhe promovimi i **sistemi natyror** me prezantimin e duhur të tij.

Me rëndësi të veçantë gjykohet **sistemi ujqor**, në lidhje me të cilën identifikohen disa dobësi dhe probleme që lidhen me çështje të caktuara: (a) të menaxhimit, (b) sasisë së burimeve ujore, (c) cilësinë e burimeve ujore, (ç) ndotjen nga burime të ndryshme. Në dritën e këtyre çështjeve, në PPK janë përcaktuar rekomandimet përkatëse si përdorimi racional i ujit, kontrollin e aktiviteteve ilegale, koordinimi dhe bashkëpunimi midis shërbimeve lokale, rajonale dhe qendrore, përmirësimi i kuadrit institucional për monitorimin, menaxhimin e qëndrueshëm të ujërave nëntokësore, duke përfshirë puset, kontrollin dhe shfrytëzimin e ujërave të shiut, investimet në kërkime dhe njohuritë e resurseve ujore.

Në lidhje me **sistemin infrastrukturor**, objektivi i PPK është mbështetja e zhvillimit të integruar të rrjeteve të infrastrukturës që përbëhen nga transporti, energjia dhe komunikacioni. Me fjalë të tjera, gjykohet zhvillimi i një sistemi transporti multimodal, të integruar dhe miqësor me mjedisin, i cili do të sigurojë lidhjen dhe aksesin në nivel kombëtar, do të zhvillojë lidhjen ndërkufitare, do të promovojë transportin publik dhe mjetet alternative për të lidhurakset rrugore drejt zhvillimit të rrugëve turistike dhe historike.

Për sa i përket Bashkisë për të cilënpo hartohet studimi, bazuar në hartat e PPK, ajo ka një pozicion kyç në lidhje me zhvillimin e rrjeteve energjetike, pasi përshkohet nga linjat ekzistuese të transmetimit të energjisë të llojeve të ndryshme si edhe nga gazësjellësi i propozuar i gazit natyror IAP-Kosovë. Gjithashtu, është një zonë me rezerva të shumta të mineralit të bakrit dhe minerale jo-metalike. Referohet si qendër e nivelit kombëtar për zhvillimin e industrisë përpunuese (është një midis njëmbëdhjet të tillave në total). Së fundi, konstatohet se nuk është rajon me prioritet të zhvillimit të energjisë së rinovueshme, por ndërkohë disponon potencial për prodhimin e energjinë eolike dhe energjisë nga biomasa.

Zona e studimit është pjesë e zonës së veçantë të zhvillimit Pukë - Mirditë - Fushë Arrëz. Tipare të rëndësishme të kësaj zone janë nxjerrja e mineraleve dhe përpunimi i tyre, zhvillimi i industrisë përkatëse dhe teknologjisë. Në veçanti, ka rezerva të konsiderueshme të bakrit në pjesën veriore të Bashkisë Mirditë, në lindje të Bashkisë Pukë dhe në Bashkinë Fushë Arrëz, dy miniera në Lakrosh dhe Munellë, si edhe uzinën e pasurimit të bakrit. Minierat e bakrit kanë një ndikim të drejtpërdrejtë negativ në lumenj, për këtë arsye, duhet të merre, masa për rehabilitimin dhe minimizimin e ndotjes. Përveç kësaj, rajoni disponon elementë natyrorë dhe peizazhe të cilat duhet të ruhen dhe zhvillohen më tej. Ka mundësi për prodhimin dhe kultivimin e lajthisë, arrave dhe gështenjave, dhe për këtë arsye ka nevojë për forcimin e një zinxhiri të integruar të prodhimit: kultivim-mbledhje-përpunim.

Gjithashtu, ndodhet në zonën e menjëhershme të ndikimit të polit Shkodër-Lezhë, i cili shërben si porta perëndimore e rajonit maloro verior të vendit. Prioritet përbën përmirësimi i lidhjes së tij me këtë dipol - portë hyrëse e vendit dhe promovimi i bashkëpunimit të tyre. Është e rëndësishme afërsia e bashkisë me dy zona

ndërkufitare të bashkëpunimit që përfshijnë edhe nyje multimodale të transportit ndërkombëtar: Kukës-Prishtinë dhe Shkodër-Podgoricë. Aks kryesor i zhvillimit është rruga kryesore me rëndësi kombëtare/ndërkombëtare E851 (Rruga e Kombit), e cila do të bëhet një aks i integruar i infrastrukturës dhe i përket rrjetit kryesor rrugor kombëtar, që lidh Shqipërinë me Kosovën dhe bën pjesë në rrjetet trans-evropiane. Ky aks duhet të përmirësohet nga ndërtimi i një terminali me synimin për të përmirësuar transportin publik të njerëzve dhe mallrave. Krahas tij pritet të ndërtohet dega kryesore e rrjetit hekurudhor me drejtim nga Kukësi në Kosovë, si edhe degë që do të lidhin Rrëshenin me Klosin. Gjithashtu, në një zonë më të gjerë të tij do të kalojë tubacioni i gazit IAP Kosovë. Pranë tij do të gjendet selia e Bashkisë e cila është një qendër e nivelit të tretë bazuar në hierarkinë e rrjetit kombëtar të vendbanimeve, si edhe Rubiku i cili është një qendër e kualifikuar lokale, një epiqendër e zhvillimit të industrisë dhe përpunimit. Për forcimin e Rubikut propozohet rigjallërimi i zonës industriale dhe ndërtimi i stacionit të mallrave dhe lidhja e tij me vijën hekurudhore Durrës-Kukës. Gjithashtu, krijohet edhe një aks i dytë i një zhvillimi të butë me drejtim Veri-Jug përmes rrugëve më peizazheve të bukura natyrore dhe krijimi i rrugëve për biçikleta, të cilat do të lidhin bashkinë me Bashkitë Pukë dhe Mat duke krijuar një qasje drejtburime të reja dhe destinacioneve. Për më tepër, forcimi i bashkëpunimit me bashkitë fqinje dhe kryesisht me Bashkinë Pukë, Mat, Fushë Arrëz dhe Kukës është një përparësi për PPK.

Vlen të theksohet se planet e aprovuara kombëtare sektoriale (**Plani i Integruar Ndërsektorial i Bregdetit, Plani i Integruar Ndërsektorial**), si edhe **Plani Sektorial Kombëtar i Turizmit për Alpet**, i cili është në proces miratimi, nuk kanë ndikim në zonën e studimit.

PROJEKTET RAJONALE DHE LOKALE

Më poshtë janë përfshirë dhe po paraqiten të gjitha drejtimet nga planet rajonale që prekin dhe ndikojnë zonën e studimit.

“Plani Rajonal i Menaxhimit të Pyjeve dhe Kullotave për Qarkun e Lezhës”, i hartuar në vitin 2009 nga Këshilli i Qarkut Lezhë, në kuadër të zbatimit të Strategjisë Kombëtare për Zhvillimin e Pyjeve dhe Kullotave në Shqipëri, propozon masa për të luftuar ilegalitetin e gjuetisë dhe parandalimin e zjarreve në pyje.

“Koncepti Strategjik i Zhvillimit Rajonal, Qarku i Lezhës”, i hartuar në vitin 2010 si një bashkëpunim Bashkisë Lezhë dhe GTZ, përqendrohet në sipërmarrjen e sektorit primar (agrobiznesin), në turizëm dhe infrastrukturë. Zhvillimi i turizmit dhe promovimi i trashëgimisë kulturore mund të arrihet përmes një sërë projektesh dhe veprimesh, si për shembull përmirësimi dhe rindërtimi i muzeut të Rrëshenit, krijimi i objekteve informative dhe informacioni për vizitorët dhe promovimi i prodhimeve vendore.

“Skenarët e Zhvillimit Nënrajonal në Qarkun Shkodër” (2015) i japin përparësi edukimit (krijimit të potencialit të fuqisë punëtore të kualifikuar), infrastrukturës dhe shërbimeve, turizmit, agroindustrisë dhe mbrojtjes nga përmytjet. Konsideron si

shtylla zhvillimi në rajon sektorin bujqësor (bujqësi dhe blegtori), turizmi dhe industria.

Në veçanti, për aksin e parë, propozohet shtimi i sipërfaqeve të kultivuara, marketingu i produkteve kryesore (si vera), informimi i fermerëve, krijimi i infrastrukturës adekuate për mbështetjen e zinxhirit të prodhimit dhe mbrojtjen e biodiversitetit.

Për turizmin, Bashkia e Mirditës është nënrajoni i bukurive të natyrës, por jo vetëm, dhe theksi vihet në: (a) projektimin dhe promovimin e të gjitha peizazheve (si Kroi i Bardhë, shpella karstike në Kthellë, Kulla, Burgu i Spaçit), duke u fokusuar dhe në ekoturizëm si edhe) krijimin e rrugëtimeve/monopateve të organizuara (p.sh. për këmbësorë dhe biçikleta).

Në lidhje me industrinë, Bashkia përbën një nga dy nën-zonat ku propozohet ripërdorimi i zonave të braktisura industriale dhe zonave të minierave, adresimi i problemeve mjedisore të shkaktuara nga aktiviteti i mëparshëm, menaxhimi i mbeturinave minerare dhe mbrojtja e ujërave nëntokësore.

1.2. Rezultatet nga konsultim publik

Gjatë fazës A' të studimit dhe në një periudhë kohore shumë pranë përfundimit të fazes A, në Bashkinë e Mirditës u zhvillua një konsultim publik, në datë 15 Shtator 2017, për të paraqitur, tek grupet e interesit, rezultatet e kësaj faze. Përveç konsultimit, u shpërndanë pyetësorë tek të pranishmit me qëllimin që secili të përfshihej në këtë proces dukeshprehur pikëpamjet dhe sugjerimet e tyre në lidhje me studimin, si edhe për të listuar problemet më të rëndësishme që ata mund të kenë identifikuar në bashkinë e tyre dhe që nuk ishin përmendur në këtë konsultim të hapur për publikun. Në total janë plotësuar 25 pyetësorë. Pyetësorët përbëheshin nga 11 pyetje të hapura, kryesisht që kanë lidhje me mundësitë për zhvillim ekonomik si edhe pikat e dobëta të Bashkisë. Nga pyetësorët rezultuan konkluzionet e mëposhtme, të cilat japin një pamje më të përgjithshme se si publiku në këtë bashki, grupet e ndryshme të interesit dhe palë të tjera të interesuara e shohin dhe do ta donin Bashkinë, por për shkak se numri i pyetësorëve ishte i vogël, nuk mund të arrijmë të japim konkluzion sasiorë.

Nga pyetja e parë, në lidhje me fushat në të cilat bazohet zhvillimi ekonomik, shumica e të anketuarve janë përgjigjur për sektorin e bujqësisë, blegtorisë, turizmit, tregtisë dhe shërbimeve. Është po aq e rëndësishme dhe fusha e zhvillimit të ekonomisë, kontributi i infrastrukturës së duhur në këtë zhvillim, si edhe përdorimi i mirë i burimeve natyrore të rajonit. Megjithatë, referuar pyetjes, se cilët sektorë do të kishin dëshirë të zhvillohen më tepër, përgjigjet janë të ngjashme. Shumica e të anketuarve iu referua edhe një herë bujqësisë, duke theksuar hortikulturën, vreshtarinë, blegtorinë dhe shërbimet. Përveç kësaj, ata referuan zhvillimin e fushave të industrisë dhe minierave. Së fundi, ata theksuan se do të ishte i mundur që të

zhvilloheshin edhe infrastruktura teknike dhe sociale (transportet, kanalizimet, furnizimin me ujë, sportet, arsimit).

Në pyetjen për problemet më të rëndësishme të bashkisë, shumica e tyre konsiderojnë probleme kryesore atë të rrjetit të infrastrukturës, veçanërisht rrjetin rrugor. Në përgjithësi, ata i referohen autostradës së Reps-it që nuk është e asfaltuar dhe nuk ka hyrje të sigurt lidhëse me bashkinë. Përveç infrastrukturës së transportit, ato gjithashtu i referohen infrastrukturave tjera të tilla si ato të ujësjellësit, ujitjes etj. Probleme të tjera - gjithëpërfshirëse të rajonit, siç janë papunësia, ndotja e mjedisit dhe problemet që krijohen në ekosisteme, si dhe në sektorin e bujqësisë për shkak të ekzistencës së hidrocentraleve, mungesa e fondeve për menaxhimin e pyjeve të bashkisë. Përveç kësaj, rreziku për zonën konsiderohet ndërtimi arbitrar dhe mungesa e studimeve të duhura. Së fundi, ata përmendën mungesën e informimit dhe informacionit dhe marketingun e pamjaftueshëm që nuk promovon bashkinë.

Në lidhje me veprimet e reja që pritet të zbatohen në 5-10 vitet e ardhshme dhe që lidhen me shërbimin e palëve të interesuara, shumica janë përgjigjur për rritjen e investimeve. Investimet lidhen me infrastrukturën për shkollat, qendrat shëndetësore, banesat sociale, shërbimet publike, asfaltimin dhe ndërtimin e rrugëve të reja si në qendrat urbane ashtu edhe në fshatrat e largëta; Në vitet e ardhshme, rajoni gjithashtu duhet të kryejë studime mbi zhvillimin urban dhe rajonal në mënyrë që të ndjekë parimet e zhvillimit të qëndrueshëm. Një detyrë e rëndësishme është mbrojtja dhe rritja e pasurisë natyrore të zonës dhe promovimi i përgjithshëm i vendeve me interes turistik. Veprime të mëtejshme që dëshirojnë të zbatohen kanë të bëjnë me përmirësimin e arsimit në të gjitha nivelet, duke u kujdesur për grupet e ndryshme shoqërore siç janë personat me aftësi të kufizuar.

Këto projekte konsiderohen të nevojshme pasi ato do të ndikojnë pozitivisht në zhvillimin ekonomik të Bashkisë nëpërmjet zhvillimit të sektorëve të turizmit, tregtisë dhe bujqësisë. Kjo do të zvogëlojë papunësinë, do të rrisë të ardhurat dhe mirëqenien e banorëve, ndërkohë që do të dëshmojë për ekzistencën e stimujve për kthimin e atyre që janë larguar nga rajoni. Për zhvillimin ekonomik të rajonit, është e domosdoshme promovimi i prodhimeve vendore dhe rritja e turizmit, fakt ky që pritet të realizohet nga projektet që do të zhvillohen në 5-10 vitet e ardhshme.

Përveç zhvillimit ekonomik, projektet e përmendura më lart, do të ndikojnë pozitivisht në mjedisin e bashkisë. Të anketuarit u ftuan ti përgjigjen pyetjes se në cilën mënyrë do të ndikohet pozitivisht mjedisi i bashkisë. Në përgjigjet e tyre ata i referohen faktit të uljes së migrimit në qendrat e mëdha urbane, rritjes së të ardhurave që lidhen me tregtinë, përmirësimin e bujqësisë përmes shfrytëzimit më të mirë të tokës bujqësore që do të sjellë më tej rritjen e produkteve bujqësore, gjithashtu theksuan reduktimin e numrit të ndërtimeve të paligjshme, rritjen e punësimit etj.

Pyetjes se me cilën mënyrë ata besojnë se studimi PPV do të ndikojë në mjedis, shumica prej tyre kanë thënë se përmirësimi i rrjeteve të infrastrukturës dhe veçanërisht furnizimi me ujë (shërbimi cilësor për ujin e pijshëm), si edhe sigurimi i sistemit të ujitjes dhe trajtimit të mbetjeve të ngurta, do të kenë ndikime pozitive të

mjedisin. Përveç kësaj, ata listuan infrastrukturën e transportit dhe efektet pozitive në mjedis nga përmirësimi i rrjetit rrugor (mbrojtja më e mirë e mjedisit, mjedisi më i pastër, ulja e rreziqeve të tilla natyrore si zjarri, etj.) Ndërmjet efekteve pozitive që u përmendën më lart, përfshihet edhe rritja e produkteve bujqësore dhe përmirësimi i cilësisë së produkteve ushqimore, rritja e mirëqenies së banorëve të bashkisë. Së fundmi, ata iu referuan veprimeve specifike për mjedisin, siç janë ripyllëzimi i zonave të djegura, kultivimi i drurëve frutore, zgjerimi i sipërfaqeve të gjelbra dhe mbrojtja e burimeve natyrore si pyjet dhe uji.

Pyetja tjetër epyetësorit ishte rëndësia e objektivit kryesor mjedisor. Përgjigjet ishin të shumta, të ndryshme dhe gjithashtu po aq të rëndësishme. Të anketuarit përmendën identifikimin, njohjen e zonave të mbrojtura, rritjen e sipërfaqeve të gjelbra dhe mbrojtjen e tyre, rritjen e mbrojtjes së pyjeve nga rreziqet natyrore, zjarri, etj, mbrojtjen e tokës nga erozioni, penalizimin e atyre që nuk e respektojnë mjedisin por e dëmtojnë atë, përmendën gjithashtu edhe ripyllëzimin. Gjithashtu, ata propozuan ndërtimin e digave, mbrojtjen e lumit Fan, të mos ndërtohen më hidrocentrale dhe të ndërmerren studime me natyrë tekniko-ekonomike me qëllim identifikimin e zonat e rrezikshme të bashkisë. Së fundmi, duhet të ketë informim të nevojshëm dhe ndërgjegjësim të banorëve të bashkisë, lidhur me shërbimet e mbeturinave, ndarjen dhe trajtimin e tyre në nivel bashkie (riciklim).

Në vazhdim ata u pyetën për problemet e bashkisë të cilat janë të përbashkëta me bashkitë fqinje, si edhe për mënyrat e zgjidhjes së tyre. Për problemet e përbashkëta midis bashkive fqinje u raportuan: menaxhimi mbeturinave të ngurta, menaxhimi i mjedisit, krijimi i hapësirave të gjelbra, papunësia, çështje të zhvillimit ekonomik, hapja e rrugëve që lidhin vendbanimet e largëta, përmirësimi i transportit publik, përcaktimi më i mirë i kufijve administrativë të bashkisë. Si zgjidhje kryesore për të trajtuar problemet e përbashkëta konsiderohet konsultimi i mirë dhe bashkëpunimi midis bashkive, gjetja e veprimeve të përbashkëta për të adresuar rreziqe të caktuara, mbrojtjen e mjedisit dhe të burimeve ujore nga ndotja dhe krijimi i rrugëve ndër-bashkiake.

Pyetja e dhjetë lidhej me infrastrukturën, të cilën ata e konsiderojnë të rëndësishme dhe të nevojshme për bashkinë. Siç u përmend më lart, ka nevojë për përmirësim e rrjetit rrugor, sistemit të ujësjellësit, kanalizimit dhe ai i ujitjes. Përveç kësaj, nevojitet infrastrukturë në fushat e arsimit (shkolla) dhe shëndetësisë (qendra shëndetësore). Gjithashtu, ekziston nevoja për të kryer studime të ndryshme për pyjet, bujqësinë, ujitjen. Duhet të ekzistojnë mekanizma kontrolli në të gjitha fushat, të ketë specialistë në bashki në lidhje me shërbimet sociale dhe të ketë kushte të mira pune për nëpunësit civilë.

Në fund, atyre iu kërkua që të shkruanin çdo informacion të rëndësishëm që ata besonin se nuk ishte përfshirë në pyetjet e mësipërme të pyetsorit. Në këtë informacion të marr nga pyetsorët u prezantua mungesa e kontrollave në lidhje me ushqimin, kafshët, bimët, me kontrollin e përdorimit të pesticideve tek bimët, monitorim i vazhdueshëm të sistemit arsimor, u përmend strehimi, punësimi,

shërbimet sociale, tregtia e produkteve organike. Ata besojnë se duhet të ketë pjesëmarrje të komunitetit në vendimarrjen e Bashkisë, të realizohet një plan urbanistik për rajonin dhe të ketë një plan për zhvillimin ekonomik. Së fundi, ata përmendën fondet që u nevojiten fermerëve, bujqve dhe blegtorëve si një mjet për subvencionimin e tyre.

1.3. Analiza e metabolizmit dhe vlerësimi i përgjithshëm i territorit të njësisë

Të përgjithshme

Sipas VKM 671/2015, metabolizmi i një zone është modeli teorik që e trajton qytetin si një ekosistem, dmth, konsiderohet se qyteti ka një strukturë dhe funksion të ngjashëm me atë të ekosistemeve natyrore. Sipas këtij paralelizmi, qyteti i shndërron (metabolizon) lëndët e para (p. sh. ujin, karburantin) dhe prodhon emetime, ndotjeje dhe mbetje. Për herë të parë si përkufizim i metabolizmit urban u përcaktua "totali i materialeve dhe të mirave materiale që nevojiten për mbajtjen e banorëve të një qytetit në shtëpi, në punë dhe në argëtim"¹. Përkufizimi i mëvonshëm thotë se është "shuma totale e proceseve teknike dhe socio-ekonomike që realizohen në qytete dhe proceset janë përgjegjëse për zhvillimin, prodhimin e energjisë dhe realizimin e mbetjeve" (Kennedy et al., 2007).² Metabolizmi bazohet në identifikimin dhe analizën e proceseve që ndodhin nëpërmjet inputeve dhe outputeve të energjisë dhe burimeve brenda kufijve të qytetit, përmes ndërveprimit të natyrës dhe shoqërisë, të qytetit dhe të fshatit. Objektivi është që kuptueshmëria e sjelljes sezonës së studimit dhe përshtatja e saj në një bazë më të qëndrueshme. Rezultatet që dalin janë veçanërisht të dobishme për formulimin e strategjive të qëndrueshme, planeve dhe politikave.

Për analizën e metabolizmit urban janë zhvilluar ndërkombëtarisht metoda dhe mjete të ndryshme (p.sh. metoda e monitorimit urban të integruar (IUME), metoda e gjurmës ekologjike, etj). Tipar i përbashkët i të gjitha metodave është që të dhënat sasiore janë me rëndësi jetike, duhet të raportohen në shkallë të përshtatshme. Nga kërkimi i kryer në zonën e studimit, u konstatua se diçka e tillë nuk është e realizueshme. Të dhënat statistike të gjetura janë të paplota dhe të paqarta dhe me vlefshmëri dhe përfaqësim të panjohur. Më shumë të dhëna ka në nivel Qarku ose vendi. Megjithatë, u gjykua që reduktimi i madhësive nga nivelet e larta në Bashkinë në studim do të çonte në përfundime të gabuara, sepse mbizotërojnë qendra urbane shumë më të mëdha, të cilat kanë metabolizëm shumë të ndryshëm (më linear), me konsum më të madh dhe më pak prodhim burimesh dhe materialesh, ndërsa pesha e popullsisë në totalin e Qarkut është shumë e vogël. Përveç kësaj, dimensionet që përcaktojnë intensitetin e metabolizmit janë të shumta (p.sh. struktura e qytetit, sistemi i transportit, faktorët ekonomikë, qeverisja, mënyra e jetesës, klima) dhe bashkëveprojnë, duke krijuar një rrjet kompleks marrëdhëniesh dhe ndikimesh në

¹ Wolman A (1965), The metabolism of cities. Scientific American, vol. 213 (3), p.179-190.

² Kennedy C., Cuddihy J. and Engel-Yan J. (2007), The changing metabolism of cities. Journal of Industrial Ecology, vol. 11 (2), p.43-59.

sistemin urban. Prandaj do të nevojitet një studim i veçantë për përshkrimin dhe analizën e Bashkisë si ekosistem, duke përdorur mjetet, treguesit sasiorë dhe ato cilësorë.

Ndërkohë, përafrohet niveli dhe tendenca e metabolizmit të zonës së studimit brenda rrjedhës së energjisë, ujit, materialeve dhe mbeturinave. Analiza e këtyre komponenteve bazuar në informacionin sasior dhe cilësor të dhënë, bëhet me ndihmën e treguesve, të cilët përfaqësojnë katalizatorët metabolikë dhe cilësinë e jetës. Në këtë stad, duke përcaktuar bazën për përgatitjen e strategjisë, qëllimi është sqarimi i bashkëveprimit midis tendencave dhe të dhënave që karakterizojnë sistemin urban të Mirditës mjedisin e saj original. Me zbatimin e kësaj metode, identifikohen problemet e bashkisë në lidhje me cilësinë e jetës (atmosferën, zhurmat) dhe flukset e burimeve natyrore, energjinë dhe materialet. Në këtë mënyrë, përqendrohen sektorët, tek të cilët adresohen problemet dhe kërkohet përmirësimi i tyre në kuadër të projektimit të strategjisë territoriale. Në veçanti, është i nevojshëm propozimi i udhëzimeve indikative strategjike për rivitalizimin e metabolizmit urban në bashkinë e Mirditës, në përpjekjen për të arritur qëndrueshmërinë urbane.

Energjia

Një nga të mirat materiale më të rëndësishme që konsumohet nga njerëzit nëpërmjet komuniteteve të organizuara, është energjia. Energjia nuk humbet, por shndërrohet nga një formë energjie në një tjetër. Për këtë arsye, në vijim i jemi referuar përdorimit të energjisë dhe burimeve natyrore të rinovueshme (ose jo) që konsumohen për konvertimin e energjisë nga një formë në një tjetër. Energjia ka forma të ndryshme, si energjia elektrike, termike, të ndriçimit, mekanike (potenciale dhe kinetike), kimike, bërthamore dhe përdoret nga sektorë të ndryshëm brenda kufijve të një ndarje administrative, qoftë Shtet apo Bashki. Fushat kryesore të aplikimit janë ndërtesat civile, tregtare, industriale, , transporti, dhe bujqësisë.

Sektori i banimit dhe sektori i shërbimeve, përveç përqindjes të madhe të energjisë elektrike, konsumojnë edhe një pjesë të konsiderueshme druri dhe produkte të naftës për ngrohje. Megjithatë, sektori më intensiv në Shqipëri, është sektori i transportit. Në vitin 2008 ky sektor kapi 44% të përdorimit të përgjithshëm të energjisë. Nga viti 2000 e më pas ka një rritje të provuar të transportit, veçanërisht në lidhjet rrugore, që u shoqërua me një rritje në konsumit të karburantit.

Shpërndarja gjeografike e saj (Figura 1.3.1) tregon se 70% e totalit të energjisë përdoret në ultësirën bregdetare të Shqipërisë ku është përqëndruar pjesa më të madhe e popullsisë dhe e aktiviteteve të vendit.

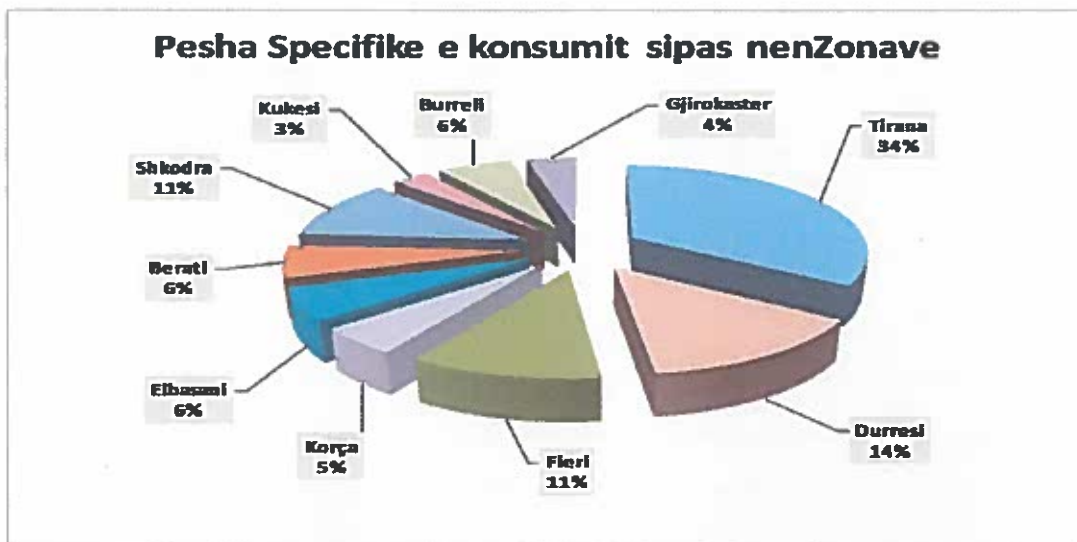

Figura 1.3.1: Shpërndarja e konsumit të energjisë për çdo prefekturë të Shqipërisë.³

Energjia elektrike mund të prodhohet nga centralet me avull, hidro, bërthamore dhe nga parqet eolike dhe ato diellore. Një bashki mund të prodhojë energji elektrike që futet në rrjetin elektrik të vendit dhe shpërndahet në përputhje me rrethanat sipas zonës. Energjia elektrike përdoret në funksionimin e pajisjeve elektrike shtëpiake, të ndriçimit, në sistemet e ngrohjes të mjedisit dhe të ujit, etj.

Në Shqipëri është e rëndësishme sasia e energjisë elektrike e prodhuar nga hidrocentralet. Burimet e energjisë brenda kufijve të Bashkisë Mirditë nuk janë aq të pasura. Megjithatë, vlen të përmendet se në veri të Bashkisë gjenden tre hidrocentralet më të mëdha të vendit, të lumit Drin. Brenda Bashkisë është ndërtuar një hidrocentral i vogël, "HEC Klos", me fuqi 1520 KW.

Në lidhje me burimet e rinovueshme të energjisë (diellore, eolike) nuk janë regjistruar objekte përkatëse. Megjithatë, potencialet për shfrytëzimin e energjisë diellore janë të kënaqshme. Siç shihet në figurën 1.3.2b, zona e Bashkisë Mirditë paraqet një rrezatim diellor prej 3.83-3.97 kWh/m² (renditet në kategorinë e 6-të më të lartë). Përkundrazi lidhur me energjinë eolike, shpejtësia mesatare vjetore e erës është shumë e vogël (1,5-2,0 shpejtësia mesatare vjetore e erës) në këtë zonë, siç shihet në figurën 1.3.2 Bashkia Mirditë gjendet në një zonë që i përket dy kategorive më të ulëta të shpejtësisë së erës në vend.

Nga sa më sipër mund të konkludohet se energjia elektrike e përdorur për nevojat e Bashkisë dhe banorëve të saj realizohet nga zona të tjera. Për të përmbushur nevojat aktualisht të larta dhe gjithnjë në rritje, është ndërtuar kohët e fundit një nënstacion i ri i energjisë elektrike, duke përmirësuar dhe zgjeruar sistemin e gjerë të transmetimit të energjisë elektrike.

³ Burimi: Raport Vjetor, Gjendja e Sektorit të Energjisë dhe Veprimtaria e ERE-s gjatë Vitit 2010

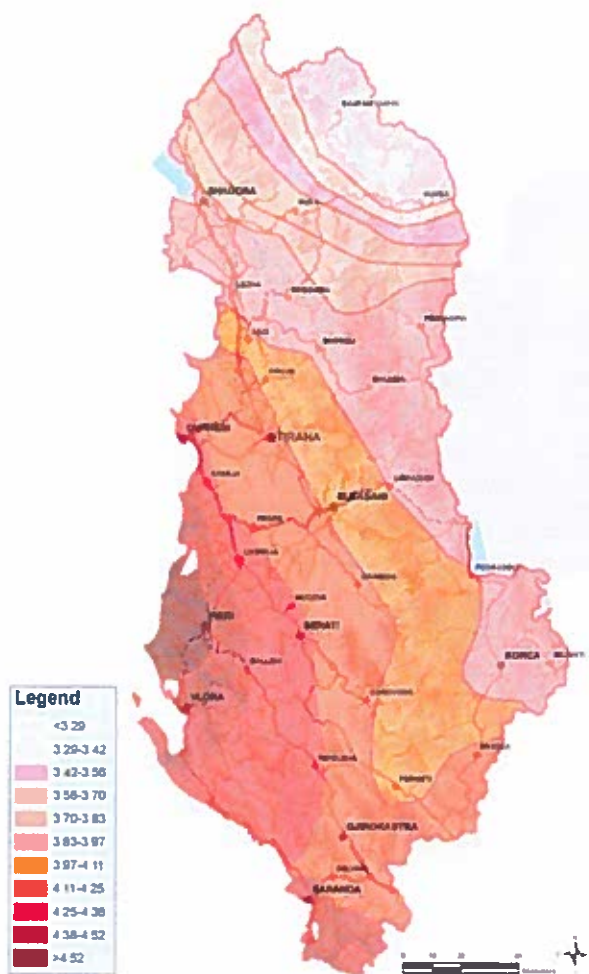

Figura 1.3.2a: Rrezatimi diellor mesatar vjetor ⁴

Figura 1.3.2b: Shpejtësia mesatare vjetore e erës ⁵

Sipas të dhënave të Bankës Botërore, përdorimi i energjisë elektrike për banor në Shqipëri është rritur nga 1990 në 2012 (Figura 1.3.3). Në veçanti, për vitin 2012, përdorimi për banor ishte rreth 2118,26 kWh. Respektivisht për vitin 2011, përdorimi për banor ishte 2,205.7 kWh. Sipas të dhënave zyrtare të regjistrimit të vitit 2011, Bashkia e Mirditë ka një popullsi prej 22,103 banorësh. Në bazë të popullatës rezulton se Bashkia ka përdorur në total për vitin 2011 $(22,103 \times 2,205.7)$ 48,752,587.1 kWh energji elektrike. Për këtë studim u llogarit edhe konsumi i energjisë elektrike për vitin 2010, i cili për çdo banor ishte 1943,34 kWh. Gjithashtu, World Bank (Banka Botërore) kohët e fundit ka publikuar konsumin e energjisë elektrike për banor për vitin 2014 dhe në rastin e Shqipërisë rezulton të jetë 2,309.37 kWh / banor.

⁴ Burimi: Sustainable energy for Albania - <http://aea-al.org/>

⁵ Burimi: Sustainable energy for Albania - <http://aea-al.org/>

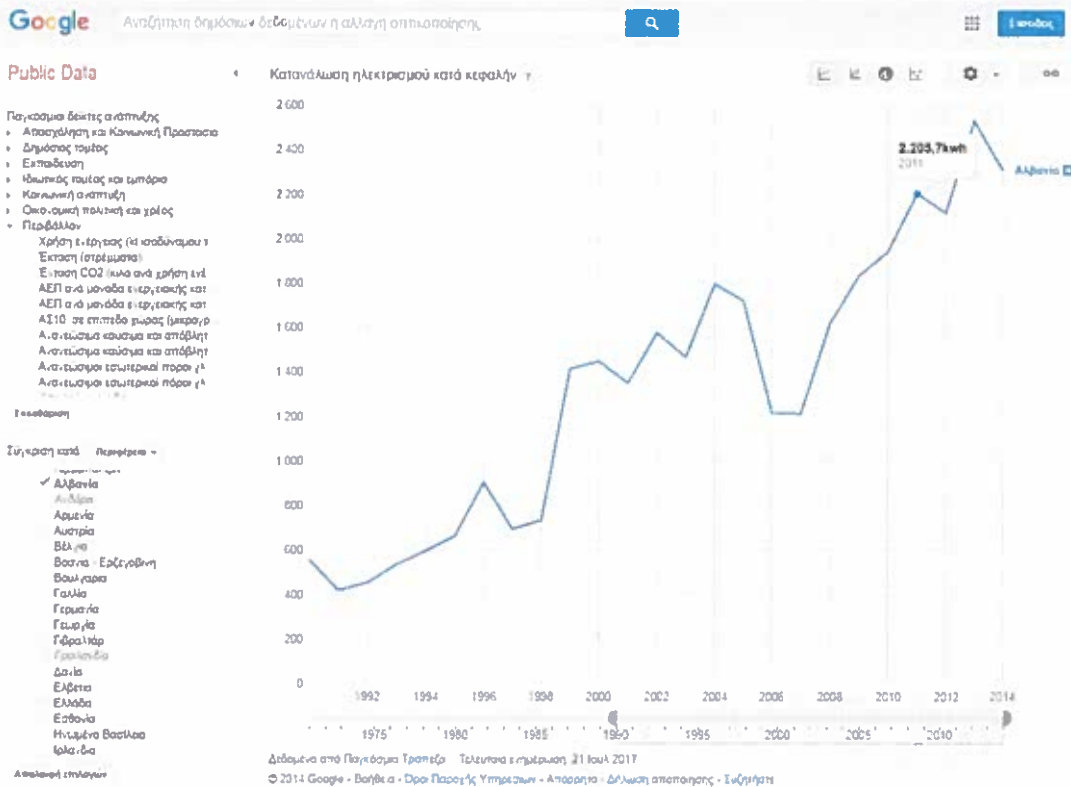

Figura 1.3.3: Progresi i konsumit të energjisë elektrike për banor në Shqipëri. Theksohet vlera për vitin 2011. (Burimi: <https://www.google.gr/publicdata>)

	Popullsia totale 2011	Konsumi i energjisë elektrike kWh
Rrëshen	8,803	19,416,777.1
Rubik	4,454	9,842,187.8
Selitë	745	1,643,246.5
Kthellë	2,209	4,872,391.3
Fan	2,977	6,566,368.9
Orosh	1,899	4,188,624.3
Kaçinar	1,016	2,240,991.2

Tabela 1.3.1 Konsumi i energjisë elektrike në Bashkinë Mirditë sipas konsumit për frymë nga të dhënat e Bankës Botërore.

Konsumi i energjisë elektrike është i lartë pasi popullsia e zonës është e madhe dhe përbëhet nga qytetit i Rrëshenit, i cili konsiderohet një qendër e madhe urbane në nivel qarku.

Energjia termike e përdorur është për ngrohjen e ndërtesave dhe ujit, përgatitjen e ushqimit etj. Parametri bazë i përdorimit për ngrohjen e ndërtesës është gjendja termike e cila në kushtet ekzistuese varion nga mesatare deri e keqe.. Veçanërisht për ngrohjen e ujit, është gjithashtu i kufizuar përdorimi i energjisë diellore me ngrohës diellorë shtëpiak. Për më tepër nuk shfrytëzohen në nivel Bashkie format e tjera të burimeve të rinovueshme, si biomasa ose energjia gjeotermale, nuk janë duke u

shfrytëzuar as në nivelin komunal. Në veçanti për energjinë gjeotermale nuk ka fushë të shfrytëzueshme të regjistruar në zonën e studimit.

Burimi kryesor që konsumohet për ngrohje është druri, me ndikim në mjedis dhe ndikim në shëndetin e qytetarëve nga shkarkimi i grimcave dhe blazës. Furnizimi me dru bëhet nga pikat e ligjshme të shitjeve, por edhe direkt nga sipërfaqet pyjore, prandaj përlogaritja e sasisë nuk mund të jetë e saktë. Gjithashtu, nuk ka të dhëna për përqindjet e drurit të konsumuar për sa i përket prejardhjes së tij (brenda ose jashtë Bashkisë).

Në Shqipëri dhe si rrjedhojë në zonën e studimit, nuk është e mundur të zhvillohet sistemi i gazit natyror në hapësirë afatshkurtër, i cili ka prodhim të papërfillshëm të gazit natyror endogjen dhe njëkohësisht nuk ka lidhje me rrjetin evropian të gazit natyror. Përveç kësaj, në sipërfaqen e Bashkisë Mirditë nuk ka ndonjë shoqëri që merret me nxjerrjen e hidrokarbureve për prodhimin e lëndëve djegëse.

Përsa i përket konsumit primar të energjisë, dmth para se të shndërrohet në lëndë djegëse për përdorim përfundimtar, i cili është i barabartë me prodhimin vendas plus importet dhe ndryshimet e rezervës, minus eksportet dhe karburantet që furnizojnë anijet dhe aeroplanët, të dhënat rezultojnë në bazë të konsumit për kg të ekuivalentit të naftës (O.E.) për banor nga Banka Botërore për vitin 2011.

Sipas Banka Botërore konsumi për banor ishte 729.154 kg O.E. në 2010, 764.969 kg O.E. në 2011., në 687.896 kg O.E. në 2012, në 801.33 kg O.E. në 2013 dhe në 808.456 kg O.E. në 2014.

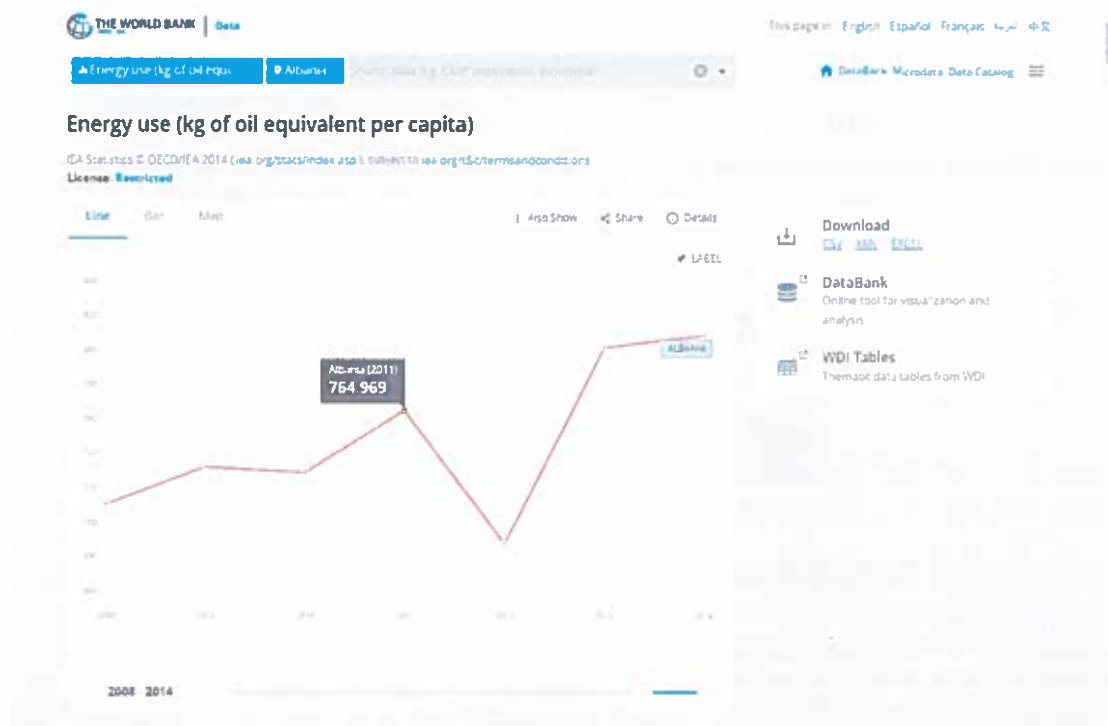

Figura 1.3.4: Konsumi i energjisë primare në kg të ekuivalentit të Naftës për person për vitin 2011⁶

	Popullsia totale 2011	Konsumi i energjisë në kg OE
Rrëshen	8803	6,734,022.107
Rubik	4454	3,407,171.926
Selitë	745	569,901.905
Kthellë	2209	1,689,816.521
Fan	2977	2,277,312.713
Orosh	1899	1,452,676.131
Kaçinar	1016	777,208.504

Tabela 1.3.2: Konsumi i energjisë primare në Bashkinë Mirditë në bazë të konsumit për banor sipas Bankës Botërore.

⁶ Burimi: <http://data.worldbank.org/indicator/EG.USE.PCAP.KG.OE/countries/AL?display=graph>

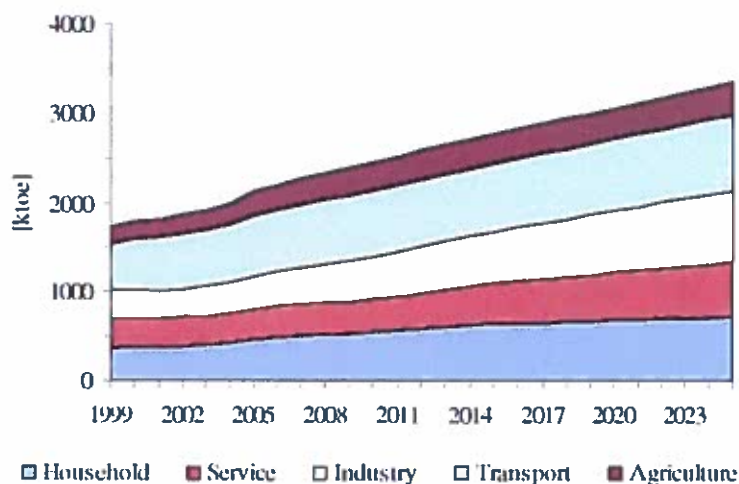

Figura 1.3.5: Parashikimi i nevojave energjetike për sektor (2004)⁷

Bazuar në sa më sipër, sasia më e madhe e energjisë së konsumuar vjen nga zonat jashtë bashkisë, dhe kjo krijon probleme të varësisë nga stoku i energjisë. Prodhimi i decentralizuar i energjisë përbën tendencën e ardhshme me synim zgjidhjen e varësisë nga rezervat e energjisë të rajoneve të tjera. Këtu, ndërkohë, duhet theksuar se një pjesë e madhe e energjisë së prodhuar në Shqipëri vjen nga burime të ripërtëritshme të energjisë (hidrocentrale), fakt i cili kontribuon në efikasitetin e energjisë së metabolizmit. Përdorimi i energjisë së rinovueshme zvogëlon shanset për krijimin dhe shtrirjen e ndikimeve të rëndësishme mjedisore.

Theks i veçantë duhet të vendoset në kufizimin e djegies së drurit për ngrohje pasi ndikon në masë të madhe cilësinë e mjedisit për shkak të emisioneve.

Megjithatë, një problem me të cilin ballafaqohet Bashkia e Mirditës ka të bëjë me hapësirën e kufizuar të shfrytëzimit të burimeve të ripërtëritshme të energjisë brenda kufijve të saj administrativ. Në veçanti, stacionet më të mëdha të hidrocentraleve janë të vendosura jashtë kufijve të bashkisë.

Përdorimi më i madh i këtyre, kryesisht për ndërtesat, i kombinuar me zhvendosjen drejt shfrytëzimit të rrezatimit diellor për objektet brenda në qytet, do të mund të përmirësonte balancën e rrjedhës së energjisë.

Në përgjithësi, sektori i energjisë në zonën e studimit ka nevojë për modernizim dhe aplikim të teknologjive të reja, në mënyrë që të përdoren si mjete për të reduktuar konsumin dhe ngarkesën e energjisë. Në thelb, flukset e energjisë në sistemin urban të bashkisë përfshijnë faktorë të ndryshëm dhe kompleks, pasi janë të lidhura me ndikime të rëndësishme mjedisore, të cilat mund të tejkalojnë kufijtë e bashkisë. Kjo e bën menaxhimin e energjisë një sfidë të kohës. Riorganizimi urban, përdorimi i teknologjive të reja, sensibilizimi i banorëve dhe profesionistëve mund të kontribuojnë në kursimin e energjisë.

⁷ Burimi: Sustainable energy for Albania - <http://aea-al.org/>

Uji

Shqyrtimi i burimeve ujore, si komponent i flukseve në sistemin metabolik të qytetit të Mirditës do të bëhet në drejtim të sistemit të menaxhimit, kërkesës për konsum në lidhje me ofrimin dhe gjenerimin e mbetjeve. Komponenti i burimeve ujore trajtohet si një rrjedhë e vetme që ndjek rrjedhën dhe daljen e sistemit.

Uji i pastër është më i çmuari kundrejt të gjithë të mirave të tjera materiale. Gjithashtu qasja ndaj sasive të mjaftueshme të ujit të pastër përbën një tregues kyç të zhvillimit të një zone dhe një shoqërie. Mjaftueshmëria varet në shkallë të lartë nga prania e burimeve ujore, ujërave nëntokësore (aquiferëve) dhe ujërat sipërfaqësore (liqene, lumenj, etj), ndërsa cilësia/pastërtia e ujit varet nga shkalla e ndotjes dhe/ose ndotjes së tokës dhe sipërfaqes së ujit. Uji është i nevojshëm në sektorët jetik të banimit, bujqësisë dhe industrial, të shërbimeve dhe turizëmit.

Bashkia Mirditë ndodhet në veriperëndim të basenit Mat (Mat Basin). Bëhet fjalë për një basen me sipërfaqe relativisht të kufizuar, i cili shtrihet në rrethet Mat, Mirditë, Lezhë dhe Kurbin, dhe pjesërisht në rrethet e Pukës dhe Bulqizës, si dhe në një pjesë të vogël të qarkut Shkodër. Në veçanti, Bashkia e Mirditës shtrihet në basenin që formojnë lumenjtë e mëposhtëm: Fani i Madh, Fani i Vogël, Fani Rubik. Nënbaseni Fani i Vogël ka sipërfaqe 415 km² dhe lumi ka gjatësi 55 km. Nënbaseni gjendet në një lartësi mesatare prej 734 m, ndërsa burimet e lumit Fani i Vogël janë 1860 metra mbi nivelin e detit. Lumenjtë Fani i Madh dhe Fani i Vogël furnizojnë me ujë Njësinë Administrative më të madhe dhe më të populluar të Rrëshenit.

Në Bashkinë Mirditë konstatohet potencial i konsiderueshëm uji për shkak të rrejtës të gjerë hidrografik të zonës dhe burimeve që dalin aty. Burimet kryesore të Bashkisë Mirditë janë: Bargjani (që furnizon me ujë qytetin Rrëshen), Domgjon, Klos, Xhuxhë, Shëngjin, Ujë, Uraka, brenda Njësisë Administrative Kthellë ndodhet Liqeni i Ulzës, ku përfundojnë shumë nga përrenjtë e zonës. Liqeni i Ulzës, me thellësi mesatare 60 m, përbëhet nga një digë artificiale e ndërtuar për prodhimin e elektricitetit. Në përgjithësi, liqeni nuk karakterizohet “në gjendje të mirë ekologjike” për shkak të aktiviteteve njerëzore dhe niveleve të kontaminimit dhe ndotjes që janë regjistruar.

Për sa i përket ujërave nëntokësore nuk ka të dhëna të sakta sasiore. Përveç kësaj, akuiferet nëntokësore shpesh shtrihen dhe përtej kufijve të njësive administrative dhe baseneve të lumenjve. Në lidhje me cilësinë e ujërave nëntokësore, depozitat e gjera të bakrit në zonë duket se ndikojnë në ujërat e zonës.

Si lumenjtë ashtu edhe burimet e Bashkisë Mirditë janë mënyra kryesore e furnizimit me ujë të banorëve, por dhe e ujitjes së sipërfaqeve të kultivuara relativisht të kufizuara. Gjithashtu, një pjesë e rëndësishme e furnizimit me ujë dhe ujitjes përbëhet nga puse të përdorimit privat, shumica e të cilave janë me kapacitete të vogla (më pak se 1 l/s). Në përgjithësi, nuk ka tregues të presionit të fortë mbi rezervat e baseneve nëntokësore në zonë. Sipas studimit “Plani Pilot i Menaxhimit të Basenit të Lumit Mat”, furnizimi me ujë në pjesën veriore të basenit është 300l/s, nevojat për ujitje janë 500 l/s, ndërsa për përdorim privat 1.100l/s.

Rrjetet ujitëse nuk janë të sistemuara në këtë zonë. Gjithashtu, rrjeti i ujësjellësit mbulon një pjesë të nevojave të banorëve (kryesisht të qendrave më të mëdha të banimit). Në rrjetin ekzistues të Bashkisë, rrjedha e ujit nuk është e vazhdueshme. Për shembull, në vitin 2015, në Rajonin Njësinë Administrative të qendrës së Bashkisë (Mirditë-UK sh.a), rrjedha e ujit ishte e kufizuar në gjysmën e orëve të ditës (12.95 orë/ditë), kryesisht për shkak të pamundësive ekonomike dhe teknike. Megjithatë bën përjashtim zona e Njësisë administrative Rubik, ku furnizimi me ujë është i vazhdueshëm (24 orë/ditë).

Në përgjithësi, nuk ka të dhëna të hollësishme mbi kërkesën dhe konsumin e ujit për të gjitha kategoritë e ndryshme të përdoruesve, si në aspektin e rrjeteve të organizuara, ashtu edhe të shpimeve private të tokës. Gjithashtu mungon informacioni sistematik mbi të gjithë Bashkinë e Mirditës. Sipas të dhënave të Drejtorisë së Përgjithshme të Ujësjellës kanalizimeve (www.dpuk.gov.al), në dispozicion (të përfshira në tabelën A, B dhe C) janë gjetur të dhëna të disponueshme vetëm për dy (2) nga shtatë (7) Njësitë Administrative të Bashkisë Mirditë (për Nj.A të qendrës së Bashkisë dhe Nj. A. Rubik) për periudhën kohore 2006-2015.

Sipas të dhënave për vitin 2015 (Tabelat B, C dhe D), në Nj. A. të qendrës së Bashkisë (T_Mirditë_UK sh.a) në vitin 2015, ndërmarrja ekzistuese e ujësjellësit nga totali prej 9,089 banorësh, furnizonte me ujë vetëm 6,074 banorë (përqindja 66,8%). Ky furnizim bëhej për 5,261 banorë të zonave urbane dhe 813 banorë të zonave rurale. Gjithashtu, konsumi total ditor ishte 107.74 litra/frymë/ditë, nga të cilat 73.94 konsumoheshin për përdorim shtëpiak, me fluks hyrjeje ditor total në sistemin e furnizimit me ujë në 718.400m³. Përkatësisht, në Nj.A Rubik, në vitin 2015, nga 7,931 banorë gjithsej, kishin lidhje me rrjetin vetëm 2,385 banorë, nga të cilët 2,225 në qendrat urbane dhe 160 banorë në vendbanimet rurale. Gjithashtu, konsumi i përgjithshëm ditor i ujit është 121 litra/frymë/ditë, nga të cilat 113 konsumohen për përdorim shtëpiak, me fluks hyrjeje ditor total prej 128,400 m³.

Për sa i përket daljeve nga sistemi i furnizimit me ujë (të cilat vlerësohen të jenë të njëjta si hyrjet), nuk ka asnjë parashikim për përpunimin e tyre dhe zakonisht derdhen në mënyrë të pakontrolluar së bashku me daljet e rrjetit të kanalizimit në rrjetin e afërm hidrografik dhe liqenet. Në tabelën 1.3.3 paraqitet në mënyrë përmbledhëse marrëdhënia ndërmjet aksesit ndaj ujit dhe nivelit të ndikimit ndaj shëndetit.

Niveli shërbimit	Mënyra e qasjes	Nevojat e plotësuara	Niveli i ndikimit ndaj shëndetit
Nuk ka qasje (sasia e grumbulluar shpesh nën 5 l / c / d)	Më shumë se 1000m ose 30 minuta totali i kohës së grumbullimit	Konsumi- nuk mund të sigurohet-Higjena- jo e mundshme (në qoftë se nuk praktikohet)	Shumë i lartë
Qasje bazë (Sasia mesatare 20 l / c / d)	Midis 100 dhe 1000m ose 5 deri 30 minuta totali i	Konsumi- duhet të sigurohet – higjena- larja e duarve dhe higjena bazë e ushqimit e	i lartë

	kohës së grumbullimit	mundhsme-Larja e rrobave/ banja personale e vështirë për tu siguruar nëqoftëse nuk kryhet në burim.	
Qasje e ndërmjetme (Sasia mesatare rreth 50 l / c / d)	Ujë i furnizuar nëpërmjet një çezme në parcelë (ose brenda 100m ose 5 minuta totali i kohës së grumbullimit)	Konsumi-i siguruar, higjena personale dhe e ushqimit e siguruar. Larja e rrobave/ njësi hidrosanitare duhet gjithashtu të sigurohen	i ulët
Qasje optimale (Sasia mesatare 100 l / c / d dhe më lart)	Ujë i furnizuar nëpërmjet shumë çezmave pa ndërprerje	Konsumi i të gjithë nevojave të plotësuara Higjena e të gjitha nevojave që duhet të plotësohen	Shumë i ulët

Tabela 1.3.3: "Përmbledhja e kërkesës për nivelin e shërbimit të ujit për të promovuar shëndetin"⁸

Banimi relativisht i kufizuar i Bashkisë Mirditë (me tendencë të uljes së popullsisë), veprimtaria e kufizuar bujqësore dhe veprimtaria industriale thuajse janë inekzistente, veprojnë në mënyrë favorizuese, të paktën në aspektin e mjaftueshmërisë së burimeve ujore. Megjithatë, ndërkohë që potenciali i ujit mund të mbulojë nevojat për furnizim me ujë, por edhe për ujitje të Bashkisë, mangësitë dhe pamjaftueshmëritë serioze të rrjetit të kanalizimit, si dhe pamundësitë për trajtimin e ujërave të ndotura urbane, dëmtojnë aspektet metabolike të zonës së studimit.

Një problem serioz për bashkinë është pamundësia për të shërbyer të gjithë popullsisë për shkak të infrastrukturës jo të plotë, fakt i cili është një pikë jashtëzakonisht e dobët dhe është i nevojshëm aktivizimi i menjëhershëm i bashkisë, për të plotësuar këto boshllëqe. Ripërdorimi i ujërave të shiut është një praktikë që së pari varet nga kushtet klimatike, njohuritë ekzistuese dhe mentaliteti i banorëve, dhe së dyti kufizohet nga struktura e mjedisit urban.

⁸ Burimi: Howard G. & Bartram J., "sasia e ujit për përdorim familjar, Shërbimi, Niveli dhe Shëndeti", WHO/SDE/WSH/03.02. ©Organizata Botërore e Shëndetësisë 2003
http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/67884/1/WHO_SDE_WSH_03.02.pdf

Treguesit 2006-2014

T_Mirdite_UK sh.a		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Treguesit	Njësia e matjes	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1.1 Mbulimi me Ujësjellës	%	31,98	66,83	66,83	66,83	66,83	66,83	66,83	66,83	71,55
1.2 Mbulimi me Ujësjellës - Urbane	%	63,57	63,57	63,57	63,57	63,57	63,57	63,57	63,57	63,57
1.3 Mbulimi me Ujësjellës - Rurale	%	7,59	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	N/A
2.1 Mbulimi me Kanalizime	%	27,70	57,88	57,88	57,88	57,88	57,88	57,88	57,88	61,97
3.1 Prodhimi i Ujit (l.f.d.)	l/c/d	352,09	351,84	370,61	476,06	386,48	331,47	387,86	407,03	427,85
3.2 Prodhimi i Ujit (m3.lidhje.muaj)	m3/conn/m	53,31	53,54	58,97	77,70	61,93	52,99	60,18	63,36	65,55
5.1 Shitjet e Ujit (l.f.d)	lcd	120,88	133,90	226,96	247,61	165,75	117,77	106,58	115,14	107,74
5.2 Shitjet e Ujit (m3 lidhje muaj)	m3/conn/m	18,30	20,38	36,11	40,41	26,56	18,83	16,54	17,92	16,51
5.3 Shitjet e Ujit - Familjare (l.f.d.)	l/c/d	97,16	76,29	76,79	74,95	74,51	74,94	69,68	73,15	73,94
7.1 Përqindja e lidhjeve me ujëmatës	%	7,26	7,15	11,08	12,54	24,48	42,25	43,38	37,70	34,40
2.1.1 Vazhdimësia e Shërbimit (orë/ditë)	Orë/ditë	11,86	13,09	13,08	12,95	12,95	12,55	12,64	12,39	12,95

Treguesit 2006-2014

T_Rubik_UK sh.a		2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Treguesit	Njësia e matjes	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1.1 Mbulimi me Ujësjellës	%	92,15	59,87	64,72	28,05	27,98	26,20	26,20	28,32	29,74
1.2 Mbulimi me Ujësjellës - Urbane	%	89,77	58,48	68,55	58,72	58,14	53,82	53,82	56,62	58,96
1.3 Mbulimi me Ujësjellës - Rurale	%	270,21	74,80	23,62	1,28	1,96	1,46	1,46	3,46	3,67
2.1 Mbulimi me Kanalizime	%	86,39	53,48	56,27	27,37	26,93	25,42	25,42	26,48	27,80
3.1 Prodhimi i Ujit (l.f.d.)	l/c/d	170,46	158,03	268,17	188,37	339,73	164,57	164,57	153,51	152,87
3.2 Prodhimi i Ujit (m3.lidhje.muaj)	m3/conn/m	33,17	24,37	29,98	24,46	46,39	22,27	22,27	20,01	19,41
5.1 Shitjet e Ujit (l.f.d)	lcd	105,57	126,53	177,01	153,04	142,16	144,26	144,26	132,62	121,05
5.2 Shitjet e Ujit (m3 lidhje muaj)	m3/conn/m	20,54	19,51	19,79	19,88	19,41	19,52	19,52	17,29	15,37
5.3 Shitjet e Ujit - Familjare (l.f.d.)	l/c/d	87,94	108,78	151,83	131,50	124,90	126,06	126,06	119,49	113,07
7.1 Përqindja e lidhjeve me ujëmatës	%	14,83	16,91	17,35	16,26	16,92	17,61	17,61	24,88	30,85
2.1.1 Vazhdimësia e Shërbimit (orë/ditë)	Orë/ditë	21,33	21,17	24,00	22,00	21,50	22,00	22,00	23,00	24,00

Tabela 1.3.4: Treguesit e ujit të ujësjellës për T_Mirditë_UK dhe T_Rubik_UK (periudha kohore 2006-2014).

(Burimi: <http://www.dpuk.gov.al/rub.php?idr=345&lang=1>, http://www.dpuk.gov.al/ndermarje_info.php?idn=33, http://www.dpuk.gov.al/ndermarje_info.php?idn=31)

Të dhënat e agreguara për periudhën 2008-2015

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
të dhënat	T_Mirditë uk sh.a							
popullsia që jeton në zonën e juridiksionit- në qytet	8.276,0	8.276,0	8.276,0	8.276,0	N/A	8.276,00	8.276	8.276
popullsia që jeton në zonën e juridiksionit- në fshat	813,0	813,0	813,0	813,0	N/A	813,00	663	813
popullsia që jeton në zonën e juridiksionit- total	9.089,0	9.089,0	9.089,0	9.089,0	N/A	9.089,00	8.939	9.089
popullsia që faktikisht furnizohet me ujë nga shoqëria/nj.admn.- në qytet	5.261,0	5.261,0	5.261,0	5.261,0	N/A	5.261,00	5.261	5.261
popullsia që faktikisht furnizohet me ujë nga shoqëria/nj.admn.- në fshat	813,0	813,0	813,0	813,0	N/A	813,00	813	813
popullsia totale që faktikisht furnizohet me ujë nga shoqëria/nj.admn.- total	6.074,0	6.074,0	6.074,0	6.074,0	N/A	6.074,00	6.074	6.074
popullsia që shërbehet me lidhje në banesë	5.906,0	5.906,0	5.906,0	5.906,0	N/A	5.906,00	5.948	5.906
popullsia që shërbehet me çezma publike	168,0	168,0	168,0	168,0	N/A	168,00	168	168
vëllimi i ujit të prodhuar nga sistemet me rrjedhje të lirë (000 m3)	24,2	237,0	44,2	24,2	N/A	24,06	24,1	514,1
vëllimi i ujit të prodhuar nga sistemet me ngritje mekanike (000 m3)	806,4	830,0	822,0	718,7	N/A	888,22	934,8	204,3
vëllimi total i ujit të prodhuar nga dy llojet e sistemeve (000 m3)	830,7	1.067,0	866,2	742,9	N/A	912,28	959,0	718,4
vëllimi i ujit të blerë nga shoqëri apo njësi administrative të tjera (000 m3)	0,0	0,0	0,0	0,0	N/A	0,00	0,0	0,0
vëllimi i ujit të shitur me shumicë (000 m3)	0,0	0,0	0,0	0,0	N/A	0,00	0,0	0,0
vëllimi neto i ujit në sistemin e shpërndarjes së zonës së shërbimit (000 m3)	830,7	1.067,0	866,2	742,9	N/A	912,28	959,0	718,4
gjatësia totale e rrjetit të ujit (km)	19,8	19,8	19,8	19,8	N/A	19,80	19,8	19,8
nr. total i lidhjeve të ujit (me dhe pa matës) - total	1.173,8	1.144,3	1.165,5	1.168,3	N/A	1.199,92	1.219	1.360
nr. total i lidhjeve të ujit - qytet	1.024,8	1.016,1	1.023,8	1.046,8	N/A	1.093,25	1.107	1.200
nr. total i lidhjeve të ujit- fshat	148,8	127,8	141,8	121,5	N/A	106,67	112	160
vazhdimësia e shërbimit - nr. mesatar i orëve të furnizimit	13,1	13,0	13,0	12,6	N/A	12,39	13,0	13,7
nr. testimet për klorin mbetës	1.526,0	1.534,0	1.564,0	1.548,0	N/A	1.671,00	1.816,0	1.798
nr. kampioneve negative për klorin mbetës	1.514,0	1.534,0	1.564,0	1.548,0	N/A	1.671,00	1.816,0	1.793
sasia e klorit që konsumohet në secilin muaj (kg)	97,0	1.503,7	350,0	112,5	N/A	133,75	87,5	444,2
nr. testimet për koliform	1.527,0	1.518,0	1.564,0	1.548,0	N/A	1.672,00	1.816,0	1.798
nr. kampioneve negative për koliform	1.527,0	1.518,0	1.564,0	1.548,0	N/A	1.239,00	1.816,0	1.786

Tabela 1.3.5: Treguesit e ujit të ujësullësist për T_Mirditë (Uk) sh.a (periudha kohore 2008-2015).

Burimi: <http://www.dpuk.gov.al/rub.php?idr=345&lang=1>, http://www.dpuk.gov.al/ndermarrje_info.php?idh=33

Të dhënat e agreguara për periudhën 2008-2015

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Të dhënat	T_Rubrik uk sh.a							
popullsia që jeton në zonën e juridiksionit- në qytet	2.719,0	3.063,8	3.752,8	3.824,0		3.831,50	3.765	3.736
popullsia që jeton në zonën e juridiksionit- në fshat	254,0	2.237,0	4.329,9	4.263,0		4.327,00	4.222	4.195
popullsia që jeton në zonën e juridiksionit- total	2.973,0	5.300,8	8.082,7	8.087,0		8.158,50	7.987	7.931
popullsia që faktikisht furnizohet me ujë nga shoqëria/nj.admn.- në qytet	1.778,7	2.026,6	2.194,8	2.164,8		2.115,00	2.218	2.225
popullsia që faktikisht furnizohet me ujë nga shoqëria/nj.admn.- në fshat	73,7	116,1	86,1	81,4		150,00	155	160
popullsisë totale që faktikisht furnizohet me ujë nga shoqëria/nj.admn.- total	1.852,3	2.142,7	2.280,9	2.246,2		2.265,00	2.372	2.385
popullsisë që i shërbehet me lidhje në banesë	1.843,0	2.112,7	2.250,9	2.206,2		2.265,00	2.372	2.385
popullsisë që i shërbehet me çezma publike	0,0	30,0	40,0	40,0		0,00	0	0
vëllimi i ujit të prodhuar nga sistemet me rrjedhje të lirë (000 m3)	143,8	121,5	269,3	120,7		128,30	133,8	128,4
vëllimi i ujit të prodhuar nga sistemet me ngritje mekanike (000 m3)	39,5	27,5	16,6	15,7		0,00	0,0	0,0
vëllimi total i ujit të prodhuar nga dy llojet e sistemeve (000 m3)	183,3	148,9	285,9	136,4		128,30	133,8	128,4
vëllimi i ujit të blerë nga shoqëri apo njësi administrative të tjera (000 m3)	0,0	0,0	0,0	0,0		0,00	0,0	0,0
vëllimi i ujit të shitur me shumicë (000 m3)	0,0	0,0	0,0	0,0		0,00	0,0	0,0
vëllimi neto i ujit në sistemin e shpërndarjes së zonës së shërbimit (000 m3)	183,3	148,9	285,9	136,4		128,30	133,8	128,4
gjatësia totale e rrjetit të ujit (km)	16,5	16,5	16,5	16,5		16,50	16,5	16,5
nr. total i lidhjeve të ujit (me, dhe pa matës) - total	509,6	507,3	513,7	510,5		534,25	575	578
nr. total i lidhjeve të ujit – qytet	486,4	491,6	498,4	495,1		509,92	545	546
nr. total i lidhjeve të ujit- fshat	18,3	15,8	15,3	15,4		24,25	30	32
vazhdimësia e shërbimit - nr. mesatar i orëve të furnizimit	24,0	22,0	21,5	22,0		23,00	24,0	20,7
nr. testimeve për klorin mbetës	244,0	756,0	792,0	753,0		720,00	716,0	510
nr. kampioneve negative për klorin mbetës	244,0	756,0	792,0	753,0		719,00	716,0	510
sasia e klorit që konsumohet në secilin muaj (kg)	101,3	135,0	144,6	125,8		54,17	50,0	50,0
nr. testimeve për koliform	0,0	567,0	792,0	753,0		720,00	716,0	510
nr. kampioneve negative për koliform	0,0	567,0	792,0	753,0		719,00	716,0	508

Tabela 1.3.6. Treguesit e ujit të ujësjellësit për T_Rubrik (Uk) sh.a (periudha kohore 2008-2015).

Burimi: <http://www.dpuk.gov.al/rub.php?idr=345&lang=1>, http://www.dpuk.gov.al/ndermarrje_info.php?idn=31

Materialet

Materialet përdoren në funksionimin dhe mirëmbajtjen e aktiviteteve, në përmbushjen e nevojave të popullsisë, në ndërtimin e infrastrukturave etj (p.sh. ushqim, ambalazhim, materiale ndërtimi) dhe pas përdorimit të tyre ose depozitohen si rezervë në sistemin urban, ose hidhen si mbetje. Për shkak të natyrës dhe shumëllojshmërisë të tyre dhe të tregut të lirë, nuk është e mundur që të identifikohen influkset në Bashki, ndërsa flukset dalëse janë më të njohura dhe të identifikueshme (si mbetje, do të shqyrtohen në paragrafin e ardhshëm).

Për sa i përket materialeve (produkteve) bazë që prodhon Bashkia Mirditë (dhe që konsumohen më shumë në Bashki), janë si më poshtë:

- Prodhimi bujqësor: 48% e Bashkisë Mirditë janë sipërfaqe të kultivueshme, ku mbizotëron kultivimi i frutave. Gjithashtu është i rëndësishëm produktiviteti i rajonit nga produkte si luçern, drithëra, patate dhe perime.
- Prodhimi shtazor: sasi më të mëdha i referohen shpesëve, dhive, derrave, deleve, lopëve, bletëve, nga të cilat prodhohen sasi të mjaftueshme të mishit, qumështit, leshit dhe mjaltit.
- Nxjerrja e mineraleve: nxjerrja e bakrit dhe kromit përbën një aktivitet të rëndësishëm ekonomik në Bashkinë Mirditë dhe në veçanti në Nj.A. Rubik. Megjithatë, ritmi i nxjerrjes dhe përpunimit të bakrit dhe kromit është shumë më e ulët se para viteve 1990.
- Prodhimi i drurit të zjarrit: sipas të dhënave të disponueshme prodhimi në vitin 2016 ishte 18.534.766 metra kub.

Bashkia Mirditë, për shkak të karakterit të saj malor, me sipërfaqe të kultivuara të kufizuara dhe me blegtori të kufizuar (kryesisht për qëllime shtëpiake), paraqet produktivitet relativisht të ulët në materiale dhe ushqime, të cilat konsumohen kryesisht brenda Bashkisë. Për shkak të karakterit të fortë pyjor, prodhimi i drurve të zjarrit (nga prerja e pemëve), është mjaft i zhvilluar. Druri i zjarrit ka për qëllim vetëm ngrohjen e banorëve të Bashkisë. Veprimtaria minerare që kryhet në zonë përbën një burim të rëndësishëm të kontaminimit të tokës dhe ujit në mungesë të përpunimit dhe disponimit të duhur, apo të përdorimit të teknologjive inovative në nxjerrjen e mineraleve. Ndërmjet bakrit dhe kromit që prodhohet në zonë, bakri shkakton probleme më të mëdha.

Mbetjet dhe emetimet

Në zonën e studimit, mbledhja, depozitimi dhe deponimi i mbetjeve tani është në kompetencë të Bashkive. Çdo Bashkie i është kërkuar të gjejë një vend të përshtatshëm për deponimin e tyre. Në Bashkinë e Mirditës, sipas të dhënave të Ministrisë së Zhvillimit Urban (<http://mbetjet.zhvillimiurban.gov.al>), funksionon një vend depozitimi sanitar i mbetjeve, i cili ndodhet pranë vendit të depozitimit të dikurshëm, të paorganizuar dhe josanitar. Landfilli për deponimin e pakontrolluar të mbetjeve në fjalë ka tendencë të braktiset (sot pranon vetëm mbetjet e ngurta urbane). Gjithashtu në bazë të autopsive të kryera, në të gjithë territorin e Bashkisë u

konstatuan dhe vende të tjera të vogla dhe të shpërndara të deponimit të pakontrolluar (sidomos në zonat Rubik dhe Rrëshen).

Figura 1.3.6: Vendet e depozitimit të mbetjeve të Bashkisë

	Popullsia e shërbyer (merr/konsidero het për shërbimin)	% e popullsisë që përjashtohet (e regjistruar, por jetonë jashtë)	Mbetjet e gjeneruara për person [kg/banorë]	Totali i mbetjeve të gjeneruar [t/vit]
Rrëshen (urban)	5.200	0%	0.8	1.518
Rrëshen (rural)	3.603	0%	0.3	395
Rubik (urban)	2.672	0%	0.8	780
Rubik (rural)	1.781	0%	0.3	195
Orosh (rural)	1.900	0%	0.4	277
Fan (rural)	2.977	0%	0.3	326
Kaçinar (rural)	1.016	0%	0.3	111
Kthellë (rural)	2.209	0%	0.3	242
Selitë (rural)	745	0%	0.3	82
TOTAL	22.103	0%	0.42	3.926

Tabela 1.3.7: Të dhëna për prodhimin dhe mbledhjen e mbetjeve në Bashkinë Mirditë
Burimi: Instituti i Modelimeve në Biznes, www.imb.al (Ministria e Zhvillimit Urban, 30/03/2017)
<http://mbetjet.zhvillimiurban.gov.al>,

	Mbetje Urbane (ton)	Mbetje Urbane për banorë (ton)	Mbetje Inerte (ton)
2015			
Lezhë	50.876	0,441	5.303

*Tabela 1.3.8: Të dhëna për prodhimin e materialeve inerte në nivel Qarku Lezhë (Mirditë)
Burimi: <http://www.instat.gov.al/en/themes/environment.aspx>
INSTAT -Vrojtimi vjetore mbi mbetjet urbane*

Qarku	Popullsia	Sasia vjetore / Ton / banorë	Sasia vjetore / Mb.urbane/ton	Sasia vjetore / Mb.inerte/ton
2013				
Lezhë	210748	0.312	65910	15945

*Tabela 1.3.9: Të dhëna për prodhimin e mbetjeve në nivel Qarku Lezhë (Mirditë)
Burimi: «Tabela e sasise se mbetjeve per vitin 2013» dhe përpunimin e saj
http://www.mjedisi.gov.al/files/userfiles/Monitorim_Mjedisor/Mbetjet.pdf.*

Në mungesë të të dhënave dhe regjistrimeve sistematike, nuk është e mundur të kryhen analiza dhe vlerësime të hollësishme të mbetjeve të krijuara (zona e shërbimit, viti, rrjedhat e mbetjeve etj.) dhe menaxhimin e tyre për zonën e studimit. Në bazë të të dhënave të INSTAT⁹, konstatohet një rritje konstante dhe e shpejtë e sasisë së mbeturinave në nivel qarku gjatë dhjetëvjeçarit të fundit (2006-2015). Përkundrazi, ka një tendencë të kufizimit të inerteve gjatë të njëjtës periudhë, veçanërisht gjatë dy viteve të fundit. Megjithatë, meqenëse në zonën e studimit (Bashkia Mirditë) banon vetëm 10% e Qarkut të Lezhës banojnë, përfundimet e mësipërme rreth sjelljeve dhe tendencave mund të jenë të gabuara. Gjithashtu, ka shumë të ngjarë që përbërja e mbetjeve të përfshijë lloje të ndryshme urbane (inerte, të rënda, mbetjet e kulturave, etj.).

Në përgjithësi, duke pasur parasysh natyrën kryesisht bujqësore dhe ekonominë lokale e familjare të zonës së studimit, vlerësohet se shumica e mbetjeve janë mbetje organike të ngurta. Këto mbetje, përkeqësojnë në masë të vogël ujin dhe nëntokën, ndërkohë që është e mundur që ato të përdoren përmes kompostimit për prodhimin e plehut, të dobishme për kulturatbujqësore. Dhe në këtë mënyrë të zhvillohet procesi i riciklimit në zonën e studimit. Aktualisht nuk funksionon asnjë impiant i përpunimit të mbetjeve.

Në lidhje me rrjetin e kanalizimeve të Bashkisë, të dhënat e disponueshme nga Drejtoria e Përgjithshme e Ujësjetës kanalizimeve (www.dpuk.gov.al) janë fragmentare. Ashtu si në rastin e furnizimit me ujë, ato i përkasin Nj.A. më të populluara, të Rrëshenit (T_Mirditë UK_sh.a) dhe Rubikut, të cilat përbëjnë rreth 60% të popullsisë së Bashkisë. Megjithatë, sipas të dhënave të disponueshme, ka një rrjet kanalizimesh edhe një Nj.A. Selitë dhe Orosh.

⁹ <http://www.instat.gov.al/en/themes/environment.aspx>

Në bazë të këtyre të dhënave (Tabela 1.3.10), rezulton se në zonën T_Mirditë UK sh.a, ka vetëm 1,200 lidhje me rrjetin e kanalizimeve. Këto lidhje shërbejnë për 5,261 banorë nga 9,089 banorë gjithsej të Nj. A. Lidhjet përkatëse me rrjetin e ujësjellësit janë 1,360, duke krijuar prurje hyrjeje 718,400m³. Logjikisht edhe daljet janë përkatësisht. Në Njësinë Administrative Rubik, ka vetëm 546 lidhje me rrjetin e kanalizimit, që u shërbejnë 2,385 banorëve (vetëm në qendrat urbane) nga 7,931 banorë gjithsej që ka Njësia Administrative Rubik. Lidhjet përkatëse në rrjetin e furnizimit me ujë janë 578, duke krijuar prurje hyrjeje prej 128,400m³ (dhe rrjedhimisht dalje).

Në lidhje me mbetjet e lëngshme, aktualisht nuk ka asnjë njësi për përpunimin e tyre. Ndërkohë që dihet se mbetjet e lëngëta (veçanërisht të vendbanimeve rurale) shkarkohen direkt në mjedis (toka dhe rrjeti hidrografik i zonës), nuk ka të dhëna specifike të presionit të veçantë të ushtruar nga rrjedhjet në cilësinë e ujërave sipërfaqësore, nëntokësore dhe të tokës.

Të dhënat e agreguara për periudhën 2008-2015										
Të dhënat	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
	T_Mirditë uk sh.a									
popullsia që jeton në zonën e juridiksionit- total	9.089,0	9.089,0	9.089,0	9.089,0		9.089,00	8.939	9.089		
popullsia totale që faktikisht furnizohet me ujë nga shoqëria/nj.admn.-total	6.074,0	6.074,0	6.074,0	6.074,0		6.074,00	6.074	6.074		
popullsia totale me lidhje në sistemin e kanalizimeve	5.261,0	5.261,0	5.261,0	5.261,0		5.261,00	5.261	5.261		
popullsia me lidhje në sistemin e kanalizimeve-në fshat	0,0	0,0	0,0	0,0		0,00	0	0		
popullsia me lidhje në sistemin e kanalizimeve-në qytet	5.261,0	5.261,0	5.261,0	5.261,0		5.261,00	5.261	5.261		
vëllimi neto i ujit në sistemin e shpërndarjes së zonës së shërbimit (m3)	830,7	1.067,0	866,2	742,9		912,28	959,0	718,4		
numri total i lidhjeve me sistemin e kanalizimeve - total	1.060,3	1.011,1	1.017,7	1.044,1		1.093,67	1.106,6	1.200		
numri total i lidhjeve me sistemin e kanalizimeve-qytet	1.060,3	1.011,1	1.017,7	1.044,1		1.093,67	1.106,6	1.200		
numri total i lidhjeve me sistemin e kanalizimeve-fshat	0,0	0,0	0,0	0,0		0,00	0,0	0		
vëllimi i ujit që faturohet për kanalizimet - i matur - total (m3)	273,5	313,0	120,9	122,9		139,22	117,0	112,9		
vëllimi i ujit që faturohet për kanalizimet - të pamatur - total (m3)	119,8	118,3	101,9	71,7		101,67	106,7	99,8		
vëllimi total i ujit që faturohet për kanalizimet - total (m3)	393,3	431,3	222,8	194,6		240,89	223,7	212,7		
tarifa kanalizime- f (lekë/m3)	4,0	4,0	4,0	4,0		10,00	10,0	10,0		
tarifa kanalizime- ep (lekë/m3)	10,0	10,0	10,0	10,0		15,00	15,0	15,0		
tarifa kanalizime- in (lekë/m3)	8,0	8,0	8,0	8,0		15,00	15,0	15,0		

Të dhënat e agreguara për periudhën 2008-2015										
Të dhënat	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
	T_Rubik uk sh.a									
popullsia që jeton në zonën e juridiksionit- total	2.973,0	5.300,8	8.082,7	8.087,0		8.158,50	7.987	7.931		
popullsia totale që faktikisht furnizohet me ujë nga shoqëria/nj.admn.-total	1.852,3	2.142,7	2.280,9	2.246,2		2.265,00	2.372	2.385		
popullsia totale me lidhje në sistemin e kanalizimeve	1.722,6	2.020,8	2.194,8	2.164,8		2.115,00	1.722,6	2.020,8		
popullsia me lidhje në sistemin e kanalizimeve-në fshat	0,0	0,0	0,0	0,0		0,00	0,0	0,0		
popullsia me lidhje në sistemin e kanalizimeve-në qytet	1.722,6	2.020,8	2.194,8	2.164,8		2.115,00	1.722,6	2.020,8		
vëllimi neto i ujit në sistemin e shpërndarjes së zonës së shërbimit (m3)	183,3	148,9	285,9	136,4		128,30	133,8	128,4		

numri total i lidhjeve me sistemin e kanalizimeve - total	482,3	486,5	496,4	487,2	509,92	544,5	546
numri total i lidhjeve me sistemin e kanalizimeve-qytet	482,3	486,5	494,2	487,2	510,67	544,5	546
numri total i lidhjeve me sistemin e kanalizimeve-fshat	0,0	0,0	0,0	0,0	0,00	0,0	0
vëllimi i ujit që faturohet për kanalizimet – i matur - total (m3)	13,1	13,2	12,9	14,8	14,08	11,2	12,2
vëllimi i ujit që faturohet për kanalizimet - i pamatur - total (m3)	79,6	80,5	80,0	77,3	87,80	91,6	88,0
vëllimi total i ujit që faturohet për kanalizimet - total (m3)	92,7	93,6	92,9	92,1	101,88	102,8	100,2
tarifa kanalizime- f (lekë/m3)	7,0	7,0	7,0	7,0	7,00	7,0	7,0
tarifa kanalizime- ep (lekë/m3)	15,0	15,0	15,0	15,0	15,00	15,0	15,0
tarifa kanalizime- in (lekë/m3)	10,0	10,0	10,0	10,0	10,00	10,0	10,0

**Tabela 1.3.10: Treguesit e ujësjetësit dhe kanalizimeve për Mirditë (periudha kohore 2006-2014). (Burimi:
http://www.dpuk.gov.al/ndermarrje_info_fxt.php?id=943&idn=52 dhe <http://www.dpuk.gov.al/rub.php?idf=345&lang=1>,
http://www.dpuk.gov.al/ndermarrje_info.php?idn=33, http://www.dpuk.gov.al/ndermarrje_info.php?idn=31)**

Për emulsionet e gazta nuk ka të dhëna të hollësishme për shkak të mungesës së stacionit të regjistrimit. Ndotja e ajrit kryesisht i atribuohet ndikimit të aktiviteteve antropogjene. Në të ardhmen, me përfundimin e ndërtimit të autostradës Durrës-Kukës-Prishtinë, Oroshi mendohet të jetë burimi i ndotësve të gaztë të ajrit nga qarkullimi i shpeshtë i automjeteve. Gjithashtu edhe djegia e drurit (e cila është burimi kryesor i ngrohjes për banorët vendas) është përgjegjëse për lëshimin e sasive të konsiderueshme të grimcave dhe ndotësve të gaztë të ajrit, por nuk është i mundur vlerësimi përfundimtar i pasojave.

Fenomeni është gjithashtu i lidhur ngushtë me ndryshimet klimatike. Për këtë arsye monitorimi i ndotjes së ajrit është i domosdoshëm për të vlerësuar cilësinë e mjedisit urban.

Sipas Bankës Botërore emetimet e CO₂ për frymë për vitin 2011 arritën në 1.61 ton kubik. Në bazë të popullatës së Bashkisë për vitin 2011, emulsionet e dioksidit të karbonit janë vlerësuar në 22,103*1,61 = 35,585.83 tonë metrikë.

Njësia Bashkiake	Nivelet PM 2.5	NOx (ton/vit) - 2015	SOx (ton/vit) - 2015	CO ₂ 2013
Rrëshen	15 µg/m ³	61-100	16-30	14965.1
Rubik	16 µg/m ³	31-60	16-30	7571.8
Selitë	17 µg/m ³	16-30	1-15	1266.5
Kthellë	15 µg/m ³	3-15	1-15	3755.3
Fan	16 µg/m ³	16-30	1-15	5060.9
Orosh	15 µg/m ³	3-15	1-15	3228.3
Kaçinar	14 µg/m ³	16-30	1-15	1727.2

Tabela 1.3.11: Vlerësime për ndotjen atmosferike në Bashkinë Mirditë (Burimi: http://www.dpuk.gov.al/ndermarrje_info_txt.php?id=943&idn=52)

Ndotja e ajrit ndikon në metabolizmin e rajonit për sa i përket cilësisë së jetës dhe cilësisë së mjedisit. Eliminimi i fenomenit mund të arrihet me një sërë veprimesh në fusha të ndryshme të strukturës së qytetit. Mundësitë që Bashkia mund të shfrytëzojë janë integrimi i teknologjisë dhe promovimi i mjeteve alternative të transportit publik dhe transportit të materialeve.

Duke pasur parasysh sa më sipër, vlerësohet se mënyra aktuale e menaxhimit të mbetjeve është faktori më i rëndësishëm në përkeqësimin e metabolizmit të Bashkisë. Ekziston një mungesë e fortë e strukturave të posaçme të menaxhimit dhe përpunimit, ku vendet e deponimit të paligjshme të mbetjeve përkeqësojnë situatën. Për më tepër, dobësi e bashkisë është lejimi i vendvetëshumëfishta të hedhjes së mbetjeve të ngurta, të cilat degradojnë mjedisin natyror.

Përmirësimi i efikasitetit në rrjedhet nga mbetjet kërkon ndryshimin e modelit të menaxhimit duke rritur riciklimin dhe shfrytëzimin e teknologjisë për të përmirësuar efikasitetin. Një tipar i rëndësishëm i Bashkisë është tendenca për të zvogëluar vëllimin e mbetjeve të gjeneruara.

Bazuar në sa më sipër, vlerësohet se mënyra aktuale e menaxhimit të mbeturinave është faktori më i rëndësishëm në përqendrimin e metabolizmit të Bashkisë. Mungesa e objekteve të posaçme të menaxhimit, por edhe të trajtimit të këtyre flukseve shkaktojnë ndotje si të tokës ashtu edhe të sipërfaqes dhe të ujërave nëntokësore. Si rrjedhim, ka mundësi menaxhimi të mbeturinave përmes miratimit të një modeli, i cili do të përfshijë aktivitetet e grumbullimit dhe transportit, magazinimit të përkohshëm, objektit të depzimitit, aktiviteteve të riciklimit dhe impianteve, si edhe stacionet e ngarkimit.

Konkluzione

Metabolizmi urban përbën një mjet të rëndësishëm për analizën hapësinore dhe programimin. Megjithatë, studimet gjithëpërfshirëse që janë kryer deri më sot në nivel botëror janë të kufizuara dhe pilot. Dobësi kryesore në zbatimin e modelit, në përgjithësi dhe në veçanti në zonën e studimit, është mungesa e të dhënave dhe statistikave të vazhdueshme dhe analitike. Së fundmi, ka shumë parametra kyç që ndërveprojnë, siç janë rrethanat ekonomike, struktura urbane, shkalla e vetëmjaftueshmërisë së komunave, efikasiteti i burimeve dhe qasja, të cilat e bëjnë zbatimin edhe më të vështirë.

Për shkak të produktivitetit të kufizuar, banimit të kufizuar dhe mungesës së qendrave të mëdha urbane (shumica e tyre janë vendbanime shumë të vogla), hyrjet dhe daljet në sistemin e metabolizmit janë mjaft të kufizuara. Proçeset nuk arrijnë të jenë gjithmonë ciklike, sidomos për sa i përket mbetjeve dhe ujërave të zeza.

Për të vlerësuar sistemin metabolik të Bashkisë së Mirditës, përmes seksioneve tematike që u ndanë, u përzgjedhën treguesit më të rëndësishëm, të cilët karakterizojnë parametra të rëndësishëm të sistemit dhe nga ana tjetër kanë ndikimin më të madh. Vlerësimi ka lidhje me natyrën cilësore dhe lidhet me tendencat e zhvillimit të këtyre treguesve. Konkretisht, në çdo nënseksion vihen re një numër kompetentësh të qytetit, por edhe të rajoneve periferike, të cilat duhet të përmirësohen, në mënyrë që të reduktohet konsumi i burimeve dhe të zbuten fenomenet e ndikimit negativ.

Duke pasur si çështje kryesore përmirësimin e synuar të rrethanave patogjene që ndikojnë në metabolizëm për sa i përket cilësisë së jetës dhe cilësisë së mjedisit, propozohen veprimet e mëposhtme për Bashkinë:

- ndryshimi total i modelit të menaxhimit të mbetjeve (të lëngshme dhe të ngurta). Përpunimi (në impiante të përshtatshme) të ujërave të zeza urbane, shtrirjen e riciklimit të ambalazhimeve dhe mbetjeve organike të ngurta urbane, në mënyrë që në të ardhmen, deponimi i mbetjeve të kufizohet në ato që mbeten pas përdorimit të mënyrave alternative të menaxhimit.
- marrja e masa për të parandaluar dhe rehabilituar ndotjen e burimeve ujore (sipërfaqësore dhe nëntokësore).
- shfrytëzimi i Burimeve të Rinovueshme të Energjisë (p.sh. diellore, biomasa), veçanërisht për plotësimin e nevojave të ngrohjes (që të zvogëlohet në këtë

mënyrë ndotja atmosferike për shkak të djegies së drurit). Gjithashtu, shfrytëzimi i BRE për të përmirësuar cilësinë e jetës dhe shërbimeve të ofruara në të gjitha vendbanimet dhe veçanërisht për të arritur objektivat kombëtare të Shqipërisë për autonomi energjetike me importe enegjie zero në në ardhmen (National Energy Efficiency Action Plan).

- shfrytëzimi i ujërave të shiut (që nuk është një praktikë e zakonshme) për mbulimin e nevojave të furnizimit me ujë, por edhe të ujitjes (nëpërmjet rezervuarëve etj).
- informimi dhe sensibilizimi i banorëve dhe bizneseve për çështjet e metabolizmit urban, kursimit të ujit dhe mbrojtjes së rezervave të ujit, riciklimit etj.

1.4. Përcaktimi i territorit sipas pesë sistemeve

Në kuadër të hartimit të strategjisë territoriale, programohet përcaktim i territorit në përputhje me pesë sistemet: atë urban, natyror, bujqësor, ujqor dhe infrastrukturor. Në veçanti, duke përmbledhur regjistrimin analitik dhe rezultatet e fazës A, regjistrohen pikat dhe karakteristikat më të rëndësishme të sistemeve të territorit të bashkisë Mirditë, duke tentuar në një vlerësim fillestar.

Në Tabelën më poshtë tregohet niveli, përqindja e mbulimit të secilit sistem, në krahasim me sipërfaqen totale brenda kufijve administrativë të bashkisë.

SISTEMI TERRITORIAL	PËRQINDJA %
Sistemi natyror	90,54
Sistemi ujqor	1,28
Sistemi bujqësor	6,23
Sistemi Urban	1,17
Sistemi infrastrukturor	0,78

Tabela 6.1: Përqindjet e sistemeve territoriale në Bashkinë Mirditë

Tabela tregon se shumica e tokave në Bashkinë Mirditë janë të mbuluara nga sistemi natyror me 90,54%, të pasuar nga kulturat bujqësore me 6,23%. Sistemi ujqor arrin në 1,28%, ndërsa sistemet urbane dhe infrastrukturor mbulojnë respektivisht 1,17% dhe 0,78%.

Sistemi natyror

Sistemi natyror përfshin të gjitha ato sipërfaqje të mbuluara me pyje, kullota, livadhe, shkurre dhe tokë jopjellore. Ky sistem mbulon një sipërfaqe afro 90,54% të sipërfaqes totale të Bashkisë. Pjesë të sistemit natyror janë të integruara në statusin e mbrojtjes (Zona e Mbrojtjes së Burimeve të Menaxhuara Bjeshka e Oroshit, rreth 4691,2 ha).

Pjesa më e madhe e sipërfaqeve karakterizohet si kodrinore dhe gjysmëmalore dhe ka pjerrësi të madhe dhe relief të theksuar, si rrjedhojë rrjeti rrugor është jashtëzakonisht i kufizuar.

Aktivitetet e ushtruara në sistemin natyror janë të kufizuara dhe të lidhura me prejen e drurëve, kullotjen, bletarinë, mbledhjen e frutave. Gjithashtu ka edhe aktivitete turistike që lidhen me kampe dhe intinerare. Theksohet se kanë përfunduar studimet për përmirësimin e gjendjes së pyjeve në shumë zona, në të gjitha njësitë administrative. Ndërhyrjet e propozuara do të kenë ndikim pozitiv në gjendjen aktuale nëpërmjet rritjes së pemëve, strukturën e pyjeve, parandalimin, mbrojtjen nga zjarret dhe dëmtimet, cilësinë e drurit dhe shkallën e shfrytëzimit, në ekonomi dhe në vendet e punës për realizimin e tyre, duke ulur nivelin e varfërisë, si edhe për të rritur ndërgjegjësimin e komunitetit vendor në mbrojtjen e pasurisë pyjore.

Sistemi ujor

Bashkia përshkohet nga një rrjet i pasur dhe i dendur hidrografik, elementet kryesore të të cilit janë lumenjtë Fan, Fan i Vogël dhe Fan i Madh. Në pjesën më të madhe të tyre, ky sistem territorial zë 1,28% të sipërfaqes totale të zonës së studimit. Në pjesën më të madhe të gjatësisë së tyre rrjedhat kalojnë nëpër zonat e sistemit natyror dhe në një përqindje të vogël në ato bujqësore dhe urbane. Në këto rastet e fundit, duhet të merret parasysh fenomeni i erozionit të tokës.

Ujërat përdoren për prodhimin e energjisë hidrike, veç kësaj u konstatua se në shtratin e lumenjëve grumbullohen materiale inerte (rërë, zhavorr) realizohet aktiviteti i peshkimit, në raste individuale dhe të shpërndara, ndërsa noti ishte i kufizuar, në pjesën e Fanit në jug të Rubikut. Nuk janë regjistruar aktivitete të tjera, të organizuara ose e kundërta.

Në dy degët kryesore (Fan i Vogël dhe Fan i Madh) nuk kryhen aktivitete të tilla për shkak të gjeomorfologjisë. Megjithatë, janë ndërtuar diga me synim prodhimin e energjisë hidroelektrike (tre në të parin dhe dy në të dytin), ndërsa janë dhënë dhe disa leje të tjera për ndërtimin e tyre.

Paralelisht me lumin Fan i Vogël është ndërtuar autostrada E851 (Rruga e Kombit), ndërtimi i së cilës ka ndikuar në shtratin e lumit në mënyra të ndryshme dhe ka ndryshuar peizazhin përreth. Lumi i Fanit të Madh përfshihet pothuajse tërësisht në sistemin natyror.

Në jug të Bashkisë, në kufirin me Bashkinë e Matit, një sipërfaqe të rëndësishme zë Liqeni artificial i Ulzës, i cili është pjesë e Parkut Natyror Ulzë (kategoria IV). Si rrjedhojë përdorimi i tokës në zonën rreth liqenit është i kufizuar, konstatohen vetëm aktivitetet bujqësore me rendiment të ulët.

Megjithatë, vlen të theksohet, se sistemi hidrografik është nën presion të fortë si për shkak të rritjes së urbanizimit dhe menaxhimit të dobët të stokut ekzistues, p.sh. depozitimit të mbetjeve urbane dhe industriale të patrajtuara në lumin Fan në zonën urbane Rubik, të aktiviteteve tregtare dhe, në përgjithësi, të mos mbrojtjes së gjithë

sistemit përmes projekteve të duhura teknike(mbrojtja lumore). Faktor negativ për sistemin hapësinor ujon është gjithashtu aktiviteti i rritur i marrjes së zhavorrit dhe heqjes së agregatëve në segmente të papërshtatshme. Sistemi hidrografik është gjithashtu në presion të vazhdueshëm, edhe nga varrezat që ndodhen pranë lumenjve dhe ekziston rreziku i ndotjes së akuiferit.

Është e rëndësishme të kërkohen dhe të vlerësohen efektet e heqjes së rrës në anën tjetër të digave të mëdha në ekosistemin e lumenjve (fauna ujore, cilësia e ujit etj.), në derdhjet e lumit Mat dhe sistemet e mbrojtura të ligatinave të krijuara në bregdet.

Plani i Përgjithshëm Kombëtar (PPK) promovon mbrojtjen e burimeve ujore nga marrja e pakontrolluar e zhavorrit, hedhja e mbeturinave urbane dhe ndotja nga aktivitetet bujqësore dhe industriale, përmes përcaktimit të të ashtuquajturit linjë blu. Gjithashtu, përmendet si një prioritet modernizimi dhe forcimi i infrastrukturës ekzistuese të ujësjellësit dhe ujitjes me synim për të minimizuar humbjet e rrjetit dhe për ta udhëhequr dhe çuar rajonin në një menaxhim më të qëndrueshëm të burimeve.

Sistemi bujqësor

Në këtë sistem përfshihen të gjitha kulturat bujqësore që ndodhen brenda kufijve të Bashkisë dhe e gjithë infrastruktura e tyre mbështetëse, siç janë rrjetet e ujitjes, serat, depot dhe njësitë e mbarështimit të shpendëve/kafshëve. Ky sistem mbulon 6,23 % të sipërfaqes totale të zonës së studimit. Shumica e tokave bujqësore ndodhen në njësitë administrative Rrëshen dhe Kthellë.

Objektet e ndryshme mbështetëse të ndërtesës (depo, frigoriferë, sera, stalla, etj.) janë të kufizuara. Rrjeti i ujitjes përkundrazi është mjaft i zhvilluar, me rezervuare, kanale dhe depozita, në pronësi të bashkisë apo private, dhe në vitet e fundit kryhen vepra për përmirësimin e tij.

Për sa i përket pozicionit të tyre sipërfaqet e kultivuara (si ato të braktisura, por dhe ato me mundësi kultivimi) hasen në zonat anës brigjeve të lumenjve dhe përrenj dhe në zona të sheshta apo me pjerrësi të vogël të terrenit që krijohen në pjesët e ulta të maleve. Në të njëjtat zona krijohen shpesh vendbanime dhe shtëpi, të grumbulluara ose të izoluara. Kështu pamja e zakonshme është që sipërfaqet bujqësore rrethojnë zona të ndryshme banimi madje zhvillohen edhe midis ndërtesave. Bazuar në sa më sipër konstatohet se janë lehtësisht të arritshme pasi përshkohen ose janë brenda, në distancë të vogël, nga rrjeti rrugor kryesor dhe lokal. Për sa i përket madhësisë, pronat individuale janë të vogla. Gjithashtu, zonat e njësuara bujqësore kanë shtrirje të kufizuara, pasi ndërpriten vazhdimisht nga rrëketë dhe sipërfaqet natyrore për shkak të morfologjisë së gjeorelievit.

Theksohet se në sistemin bujqësor janë përfshirë edhe banesat individuale të vendosura brenda tokave arë ku gjenden kulturat bujqësore. Këto janë vendbanime të përhershme të bujqve. Së fundmi, sqarohet se, për shkak të madhësisë, rregullimit dhe shpërndarjes së sipërfaqeve bujqësore, siç u theksua më lart, nuk ka rrugë, vetëm për qëllimin, e shërbimit të kulturave bujqësore.

Pjesa më e madhe e kulturave bujqësore, kanë të bëjnë kryesisht, me kulturat e arave siç janë drithërat, misri, tërfili. Pjesa më e madhe e sipërfaqeve të këtyre llojeve janë regjistruar në njësinë administrative Fan dhe Kthellë. Mjaft më të vogla janë sipërfaqet e vreshtave dhe pemishteve, të cilat hasen kryesisht në njësitë administrative të Rrëshenit dhe Kthellës. Megjithatë nga pamja e përgjithshme, rezultojnë kultura të përziera, pasi ato kryesisht mbulojnë në shkallë të lartë nevojat shtëpiake të familjeve.

Zona e studimit nuk paraqet aktivitet të madh në sektorin e blegtorisë. Prodhimi më i madh është regjistruar në Rrëshen dhe Kthellë. Objektet përkatëse janë struktura të vogla, ndonjëherë të përkohshme, dhe janë të shpërndara si në zonat e banuara dhe në veçanti në zona më të largëta. Në disa vende është e pëhapur bletaria.

Sistemi urban

Sistemi urban mbulon 1,17% të sipërfaqes së përgjithshme të rajonit të studimit.

Zonat e destinuar për zhvillimin e organizuar të banimit, siç janë miratuar me Vendim të KKT 5 /29.12.2014, janë të shpërndara në të gjithë sipërfaqen e Bashkisë, megjithatë, me përqendrim më të madh në njësitë administrative Rrëshen dhe Rubik dhe sipërfaqe më të madhe në qendrën e Bashkisë, në qendrat e njësive administrative dhe vendbanimet e arritshme lehtësisht. Vendbanimet përbëhen nga zona banimi që nuk janë në vazhdimësi të njëra tjetrës, ato janë të lidhura me rrjetit rrugor kombëtar apo rural. U konstatua se kanë shtrirje më të gjerë se ndërtime të sotme dhe përfshijnë, sipërfaqe bujqësore apo natyrore të mëdha apo të vogla.

Të gjitha përdorimet, përveç banimit, që plotësojnë nevojat e përditshme dhe i shërbejnë jetës urbane (p.sh. shërbimet, tregtia, përdorime publike) gjenden brenda apo në afërsi të zonave të banuara. Në qytetin e Rrëshenit janë përqendruar lloje të ndryshme dyqane dhe zyra, hotele, klinika, etj, si edhe një numër i konsiderueshëm institucionesh bashkiake dhe publike. Të gjitha thuajse janë të vendosura në qendër. Pjesa tjetër e vendbanimeve përbëhet ekskluzivisht nga ndërtesa banimi dhe vetëm në vendbanimet më të mëdha ndeshen shërbimet bazë dhe shërbimet të tjera (p.sh. shkolla, ambulancat).

Objektet industriale ndodhen gjithashtu brenda apo pranë vendbanimeve pasi ndikohen dhe varen direkt nga ato, ndërkohë që përdorin të njëjtin rrjet bazë të transportit. Përfundimisht bëjnë ato njësi që kanë një varësi të drejtpërdrejtë hapësinore nga lëndët e para (rezervat minerare, shtretërit e lumenjve) që zakonisht janë më të largët (Rubik).

Sistemi infrastrukturor

Ky sistem territorial përfshin infrastrukturën e transportit, infrastrukturën energjetike, të telekomunikacioni, furnizimin me ujë dhe menaxhimin e mbeturinave. Ndër më të rëndësishmet konsiderohen rrugët ndërrbane, rurale dhe hidrocentralet, si për shkak të madhësisë ashtu dhe të rëndësisë për vendin e tyre në planin kombëtar. Ky sistem zë 0,78 % të sipërfaqes totale të zonës në studim.

Infrastruktura kryesore e gjendur në Bashki është Route 7 (E-851), e cila nga mbikalimi i Rrëshenit deri në kufirin verilindor të Bashkisë (Tuneli i Kalimashit në Thirrë) ka karakteristikat e autostradës (2 korsi për secilin drejtim dhe trafikndarës, ndërsa pjesa e mbetur është rrugë e gjerë me një korsi për secilin drejtim dhe pa trafikndarës.

Rrugë të tjera të rëndësishme të zonës së studimit janë rruga SH-30, rruga kryesore e vjetër që përshkon bashkinë, para ndërtimit të Rrugës 7 (E-851) për të cilën po kryhen përmirësime dhe rruga SH-34 që lidh selinë e Rrëshenit me njësitë administrative të Selitës dhe Kthellës (vetëm pjesa e Proçekut është e asfaltuar). Sistemi tjetër rrugor, me gjatësi pothuajse 400 km, përbëhet nga rrugë të pashtuara, me gjerësi të ngushtë, me përjashtim të rrugës së re për në Bukmirë. Pjesa më e madhe e rrjetit rrugor kalon përmes sistemit natyror dhe nëpër shumë zona rurale dhe urbane.

Për sa i përket infrastrukturës hekurudhore që funksionte më parë (për rreth një dekadë) në Bashki, kanë mbetur në gjendje të keqe disa pjesë të rrjetit, të cilat kryesisht kalojnë nëpër zonat bujqësore.

Në lidhje me objekte të tjera, janë regjistruar 6 hidrocentrale, kryesisht të përqëndruara në Orosh dhe në Fan. Gjithashtu, ka gjashtë nënstacione të energjisë elektrike të cilat gjenden kryesisht në vendbanimet më të mëdha, dhe në shumicën e rasteve brenda strukturës urbane: Rrëshen (2), Rubik, Kurbnesh, Repts, Kaçinar. Ka, gjithashtu, një stacion në jug të zonës së studimit, në kufi me bashkinë Mat. Brenda vendbanimeve dhe sidomos në seli është regjistruar infrastrukturë transmetimi të energjisë elektrike, të tilla si transformator dhe kabinë elektrike. Për më tepër, janë regjistruar depozita uji të pijshëm dhe stacione pompimi, kryesisht në Rrëshen, si edhe stacione antenash që i shërbejnë telekomunikacionit brenda bashkisë.

Në Bashki u regjistruan 2 vende të deponimit të mbeturinave, një është i ri i sapo përfunduar dhe një i vjetër që nuk është rikonstruktuar ende, të cilat rrethohen nga sipërfaqe natyrore.

Plani i Përgjithshëm Kombëtar (PPK) njih nevojën e përforcimit të menjëhershëm të rrjetit të infrastrukturës rrugore në të gjithë territorin Shqiptar dhe për këtë arsye propozon shtim të investimeve në këtë fushë duke vënë disa projekte specifike si prioritet të parë.

1.5. Identifikimi i nevojave, potenciali dhe kufizimet

Bazuar në gjetjet e analizës (faza A); karakteristikat kryesore të zonës së studimit, çështjet kryesore të identifikuar në diskutimin e parë publik, dhe programet e menduara e që po përpunohen dhe projektet që ndikojnë në zonën e studimit, kemi paraqitur analizën SWOT për secilin nga pesë sistemet territoriale, si më poshtë:

- Përparësitë krahasuese, faktorët e dobishëm endogjenë (Përparësitë)
- Mangësitë, probleme të qenësishme (Mangësitë).

- Mundësitë e jashtme dhe perspektivat (Mundësitë).
- Kërcënimet ekzogjene të origjinës dhe kërcënimet (Kërcënimet).

Analiza SWOT është bazë për planifikimin e strategjisë së zhvillimit territorial. Në bazë të analizës SWOT, strategjia i jep prioritet:

- Shfrytëzimit të përparësive të brendshme (S) për:
 - Përdorimin efektiv të mundësive (O) që ofron mjedisi i jashtëm.
 - Përballimit të kërcënimeve të jashtme (T).
- Pëballimit të dobësive të brendshme (W) dhe veçanërisht të atyre që:
 - Përgojnë shfrytëzimin e mundësive të jashtme (O).
 - Rrisin kërcënimet e jashtme (T).

Efekti pozitiv - faktorë përforcues	Efekti negativ - faktorë pengues	Efekti pozitiv - faktorë përforcues	Efekti negativ - faktorë pengues
PIKA TË FORTA	PIKA TË DOBËTA	MUNDËSI - PERSPEKTIVA	RREZIQE
Mjedisi natyror dhe kulturor			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mjedis mjaft i pasur natyror dhe gjeologjik (monumente natyrore, formacione gjeologjike, shpella, etj.). ▪ Potencial i rëndësishëm i ujit: lumenj të mëdhenj dhe ujëmbajtës nëntokësorë. ▪ Depozita të pasura të burimeve minerale. ▪ Zona të shumta me gjelbërim pyjor. ▪ Ekzistencë e zonave të mbrojtura të deklaruara (të nivelit kombëtar dhe rajonal) dhe monumenteve natyrore - planifikim përfshirjeje të zonave dhe elementeve të reja në sistemin kombëtar të mbrojtjes. ▪ Ekzistencë e monumenteve të deklaruara kulturore (arkitektonike dhe arkeologjike) dhe të zonave të tyre mbrojtëse. ▪ Trashëgimi të pasur historike dhe arkitektonike dhe ndërtesa të mirënjohura (kulla, kisha, kështjella, etj.) të shumë periudhave historike. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mirëmbajtje dhe mbrojtje e pamjaftueshme e monumenteve kulturore. ▪ Braktisje - regjistrim jo i plotë i trashëgimisë kulturore. ▪ Mungesë ndërlidhjes dhe promovimit të mjedisit kulturor dhe natyror. ▪ Degradim i pyjeve (nga zjarret, shpyllëzimet, etj.). ▪ Mungesë - pamjaftueshmëri e sistemeve të menaxhimit të mbetjeve të lëngëta dhe të ngurta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Shpallje e monumenteve të reja natyrore dhe kulturore. ▪ Zbatim i planeve të menaxhimit për zonat e mbrojtura. ▪ Promovim i turizmit alternativ në nivel qendror dhe rajonal dhe sigurimi i stimujve për të mbështetur sipërmarrjen përkatëse. ▪ Ndërhyrje të integruara të menaxhimit të trashëgimisë kulturore. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Fatkeqësi natyrore për shkak të ndryshimeve klimatike. ▪ Ndojtje e lumenjve nga minierat, aktivitetet bujqësore dhe zhvillimi urban. ▪ Presione të forta mjedisore për shkak të aktivitetit turistik, mbipopullimit të popullsisë - aktiviteteve në zonat e ndjeshme, kapacitetit të tepërt. ▪ Reduktim të sasisë - degradim i cilësisë së ujit për shkak të mbi konsumit dhe mbi nxjerrjes në aktivitetet ekonomike (ujtja, prodhimi i energjisë, minierat).

MJEDISI SOCIAL			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stabiliteti socio-ekonomik. ▪ Lidhje të forta shoqërore. ▪ Mungesë e grupeve sociale të marginalizuara – kriminaliteti. ▪ Formësim social i identitetit. ▪ Vetënjafvueshmëri e ekonomive familjare (kryesisht në fshatra) në prodhimin e ushqimit. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reduktimi i popullsisë gjatë dekadave të fundit. ▪ Tendenca të përmbysjes së piramidës së moshës. ▪ Tendenca të braktisjes së fshatrave të largëta, ▪ kryesisht nga të rinjtë. ▪ Pabarazi midis qyteteve dhe fshatrave në aspektin e ofrimit të shërbimeve dhe kushteve të jetesës. ▪ Mungesë e stafit të kualifikuar dhe të punësuar në sektorë të ekonomisë. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tërheqje e popullsisë për shkak të krijimit të vendeve të reja të punës. ▪ Përmirësim i aftësive të fuqisë punëtore lokale. ▪ Shfrytëzimi i teknologjive të reja, proceseve dhe metodave për edukimin e popullsisë ekonomikisht aktive, përshtatur me veçoritë lokale. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Intensifikim i fenomeneve të përjashimit social dhe të punësimit - pabarazive (p.sh. personat me aftësi të kufizuara, gratë). ▪ Rritje e indekseve të plakjes dhe varësisë. ▪ Forcimi i tendencës të braktisjes së vendbanimeve nga moshat prodhuese.
EKONOMIA			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozicion kyç. ▪ Sektor i zhvilluar i shërbimeve (administrata publike, shërbimet sociale, tregtia) në selinë e Bashkisë. ▪ Produkte të pastra bujqësore/gastronomike dhe një sërë bimësh mjekësore. ▪ Aktivizim të ndërmarrjeve minerare. ▪ Investime në vreshtari dhe kantinat e verës. ▪ Përvojë dhe specializim në aktivitetet primare (p.sh. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Deindustrializim i gjerë, duke lënë inaktive dhe të degraduara ndërtesa dhe zona të shumta. ▪ Ekonomi rurale në shkallë të vogël dhe lokale që destinohet për konsum të brendshëm dhe familjar. ▪ Një pjesë e të ardhurave të rezidentëve bazohet në asistencën financiare të të afërmeve që punojnë jashtë shtetit. ▪ Mos ekzistencë e zinxhirëve 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tendenca të situara të zhvillimit të ekoturizmit në vend dhe në aspektin ndërkombëtar. ▪ Hapësira të rëndësishme stimulimi dhe transformimi të aktivitetit rural (p.sh. prodhimin e produkteve tradicionale dhe me origjinë lokale). ▪ Potencial i madh për zhvillimin e bujqësisë organike të çertifikuar dhe blegtorisë. ▪ Stimulum - zhvillim i industrisë minerare për shfrytëzimin e bakrit, piritit, kromit dhe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Konkurrencë nga rajonet fqinje me profile dhe burime të ngjashme. ▪ Interes i shtuar për turizmin bregdetar si në vend ashtu edhe atë ndërkombëtar. ▪ Pamundësi gjetje burimesh të mjaftueshme financimi. ▪ Vonesa të ndryshimeve të nevojshme strukturore në prodhimin bujqësor. ▪ Braktisje e Bashkisë nga njerëz të rinj dhe ekonomikisht aktivë me

<p>vreshtari, pemët frutorë, bimë medicinale) dhe sektori sekondar (nxjerrje minerare).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kushte të favorshme tokësore dhe klimatike për prodhimin e produkteve bujqësore (p.sh. rrushi). ▪ Kushte të favorshme për bletarinë. ▪ Rritje të investimeve të huaja direkte. ▪ Tokë e mjaftueshme dhe e lirë dhe kosto të ulëta të punës për zhvillimin e aktiviteteve bujqësore dhe blegtorale. 	<p>të rëndësishëm të prodhimit - mungesë të lidhjes midis sektorëve të prodhimit.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Njohje e reduktuar turistike e rajonit/ vizitueshmëri e ulët dhe zhvillim i formave alternative të turizmit. ▪ Rrjeje e kërkesave për infrastrukturën urbane për shkak të shpërndarjes së madhe të ndërtimit dhe qasjes së vështirë. ▪ Mungesë e fuqisë punëtore të kualifikuar dhe specializimit të veprimitarisë sipërmarrëse në sektorë me avantazhe krahasuese. ▪ Konkurrencë e ulët e produkteve bujqësore, për shkak të pamundësisë për tu standartizuar dhe promovuar. 	<p>mineraleve të tjera të rralla (prioritet bazuar tek PPK).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zgjerim i Zonës Ekonomike të Përbashkët në lidhje me vendet e Ballkanit. 	<p>qëllim plotësimin e dëshirave personale dhe gjetjen e një pune.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Konsolidim i shpërndarjes së ushqimit, i cili favorizon prodhuesit e mëdhenj dhe produktet e importuara.
<p>ZHVILLIMI URBAN</p>			
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ndërtesa të veganta banimi. ▪ Zbatim i projekteve të rigjenerimit urban - Interesi i vazhdueshëm i Bashkisë. ▪ Hartimi i PPV. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Efikasitet i ulët i energjisë së ndërtimeve. ▪ Ndërtime të shpërndara - konsumim i burimeve jo të ripërtëritshme të tokës ▪ Mungesë e hapësira të përbashkëta në fshatra. ▪ Qasje e pamjaftueshme në 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Investime në përmirësimin e mjedisit urban - rinovime rezidenciale. ▪ Zhvillim i organizuar urban (përmes PDV) bazuar në projektimin bioklimatik. ▪ Programe përmirësimi të energjisë për ndërtesat 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mungesë financimi. ▪ Degradim estetik dhe funksional për shkak të ndërtimeve dhe aktiviteteve ekonomik të pakontrolluar. ▪ Vonesa në miratimin dhe implementimin e PPV.

	<p>infrastrukturë urbane të kënaqshme (energjia elektrike, furnizim me ujë, kanalizime).</p> <ul style="list-style-type: none"> Dallime të forta mes qendrave urbane dhe fshatrave. 	<p>ekzistuese.</p> <ul style="list-style-type: none"> Promovimi i zhvillimit dhe rritjes së sipërfaqeve të gjelbëra. 	
AKSESI DHE INFRASTRUKTURA			
<ul style="list-style-type: none"> Kalimi i rrugës trans-evropiane E851 që lidh Shqipërinë dhe Kosovën. Akresi i lehtë dhe I shpejtë me qendrat urbane - qendrat e zhvillimit Lezhë, Shkodër, Kukës) si dhe në kryeqytetin. Kryqëzimi i linjave të tensionit të lartë - ekzistenca e nënstacioneve të energjisë elektrike. 	<p>Lidhje problematike të rrugëve me disa seli të njëjësive administrative dhe shumë fshatra (distanca të gjata kohore).</p> <ul style="list-style-type: none"> Mungesë të rrjetit hekurudhor Cilësi e ulët në rrjetin e shpërndarjes së energjisë elektrike në fshatra. Mungesë e rrjeteve kolektive të furnizimit me ujë. Infrastrukturë e vjetëruar dhe jo e mjaftueshme rurale (kanalet kulluese të tokës, bujqësia, elektrifikim, etj.). Derdhje e papërpunuar e ujërave të zeza të qytetit në lumenj. Mungesë e një sistemi të organizuar të menaxhimit të mbeturinave. 	<p>Ndërtim - përmirësim i rrugëve që lidhin Bashkinë me zonat e afërta, përveç boshitit A-D (E851).</p> <ul style="list-style-type: none"> Ndërtim i rrjetit hekurudhor dhe stacioneve të mallrave-pasagjerëve brenda Bashkisë. Tubacioni LAP i gazit. Investime - stimuj për zhvillimin e parqeve eolike 	<ul style="list-style-type: none"> Kalimi i njerëzve dhe mallrave nëpërmjet autostradës duke anashkaluar qytetet kryesore të Bashkisë. Pamundësi për të shfrytëzuar - lidhjen me rrjetin e gazit natyror.

1.6. Vizioni i Zhvillimit dhe Strategjia Territoriale

1.6.1. Vizioni i zhvillimit

Shqipëria është një vend mesdhetar. Klima e saj karakterizohet nga dimër i lagësht, i butë dhe verë e nxehtë dhe e thatë. Regjimi i klimës ndikohet herë pas here nga sistemet atmosferike, si përplasje nga Oqeani Atlantik i Veriut dhe Deti Mesdhe, dhe anticiklone që vijnë nga Siberia dhe Azoret. Një faktor tjetër kyç që ndikon në klimën është afërsia me detin.

Duke marrë parasysh faktet reale, si edhe kërkesat që ata kërkojnë, siç edhe u pasqyruan dhe u vlerësuan në Fazën A' të studimit, përfshirë dhe analizën e mëparshme SWOT, përcaktohet vizioni i zhvillimit të Bashkisë për vitin 2032. Vizioni i Zhvillimit të Bashkisë ka për qëllim të trajtojë dhe përballojë dobësitë dhe rreziqet që janë theksuar për rajonin e studimit dhe të shfrytëzojë avantazhet, si ato natyrore, ashtu edhe ato të përfituara nga mundësitë e paraqitura. Vizioni i zhvillimit të Bashkisë Mirditë për vitin 2032 është formuluar si më poshtë:

"Bashkia e Mirditës do të jetë një qendër shërbimi dhe përpunimi, bashkëkohor dhe konkurrues, bazuar në aksin trans-evropian Shqipëri-Kosovë (E851) dhe do të zhvillohet si pol i formave alternative të turizmit, bazuar në rezervat kulturore të shquara dhe burimet e pasura natyrore të saj".

Propozohet ringjallja ekonomike e rajonit, me qëllim që të bëhet një pol turistik bashkëkohor dhe konkurrues. Stimulimi i sektorit të turizmit do të arrihet duke e parë rajonin si një formë e zhvillimit të turizmit alternativ, duke përfituar nga rezervat e pasura kulturore, trashëgimia e veçantë arkitektonike e Bashkisë në kombinim me burimet e saj natyrore dhe duke identifikuar pozicionin kyç të Bashkisë.

Qëllimi i këtij studimi është që Bashkia e Mirditës të jetë një destinacion turistik, duke përfituar nga pozicioni i saj si një urë komunikimi midis bregdetit dhe rajoneve të brendshme të vendit. Në kuadër të nxitjes së zhvillimit të turizmit, propozohet që Bashkia të drejtohet drejt formave alternative të turizmit, të tilla si (a) turizmi - fetar kulturor i cili do të bazohet në monumentet e shumta që Bashkia disponon në rajonin e saj (Orosi është një pol me monumente në këtë zonë) dhe ndërtesat e shquara arkitektonike (Kullat) dhe (b) në turizmin natyror dhe ekoturizmin që do të bazohet në mjedisin e pasur natyror të Bashkisë.

Në të njëjtën kohë, propozohet që të forcohet dhe të organizohet edhe sektori industrial (sektori sekondar) dhe ai i tregtisë (sektori terciar), veçanërisht në afërsi të zonave urbane Rrëshen dhe Rubik. Forcimi sektorëve të mësipërm do të kryhet nëpërmjet zhvillimit të tyre të organizuar, në zona të caktuara ekonomike që do të propozohen dhe me qëllim mbrojtjen e mjedisit dhe menaxhimin racional të burimeve natyrore të Bashkisë.

Së fundi, duhet të mbështetet edhe sektori i bujqësisë, kryesisht në zonat e njësive administrative Rrëshen, Kthellë dhe Selitë, të cilat janë zona me karakteristika rurale të spikatura dhe ku duket një dëshirë dhe vullnet i ruajtjes së veprimtarisë së tyre prodhuese. Në këto zona propozohet forcimi i aktiviteteve rurale përmes promovimit të metodave ekologjike miqësore për prodhimin e produkteve të zonës, koordinimit dhe funksionimit të organizuara (p.sh. përmes kooperativave). Ky prodhim do të mund të zhvillohet dhe me krijimin e njësive agroturistike (të tilla si fermat rurale me gjënë e gjallë, gastronominë, etj.).

Në zhvillimin e rajonit të lart përmendur do të kontribuojë përmirësimi dhe integrimi i infrastrukturës dhe shërbimeve sociale, me synimin që banorët e Bashkisë të jetojnë në një mjedis të përmirësuar në mënyrë të qëndrueshëm, i cili do të jetë tërheqës dhe do të ndihmojë në shmangien, zbutjen e fenomenit të migrimit drejt qyteteve të tjera. Në këtë mënyrë do të ketë mbajtje të numërit të popullsisë dhe përmirësim të cilësisë së jetës. Për më tepër, do të duhet që Bashkia, të jetë në gjendje të ofrojë si për banorët ashtu edhe për vizitorët e zonës mundësitë dhe infrastrukturën përkatëse (energjinë, telekomunikacionin, internet, etj.).

1.6.2. Strategjia e Zhvillimit dhe Objektivat

Parimet kryesore udhëzuese për zbatimin e strategjisë së vizionit dhe zhvillimit të Bashkisë Mirditë janë renditur më poshtë si Objektiva Strategjike. Për çdo Qëllim Strategjik, shënohen në mënyrë treguese parametrat individualë që të çojnë në zbatimin e tij.

Objektivi strategjik 1: Rivitalizimi ekonomik i zonës përmes shfrytëzimit të pozitës kyçe të Bashkisë.

Ky objektivi do të arrihet përmes: (a) zhvillimit turistik të rajonit, (b) nxitjes së sektorit të prodhimit sekondar, (c) zhvillimit të tregtisë tranzitore dhe (d) nxitjes së sektorit primar nëpërmjet shfrytëzimit të burimeve natyrore të bashkisë (prodhimet bujqësore, burimet minerale, etj.).

Objektivi i parë strategjik i propozuar për bashkinë e Mirditës, synon forcimin e ekonomisë lokale të kombinuar me vendndodhjen gjeografike kyçe të qytetit, i cili gjendet në qasje të drejtpërdrejtë me aksin trans-evropian (E851) që lidh Shqipërinë me Kosovën, ndërsa në të njëjtën kohë ajo është një urë komunikimi midis zonës bregdetare dhe asaj në brendësi të vendit, me synimin e krijimit të vende të reja të punës, me qëllimin e parandalimit të fenomenit të rënies së numërit të popullsisë dhe lëvizjen e tij drejt qendrave kryesore urbane të vendit.

Një sektor i rëndësishëm i ekonomisë që propozohet të forcohet është sektori i turizmit. Ky është një sektor që mund të mbështetet si në trashëgiminë e pasur kulturore që bashkia disponon, ashtu edhe në burimet ekzistuese natyrore, me synim nxitjen e formave alternative të turizmit dhe sidomos turizmit fetar - kulturor, turizmin natyror, ekoturizmin dhe turizmin rural në disa zonat të Bashkisë. Kështu,

aktivitetet që do të propozohen në vazhdim, kanë synim përmbushjen e objektivit strategjik të përcaktuar nëpërmjet kombinimit:

1. Mjedisi i pasur antropogjen i Bashkisë, në të cilin përfshihen monumentet kulturore, si ato arkitektonike, historike, fetare etj., ndërtesat e veçanta arkitektonike (kullat, shtëpi të vjetra, etj.), trashëgimia e paprekshme (si këngët, veshjet, dasmat tradicionale, artizanatet, etj.) dhe të gjitha ato elemente që krijojnë karakterin e veçantë kulturor të zonës.
2. Rezerva e pasur natyrore e Bashkisë, ku përfshihet mjedisi natyror i Bashkisë, zonat e shpallura të mbrojtura, monumentet natyrore, formacionet gjeologjike, rrjetet e pasura hidrografike etj. Një burim i rëndësishëm natyror i rajonit është burimi i ujërave termale Kroj të Bardhë, i cili mund të jetë një tërheqje e magjishme turistike.

Për forcimin e sektorit të turizmit, do të duhet të propozohen disa aktivitete plotësuese që do të kenë si qëllim promovimin e produktit turistik të zonës, si psh pikat e informimit, tabela orientimi drejt zonave që duhen promovuar, informim të komunitetit lokal, etj.

Për sektorin primar të zhvillimit rekomandohet mbështetja e duhur, me theks të veçantë prodhimin e produkteve vendore cilësore (vreshta, drurë frutorë, lloje bimësh të cilat janë lehtësisht të prodhuara në këto zona etj.), dhe duke përdorur metoda miqësore me mjedisin, në mënyrë që të mos shkaktohen dëme të pariparueshme mbi të, si për shkak të keqpërdorimit të burimeve natyrore, ashtu edhe për shkak të ndotjes dhe degradimit të tyre.

Në sektorin primar gjithashtu përfshihet edhe prodhimi blegtoral për të cilin propozohet modernizimi i tij.

Sektorin primar gjithashtu përfshin shfrytëzimin e burimeve minerare të Bashkisë. Sipas hartave të PPK rajoni i bashkisë Mirditë është një zonë me rezerva të shumta të bakrit dhe mineraleve jo-metalike dhe përmendet si qendër e nivelit kombëtar për zhvillimin e industrisë përpunuese. Propozohet forcimi i këtij drejtimi, ndërsa paralelisht të merren masat e nevojshme mbrojtëse për të minimizuar ndotjen e mjedisit, burimet ujore, dhe njëkohësisht të merren masat e nevojshme që Bashkia të vjelë përfitimet përkatëse që asaj i takojnë nga përdorimi i nëntokës.

Sektorë të tjerë që duhet të stimulohen janë sektori dytësor, përmes krijimit të zonave të përpunimit të produkteve primare, me qëllim forcimin e sektorit të përpunimit dhe standardizimit të produkteve vendore dhe krijimin e zonave industriale në zonat që konsiderohen të përshtatshme për kryerjen e këtyre aktiviteteve (Rubik dhe Rrëshen). Përveç kësaj, industria e përpunimit do të kombinohet edhe me sektorin e logjistikës, duke përfutur nga pozita kyçe e bashkisë, e cila i siguron qasje të lehtë Bashkisë nga të gjitha drejtimet, në veri drejt Shkodrës, në jug drejt Tiranës, në lindje drejt Kukësit dhe Morinës dhe në perëndim në drejtim të bregdetit dhe portit të Durrësit. Qasja e lehtë dhe e shpejtë nga Bashkia drejt qendrave urbane fqinje dhe kryeqytetit, përveç numrit të konsiderueshëm të njerëzve që ju mundësohet të lëvizin çdo ditë për punë në Bashki, do të mundësohet gjithashtu edhe qarkullimi i produkteve.

Në kuadër të forcimit të pozitës kyçe të Bashkisë, rëndësi ka dhe lidhja e së rajonit me rrjetin hekurudhor të vendit, një vepër, e cila propozohet gjithashtu nga Plani i Përgjithshëm Kombëtar "Shqipëria 2030". Kështu, propozohet një rrjet hekurudhor, që lidh Kukësin dhe Kosovën, në jug do të kalojë përmes Rrëshenit në Klos dhe në fund do të lidhe Tiranën nëpërmjet Rubikut. Në këto zona, brenda Bashkisë Mirditë, propozohet të krijohen zona tregtare me hapësira për magazinimin dhe specifikimet e duhura për forcimin e sektorit të tregtisë.

Objektivi strategjik 2: Mbrojtja dhe promovimi i trashëgimisë kulturore të Bashkisë.

Mjedisi kulturor i Bashkisë, i cili bazohet në trashëgiminë e pasur historike të saj, në rezervën arkeologjike dhe arkitektonike, në aktivitetin kulturor lokal (evente, festime etj.) dhe në gjithë traditën popullore (zakonet dhe traditat, mitet, legjendat etj.), është veçanërisht i mrekullueshëm dhe propozohet të mbrohet dhe të promovohet më tej.

Bashkia disponon elemente të mrekullueshme të trashëgimisë kulturore që janë burime për zhvillimin e butë turistik përmes formave alternative të turizmit si turizmi kulturor, fetar, arkeologjik. Gjithashtu në këtë zonë, e kënaqshme është infrastruktura kulturore e tillë si muzetë, ekspozitat, etj. Përdorimi i burimeve kulturore dhe infrastrukturës pritet të rrisë dukshmërinë, njohjen e rajonit dhe identitetin e tij turistik, duke tërhequr vizitorë - turistë dhe në këtë mënyrë kemi bërë të mundur zgjerimin e ekonomisë lokale të Bashkisë.

Në elementët e trashëgimisë kulturore që propozohen të mbrohen, ose, disa prej tyre tashmë mbrohen, duhet të promovohen në mënyrë të përshtatshme, përfshir këtu burgu në Orosh (Burgu i Spaçit), një monument kombëtar, si edhe shtëpitë e vjetra – kulla të mirënjohura, të cilat janë shembuj të arkitekturës lokale. Një përqendrim i këtyre ndërtesave është identifikuar në ish Bashkinë e Oroshit.

Për më tepër, qëllimi i këtij studimi është promovimi i qytetit të Rrëshenit, i cili është një qendër e rëndësishme e Bashkisë. Për promovimin e qytetit të Rrëshenit, aktualisht janë në zbatim projekte të ndryshme rindërtimi, me synimin e krijimit të një profili më tërheqës dhe më interesant, dhe paralelisht është propozuar forcimi i shërbimeve publike, me qëllimin e mirë që si banorëve ashtu edhe vizitorëve t'ju shërbehet sa më mirë që të jetë e mundur.

Objektivi Strategjik 3: Mbrojtja dhe Menaxhimi i Qëndrueshëm i Mjedisit dhe Burimeve Natyrore.

Bashkia e Mirditës ka një numër të konsiderueshëm burimesh natyrore dhe peizazhe të cilat janë të njohura ose në proces njohje si monumente natyrore dhe që kanë nevojë për mbrojtje dhe promovim. Megjithatë, deri më sot, pasuria natyrore mbeten të pashfrytëzuara dhe ato janë potencial në drejtimin kyç për zhvillimin turistik të zonave.

Sipas situatës aktuale, duket se promovimi i monumenteve të natyrës nuk ka qenë prioritet i planifikimit të zhvillimit. Për këtë arsye, një objektivi i rëndësishëm për Bashkinë është mbrojtja dhe menaxhimi i qëndrueshëm i mjedisit dhe i elementeve të

tij natyrorë, në mënyrë që më vonë të mund të mbështesë veprime të tjera, siç janë format alternative të turizmit.

Përveç zonave të shpallura të mbrojtura propozohet të shpallet si zonë e mbrojtur edhe Mali i Munellës, i cili ndodhet në lindje të bashkisë, së bashku me zonat e tjera të mbrojtura, propozohet një korridor i gjelbër i mbrojtjes, ku një rol kyç do të ketë burime termale, ndërsa në përfundim të Bashkisë propozohet të zgjerohet zona aktuale mbrojtur e Rezervuarit Natyror të menaxhuar të Bërzanës. Qëllimi i studimit është që të ketë një menaxhim më të mirë dhe më efektiv i këtyre zonave natyrore me qëllim mbrojtjen e biodiversitetit dhe habitateve dhe promovimin e formave alternative të turizmit.

Në këtë objektiv strategjik, do të përfshihet gjithashtu edhe toka bujqësore pavarësisht faktit se në zonën e Bashkisë ajo nuk është shumë e përhapur. Sipërfaqet më të shumta bujqësore gjenden në njësitë administrative Rrëshen dhe Kthellë, ato shtrihen kryesisht në zonat anësore të lumenjve dhe përrrenjve. Fushat janë një burim i rëndësishëm ekonomik në rajon dhe për këtë arsye duhet të mbrohen nga çdo shtrirje e mundshme ndërtimi në të ardhmen, nga ndotja për shkak të përdorimit të tepërt të plehrave dhe pesticideve, nga çdo intensifikim i ardhshëm i tepruar në kulturat bujqësore, të cilat do të ulin cilësinë dhe rendimentin e tokës, si edhe nga rreziku i keqpërdorimit të ujit për ujitje.

Si rrjedhim, propozohet që të ketë rregulla përkatëse mjedisore për të mbrojtur mjedisin natyror dhe burimet e tij, por edhe për të adresuar rreziqet natyrore dhe artificiale që ndikojnë negativisht në cilësinë e tokës dhe mjedisit natyror në përgjithësi.

Përveç kësaj, duhet të merren masa për të adresuar problemet e ndotjes së tokës dhe ujërave nëntokësore të identifikuara në bashki, kryesisht për shkak të aktivitetit mineral, të cilat megjithëse nuk janë shqetësuese për zonën e studimit, por duhet të mbahen në vëmendje në të ardhmen.

Objektivi strategjik 4: Përmirësimi i cilësisë së jetës së banorëve.

Për arritjen e këtij qëllimi kërkohet kompletimi i infrastrukturës teknike dhe krijimi i një niveli të lartë të infrastrukturës sociale. Në të njëjtën kohë, banorëve duhet t'u jepen mundësi më të mira punësimi përmes rigjallërimit të ekonomisë së Bashkisë, siç e kemi përmendur në objektivat e mësipërme strategjike.

Ky qëllim strategjik ka për qëllim përmirësimin e kushteve të jetesës së banorëve në secilën vendbanim, pavarësisht largësisë nga qendrat më të mëdha urbane të Bashkisë. Mjaftueshmëria e të mira materiale, pastërtia dhe higjiena e vendbanimeve, qasja në arsim dhe kujdes shëndetësor, rritja dhe përmirësimi i produktivitetit, mbrojtja dhe promovimi i pasurisë kulturore, do të çojnë në zhvillimin e komuniteteve të qëndrueshme, që do të ruajnë identitetin dhe barazinë e tyre ndaj ligjit.

Përveç kësaj, synohet të përmirësohet cilësia e jetës dhe mirëqenia e banorëve, përmes krijimit të mundësive për të gjithë qytetarët që të marrin pjesë në aktivitetet ekonomike përmes informimit dhe trajnimit profesional të të gjithë profesionistëve, përmes frymës së bashkëpunimit dhe solidaritetit të aktorëve prodhues dhe të gjithë qytetarëve ndërmjet tyre, përmes informimit të gjithë qytetarëve, për teknologjitë e reja të aplikuara dhe realizimin e aktiviteteve të mundshme inovative, në mënyrë që ata, të jenë në gjendje të punojnë në çdo mundësi ekonomike që ju paraqitet, por edhe për t'iu dhënë mundësi për të zhvilluar vet këto potenciale, me qëllim që rajoni të ketë orinetimin drejt zhvillimit ekonomik dhe me një përfitim të dukshëm për të gjithë qytetarët.

Një rol të rëndësishëm në përmirësimin e cilësisë së jetës së banorëve do të luajë përmirësimi i sistemit të infrastrukturës teknike. Do të duhet të zbatohen projektet e duhura për përmirësimin e qasjes së fshatrave më të largëta me bashkinë.

Pozita e bashkisë, siç kemi theksuar më lart, është e favorshme për shkak se përshkohet nga aksi trans-evropian E851, megjithatë do të duhet të tregohet kujdes edhe për qendrat e tjera të banimit të Bashkisë dhe lidhjen e tyre si me qytetin e Rrëshenit, ashtu edhe me rajonin e Lezhës dhe të Tiranës ku jetojnë shumë persona që punojnë në këtë bashki. Përveç kësaj, duhet të kihet kujdes në zgjidhjen e problemeve të identifikuar në seksionet rrugore (mungesa e shtrimit të sipërfaqeve përfundimtare, gjerësi e vogël, rrëshqitje të tokës) kryesisht në fshatrat malore, të cilat paraqesin siguri rrugore të limituar.

Për sa i përket infrastrukturës tjetër teknike, është e nevojshme të krijohet një rrjet i organizuar i kanalizimeve, dhe ndërtimi i një impianti për trajtimin e ujërave të ndotura, posaçërisht për qytetin e Rrëshenit, ndërsa për shkak të morfologjisë së tokës dhe distancave të vendbanimeve dhe madhësive të tyre të popullsisë, kërkohen impiante të trajtimit të ujërave të zeza gjithashtu edhe në Rubik, Fan dhe Kurbnesh. Për sa i përket mbeturinave komunale propozohet të rinovohet vendi i vjetër i deponimit të mbeturinave. Së fundi, për sa i përket infrastrukturës së mbetur teknike, duhet që rrjeti i furnizimit me ujë dhe me energji dhe i telekomunikacioneve të përmbushin nevojat e ardhshme të Bashkisë.

Në lidhje me infrastrukturën sociale, ajo do të duhet të jetë në gjendje t'i shërbejë nevojave themelore të banorëve të bashkisë, të ofrojë mundësi më të mira për punësim dhe strehim, dhe kështu të mund të flasim për një standard të përmirësuar të jetesës dhe mundësi më të mira në arsim, shëndetësi, aktivitete kulturore, etj. Në qytetet Rrëshen dhe Rubik, ku tashmë ekzistojnë disa nga infrastrukturat sociale, ato duhet të stimulohen dhe të përmirësohen, ndërsa në vendbanimet ku ka mangësi, duhet të parashikohet krijimi i tyre.

1.6.3. Parimet dhe politikat kryesore për çdo sistem

Për të arritur objektivat strategjike, që formësojnë strategjinë e zhvillimit dhe vizionin për Bashkinë, kualifikohen akse konkrete prioritetesh dhe politikash, siç po i paraqesim më poshtë.

OBJEKTIVA STRATEGJIKE 1: Rivitalizimi ekonomik i zonës nëpërmjet vlerësimit të pozitës kyç të Bashkisë.

Forcimi i ekonomisë lokale të Bashkisë në kombinim me pozicionin gjeografik të rëndësishëm do të çojnë në rigjallërimin ekonomik të rajonit dhe si rrjedhim në frenimin e fenomenit të shpopullimit dhe transferimit të tyre drejt qendrave të tjera të mëdha urbane në vend. Për zbatimin e Objektivit të Parë Strategjik, propozohen këto akse prioritare:

Aksi prioritar 1: Zhvillimi turistik i zonës.

Zhvillimi turistik i rajonit mbështetet kryesisht tek trashëgimia e pasur kulturore që ka bashkia, por edhe në resurset ekzistuese natyrore. Politikat dhe ndërhyrjet janë:

- Organizimi i formave të buta të turizmit alternativ në bazë të burimeve natyrore, njerëzore dhe kulturore që disponon Bashkia (turizmi malor, turistik, kulturor, fetar, natyror, etj.).
- Zhvillimi i sinergjive midis organizatave alternative të turizmit për menaxhim optimal dhe promovimin e burimeve të ndryshme turistike.
- Përmirësimi i infrastrukturës ndihmëse të turizmit (rrugët e shënuara, qendrat e informacionit, shtigjet, kioskat, etj.) dhe shërbimeve (ushqimi, mikpritja, etj.).
- Promovim i përshtatshëm turistik dhe organizimi i faqes së internetit të të gjitha burimeve të rëndësishme me informata dhe foto të përshtatshme.
- Organizimi i programeve të trajnimit për informimin dhe specializimin e potencialit njerëzor në turizëm.
- Ndërgjegjësimi i komunitetit lokal në lidhje me çështjet e zhvillimit të turizmit.

Aksi prioritar 2: Modernizimi dhe rritja e prodhimit primar.

Përforcimi i prodhimit primar përfshin përmirësimin cilësor të procesit dhe produktit të prodhuar, zvogëlimin e kostove të prodhimit, rritjen e konkurrueshmërisë dhe tregtueshmërisë së produkteve dhe së fundi rritjen e të ardhurave të gjeneruara. Politikat dhe ndërhyrjet individuale janë:

- Specializimi dhe intensifikimi i prodhimit të produkteve bujqësore që konkurrojnë në tregjet e brendshme dhe të jashtme përmes iniciativave të reja të investimeve.
- Kthim tek kulturat e reja alternative, kultivime organike me bimë të reja që prodhojnë produkte me vlera të larta ushqyese dhe farmaceutike, dhe që janë lehtësisht të adaptueshme me kushtet e kësaj zone.

- Ruajtja dhe rritja e varieteteve lokale (rrushi, qershitë, bimët medicinale, etj).
- Krijimi i kooperativave për trajtimin e përbashkët të problemeve të fermerëve, efektivitetin e menaxhimit të tyre, si edhe në porositë për pajisje, plehra, pesticide, etj, por edhe për informacionin dhe trajnimin e përbashkët të tyre.
- Mbështetje dhe trajnim për prodhuesit nga institucionet shkencore/kërkimore (p.sh. eksplorim i kulturave të reja fitimprurëse, cilësisë së tokës, shfrytëzimin e qëndrueshëm të ujit, masa për të përmirësuar cilësinë e produktit).
- Sigurimi i stimujve, veçanërisht për fermerët e rinj për të lehtësuar vendosjen e tyre fillestare dhe përshtatja strukturore e zotërimeve/ kulturave të tyre.
- Projekte konsolidimi në parcelat shumë të vogla të shpërndara, përqendrimin e tyre në të njëjtën zonë dhe bashkimin e parcelave të vogla të shumë pronarëve, në mënyrë që toka e kultivuar të jetë më e shfrytëzueshme.
- Modernizimi i sistemeve të ujitjes, duke respektuar ruajtjen dhe balancimin e burimeve ujore, duke shtuar projektet e menaxhimit të ujit, p.sh. duke krijuar rezervuarë të vegjël.
- Modernizimi i prodhimit të blegtorisë, forcimi i kapitalit blegtoral dhe specializimi i tij, krijimi i zonave të përshtatshme për kullotje dhe kultivim të bimëve për përdorimin e tyre në blegtori dhe menaxhim të qëndrueshëm të mbeturinave nëpërmjet kompostimit me krimba toke.

Aksi prioritar 3: Përforcimi i prodhimit dytësor dhe tregtisë logjistike.

Përforcimi i prodhimit dytësor duhet të përqendrohet si në përpunimin dhe standartizimin e produktit primar edhe në mbështetjen e prodhimit primar, por edhe në zhvillimin e sektorëve tradicionalë. Në të njëjtën kohë, në kontekstin e shfrytëzimit të pozitës kyçe të Bashkisë, propozohet kthesa në sektorin e tregtisë.

Në veçanti, propozohet:

- Krijimi i një zone industriale në një zonë të përshtatshme.
- Përforcimi i përpunimit të produkteve primare nëpërmjet krijimit të njërive agro-përpunuese, standardizimit dhe paketimit.
- Zbatimi i standardeve për rritjen e cilësisë dhe certifikimi i produkteve të përpunuara në lidhje me origjinën, mënyrën e prodhimit dhe përbërësit e tyre.
- Krijimi i një zone logjistike tregtare në një vend të përshtatshëm dhe afër infrastrukturës së nevojshme të transportit.

OBJEKTIVI STRATEGJIK 2: Mbrojtja dhe promovimi i trashëgimisë kulturore të bashkisë.

Trashëgimia e pasur historike e Bashkisë, arkeologjike dhe arkitekturore propozohet të mbrohen dhe forcohen me synim për të përmirësuar njohjen e rajonit dhe shtimin e turistëve. Në drejtim të këtij qëllimi strategjik, propozohen këto aksione prioritare:

Aksi Prioritar 4: Mbrojtja, promovimi dhe reklamimi i të gjitha monumenteve arkeologjike-kulturore të Bashkisë.

Qyteti Mirditës disponon dhe ofron një rezervë të pasur e cila është e rrethuar nga një histori interesante, që ka çuar në krijimin e një arkitekture të shquar (ndërtesa të njohuara si Kulla) dhe monumenteve të tjera me rëndësi lokale dhe kombëtare.

- Regjistrimi i ndërtesave të vlefshme të bashkisë.
- Rehabilitimi dhe përmirësimi i trashëgimisë monumentale me prioritet ndërtesat e mirënjohura të bashkisë (shtëpi të vjetra, Kullat etj).
- Mbrojtja dhe promovimi i monumenteve kulturore të Bashkisë (arkitekture, fetare, historike).
- Marrje e masave për mbrojtjen e monumenteve - përmes shpalljes së tyre, etj.
- Mirëmbajtja e monumenteve të mbrojtura të bashkisë.
- Përdorimi i butë turistik i burimeve kulturore, qofshin vende arkeologjike, gjeologjike, ndërtesa historike, ndërtesa tradicionale, festa lokale etj.
- Promovim dhe shënjim i monumenteve të mbrojtura të bashkisë.
- Zhvillim i sinergjisë me institucionet akademike në mënyrë që studentët të kontribuojnë në proceset e nevojshme për regjistrimin, analizat, dokumentimin, ruajtjen, restaurimin dhe reklamimin e burimeve kulturore.

Aksi prioritar 5: Përforsim, zhvillim dhe shfrytëzim i vendeve kulturore dhe aktiviteteve të reja kulturore.

Qëllimi i këtij aksi është shfrytëzimi i burimeve kulturore të Bashkisë dhe zhvillimi i formave alternative të turizmit (kulturore, fetar, arkeologjik etj.) që çojnë në tërheqjen e grupeve të ndryshme të turistëve. Për këtë qëllim, vëmendje do t'i kushtohet:

- Krijimi i hapësirave muzeale për promovimin e trashëgimisë kulturore të bashkisë.
- Krijimi i intenerarëve që lidhin monumentet e vlefshme kulturore me njëra-tjetrën (p.sh. burgun me 7 kishat, etj.).
- Mirëmbajtje e shtigjeve dhe rrugëve që çojnë në monumentet kulturore.
- Vendosje e kiosave të posaçme për ofrimin e informacionit për vizitorët dhe shitjen e suvenireve.
- Krijimi i broshurave reklamuese për atraksionet turistike në gjuhë të ndryshme.
- Përditësim i faqes së Bashkisë në lidhje me vendet kulturore dhe monumentet në rajonin e saj.
- Organizim i aktiviteteve kulturore (ekspozita, festime, festivale) për shfrytëzimin e burimeve kulturore dhe forcimin e turizmit.

OBJEKTIVI STRATEGJIK 3: Mbrojtja dhe Menaxhimi i Qëndrueshëm i Mjedisit dhe Burimeve Natyrore.

Përveç elementeve të mjedisit kulturor për Bashkinë Mirditë, objektivi strategjik i programit është mbrojtja dhe promovimi i monumenteve të natyrës. Propozohet promovimi i monumenteve natyrore, një veprim i cili ende nuk ka qenë një prioritet

për Bashkinë, në mënyrë që në të ardhmen të mund të mbështesë veprime të tjera në lidhje me format alternative të turizmit. Akset prioritare të propozuara për këtë objektiv strategjik janë si më poshtë:

Aksi prioritar 6: Mbrojtja dhe menaxhimi i qëndrueshëm i burimeve natyrore.

Politikat dhe projektet që mbështesin mbrojtjen dhe menaxhimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore kanë të bëjnë me:

- Përcaktimin e zonave të mbrojtura natyrore (p.sh. mali i Munellës, në lindje të bashkisë, Kunore - Kroj i Bardhë, etj.).
- Mbrojtja e biodiversitetit dhe habitateve nëpërmjet organizimit të duhur hapësinor të aktiviteteve të lejuara.
- Përcaktim i zonave me vlerë të lartë ekologjike dhe estetike për qëllimin e përdorimit të tyre turistik, duke ruajtur cilësinë e tyre të lartë ekologjike.
- Zbatimi i restaurimeve të nevojshme në zonat e privuara, aty ku kërkohet, për shembull, në vende jo të organizuara të deponimit të mbetjeve.
- Rritje e ndërgjegjësimit mjedisor të qytetarëve, në mënyrë që, fillimisht dhe para së gjithash të kuptojnë nevojën për grumbullimin e organizuar dhe deponimin e mbeturinave në vende të organizuara (landfill) dhe në të ardhmen të marrin pjesë në programet e riciklimit të produkteve inerte, plastike, qelqi, metali, letër, por edhe atyre organike komunale të ngurta, në mënyrë që në hapësirat e deponimit të mbeturinave që do të përcaktohet, në të ardhmen të përfundojnë vetëm mbetjet për deponim dhe jo gjithë totali i mbeturinave të ngurta komunale.
- Bashkëpunim ndërbashkiakë në çështje të menaxhimit të burimeve natyrore, me qëllim që të ketë një menaxhim të integruar dhe të qëndrueshëm, pasi është pranuar nga të gjithë se mjedisi dhe burimet natyrore nuk ndërpriten apo përshkohen nga kufijtë administrativë.

Aksi prioritar 7: Mbrojtja dhe përdorimi i qëndrueshëm i ekosistemeve pyjore.
Propozohet:

- Përfundim i plotë dhe zbatim i planeve të menaxhimit të pyjeve në zonat pyjore të mbrojtura (kushte, monitorimi i mbrojtjes etj.)
- Ripyllëzimi - krijimi dhe mirëmbajtja e infrastrukturës pyjore, si dhe mbrojtja nga zjarri.
- Instalimi i sistemeve bashkëkohore të parandalimit të zjarrit me sensorë dhe sistemi i monitorimit nga Bashkia.
- Marrja e masave për mbrojtjen kundër rreziqeve natyrore (siç është erozioni që ndikon negativisht në rigjenerimin natyror të pyjeve) nëpërmjet punimeve të përshtatshme hidrike të malit (p.sh. hartimi i rrjedhave me barriera mbajtëse).
- Monitorimi i zhvillimit të pyjeve me kalimin e kohës përmes imazheve të përshtatshme satelitore dhe sistemeve të informacionit gjeografik (GIS).
- Marrja e masave për mbrojtjen e sipërfaqeve pyjore nga kullotja.

Aksi prioritar 8: Mbrojtja dhe menaxhimi i qëndrueshëm i burimeve ujore.

Vlera ekologjike, estetike dhe ekonomike e lumit Fan dhe degëzimeve të tij Fan i Vogël dhe Fan i Madh, të cilat paraqesin probleme ndotjeje kryesisht për shkak të ujërave të zeza urbane dhe mbetjeve industriale që derdhen në to, kërkojnë politikat e mëposhtme:

- Trajtimi i qëndrueshëm i ujërave të zeza për vendbanimet me më shumë se 2000 banorë.
- Ndërtimi i gropave septike për përqindjen e popullsisë që nuk mbulohet nga një rrjet kanalizimesh.
- Përdorimi racional i burimeve ujore, nga njëra anë, nëpërmjet projekteve të përshtatshme për rikuperimin e tokës, për ujitje, dhe nga ana tjetër, përmes aplikimit të praktikave bujqësore që synojnë reduktimin e përdorimit të ujit.
- Ndërtimi i rezervuarëve për ruajtjen e ujit, me qëllim reduktimin e përdorimit të ujit nga burime sipërfaqësore ose nëntokësore.
- Promovimi i praktikave të kultivimit (bujqësia organike) për të ndihmuar në uljen e përdorimit të inputeve (plehrave, pesticideve) dhe ndotjen e ujërave nëntokësore.
- Zhvillimi i bashkëpunimit me bashkitë fqinje dhe Drejtorinë e Ujërave të Rajonit për menaxhimin e qëndrueshëm të burimeve ujore ndërkomunale (lumenjve, liqeneve dhe ujërave nëntokësore) përmes hartimit të një plani dhe programe të përshtatshme për zbatimin e masave specifike.

Aksi Prioritar 9: Mbrojtje dhe përdorim i qëndrueshëm i tokës bujqësore.

Bujqësia, përveç funksionit të saj themelor (prodhim produktesh dhe të tjera), ka një karakter multifunksional dhe ndikon në shumë nivele, si për shembull në mundësitë e punësimit dhe mbajtjen e popullatës lokale, në formësimin e peizazhit, në mbrojtjen e burimeve natyrore etj. Ky fakt bën të domosdoshme veprime e mëposhtme:

- Mbrojtja e tokës bujqësore me planifikim të përshtatshëm për të shmangur lokalizimin e veprimtarive të papërshtatshme rezidenciale, industriale.
- Minimizimi i përdorimit të plehrave dhe pesticideve, përdorimi kronik i tyre kontribuon jo vetëm në ndotjen e burimeve ujore, por edhe në reduktimin e cilësisë së tokës, e cila bëhet më pak produktive.
- Menaxhimi i qëndrueshëm i burimeve ujore nën Boshtin Prioritar 8, për të mbrojtur pjellorinë e tokës.
- Përforcimi i tokës, me përmirësues toke, do të rezultoj nga kompostimi natyral ose kompostimi i mbeturinave të kafshëve dhe llumit nga impiantet e trajtimit të ujërave të zeza.

Aksi prioritar 10: Sensibilizimi mjedisor i komunitetit lokal.

Parametër katalitik për mbrojtjen e mjedisit natyror është trajnimi i duhur dhe informimi i popullatës lokale mbi çështjet e mbrojtjes dhe menaxhimit. Propozime

- Krijimi i Qendrave të informimit dhe ndërgjegjësimit mjedisor.
- Zbatimi i programeve të edukimit mjedisor në shkolla, duke filluar që me shkollën fillore.
- Organizimi i veprimtarive/degjësave për ndërgjegjësimin e qytetarëve për çështje që kanë lidhje me menaxhimin e burimeve ujore, hedhjen e mbeturinave, menaxhimin e ujërave të zeza dhe rreziqeve që krijohen për shëndetin e njeriut, mjedisin si edhe nga format e pakontrolluara të ndotjes.

OBJEKTIVI STRATEGJIK 4: Përmirësimi i cilësisë së jetës së banorëve.

Qëllimi për zhvillimin e qëndrueshëm të komuniteteve ka të bëjë me riaftësimin e një mjedisi të përmirësuar, cilësor dhe tërheqës ku njerëzit zgjedhin të jetojnë dhe punojnë.

Parimet bazë për arritjen e qëllimit janë plotësimi i infrastrukturës së nevojshme teknike dhe krijimi i një niveli të lartë të infrastrukturës sociale. Përveç kësaj, ajo duhet të ofrojë shërbime me një nivel të tillë që të gjithë banorët e Bashkisë të kenë mundësi të barabarta për punësim, arsim, kujdes shëndetësor, siguri etj. Për të përmirësuar cilësinë e jetës dhe mirëqenien e komunitetit lokal, prioritet u jepet akteve të mëposhtëm:

Aksi Prioritar 11: Përmirësim/modernizim i rrjeteve të shërbimeve urbane në qytet dhe në vendbanimet e tjera, përmirësimi i infrastrukturës teknike mjedisore.

Nevojitet një qasje e integruar e cila do të optimizojë efikasitetin e rrjetit, do të sigurojë shpërndarje të balancuar dhe do të të zvogëlojë ndikimin në mjedis. Në mënyrë të veçantë, propozohet:

- Projektimi dhe ndërtimi i rrjeteve të furnizimit me ujë për të plotësuar nevojat e tanishme dhe në të ardhmen për të gjitha vendbanimet e bashkisë dhe për të siguruar 24 orë furnizim me ujë.
- Projektimi dhe ndërtimi i rrjeteve të kanalizimeve, aty ku është ekonomikisht dhe teknikisht i lejueshëm. Në vendbanimet e zonës së studimit të cilat do të shërbehen nga gropa septike është thelbësore mirëmbajtja dhe hidroizolimi i duhur.
- Projektimi dhe ndërtimi i veprave për kullimin e ujërave të shiut, në bazë të intensitetit dhe kohëzgjatjes së reshjeve, frekuencën e zgjatjes së një përmbytjeje dhe shkallën e mbledhjes së ujërave. Është e nevojshme të merren parasysh fenomenet ekstreme të motit të ndodhura në vitet e fundit, si rezultat i ndryshimeve klimatike globale dhe në rast të mungesës së të dhënave për reshjet, propozohet përdorimi i metodave të pacaktuara (Fuzzy Logic), me qëllim të vlerësohet besueshmëria e mbledhjes së ujërave të shiut.
- Ndërtimi i sistemeve moderne të trajtimit të ujërave të zeza, të përshtatshme për ti shërbyer dhe vendbanimeve me popullsi të vogël.
- Për sa i përket menaxhimit të mbetjeve, janë të nevojshëm këto hapa:

- përcaktimi i alternativës më të mirë të asaj që parashikon Plani Kombëtar i Mbetjeve për Shqipërinë (Plani Kombëtar për Menaxhimin e Mbetjeve) dhe menaxhimin e mbetjeve në nivel vendor bashkiak;
 - kryerjen e studimeve të menaxhimit të mbetjeve në nivel rajonal (për secilin rajon), për shkak se menaxhimi i mbetjeve duhet të jenë i decentralizuar, por edhe strategjik (nuk është ekonomikisht i qëndrueshme ekzistenca e një landfill-i sanitar për çdo qytet apo bashki dhe për shkak të morfologjisë së terrenit, sasisë së vogël të mbetjeve,
 - një landfill sanitar mund të mbulojë disa qytete , pra më shumë se një bashki, nga ana tjetër menaxhimi i mbetjeve duhet të decentralizohet sepse nuk është ekonomikisht i qëndrueshëm transporti i mbetjeve larg nga burimi i tyre të prodhimit).
- Studimet Rajonale të Menaxhimit të Mbetjeve do të vlerësojnë sasinë e prodhimit të mbeturinave nga të dhëna të besueshme – dhe kjo është shumë e rëndësishme - dhe do të zbatojnë objektivat strategjike të Planit Kombëtar të Mbetjeve për landfillet, riciklimin dhe kompostimin. Për këtë arsye, do të përcaktojmë numrin dhe vendndodhjen e landfilleve të nevojshme që do të ndërtohen dhe do të përcaktojë objektivat për parandalimin e mbetjeve, minimizimin e mbetjeve, riciklimin dhe kompostimin e tyre. Është theksuar se komunat duhet të bashkëpunojnë në procesin e Studimit Rajonal të Menaxhimit të Mbetjeve për disa arsye: ky studim rajonal duhet të pranohet nga shoqëria, duke mbuluar në mënyrë të qëndrueshme nevojat e të gjitha qyteteve për administrimin e mbetjeve; dhe studimi rajonal do të zbatohet duke ndërtuar të gjithë infrastrukturën e nevojshme, për të mirën e bashkive dhe komunitetit vendas. Prandaj, është propozuar që duhet të ketë një transformim ligjor në mënyrë që bashkitë të mund të formojnë ndërmarrjet bashkiake për menaxhimin e mbetjeve në nivel vendor.
 - Rritja e ndërgjegjësimit publik dhe vetëdijes mjedisore, në mënyrë që të bëjë qytetarët të marrin pjesë në programet e riciklimit të produkteve të plastikës, qelqit, metalit, letrës dhe mbetjeve të ndërtimit, si dhe mbeturinave organike urbane (biosolide), me qëllimin e minimizimit të mbetjeve që do të hidhen në landfill-in e ardhshëm.
 - Përmirësim/modernizim i rrjetit energjetik.
 - Përmirësim/modernizim i rrjetit të telekomunikacionit.

Aksi prioritar 12: Përmirësimi, modernizimi i infrastrukturës dhe sistemeve të transportit.

Duke pasur parasysh se rrjeti rrugor është në shumicën e rasteve në një gjendje të keqe të pashtuar dhe problematikë në lidhjen ndërmjet pjesës perëndimore dhe asaj lindore, modernizimi i infrastrukturës së transportit është i një rëndësie të madhe dhe jetike. Lëvizje e qëndrueshme do të thotë transport pasagjerësh dhe mallrash të shpejtë, të sigurt dhe efikas, përmbushjen e të gjitha nevojave të transportit, daljen

nga izolimi gjeografik nëpërmjet transportitj dhe minimizimin e kostove të jashtme (rreziqe mjedisore, aksidente, etj.). Konsiderohen të nevojshme sa më poshtë:

- Modernizimi i rrjetit rrugor kryesor me punime asfaltimi, rindërtimi, përmirësimi të karakteristikave gjeometrike të rrugës dhe në veçanti të mirëmbajtja, si edhe hapjen e rrugëve të reja.
- Sigurimi i qasjes në mjediset e arsimit për të gjithë nxënësit, mësuesit
- Ndërtimi, restaurimi dhe përmirësimi i seksioneve rrugore brenda qytetit të Rreshënit dhe Rubikut.
- Krijimi i një sistemi transporti me Mjete të Transport Masiv, midis vendbanimeve dhe lidhja e tyre edhe me zonat e largëta.

Aksi prioritar 13: Përmirësimi i infrastrukturës sociale në të gjithë vendin sipas nevojës.

Në veçanti, propozohen veprimet e mëposhtme:

- Rindërtimi i ndërtesave shkollore që kanë nevojë për përmirësim/ riparime/ modernizim/ ngrohje.
- Ndërtimi i shkollave të reja, infrastrukturës shëndetësore, qendra kulturore etj. në varësi të nevojave dhe madhësive të parashikuara të popullsisë.
- Përmirësimi i mjedisve sportive aty ku është e nevojshme.

Aksi prioritar 14: Mbrojtja dhe përmirësimi i mjedisit të banimit/ndërtimet.

Për përmirësimin e mjedisit rezidencial, i cili ka të bëjë me funksionalitetin dhe estetikën, propozohen si në vijim:

- Rikonstrukcione/ rikualifikime urbane.
- Ruajtja e një ambienti të pastër urban, nëpërmjet menaxhimit të duhur të mbeturinave (nga asgjësimi i kazanëve aktual dhe furnizimi dhe i tyre përfundimtar referuar ricikilimit të produkteve).
- Promovimi i lëvizjes urbane të qëndrueshme (shëtitorët e këmbësorëve, korridoret për biçikleta, infrastrukturë për personat me aftësi të kufizuara etj.).
- Reformimi i zonave komunale (si parqe, terrene lojrash etj.).
- Shtimi i gjelbërimit urban aty ku ka mungesë.
- Sistemimi i përrrenjve që kalojnë pranë zonave të banuara.
- Ndërhyrjet në ndërtesat ekzistuese, me anë të restaurimit të fasadave termike, por jo vetëm etj.

Aksi prioritar 15: E-qeverisja dhe përmirësimi i infrastrukturës elektronike.

E-qeverisje i referohet futjes së teknologjisë së informacionit në administratën publike me qëllim që korrespondenca, menaxhimi dhe arkivimi i dokumenteve të bëhet tashmë në mënyrë elektronike.

Nëpërmjet këtij procesi do të minimizohen kostot e dërgimit dhe pranimit të shkresave ndërmjet organeve qeveritare, dhe si rrjedhim do të luftohet burokracia, do

të rritet transparencja, ndërkohë që qytetarët dhe bizneset do të shërbehen plotësisht dhe më lehtë, sidomos ata që janë larg nga qyteti Rreshënit.

Për këtë qëllim, është propozuar:

- Të zhvillohet infrastruktura për lidhjen e gjithë njësive administrative me rrjet interneti të teknologjisë bashkëkohore.
- Përforsim i infrastrukturës teknike dhe teknologjike në çështje të teknologjisë dhe kompjuterëve në shërbimet e bashkisë
- Përzgjedhja e programit të duhur software për të gjetur zbatim e-qeverisje.
- Trainimi i stafit të bashkisë për përdorimin e softuerit të ri.
- Krijimi i një baze të integruar të të dhënave për menaxhimin territorial të bashkisë.
- Të krijohet një Zyrë për Shërbimin e Qytetarëve në çdo njësi administrative, për të siguruar që të gjithë qytetarët dhe banorët e zonave të largëta do të kenë qasje në portoline-qeverisje, pavarësisht nga mosha dhe niveli i arsimimit të tyre.

1.6.4. Parashikime demografike

Në këtë paragraf paraqiten të dhënat e popullsisë për Bashkinë e Mirditës të zonës së studimit nga viti 2001 deri në vitin 2011 (regjistrimi i fundit zyrtar Census). Në veçanti, tabelat e mëposhtme tregohem të gjitha shifrat e popullsisë gjatë kësaj periudhe kohore, të cilat konfirmojnë një rënie të madhe të popullsisë. Paraqitja e këtyre të dhënave është bërë në diagramat 1.6.4.1 dhe 1.6.4.2. Nga të dhënat e tabelave, por dhe nga pamjet grafike dallohet në mënyrë karakteristike prirja e qartë e rënies së popullsisë në nivelin total të popullsisë së bashkisë Mirditë dhe të rajonit të saj. Kjo ulje justifikohet nga gjendja akute që paraqiten në ekonomi, si edhe prej mungesës së infrastrukturës dhe fondeve të investimeve si në nivel kombëtar ashtu edhe në këtë bashki objekt studimi. Faktet që kontribuojnë në rritjen e normës së emigracionit të qytetarëve drejt vendeve fqinje apo drejt qendrave kryesore urbane të vendit lidhen me kërkimin e kushteve më të mira të jetesës dhe gjetjes së një vendi pune.

Në mënyrë të veçantë, në Tabelën 1.6.4.1, vihet re një ulje e madhe e popullsisë së Bashkisë Mirditë dhe e njësive bashkiake që e përbëjnë atë. Bashkia Mirditë regjistroi një rënie prej -40.35% në regjistrimin e vitit 2011 në krahasim me regjistrimin e vitit 2001. Në lidhje me njësitë bashkiake, Selita ka shënuar rënien më të madhe në popullsi në krahasim me njësitë e tjera bashkiake të Bashkisë së Mirditës, të shkallës 70.56%, pastaj vjen Kaçinari me reduktim në shkallën-65.19%, Oroshi me -52.21%, Fani me -47.78%, Kthella me -39.68%, Rubiku me -34.82% dhe së fundi Rrëshen me -23.02%. Për sa i përket rajonit të Lezhës në të cilin bën pjesë kjo bashki, vihet re një rënie prej -12,07%. Si rrjedhim, është e kuptueshme se bashkia Mirditë, regjistron normën më të madhe të ndryshimit nga ajo e rajonit Lezhës, me 28.28%.

	Census 2001	Census 2011	Ndryshimi 2001-2011 (%)
FAN	5701	2977	-47,78
KAÇINAR	2919	1016	-65,19
KTHELLË	3662	2209	-39,68
OROSH	3974	1899	-52,21
RRËSHEN	11435	8803	-23,02
RUBIK	6833	4454	-34,82
SELITË	2531	745	-70,56
Bashkia MIRDITË	37055	22103	-40,35
Qarku LEZHË	158920	139733	-12,07

Tabela 1.6.4.1: Ndryshimi i popullsisë në Bashkinë Mirditë (regjistrimi 2001 dhe 2011), Burimi: INSTAT

Diagrama 1.6.4.1: Ndryshimi i popullsisë së Bashkisë Mirditë (regjistrimet 2001 & 2011), Burimi: INSTAT

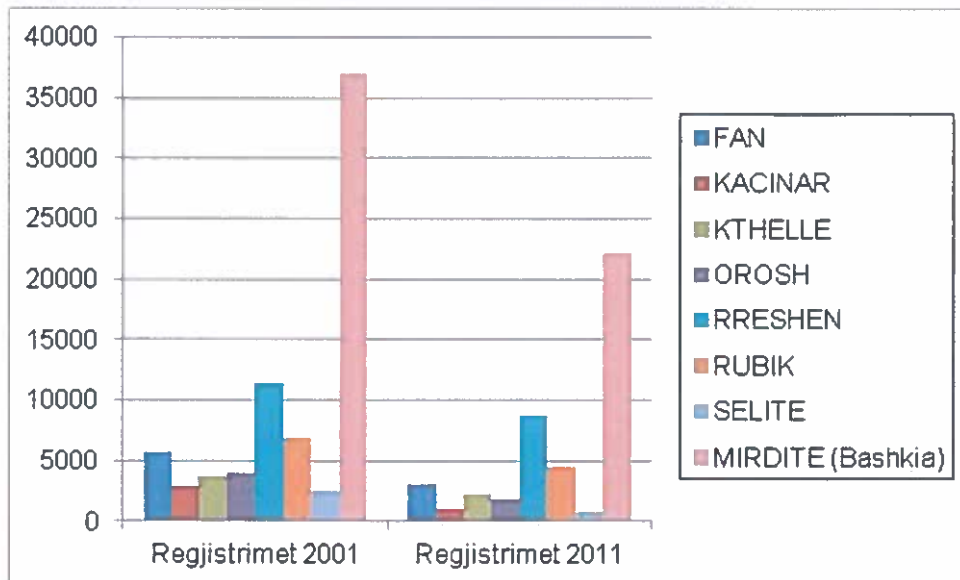

Diagrama 1.6.4.2.: Ndryshimi i popullsisë në njësitë bashkiake të Bashkisë Mirditë (Burimi: INSTAT)

Sipas të dhënave të INSTAT, për sa i përket parashikimeve për popullsinë në një periudhë prej 20 vjetësh, shumica e prefekturave parashikohet të përballesh me një rënie të niveleve të lindjeve. Së bashku me rritjen e vdekjeve në të gjithë Shqipërinë, pritet të përballet me një rënie natyrore të popullsisë në të ardhmen.

Për sa i përket rajonit të Lezhës, është parashikuar të ketë një rënie natyrore (-0,001 në vitin 2031), duke reflektuar fillimin e hershëm të tranzicionit të fertilitetit, së bashku me migrimin masiv të brendshëm dhe të jashtëm që rajoni përballet deri në ditët e sotme. Më poshtë paraqitet një tabelë në nivel rajonal për Lezhën, ku përfshihet edhe bashkia që po studiohet, me evoluimin e popullsisë në një thellësi prej 20 vjetësh përmes tre (3) skenarëve.

	2011	Skenari 2031					
		high conc.	high deconc.	constant conc.	constant deconc.	low conc.	low deconc.
		MMMHC	MMMHD	MMMCC	MMMCD	MMMLC	MMMLD
Totali i popullsisë	139.733	115.816	112.079	116.345	113.536	116.776	114.999
Raporti i popullsisë 2031 me popullsinë 2011		0,83	0,8	0,83	0,81	0,84	0,82
% Popullsia e Shqipërisë	5	4	4	4	4	4	4

Tabela 1.6.4.2. Parashikime të popullsisë në thellësi të 20 vjeçarit për prefekturën Lezhë (Burimi: INSTAT)

Shënim: HC = migrimi i brendshëm i lartë dhe i përqendruar në hapësirë,
 HD = migrimi i brendshëm i lartë dhe i dekoncentruar në hapësirë,
 CC = migrimi i brendshëm konstant dhe i përqendruar në hapësirë,
 LC = migrimi i brendshëm i ulët dhe i përqendruar në hapësirë
 LD = migrimi i brendshëm i ulët dhe i dekoncentruar në hapësirë

Sipas tabelës së mësipërme, rajoni i Lezhës mund të ballafaqohet me një rënie të popullsisë prej 16.43% në 17.70% në skenarin optimist, nga 16.74% në 18.75% në skenarin e mesëm dhe 17.12% në 19, 79% në skenarin e pafavorshëm.

Sipas faktit që në rajon ashtu edhe në bashkinë nën studim, regjistrohet një rënie e popullsisë gjatë viteve deri në 2032 (sipas të dhënave të INSTAT-it), konsiderohet e nevojshme të merret parasysh mundësia e rritjes së vogël dhe graduale e popullsisë dhe në thelb të simulohet skenari më i keq.

Për simulimin e skenarit më të keq, fillimisht u krye reduktim i të dhënave të popullsisë, me qëllim për të simuluar shifrat e popullsisë në vitin aktual (2017), duke marrë parasysh dy versionet A dhe B.

- Në Versionin A, u krye vlerësimi i popullsisë, duke marrë parasysh ndërtesat. Në veçanti, u regjistrua numri i ndërtesave të banuara, në territorin e bashkisë, për ish njësitë bashkiake. Numri i ndërtesave u shumëzua me numrin e personave për familje (sipas të dhënave të INSTAT-it për Njësi Bashkiake). Pallatet (ndërtesa me më shumë se 2 kate) janë llogaritur veçmas për qytetet Rrëshen, Rubik dhe Reps, në mënyrë që të ketë më shumë saktësi në përllogaritje.
- Në Versionin B, popullsia u vlerësua duke marrë parasysh nxënësit. Kështu, në bazë të të dhënave të analizës (faza A), u regjistruan nxënësit e shkollave nëntë vjeçare të Bashkisë, sipas njërive bashkiake. U supozua se këta nxënës përbëjnë 10% të popullsisë dhe për rrjedhojë u përllogarit popullsia për çdo Njësi bashkiake.

Versionet A dhe B janë përdorur për shkak se të dhënat e regjistrimit të INSTAT nuk përputheshin me të dhënat e regjistrimit civil dhe për të pasur një qasje më realiste bazuar në të dhënat e analizës së mëtejshme. Në vazhdim të sa më lart, tabelat e mëposhtme tregojnë shifrat e popullsisë, pas reduktimit të tyre, për vitin referues 2017.

Versionin A	
	Popullsia 2017
FAN	5400
KAÇINAR	1700
KTHELLË	3400
OROSH	2900
RRËSHEN	9200
RUBIK	4900
SELITË	1500
Bashkia MIRDITË	29000

Versionin B	
	Popullsia 2017
FAN	2890
KAÇINAR	450
KTHELLË	1680
OROSH	1260
RRËSHEN	10800
RUBIK	3500
SELITË	1620
Bashkia MIRDITË	22200

Tabela 1.6.4.3: Të dhëna të popullsisë për bashkinë Mirditë, bazuar në versionin A dhe B, viti 2017

Për të simuluar skenarin më të keq, duke marrë parasysh si vit reference 2017, u përdor formula e interesit kompleks për parashikimin e evolucionit të popullsisë në të ardhmen. Mbulimi i skenarit më të keq konsiderohet i nevojshëm, pasi zhvillimi i

popullsisë do të përcaktojë nevojat e tanishme dhe të ardhshme për strehim. Si rrjedhim, parashikimi për një kërkesë më të lartë në të ardhmen do të mbulojë një kërkesë të vogël të mundshme, ndërsa e kundërta nuk mund të ndodhë dhe në të kundërtën do të shkaktojë probleme serioze.

Duke kombinuar rezultatet e metodës së komponentëve kryesore për popullsinë që paraqesin pakësim të popullsisë (sipas të dhënave të INSTAT) me dëshirën për të mbuluar skenarin më të keq, vlerësohet një rritje vjetore në një masë prej + 0.5% për Njësi Administrative shumë të vogla. Përsa u përket Njësi Administrative Fan, Kthellë, Rubik dhe Selitë vlerësohet një masë prej 0.8%, pasi parashikohet rritje më e lartë e popullsisë, në përputhje me vizionin e zhvillimit të Bashkisë dhe investimet që parashikohen të bëhen në vitet e ardhme. Përrjashtim bën Njësia Administrative e Rrëshenit, e cila rezulton me një normë më të lartë rritjeje të barabartë me + 1.0%. Kjo i detyrohet faktit se Njësia Administrative e Rrëshenit ka një popullsi më të madhe dhe diferencohet nga ana sociale dhe ekonomike prej Njësi të tjera Administrative, pori dhe përbën qendrën ekonomike të bashkisë në studim. Më konkretisht, ofron shërbime të ndryshme dhe veprimtari ekonomike (punëtori, zanatçinj të vegjël, dyqane, ofrim shërbimesh, etj.) më të shumta në krahasim me Njësitë e tjera administrative.

Formula e interesit kompleks është dhënë nga ekuacioni matematikor në vijim:

$$E_v = E_0 \cdot (1 + \rho)^v$$

Ku:

Ev: popullsia e parashikuar

Eo: popullsia e vlerësuar bazuar në dy versionet A dhe B

ρ : rritja vjetore e popullsisë

v: vitet për të cilat do të kryhet parashikimi

Referohet se parashikimet e projeksioneve të popullsisë bëhen çdo pesë vjet duke filluar nga viti bazë 2017, pas trajtimit të të dhënave të popullsisë në bazë të versioneve A dhe B, me parashikimin e parë për vitin 2022 dhe më pas në një thellësi prej 15 vjetësh, dmth deri në vitin 2032. Si rrjedhim parashikimi i popullsisë sipas tipit të interesit kompleks do të realizohet bazuar në vitin referencë 2017 (gjendja aktuale) fillimisht për vitin 2022 (faza A) dhe më pas në thellësi prej 15 vjetësh 2032 (Faza B).

Nga tabela 3 e këtij seksioni janë marrë vlerat e popullsisë së njësisë administrative që përbëjnë zonën e studimit për vitin bazë 2017. Më poshtë paraqiten analitikisht përllogaritjet për bashkinë në studim. Nga zbatimi i formulës së interesit kompleks rezulton:

Versioni A

Njësia Administrative Fan

$$E_0 = 5.400 \text{ banorë}$$

$$\rho = 0,8\%$$

$$v_1 = 2022-2017 = 5 \text{ (Faza A')}$$

$$v_2 = 2032-2017 = 15 \text{ (Faza B')}$$

$$E_{2022} = 5.400 \cdot \left(1 + \frac{0.8}{100}\right)^5 = 5.619,48 \approx 5.619$$

$$E_{2032} = 5.400 \cdot \left(1 + \frac{0.8}{100}\right)^{15} = 6.085,58 \approx 6.086$$

Bëhet rumbullakimi i vlerave, pasi nuk është e mundur të shprehet numri i banorëve me numra dhjetorë.

Njësia Administrative Kaçinar

$$E_0 = 1.700 \text{ banorë}$$

$$\rho = 0,5\%$$

$$v_1 = 2022-2017 = 5 \text{ (faza A')}$$

$$v_2 = 2032-2017 = 15 \text{ (faza B')}$$

$$E_{2022} = 1.700 \cdot \left(1 + \frac{0.5}{100}\right)^5 = 1.742,93 \approx 1.743$$

$$E_{2032} = 1.700 \cdot \left(1 + \frac{0.5}{100}\right)^{15} = 1.832,06 \approx 1.832$$

Njësia Administrative Kthellë

$$E_0 = 3.400 \text{ banorë}$$

$$\rho = 0,8\%$$

$$v_1 = 2022-2017 = 5 \text{ (faza A')}$$

$$v_2 = 2032-2017 = 15 \text{ (faza B')}$$

$$E_{2022} = 3.400 \cdot \left(1 + \frac{0.8}{100}\right)^5 = 3.538,19 \approx 3.538$$

$$E_{2032} = 3.400 \cdot \left(1 + \frac{0.8}{100}\right)^{15} = 3.831,66 \approx 3.831$$

Njësia Administrative Orosh

$E_0 = 2.900$ banorë

$\rho = 0,5\%$

$v_1 = 2022-2017 = 5$ (faza A')

$v_2 = 2032-2017 = 15$ (faza B')

$$E_{2022} = 2.900 \cdot \left(1 + \frac{0.5}{100}\right)^5 = 2.973,23 \approx 2.973$$

$$E_{2032} = 2.900 \cdot \left(1 + \frac{0.5}{100}\right)^{15} = 3.125,28 \approx 3.125$$

Njësia Administrative Rrëshen

$E_0 = 9.200$ banorë

$\rho = 1,0\%$

$v_1 = 2022-2017 = 5$ (faza A')

$v_2 = 2032-2017 = 15$ (faza B')

$$E_{2022} = 9.200 \cdot \left(1 + \frac{1.0}{100}\right)^5 = 9.669,29 \approx 9.669$$

$$E_{2032} = 9.200 \cdot \left(1 + \frac{1.0}{100}\right)^{15} = 10.680,91 \approx 10.681$$

Njësia Administrative Rubik

$E_0 = 4.900$ banorë

$\rho = 0,8\%$

$v_1 = 2022-2017 = 5$ (faza A')

$v_2 = 2032-2017 = 15$ (faza B')

$$E_{2022} = 4.900 \cdot \left(1 + \frac{0.8}{100}\right)^5 = 5.099,16 \approx 5.099$$

$$E_{2032} = 4.900 \cdot \left(1 + \frac{0.8}{100}\right)^{15} = 5.522,10 \approx 5.522$$

Njësia Administrative Selitë

$E_0 = 1.500$ banorë

$\rho = 0,8\%$

$v_1 = 2022-2017 = 5$ (faza A')

$v_2 = 2032-2017 = 15$ (faza B')

$$E_{2022} = 1.500 \cdot \left(1 + \frac{0.8}{100}\right)^5 = 1.560,97 \approx 1.561$$

$$E_{2032} = 1.500 \cdot \left(1 + \frac{0.8}{100}\right)^{15} = 1.690,97 \approx 1.691$$

E njëjta procedurë ndiqet për gjetjen e popullsisë edhe për versionin B. Rezultatet e parashikimit të popullsisë së Njërive Bashkiake nga zbatimi i formulës komplekse janë paraqitur në tabelën më poshtë.

Versionin A				
	Popullsia 2017	Parashikimi	Parashikimi	Rritja vjetore e popullsisë (p)
		2022	2032	
FAN	5400	5619	6086	0.8%
KAÇINAR	1700	1743	1832	0.5%
KTHELLË	3400	3538	3832	0.8%
OROSH	2900	2973	3125	0.5%
RRËSHEN	9200	9669	10681	1.0%
RUBIK	4900	5099	5522	0.8%
SELITË	1500	1561	1690	0.8%
Bashkia MIRDITË	29000	30203	32768	
Versionin B				
	Popullsia 2017	Parashikimi	Parashikimi	Rritja vjetore e popullsisë (p)
		2022	2032	
FAN	2890	3007	3257	0.8%
KAÇINAR	450	461	485	0.5%
KTHELLË	1680	1748	1893	0.8%
OROSH	1260	1292	1358	0.5%
RRËSHEN	10800	11351	12538	1.0%
RUBIK	3500	3642	3944	0.8%
SELITË	1620	1686	1826	0.8%
Bashkia MIRDITË	22200	23188	25302	

p: rritja vjetore e popullsisë (0,5%, 0,8% dhe 1%)

Tabela 1.6.4.4. Parashikimi i popullsisë për Bashkinë e Mirditës sipas tipit të interesit kompleks

Kështu, vërejmë se ka dy parashikime të popullsisë për vitin 2032, me versionin A popullsia do të jetë 32,768 persona dhe me versionin B popullsia e bashkisë do të jetë 25,302 banorë. Për shkak se diferenca midis dy skenarëve është e madhe, llogaritet mesatarja e dy rezultateve. Kështu, për vitin 2032 në Bashkinë e Mirditës propozohet që të krijohet infrastruktura sociale për një popullsi prej 29,035 banorë.

1.6.5. Rezervat e strehimit

Kjo pjesë do të japë informacion mbi gjendjen aktuale të banimit në Bashkinë Mirditë dhe në njësitë administrative që e përbëjnë atë. Do të bëhet një analizë e stokut të banesave që paraqet Bashkia e studimit dhe do të identifikohen nevojat për strehim në të ardhmen, sipas parashikimeve të rritjes të popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh ashtu siç është bërë në pjesën e mëparshme.

Për shkak të mungesës së të dhënave për situatën e strehimit në Bashkinë e studimit për vitin 2017, janë marrë si të supozuara të dhënat e inventarit të studimit të INSTAT-it për vitin 2011 (popullsia dhe strehimi) për analizimin e mëtejshëm të stokut të banesave. Më konkretisht:

- Përsa i përket ndërtesave të banimit, konsiderohet se në tërësinë e tyre mbeten të qëndrueshme nga viti 2011 deri në vitin 2017.
- Përsa i përket përqindjes të anëtarëve për familje, konsiderohet të jetë e qëndrueshme nga viti 2011 deri në vitin 2017.

Në vazhdim të supozimeve të mësipërme vazhdojmë me analizën e stokut të banesave.

Bazuar në të dhënat analitike, 41.32% e të gjitha banesave nuk janë të banuara, ndoshta për shkak të zhvendosjes së banorëve nga zonat rurale në ato urbane. Më konkretisht, Selita zotëron përqindjen më të madhe të banesave të pabanuara të vendit 64.92% e ndjekur nga Kaçinari me 58.66%, Fani me 52.65%, Oroshi me 51.48%, Kthellë me 50.84%, Rubiku me 30.95% dhe më në fund Rrësheni me 29.43%.

Tabela 1.6.5.1 paraqet banesat sipas përdorimit të tyre në Bashkinë e studimit.

Bashkia/Komuna	Statusi i banimit Occupancy status			
	Gjithsej	Banesë e banuar nga persona me vendbanim të zakonshëm	Banesë e banuar nga persona që nuk përfshihen në census ose destinuar për qëllime dytësore apo sezonale	Banesë e pabanuar
FAN	1166	550	8	608
KACINAR	554	229	87	238
KTHEJELLE	1007	492	0	515
OROSH	943	457	3	483
RRESHËN	2980	2080	30	870
RUBIK	1633	1126	18	489
SELITE	475	166	1	308
Total	8758	5100	147	3511

Tabela 1.6.5.1: Strehimi dhe lloji i përdorimit në bashkinë Mirditë, burimi: INSTAT

Në Bashkinë Mirditë nga 8,758 banesa (konvencionale) të listuara, 5,100 banesa janë banesa kryesore, 147 janë dytësore ose sezonale, ndërsa 3,511 banesa janë bosh. Më konkretisht, në Fan nga 1,166 banesa të regjistruara, 550 banesa janë kryesore, 8 janë dytësore ose sezonale, ndërsa 608 janë bosh. Në Kaçinar, nga 554 banesa të regjistruara, 229 banesa janë kryesore, 87 banesa janë dytësore ose sezonale, ndërsa 238 janë bosh. Në Kthellë nga 1.007 banesa të regjistruara 492 banesa janë kryesore, ndërsa 515 janë bosh. Në Orosh nga 943 banesa të regjistruara 457 banesa janë kryesore, 3 banesa janë dytësore ose sezonale, ndërsa 483 janë bosh. Në Rrëshen nga

2.980 banesa të regjistruara 2.080 banesa janë kryesore, 30 banesa janë dytësore ose sezonale, ndërsa 870 janë bosh. Në Rubik nga 1.633 banesa të regjistruara 1.126 banesa janë kryesore, 18 banesa janë dytësore ose sezonale, ndërsa 489 janë bosh. Në Selitë nga 475 banesa të regjistruara 166 banesa janë kryesore, 1 banese është dytësore ose sezonale, ndërsa 308 janë bosh. Siç u përmend më lart, numri i madh i banesave bosh në Bashkinë e Mirditës vjen ndoshta për shkak të faktit se është një bashki rurale dhe një pjesë e madhe e popullsisë është zhvendosur në zonat urbane.

Në lidhje me ekonominë familjare, pas analizës së kryer gjatë fazës së parë të studimit, vërehet se në shumicën dërmuese të njësive ekonomike familjare jeton një familje e vetme. Më konkretisht, në Bashkinë Mirditë, 82.12% (4.291) e njësive ekonomike familjare përbëhen nga një bërthamë familjare, pasuar nga njësitë ekonomike familjare me dy (2) ose më shumë bërthama familjare me një përqindje prej 9.65% (504). Përkatësisht, e njëjta situatë vërehet edhe në Njësitë Administrative të saj.

Bashkia/Komuna M	Lloji i NJEF-së				
	Gjithsej	NJEF-të pa bërthamë familjare	NJEF-të me një bërthamë familjare	NJEF-të me dy ose më shumë bërthama familjare	NJEF-të me bërthamë jo të vlefshme
FAN	2974	60	2275	471	168
KACINAR	1016	33	819	146	18
KTHEJELLE	2206	53	1707	376	70
OROSH	1899	52	1552	250	45
RRESHEN	8796	213	7353	1150	80
RUBIK	4452	117	3601	646	88
SELITE	745	23	592	114	16

Tabela 1.6.5.2: Numri i anëtarëve dhe lloji i NjEF (Burimi INSTAT)

Nga tabelat e mësipërme rezultojnë raportet e popullsisë dhe banesave në bashkinë e studiuar dhe Njësitë Administrative që e përbëjnë atë si dhe raporti i popullsisë sipas llojit të njësisë ekonomike familjare. Më konkretisht, bashkisë Mirditë i korrespondojnë 2.50 banorë për banesë, ndërsa çdo njësie ekonomike familjare i korrespondojnë 4.25 banorë. Aktualisht kemi Njësitë Administrative që e përbëjnë Bashkinë Mirditë, Fani 2.54 banorë për banesë dhe 5.37 për familje, Fan Kacinari 1.83 banorë për banesë dhe 4.44 për familje, Kthejella 2.18 banorë për banesë dhe 4.43 për familje, Oroshi 2.01 banorë për banesë dhe 4.15 për familje, Rrësheni 2.88 banorë për banesë dhe 4.08 për familje, Rubiku 2.72 banorë për banesë dhe 3.94 për familje dhe në fund Selita 1.57 banorë për banesë dhe 4.46 për familje. Në të gjitha Njësitë Administrative duket se ka banesa të mjaftueshme për të plotësuar nevojat për strehim. Megjithatë duhet të merret parasysh, banimi i dy ose më shumë familjeve në një njësi ekonomike familjare, ndoshta për shkak të kushteve të vështira ekonomike, pasi në rastin e rimëkëmbjes të ekonomisë, shumë familje kërkojnë banesë të pavarur.

REZULTATET KRAHASUESE TË POPULLSISË - STREHIMIT

Kjo pjesë paraqet rezultatet krahasuese bazuar në skenarët e analizuar më sipër, në lidhje me zhvillimin e popullsisë dhe gjendjen e strehimit në bashkinë Mirditë. Përveç kësaj, norma vjetore e rritjes së popullsisë llogaritet në mënyrë që të mbulojë mjaftueshmërinë e banesave në një periudhë prej 15 vjetësh nga viti bazë, që është viti 2017. Përsa i përket situatës të strehimit, siç u përmend më lart, janë marrë parasysh të dhënat e përfituara nga inventari i studimit të INSTAT 2011 pasi nuk ka të dhëna për vitin 2017. Raportohet gjithashtu se për nevojat e analizës si më poshtë u trajtuan të dhënat e popullsisë në raport me përqindjen e anëtarëve për njësi ekonomike familjare në mënyrë që të rezultojë përafërsisht numri i njësi ekonomike familjare për vitin 2017.

Për gjetjen e popullsisë për mbulimin e nevojave të strehimit në bashkinë e studimit, u përdorën 2 (dy) skenarë të ndryshimit të popullsisë (p). Skenari i parë ndjek modelin e evolucionit të popullsisë INSTAT, me një rënie të popullsisë prej -0.5%, ndërsa skenari i dytë është skenari më i keq me rritjen vjetore të popullsisë prej 0.5%, 0.8% ose 1%. Tabelat e mëposhtme tregojnë rezultatet krahasuese të popullsisë-strehimit, sipas skenarëve të përmendur më lartë për bashkinë e studimit dhe Njësitë Administrative që e përbëjnë atë, bazuar në versionet A dhe B, analizuar më parë.

Versioni A

	2011	2031 Scenario					
		high - conc.	high - deconc.	constant - conc.	constant - deconc.	low - conc.	low - deconc.
		MMMHC	MMMHD	MMMCC	MMMCD	MMMLC	MMMLD
Totali i popullsisë	139.733	115.816	112.079	116.345	113.536	116.776	114.999
Të gjitha banesat		45.419					
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	3,08	2,55	2,47	2,56	2,50	2,57	2,53
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje		4,22					
Totali i ekonomive familjare	33.112	27.445	26.559	27.570	26.904	27.672	27.251
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0,73	0,60	0,58	0,61	0,59	0,61	0,60
MIRDITE (Bashkia)							
	2017	Projection 2022		Projection 2032		p	
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	29.000	28.282		26.900		-0,5%	
Të gjitha banesat		8.853					
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	3,28	3,19		3,04			
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje		4,25					
Totali i ekonomive familjare	6.824	6.655		6.329			
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0,77	0,75		0,71			

MIRDITE (Bashkia)				
	2017	Projection 2022	Projection 2032	ρ
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	29.000	30.203	32.768	0,8%
Të gjitha banesat			8.853	
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	3,28	3,41	3,70	
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje			4,25	
Totali i ekonomive familjare	6.824	7.107	7.710	
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0,77	0,80	0,87	
MIRDITE (Bashkia)				
	2017	Projection 2022	Projection 2032	ρ
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	29.000	31.643	37.675	1,76%
Të gjitha banesat		8.853		
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	3,28	3,57	4,26	
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje			4,25	
Totali i ekonomive familjare	6.824	7.446	8.865	
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0,77	0,84	1,00	

Tabela 1.6.5.3: Rezultatet krahasuese të popullsisë -banesave me përqindje ndryshimi të popullsisë (-0.5% dhe 0.5%), gjetja e popullsisë për të mbuluar strehimin për bashkinë Mirditë, versioni A

Tabela 1.6.5.3 paraqet të dhëna për Mirditën në nivel Qarku dhe Bashkie. Në nivel Qarku (Lezhë), sipas studimit të Institutit të Statistikës Shqiptar (INSTAT), popullsia mund të ulet nga 16.43% deri 19.79%. Duke pasur parasysh mjaftueshmërinë e strehimit ekzistues, vlerësohet se në vitin 2011 kemi një raport 1(një) banesë për 3.08 banorë, ndërsa për një periudhë 20 vjeçare ky raport parashikohet të arrijë nga 2.57 deri në 2.47 banorë për banesë. Kjo do të thotë se do të ketë një rritje të banesave bosh në të gjithë qarkun.

Përveç kësaj, në bazë të mesatares të anëtarëve për familje (4.22 banorë / njësi ekonomike familjare), llogaritet evolucioni i njësive ekonomike familjare dhe rrjedhimisht raporti ndërmjet banesave dhe njësive ekonomike familjare në një periudhë prej 20 vjetësh. Tabela tregon se në vitin 2011, rreth 73% e banesave në qark përdoren për qëllime banimi. Kjo përqindje mund të arrijë nga 61% deri në 58% në 20 vjet, duke shënuar një rënie prej -12% dhe -15% respektivisht.

Më konkretisht, në lidhje me bashkinë Mirditë, u krijuan dy skenarë. Skenari i parë ndjek modelin e rritjes të popullsisë sipas studimit të INSTAT-it, me një normë të reduktimit të popullsisë prej -0.5%, ndërsa skenari i dytë është skenari më i keq në të cilin parashikohet rritja vjetore e popullsisë prej 0.5%, 0.8% ose 1%. Duke simuluar modelin e zhvillimit të popullsisë në nivel bashkie, u konstatua se përqindja e

banesave që përdoren sot është 77% mund të reduktohet në 71%, duke shënuar një ndryshim prej -6% në 15 vjet. Përkundrazi, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë, përqindja e përdorimit të banesave pritet të rritet nga 77% në 83%, duke shënuar një rritje prej 6%.

Megjithëse, sipas skenarit më të keq, vërehet një rritje e përdorimit të banesave, ekziston një përqindje banesash prej 17%, që mbeten të pashfrytëzuar. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut në lidhje me mjatushmërinë e strehimit, bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, u përrllogarit ritmi i ndryshimit të popullsisë në mënyrë që të ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 1,76% për bashkinë Mirditë.

Në përputhje me modelin e mësipërm, janë bërë llogaritjet për Njësitë Administrative që përbëjnë bashkinë në studim. Tabelat e mëposhtme tregojnë përqindjen e ritmit të ndryshimit të popullsisë që kërkohet për të mbuluar banesat, për Njësitë Administrative që përbëjnë bashkinë e studimit sipas versionit A.

FAN				
	2017	projeksion 2022	projeksion 2032	p
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	5400	5681	6288	1.02%
Të gjitha banesat	1170			
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	4.62	4.86	5.37	
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje	5.37			
Totali i ekonomive familjare	1006	1058	1171	
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.86	0.90	1.00	
KAÇINAR				
	2017	projeksion 2022	projeksion 2032	p
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	1700	1923	2462	2.50%
Të gjitha banesat	554			
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	3.07	3.47	4.44	
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje	4.44			
Totali i ekonomive familjare	383	433	555	
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.69	0.78	1.00	
KTHELLË				
	2017	projeksion 2022	projeksion 2032	p
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	3400	3730	4489	1.87%
Të gjitha banesat	1013			
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	3.36	3.68	4.43	

Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje	4.43			
Totali i ekonomive familjare	767	842	1013	
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.76	0.83	1.00	
OROSH				
	2017	projeksion 2022	projeksion 2032	p
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	2900	3207	3920	2.03%
Të gjitha banesat	944			
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	3.07	3.40	4.15	
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje	4.15			
Totali i ekonomive familjare	699	773	945	
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.74	0.82	1.00	
RRËSHEN				
	2017	projeksion 2022	projeksion 2032	p
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	9200	10187	12492	2.06%
Të gjitha banesat	3058			
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	3.01	3.33	4.08	
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje	4.08			
Totali i ekonomive familjare	2255	2497	3062	
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.74	0.82	1.00	
RUBIK				
	2017	projeksion 2022	projeksion 2032	p
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	4900	5373	6460	1.86%
Të gjitha banesat	1638			
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	2.99	3.28	3.94	
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje	3.94			
Totali i ekonomive familjare	1244	1364	1640	
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.76	0.83	1.00	
SELITË				
	2017	projeksion 2022	projeksion 2032	p
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	1500	1684	2122	2.34%
Të gjitha banesat	476			

Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	3.15	3.54	4.46
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje	4.46		
Totali i ekonomive familjare	336	378	476
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.71	0.79	1.00

p: rritja vjetore e popullsisë

Tabela 1.6.5.4: Rezultatet krahasuese të popullsisë -banesave me ritmin e duhur të ndryshimit, gjendja e popullsisë për të mbuluar strehimin në Njësitë Administrative të bashkisë Mirditë, sipas versionit A

Për Njësinë Administrative Fan, duke simuluar modelin e evolucionit të popullsisë, u konstatua se përqindja e banesave të përdorura që sot është 86% mund të reduktohet në 80%, duke shënuar një ndryshim prej -6% në një periudhë prej 15 vjetësh. Në të kundërt, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë, përdorimi i banesave pritet të rritet nga 86% në 93%, duke shënuar një rritje prej 7%. Edhe pse, sipas skenarit më të keq, ka një rritje në përdorimin e banesave, ekziston një përqindje banesash prej 7%, të cilat mbeten të pashfrytëzuara. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut në lidhje me mjatushmërinë e strehimit, bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, u përllogarit ritmi i ndryshimit të popullsisë në mënyrë që të ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 1,02% për Njësinë Administrative Fan.

Për Njësinë Administrative Kaçinar, duke simuluar modelin e evolucionit të popullsisë, u konstatua se përqindja e banesave të përdorura që sot është 69% mund të reduktohet në 64%, duke shënuar një ndryshim prej -5% në një periudhë prej 15 vjetësh. Në të kundërt, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë, përdorimi i banesave pritet të rritet nga 69% në 74%, duke shënuar një rritje prej 5%. dhe pse, sipas skenarit më të keq, ka një rritje në përdorimin e banesave, ekziston një përqindje banesash prej 26%, të cilat mbeten të pashfrytëzuara. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut në lidhje me mjatushmërinë e strehimit, bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, u përllogarit ritmi i ndryshimit të popullsisë në mënyrë që të ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 2,50% për Njësinë Administrative Kacinar.

Për Njësinë Administrative Kthellë, duke simuluar modelin e evolucionit të popullsisë, u konstatua se përqindja e banesave të përdorura sot që është 76% mund të reduktohet në 70%, duke shënuar një ndryshim prej -6% në një periudhë prej 15 vjetësh. Në të kundërt, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë, përdorimi i banesave pritet të rritet nga 76% në 82%, duke shënuar një rritje prej 6%. Edhe pse, sipas skenarit më të keq, ka një rritje në përdorimin e banesave, ekziston një përqindje banesash prej 18%, të cilat mbeten të pashfrytëzuara. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut në lidhje me mjatushmërinë e strehimit, bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, u përllogarit ritmi i ndryshimit të popullsisë në mënyrë që të ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 1,87% për Njësinë Administrative Kthellë.

Për Njësinë Administrative Orosh, duke simuluar modelin e evolucionit të popullsisë, u konstatua se përqindja e banesave të përdorura sot që është 74% mund të reduktohet në 69 %, duke shënuar një ndryshim prej -5% në një periudhë prej 15 vjetësh. Në të kundërt, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë, përdorimi i banesave pritet të rritet nga 74% në 80%, duke shënuar një rritje prej 6%. Edhe pse, sipas skenarit më të keq, ka një rritje në përdorimin e banesave, ekziston një përqindje banesash prej 20%, të cilat mbeten të pashfrytëzuara. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut në lidhje me mjatushmërinë e strehimit, bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, u përllogarit ritmi i ndryshimit të popullsisë në mënyrë që të ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 2,03% për Njësinë Administrative Orosh.

Për Njësinë Administrative Rrëshen, duke simuluar modelin e evolucionit të popullsisë, u konstatua se përqindja e banesave të përdorura sot që është 74% mund të reduktohet në 68 %, duke shënuar një ndryshim prej -6% në një periudhë prej 15 vjetësh. Në të kundërt, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë (në rastin e Rrëshenit 1%), përdorimi i banesave pritet të rritet nga 74% në 86%, duke shënuar një rritje prej 10%. Edhe pse, sipas skenarit më të keq, ka një rritje në përdorimin e banesave, ekziston një përqindje banesash prej 14%, të cilat mbeten të pashfrytëzuara. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut në lidhje me mjatushmërinë e strehimit, bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, u përllogarit ritmi i ndryshimit të popullsisë në mënyrë që të ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 2,06% për Njësinë Administrative Rrëshen.

Për Njësinë Administrative Rubik, duke simuluar modelin e evolucionit të popullsisë, u konstatua se përqindja e banesave të përdorura sot që është 76% mund të reduktohet në 70 %, duke shënuar një ndryshim prej -6% në një periudhë prej 15 vjetësh. Në të kundërt, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë përdorimi i banesave pritet të rritet nga 76% në 82%, duke shënuar një rritje prej 6%. Edhe pse, sipas skenarit më të keq, ka një rritje në përdorimin e banesave, ekziston një përqindje banesash prej 18%, të cilat mbeten të pashfrytëzuara. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut në lidhje me mjatushmërinë e strehimit, bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, u përllogarit ritmi i ndryshimit të popullsisë në mënyrë që të ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 1,86% për Njësinë Administrative Rubik.

Për Njësinë Administrative Selitë, duke simuluar modelin e evolucionit të popullsisë, u konstatua se përqindja e banesave të përdorura sot që është 71% mund të reduktohet në 66 %, duke shënuar një ndryshim prej -6% në një periudhë prej 15 vjetësh. Në të kundërt, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë përdorimi i banesave pritet të rritet nga 71% në 76%, duke shënuar një rritje prej 5%. Edhe pse, sipas skenarit më të keq, ka një rritje në përdorimin e banesave, ekziston një përqindje banesash prej 14%, të cilat mbeten të pashfrytëzuara. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut në lidhje me mjatushmërinë e strehimit, bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, u përllogarit ritmi i ndryshimit të popullsisë në mënyrë që të

ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 2,34% për Njësinë Administrative Selitë.

Version B

	2011	2031 Scenario					
		high - conc.	high - deconc.	constant - conc.	constant - deconc.	low - conc.	low - deconc.
		MMAMHC	MMAMED	MMAMCC	MMAMCD	MMAMLC	MMAMLD
Totali i popullsisë	139733	115816	112079	116345	113536	116776	114999
Të gjitha banesat		45419					
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	3.08	2.55	2.47	2.56	2.50	2.57	2.53
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje		4.22					
Totali i ekonomive familjare	33112	27445	26559	27570	26904	27672	27251
Raporti i të gjitha banesave për	0.73	0.60	0.58	0.61	0.59	0.61	0.60
MIRDITË (Bashkia)							
	2017	Projection 2022		Projection 2032		p	
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	22200	21651		20592		-0.5%	
Të gjitha banesat		8853					
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	2.51	2.45		2.33			
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje		4.25					
Totali i ekonomive familjare	5224	5094		4845			
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.59	0.58		0.55			
MIRDITË (Bashkia)							
	2017	Projection 2022		Projection 2032		p	
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	22200	23188		25302		0.87%	
Të gjitha banesat		8853					
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	2.51	2.62		2.86			
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje		4.25					
Totali i ekonomive familjare	5224	5456		5953			
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.59	0.62		0.67			
MIRDITË (Bashkia)							
	2017	Projection 2022		Projection 2032		p	
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	22200	26469		37626		3.58%	
Të gjitha banesat		8853					
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	2.51	2.99		4.25			
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje		4.25					
Totali i ekonomive familjare	5224	6228		8853			
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.59	0.70		1.00			

p: rritja vjetore e popullsisë

Tabela 1.6.5.5: Rezultatet krahasuese të popullsisë-banesave sipas ritemit të ndryshimit të popullsisë (-0,5% dhe 0,5%), gjendja e popullsisë për të mbuluar strehimin për Mirditë, sipas versioni B.

Përsa i përket Bashkisë Mirditë, sipas Skenarit B, u krijuan dy skenarë. Skenari i parë ndjek modelin e rritjes të popullsisë të INSTAT-it, me një normë reduktimi të popullsisë prej -0,5%, ndërsa skenari i dytë është skenari më i keq në të

parashikohet një rritje vjetore e popullsisë prej 0.5%. Duke simuluar modelin e zhvillimit të popullsisë në nivel bashkiak, u gjet se përqindja e banesave të përdorura sot që është 59% mund të reduktohet në 55% duke shënuar një ndryshim prej -4% në një periudhë prej 15 vjetësh. Në të kundërt, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë, përdorimi i banesave pritet të rritet nga 59% në 64%, duke shënuar një rritje prej 5%.

Megjithëse, sipas skenarit më të keq, vërehet një rritje në përdorimin e banesave, megjithatë, ka një përqindje banesash prej 36%, që mbeten të pashfrytëzuara. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut, në aspektin e mjaftueshmërisë së banesave, bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, norma e ndryshimit të popullsisë është llogaritur në mënyrë që të ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 3.58% për bashkinë Mirditë.

Në përputhje me modelin e mësipërm, janë bërë llogaritjet për Njësitë Administrative që përbëjnë bashkinë e studimit. Tabelat e mëposhtme tregojnë përqindjen e normës së ndryshimit të popullsisë që kërkohet për mbulimin e banesave, për Njësitë Administrative që përbëjnë bashkinë sipas versionit B.

FAN				
	2017	projeksion 2022	projeksion 2032	ρ
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	2890	3745	6289	5.32%
Të gjitha banesat	1170			
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	2.47	3.20	5.37	
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje	5.37			
Totali i ekonomive familjare	538	697	1171	
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.46	0.60	1.00	
KAÇINAR				
	2017	projeksion 2022	projeksion 2032	ρ
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	450	793	2463	12.00%
Të gjitha banesat	554			
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	0.81	1.43	4.45	
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje	4.44			
Totali i ekonomive familjare	101	179	555	
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.18	0.32	1.00	
KTHELLË				
	2017	projeksion 2022	projeksion 2032	ρ
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	1680	2331	4488	6.77%
Të gjitha banesat	1013			
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	1.66	2.30	4.43	
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje	4.43			

Totali i ekonomive familjare	379	526	1013	
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.37	0.52	1.00	
OROSH				
	2017	projeksion 2022	projeksion 2032	p
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	1260	1839	3920	7.86%
Të gjitha banesat		944		
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	1.33	1.95	4.15	
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje		4.15		
Totali i ekonomive familjare	304	443	945	
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.32	0.47	1.00	
RRËSHEN				
	2017	projeksion 2022	projeksion 2032	p
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	10800	11334	12483	0.97%
Të gjitha banesat		3058		
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	3.53	3.71	4.08	
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje		4.08		
Totali i ekonomive familjare	2647	2778	3059	
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.87	0.91	1.00	
RUBIK				
	2017	projeksion 2022	projeksion 2032	p
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	3500	4293	6460	4.17%
Të gjitha banesat		1638		
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	2.14	2.62	3.94	
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje		3.94		
Totali i ekonomive familjare	888	1090	1640	
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.54	0.67	1.00	
SELITË				
	2017	projeksion 2022	projeksion 2032	p
Totali Popullsia e përgjithshme (projeksion me -0.5)	1620	1773	2123	1.82%
Të gjitha banesat		476		
Raporti i të gjitha vendbanimeve për popullsi	3.40	3.72	4.46	
Raporti i tanishëm i anëtarëve të familjes në familje		4.46		
Totali i ekonomive familjare	363	398	476	
Raporti i të gjitha banesave për ekonomitë familjare	0.76	0.84	1.00	

p: rritja vjetore e popullsisë

Tabela 1.6.5.6: Rezultatet krahasuese popullsi- banesa sipas normës së kërkuar të ndryshimit, gjetja popullsisë për t'i populluar banesat në bashkinë Mirditë, versioni B

Për Njësinë Administrative Fan, duke simuluar modelin e evolucionit të popullsisë, është gjetur se përqindja e banesave që përdoren sot është 46% dhe mund të reduktohet në 43%, duke shënuar një ndryshim prej -3% në një periudhë prej 15 vjetësh. Përkundrazi, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë, përdorimi i banesave pritet të rritet nga 46% në 50%, duke shënuar një rritje prej 4%. Edhe pse, sipas skenarit më të keq, ka një rritje në përdorimin e banesave, ekziston një sasi prej 50%, që mbetet e pashfrytëzuar. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut, në aspektin e mjaftushmërisë së banesave, bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, norma e ndryshimit të popullsisë është llogaritur në mënyrë që të ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 5.32% për Njësinë Administrative Fan.

Në Njësinë Administrative Kaçinar, duke simuluar modelin e evolucionit të popullsisë, u konstatua se përqindja e strehimit që përdoret sot është 18% dhe mund të reduktohet në 17%, duke shënuar një ndryshim prej -1% në një periudhë prej 15 vjetësh. Në të kundërt, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë, përdorimi i banesave pritet të rritet nga 18% në 20%, duke shënuar një rritje prej 2%. Edhe pse, sipas skenarit më të keq, ka një rritje në përdorimin e banesave, megjithatë, ekziston një përqindje strehimi prej 80%, e cila mbetet e pashfrytëzuar. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut, në aspektin e mjaftushmërisë së banesave, bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, norma e ndryshimit të popullsisë është llogaritur në mënyrë që të ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 12.00% për Kaçinar.

Në Njësinë Administrative Kthellë, duke simuluar modelin e evolucionit të popullsisë, është gjetur se përqindja e banesave të përdorura sot është 37% dhe mund të reduktohet në 35% me një ndryshim prej -2% në një periudhë prej 15 vjetësh. Në të kundërt, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë, përdorimi i banesave pritet të rritet nga 37% në 40%, duke shënuar një rritje prej 3%. Edhe pse, sipas skenarit më të keq, ka një rritje në përdorimin e banesave, megjithatë, ekziston një përqindje strehimi prej 60%, e cila mbetet e pashfrytëzuar. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut, në aspektin e mjaftushmërisë së banesave, bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, norma e ndryshimit të popullsisë është llogaritur në mënyrë që të ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 6,77% për Kthellë.

Në Njësinë Administrative Orosh, duke simuluar modelin e evolucionit të popullsisë, u konstatua se përqindja e banesave që përdoren sot është 32% dhe mund të reduktohet në 30%, duke shënuar një ndryshim prej -2% në një periudhë prej 15 vjetësh. Në të kundërt, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë, përdorimi i banesave pritet të rritet nga 32% në 35%, duke shënuar një rritje prej 3%. Edhe pse, sipas skenarit më të keq, ka një rritje në përdorimin e banesave, megjithatë, ka një përqindje të strehimit prej 65%, e cila mbetet e pashfrytëzuar. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut, në aspektin e mjaftushmërisë së banesave bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, norma e ndryshimit të popullsisë u

Ilogarit në mënyrë që të ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 7.86% për Njësinë Administrative Orosh.

Në Njësinë Administrative Rrëshen, duke simuluar modelin e evolucionit të popullsisë, u konstatua se shkalla e banimit të përdorur sot është 87% dhe mund të reduktohet në 80%, duke shënuar një ndryshim prej -7% në një periudhë prej 15 vjetësh. Në të kundërt, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë (ne rastin e Rrëshenit 1%), përdorimi i banesave pritet të rritet nga 87% në 100%, duke shënuar një rritje prej 13%. Sipas skenarit më të keq, vërehet mbipopullimi i banesave. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut, në kushtet e mjaftueshmërisë së banesave bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, u llogarit shkalla e ndryshimit të popullsisë në mënyrë që të ketë mbulim të plotë (100%) të banesave në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 0.97 % për Njësinë Administrative Rrëshen.

Është vërejtur se në Rrëshen, përqindja e banesave të përdorura është shumë e lartë në krahasim me pjesën tjetër të Njesive Administrative, me një rritje të popullsisë prej 0.97% që sjell si rezultat popullimin e banesave ekzistuese të përdorura për qëllime banimi. Për shkak të faktit se Rrësheni është qendra metropolitane e bashkisë, kjo rritje ka të ngjarë të ndodhë në Rrëshen brenda një periudhe 15 vjecare, me zbatimin e investimeve të planifikuara në zonë dhe zhvillimin e sektorit të turizmit dhe atij bujqësor.

Prandaj, çështja e mjaftueshmërisë së banesave në Rrëshen duhet të shqyrtohet me kujdes, pasi rimëkëmbja e mundshme ekonomike e bashkisë do të ketë si rezultat tërheqjen e biznesit dhe, në mënyrë të vazhdueshme të banorëve në Rrëshen. Gjithashtu, duhet të merret parasysh banimi i dy ose më shumë familjeve në një njësi ekonomike familjare, ndoshta për shkak të kushteve të vështira ekonomike, dhe në rastin e rimëkëmbjes ekonomike shumë familje mund të kërkojnë një banesë të pavarur.

Në Njësinë Administrative Rubik, duke simuluar modelin e evolucionit të popullsisë, u konstatua se përqindja e strehimit që përdoret sot është 54% dhe mund të reduktohet në 50%, duke shënuar një ndryshim prej -4% në një periudhë prej 15 vjetësh. Në të kundërt, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë, përdorimi i banesave pritet të rritet nga 54% në 58%, duke shënuar një rritje prej 4%. Edhe pse, sipas skenarit më të keq, ka një rritje në përdorimin e banesave, ekziston një përqindje banesash prej 42%, e cila mbetet e pashfrytëzuar. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut, në kushtet e mjaftueshmërisë së banesave, bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, norma e ndryshimit të popullsisë u llogarit në mënyrë që të ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 4.17% për Rubikun.

Në Njësinë Administrative Selitë, duke simuluar modelin e evolucionit të popullsisë, u konstatua se përqindja e banesave të përdorura që sot është 76% mund të reduktohet në 71%, duke shënuar një ndryshim prej -5% në një periudhë prej 15 vjetësh. Përkundrazi, sipas skenarit më të keq, i cili parashikon rritjen e popullsisë, përdorimi

i banesave pritet të rritet nga 76% në 82%, duke shënuar një rritje prej 6%. Edhe pse, sipas skenarit më të keq, ka një rritje në përdorimin e banesave, ekziston një përqindje banesash prej 18%, e cila mbetet e pashfrytëzuar. Për të bërë një vlerësim të plotë të riskut, në kushtet e mjaftueshmërisë së banesave bazuar në rritjen e popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, norma e ndryshimit të popullsisë u llogarit në mënyrë që të ketë mbulim total të strehimit në një periudhë prej 15 vjetësh, që është 1,82% për Seliten.

KONKLUZIONE

Popullsia në Qarkun e Lezhës dhe në Bashkinë Mirditë parashikohet të bjerë ndjeshëm gjatë një periudhe 20-vjeçare (të dhënat e INSTAT-it), për shkak të rënies së lindjeve dhe rënies natyrore të popullsisë, si dhe për shkak të migrimin ndërkombëtar dhe të brendshëm drejt qendrave të mëdha ekonomike. Përkundër rënies së madhe të parashikuar në një periudhë prej 20 vjetësh, u gjykua e nevojshme të simulohet një skenar më i keq, me përdorimin e formulës së përbërë për të parashikuar evolucionin e popullsisë në të ardhmen. Mbulimi i skenarit më të keq konsiderohet i nevojshëm, pasi parashikimi për një kërkesë më të lartë në të ardhmen do të mbulojë një kërkesë të vogël të mundshme, ndërsa nuk mund të ndodhë e kundërta pasi do të krijojë probleme serioze.

Më konkretisht, është parashikuar që në Qarkun e Lezhës popullsia gjatë 20 viteve të ardhshme të reduktohet nga 16.43% në 19.79%. Sipas gjendjes ekzistuese të strehimit në qark, ka mjaftueshmëri të banesave boshe të rendit prej 30.45% të numrit të përgjithshëm të banesave Ky fakt tregon se përqindja e banesave bosh do të rritet. Në të kundërt, gjatë 20 viteve të fundit është vërejtur një shtim i ndërtimeve për qëllime banimi në qarkun e Lezhës, i cili, i kombinuar me rënien e madhe të popullsisë, ka rritur situatën ekzistuese të strehimit. Megjithatë, në Bashkinë Mirditë, ngritja e ndërtesave të banimit nuk ndjek modelin e qarkut, pasi gjatë 20 viteve të fundit është vërejtur se ka rënie në krahasim me 20 vitet e mëparshme, ndoshta për shkak të pakësimit të numrit të popullsisë.

Për Bashkinë Mirditë, janë marrë parasysh të dy (2) versionet, A dhe B, për të simuluar popullsinë në vitin aktual (2017). Në Versionin A, siç u përmend më lart, popullsia ndryshon duke marrë parasysh ndërtesat ekzistuese, ndërsa në Versionin B, popullsia ndryshon duke marrë parasysh nxënësit e shkollave 9-vjeçare në vitin 2017.

Më konkretisht, u simulua një model i evolucionit të popullsisë, në një periudhë prej 15 vjetësh nga viti bazë (2017), me një normë vjetore të ndryshimit prej -0.5% në mënyrë që të jenë në përputhje me të dhënat e INSTAT dhe një skenar më i keq, sipas formulës së përbërë, në mënyrë që të analizohet mjaftueshmëria e strehimit në rastin e rritjes së popullsisë me një normë ndryshimi prej 0.5%.

Në të dyja rastet, dhe në veçanti në rastin e skenarit më të keq, i cili paraqet interesin më të madh në aspektin e analizës së nevojave për strehim të ardhshëm, vërehet se mjaftueshmëria e banesave për familje në Versionin A është 17% për Bashkinë, ndërsa në Versionin B, është 36%.

Përveç kësaj, për vlerësimin e përgjithshëm të riskut dhe kuptimin më të mirë të nevojave për strehim në të ardhmen, u llogarit shkalla e evolucionit të popullsisë në një periudhë prej 15 vjetësh, në mënyrë që të sigurohet plotësia e banimit në nivel bashkie. Në mënyrë që të ketë plotësi në ndërtesat e përdorura për qëllime banimi, norma e ndryshimit të popullsisë në Versionin A duhet të jetë 1.76%, dhe në Versionin B deri 3.58% në vit. Siç mund të shihet, shkalla e ndryshimit e llogaritur për bashkinë e studimit është mjaft e madhe dhe nuk është në përputhje me zhvillimet aktuale të popullsisë në Shqipëri.

Në nivelin e Njësi Administrative që formojnë Bashkinë Mirditë, ndiqet i njëjti model në të gjitha Njësitë Administrative të Bashkisë. Më konkretisht, sipas versionit A, shkalla e ndryshimit të popullsisë, në mënyrë që të ketë plotësi në ndërtesat që përdoren për qëllime banimi, duhet të arrijë 1.02% për Fanin, 2.50% për Kacinarin, 1.87% për Kthellën, 2.03% për Oroshin, 2.06% për Rrëshenin, 1.86% për Rubikun dhe 2.34% për Selitën, ndërsa, sipas versionit B, shkalla e ndryshimit të popullsisë, në mënyrë që të ketë plotësi në ndërtesat e përdorura për qëllime banimi, duhet të arrije në 5.32% për Fanin, 12.00% për Kaçinarin, 6.77% për Kthellën, 7.86% për Oroshin, 4.17% për Rubikun dhe 1.82% për Selitën.

Përjashtim bën Njësia Administrative Rrëshen, ku sipas metodologjisë dhe analizës së mëparshme, shkalla e ndryshimit të popullsisë, për të pasur plotësi në ndërtesat e përdorura për qëllime banimi, duhet të jetë 0.97% shkallë rritje që Njësia Administrative mund të ketë me zbatimin e investimeve të planifikuara gjatë viteve të ardhshme, të cilat kanë për qëllim përmirësimin e infrastrukturës të zonës dhe zhvillimin e sektorit të turizmit dhe të bujqësisë, tërheqjen e biznesit të ri dhe rritjen e popullsisë, pasi Njësia Administrative Rrëshen është qendra metropolitane e bashkisë Mirditë, ku grumbullohet një numër i madh biznesesh dhe i shërbimeve për qytetarët.

Në përfundim, sipas të dhënave të përpunuara të popullsisë, të dhënave të INSTAT-it për situatën e strehimit si dhe metodologjisë dhe analizave të përdorura në seksionet e mësipërme në lidhje me evoluimin e popullsisë në krahasim me banesat ekzistuese, në periudhë 15 vjet, vihet re se sipas versionit A nuk ka nevojë të ndërtohen ndërtesa te reja për qëllime banimi për të mbuluar nevojat për strehim të ardhshëm.

Sipas versionit B, vihet re se nuk ka nevojë për ndërtimin e ndërtesave të reja rezidenciale për të mbuluar nevojat për strehim në të ardhmen, me përjashtim të Njësisë Administrative Rrëshenit, ku bashkia duhet të marrë parasysh me kujdes probabilitetin e rritjes së popullsisë me një ritëm më shumë se 0.97% për Rrëshenin, për të shmangur problemet e mjaftueshmërisë së banesave në vitet e ardhshme.

Gjithashtu, duhet të merret parasysh data e ndërtimit të banesave dhe gjendja e tyre, që janë faktorë të rëndësishëm që ndikojnë në mjaftueshmërinë dhe cilësinë e banesave dhe që veprojnë negativisht me kalimin e kohës.

1.6.6. Parashikimet financiare

Në mënyrë që parashikojmë planet e investimeve sipas prioriteteve, po analizojmë se si kanë lëvizur investimet e brendëshme dhe të huaja direkte në Shqipëri, në vitet e fundit. Në veçanti, në nivel vendi, niveli i investimet e huaja direkte, ka regjistruar në vitin 2013, krahasuar me vitin 2012, një rritje të konsiderueshme prej 41.90% (pas një rritjeje prej 5.62% në vitin e mëparshëm 2011). Në veçanti, vlera e investimet e huaja direkte në vitin 2013 arriti në 944.76 milionë euro ose rreth 10% të PBB. Sipas statistikave të fundit të publikuara nga Banka e Shqipërisë, shuma e investimeve të huaja direkte (FDI stock) në Shqipëri në vitin 2013 arriti në € 4,2 miliardë, duke shënuar një rritje prej 8% në krahasim me vitin 2012, ndërsa për të njëjtën periudhë fluksi i investimeve të huaja direkte arriti në 944.76 milionë euro, duke shënuar një rritje rreth 42% krahasuar me vitin 2012.

Investimet e Huaja Direkte (Stock) në Shqipëri 2003-2013, në milion €											
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*
IHD (Stock)	382,33	614,22	865	1.056,98	1.829,58	2.061,15	2.261,44	2.435,97	3.399,90	3.892,90	4.187,51
Transf.% vitin e mëparshëm		61%	41%	22%	73%	13%	10%	8%	40%	15%	8%

Tabela 1.6.6.1: Investime të Huaja direkte (Stock) në Shqipëri 2003-2013, në milionë € (Burimi: Banka e Shqipërisë)

Flukset hyrëse të investimeve të huaja direkte në Shqipëri 2003-2013, në milion €											
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013**	semestri i parë 2014
Flukset hyrëse IHD	278,4	212,56	258,6	481,13	665,15	716,91	793,33	630,35	665,78	944,76	379,99
Transf.% vitin e mëparshëm		-24%	22%	86%	38%	8%	11%	-21%	6%	42%	

Tabela 1.6.6.2: Fluksi i Investimeve të Huaja Direkte në Shqipëri 2003-2013, në milionë € (Burimi: Banka e Shqipërisë)

Vlen të përmendet se gjatë 10 viteve të fundit shuma e përgjithshme e stoqeve të Investimeve të Huaja Direkte (IHD) u rrit me shpejtësi. Nga 382,33 milionë euro në vitin 2003, ajo ishte parashikuar në 4,2 miliardë euro në vitin 2013. Norma e rritjes së IHD në Shqipëri, edhe pse në rritje kjo shifër luhatet sepse është varësi e kushteve ekonomike ndërkombëtare dhe vendore.

Greqia është investitori kryesor i huaj në Shqipëri, duke zënë një pozicion të qëndrueshëm nga 2007 në 2013, me përjashtim të vitit 2011.

Në bazë të shifrave të rishikuara për vitin 2013, Greqia zotëron 26% të të gjitha IHD stoqeve në Shqipëri. Për të njëjtën periudhë, vende të tjera me përqindje të konsiderueshme të stokut total të IHD janë Kanadaja (19%), Italia (12%), Austria (10%), Holanda (9%) dhe Turqia 9%) dhe më pas vinë Gjermania, Qipro, Zvicra dhe Franca.

Pjesa më e madhe e stokut të IHD në Shqipëri kanë të bëjnë me transportin, magazinimin dhe komunikacionin (27%), ndërmjetësimin financiar (20%), minierat dhe guroret (18%). Me një përqindje më të ulët paraqiten sektorët e industrive të tjera (9%), të industrisë (8%), pasuri të patundshme (7%), ndërtim (3%), shitje me shumicë (3%), hotele dhe restorante (2%), ndërkohë që të gjithë sektorët e tjerë kalojnë pak ose nuk kalojnë shifrën prej 1% secila. Për sa i përket sektorit të investimeve, i cili parashikohet të jetë prezent në periudhën e ardhshme, dhe në veçanti gjatë pesë viteve të ardhshme, mendojmë se do të përqendrohet në:

1. Në programet evropiane (për shembull Balkan Med etj) që pritet të realizohen në periudhën tjetër të programimit
 - o IPA II (2014-2020)
 - o Shqipëria – kontributi financiar në kuadër të IPA II
 - o Interreg IPA CBC “Italy – Albania – Monstenegro” 2014-2020
 - o Interreg V-B “Mediterranean (MED)” Programme 2014-2020
2. Nga investimet nepermjet programit te investimeve publike që parashikohet se do të kryhen nga pushteti vendor.
3. Në investimet direkte të reja, që parashikohen se do të zbatohen në periudhën e ardhshme, nëpërmjet financimeve të tjera (p.sh. Banka Botërore, BEI, BERZH, investimet greko-shqiptare, investimet italiane-shqiptare etj.) dhe së fundi
4. Në investimet e pushtetit vendor- bashkitë e zonës së studimit që do të planifikojnë të ardhurat e veta, përmes formave të ndryshme të parashikuara ligjore dhe të reciprocitetit.

Për këtë qëllim, ne analizojmë veprimet e mësipërme në mënyrë që të njohim fushat e veprimit në të cilat bashkitë e zonës së studimit mund të përqendrohen.

A. Programe evropiane që do të zbatohen në periudhën e ardhshme programore

A.1 IPA II (2014-2020)

Instrumenti i Ndhmës së Para-Anëtarësimit (IPA) është instrumenti me të cilin BE mbështet reformat në "vendet e zgjerimit" me ndihmë financiare dhe teknike. Fondet e IPA forcojnë aftësitë e vendeve përgjatë gjithë procesit të pranimit, me rezultat zhvillime pozitive progresiste në rajon. Për periudhën 2007-2013, IPA kishte një buxhet prej rreth 11.5 miliardë euro, pasardhësi i tij, IPA II, do të mbështetet në rezultatet e arritura tashmë duke kushtuar 11.7 miliardë euro për periudhën 2014-2020.

Përfituesit e sotëm janë Shqipëria, Bosnja dhe Hercegovina, Maqedonia, Kosova, Mali i Zi, Serbia dhe Turqia.

Fondet e para-aderimit në BE janë një investim i shëndoshë në të ardhmen si për vendet e zgjerimit, ashtu edhe të vetë BE-së. Ato ndihmojnë përfituesit të ndërmarrin reforma politike dhe ekonomike, duke i përgatitur ata për të drejtat dhe detyrimet që rrjedhin nga anëtarësimi në BE. Këto reforma duhet të ofrojnë tek qytetarët e tyre mundësi më të mira dhe të lejojnë zhvillimin e standardeve të barabartë me ato që

gëzojmë si qytetarë të BE-së. Fondet e para-aderimit ndihmojnë, gjithashtu që BE të arrijë objektivat e saj për sa i përket rimëkëmbjes së një ekonomie të qëndrueshme, furnizimin energjetik, transportet, mjedisin dhe ndryshimet klimatike, etj.

IPA II përcakton një kuadër të ri për ndihmën e para-anëtarësimit për periudhën 2014-2020. Risia më e rëndësishme e IPA II është fokusi i saj strategjik. Dokumentet e Strategjisë për çdo vend janë dokumentet specifike të planifikimit strategjik që janë përgatitur për secilin përfitues gjatë periudhës 7-vjeçare. Ato do të sigurojnë autonomi më të madhe nga përfituesit përmes integritit të programeve të tyre reformuese dhe të zhvillimit. Një dokument strategjik shumëkombësh do të shqyrtojë prioritetet për bashkëpunimin rajonal ose bashkëpunimin territorial.

Mekanizmi IPA II synon reformat brenda zonave të paracaktuara. Këta sektorë mbulojnë fusha të lidhura ngushtë me strategjinë e zgjerimit, të tilla si demokracia dhe qeverisja, shteti i së drejtës apo zhvillimi dhe konkurrenca. Kjo qasje sektoriale promovon reforma strukturore që do të ndihmojnë transformimin e një sektori të caktuar dhe përshtatjen e tij me standardet e BE. Lejon kalimin drejt një ndihme më të synuar, duke siguruar efektivitetin, qëndrueshmërinë dhe duke u fokusuar në rezultatet.

IPA II gjithashtu lejon një përdorim më sistematik të mbështetjes sektoriale të buxhetit. Së fundmi, i jep më shumë rëndësi matjes së performancës: treguesit e rënë dakord nga përfituesit do të ndihmojnë për të vlerësuar deri në çfarë mase janë arritur rezultatet e pritshme.

Shqipëria – kontributi financiar në kuadër të IPA II

Shpërndarja e financimit 2014-2020: 649.4 milionë euro. Fushat prioritare për financim gjatë kësaj periudhe janë: demokracia dhe qeverisja, shteti i së drejtës dhe të drejtat themelore, veprimi për mjedisin dhe klimën, transporti, konkurrenca dhe inovacioni, arsimi, punësimi dhe politikat sociale, bujqësia dhe zhvillimi rural, rajonal dhe bashkëpunimi territorial.

A2. Programi “Interreg IPA CBC Italy – Albania – Montenegro” 2014-2020

Programi "Interreg IPA CBC Itali-Shqipëri-Mal i Zi" është një program tre-palësh CBC bashkë-financuar nga Bashkimi Evropian përmes Instrumentit të Para-Anëtarësimit (IPA) gjatë periudhës së programimit 2014-2020. Programi është hartuar në kuadër të strategjisë evropiane për zhvillim të maturuar, gjithëpërfshirës dhe zhvillim të qëndrueshëm (Europa 2020). Ai synon të ndihmojë vendet pjesëmarrëse për të arritur objektivat e tyre kombëtare për vitin 2020, promovimin e bashkëpunimit ndërkufitar në të gjithë Mesdheun, në kuadër të ndihmës integruese të Shqipërisë dhe Malit të Zi për në Bashkimin Evropian. Programi është në përputhje me Strategjinë e gjerë makro-rajonale të BE për rajonin e Adriatikut dhe Jonit (EUSAIR) dhe ndihmon zonat e Adriatikut-Jonit, të Italisë, të Shqipërisë dhe Malit të Zi të arrijnë zhvillimin bazuar në katër akset e EUSAIR, zhvillimin blu, lidhjen e zonës, cilësinë e mjedisit dhe turizmin e qëndrueshëm.

Zona përfituese e programit mbulon një total prej 66.365 km² dhe një popullsi prej 7,805,809 banorësh, dhe përfshin:

Italia	Rajoni PUGLIA: provinca e Bari, BAT Barletta-Andria-Trani, Brindisi, Foggia, Lecce, Taranto RAJONE MOLISE: provincat e Campobasso dhe Isernia
Shqipëria	Të gjithë vendin
Mali I Zi	Të gjithë vendin

Buxheti i përgjithshëm i Programit arrin shumën prej 92,707,558.00 €.

Programi bashkë financohet nga instrumenti ndihmës i para anëtarësimit (IPA) me 85% dhe kërkohet një pjesë në bashkë-financimin shtetëror prej 15%. Objektivi kryesor i programit Interreg IPA CBC Itali-Shqipëri-Mal të Zi është forcimi i bashkëpunimit në rajonin e programi për trajtimin e sfidave të përbashkëta me qëllim forcimin dhe integrimin e zhvillimit territorial. Qëllimi i tij është për tu mundësuar autoriteteve rajonale dhe lokale, nga rajone të përzgjedhura, të ndajnë njohuritë dhe përvojën, të zhvillojnë dhe të zbatojnë projekte pilot, të testojnë realizueshmërinë e politikave të reja, produkteve dhe shërbimeve, dhe mbështetje të investimeve në fusha të interesit. Me zbatimin e programit do të shtohet numri i ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, do të përmirësohet atraktiviteti i të mirave natyrore dhe kulturore me ofertën e shtuar të produkteve dhe shërbimeve të reja risi, do të përmirësohet mbrojtja e mjedisit, do të përmirësohet mënyra e menaxhimi të ujrave, do të ketë parandalim të fenomeneve bregdetare në pjesën e brendshme dhe mbrojtje të biodiversitetit; do të ketë rritje të qasjes ndërkufitare nëpërmjet shërbimeve dhe objekteve të transportit të qëndrueshëm, efikas dhe cilësor.

A3. Programi Interreg V-B "Mediterranean (MED)" Programme

Programi MED është një nga instrumentet për zbatimin e politikës së kohezionit të BE. Me këtë politikë, BE synon zhvillimin harmonik duke forcuar kohezionin ekonomik, social dhe territorial dhe duke inkurajuar zhvillimin në rajonet e BE dhe vendeve pjesëmarrëse. Programi është një vazhdim i programit transnacional të bashkëpunimit MED 2007-2013, i cili ka financuar 150 projekte për bashkëpunim në fushën e inovacionit, mjedisit, transportin detar dhe qeverisjen Mesdhetare. Udhëzimet e përgjithshme për vitet në vazhdim janë përcaktuar në strategjinë "Bashkimi Evropian 2020" me synim që BE të transformohet në një ekonomi të zgjuar, të qëndrueshme dhe gjithëpërfshirëse duke ofruar nivele të larta të punësimit, produktivitetit dhe kohezionit social.

Strategjia "Evropa 2020" së bashku me Axhendën Territoriale 2020, përbën kuadrin e përgjithshëm strategjik për politikën e kohezionit të BE për periudhën 2014-2020 dhe, si rrjedhim, për programin e MED. Programi ndërkombëtar MED mbështet shkëmbimin e përvojave, njohurive dhe përmirësimin e politikave publike midis autoriteteve kombëtare, rajonale dhe lokale dhe organeve tjera territoriale të rajoneve të përzgjedhura të rajonit MED. Përfshin 57 rajone nga 10 vende të ndryshme të BE

dhe 3 vende kandidatë. Financohet nga Fondi Rajonal European për Zhvillim (ERDF) me € 224.322.525 për periudhën kohore 2014-2020.

Për të gjithë sektorin e bashkëpunimit zbatohet një normë bashkëfinancimi prej 85% të ERDF.

Programi i kushton vëmendje të veçantë katër llojeve të sektorëve që përfaqësojnë sfida të rëndësishme për shkak të burimeve të tyre, të potencialit të tyre të zhvillimit ose vështirësisë financiare. Ato janë:

- Zona bregdetare me një nivel të lartë tërheqës, përqendrim të konsiderueshëm të operacioneve dhe brishtësi të burimeve natyrore dhe kulturore.
- Zona urbane, si qendra inovacioni dhe aktivitete socio-ekonomike të cilat përballen me sfida të forta në lidhje me ndotjen e mjedisit dhe emetimin e gazeve serë.
- Ishujt që mbulojnë 4% të Mesdheut dhe përfaqësojnë një dimension të madh ekonomik, mjedisor dhe kulturor të rajonit të MED. Të dyja janë të vendosura në udhëkryqin e akseve kryesore të komunikimit dhe në një situatë izolimi gjeografik.
- Zonat rurale dhe të largëta, janë të karakterizuara nga aktivitete rurale me dendësi të ulët të popullsisë. Zhvillimi i tyre pengohet nga izolimi gjeografik dhe/ose ndryshimet demografike dhe mjedisore. Kjo zonë karakterizon dhe bashkinë e Mirditës.

Objektivi kryesor i programit MED është që të kontribuojë në zhvillimin afatgjatë të rajonit të Mesdheut dhe në forcimin e bashkëpunimit ndërkombëtar midis rajoneve dhe vendeve të përfshira.

B. Investimet nga Plani i Investimeve Publike që parashikohen të kryhen

Nga të dhënat e disponueshme nga vitet e kaluara, vërehet se një pjesë e madhe e të ardhurave buxhetore të bashkisë janë drejtuar drejt investimeve në infrastrukturë, veçanërisht në fushat e arsimit, bujqësisë, pastrimit, ambienteve sportive të shkollave dhe mirëmbajtjes së rrjetit rrugor, me qëllim përmirësimin e këtyre shërbimeve në dobi të qytetarëve.

Vlerësimi i të ardhurave të Bashkisë së Mirditës bazohet në parashikimin e periudhave të mëpasme, në normën e inflacionit, në zhvillimin e popullsisë, në gjendjen e përgjithshme ekonomike, politikat e qeverisë së përgjithshme dhe pjesëmarrjen në zbatimin e programeve evropiane dhe të tjera. Parashikimet e të ardhurave për 15 vitet e ardhshme 2018-2032 janë paraqitur në tabelën më poshtë. Në veçanti, konsiderohet se të ardhurat totale të Bashkisë deri në vitin 2020 do të ndjekin parashikimin, siç është dhënë edhe nga vet Bashkia. Në vazhdim besojmë se rritja e të ardhurave do të jetë rreth 1.5% në vit, duke u bazuar në supozimet që japim deri në vitin e fundit e referencës që është 2032. Siç mund të shohim të ardhurat nga 468.62 milionë Lekë në vitin 2018 pritet për të arrijnë në 623.98 milionë Lekë në vitin 2032.

Shifrat e mësipërme janë paraqitur edhe në grafikun më poshtë, duke treguar lëvizjen e të ardhurave në vitet përkatëse.

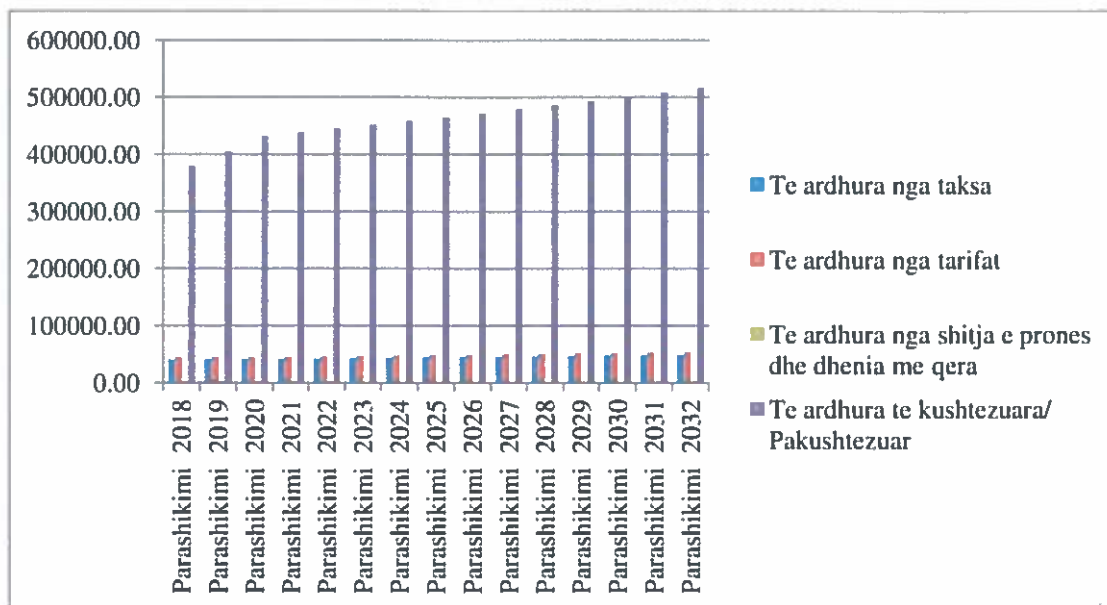

Figura 1.6.6.1: Të ardhurat e Bashkisë për çdo tip të ardhurash në 15 vjeçarin 2018-2032 (në 000/ ALL)

	Mirdite															Totali
	Parashikimi 2018	Parashikimi 2019	Parashikimi 2020	Parashikimi 2021	Parashikimi 2022	Parashikimi 2023	Parashikimi 2024	Parashikimi 2025	Parashikimi 2026	Parashikimi 2027	Parashikimi 2028	Parashikimi 2029	Parashikimi 2030	Parashikimi 2031	Parashikimi 2032	
Te ardhura nga taksa	41103.50	41309.01	41515.56	42138.29	42770.37	43411.92	44063.10	44724.05	45394.91	46075.83	46766.97	47468.48	48180.50	48903.21	49636.76	673462.46
Te ardhura nga tarifat	44987.82	45212.76	45438.82	46120.40	46812.21	47514.39	48227.11	48950.51	49684.77	50430.04	51186.49	51954.29	52733.61	53524.61	54327.48	737105.32
Te ardhura nga shporta e prones dhe dhema me qera	2512.50	3525.06	2557.69	2575.76	2614.39	2653.61	2693.41	2733.81	2774.82	2816.44	2858.69	2901.57	2945.09	2989.27	3034.11	42166.22
Te ardhura nga ndërmarrjet e ndryshme	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Te ardhura te tjera	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Te ardhura te kushtezuara. Pakushtezuar	380022.00	405494.00	432396.00	438881.94	445465.17	452147.15	458929.35	465813.29	472800.49	479892.50	487090.89	494397.25	501813.21	509340.41	516980.31	6941464.17
Totali	468625.82	495540.83	521888.07	529716.39	537662.14	545727.07	553912.98	562221.67	570654.99	579214.82	587903.04	596721.59	605672.41	614757.50	623978.86	8394198.17

Tabela 1.6.6.3: Të ardhurat e Bashkisë për çdo tip të ardhurash në 15 vjeçarim 2018-2032 (në 000/ ALL)

	Mirdite															Totali
	Parashikimi 2018	Parashikimi 2019	Parashikimi 2020	Parashikimi 2021	Parashikimi 2022	Parashikimi 2023	Parashikimi 2024	Parashikimi 2025	Parashikimi 2026	Parashikimi 2027	Parashikimi 2028	Parashikimi 2029	Parashikimi 2030	Parashikimi 2031	Parashikimi 2032	
Shp. Per personelin	255441.00	269567.00	284474.00	288741.11	293072.23	297468.31	301930.33	306459.29	311056.18	315722.02	320457.85	325264.72	330143.69	335095.85	340122.28	4575015.8
Shp. Te tjera korrente	112523.00	118746.00	125313.00	127192.70	129100.59	131037.09	133002.63	134997.69	137022.66	139078.00	141164.17	143281.63	145430.85	147612.32	149826.50	2015329.8
Shpenzimet totale (me prapashum të investimeve)	367964.00	388313.00	409787.00	415933.81	422172.81	428565.40	434932.99	441456.98	448078.83	454800.02	461622.02	468546.35	475574.54	482708.16	489948.78	6590344.6
Shp. per invest	100661.82	107227.83	112101.07	113782.59	115489.32	117221.66	118979.99	120764.69	122576.16	124414.80	126281.02	128175.24	130097.87	132049.34	134030.08	1803853.4
Totali i shpenzimeve & investimeve	468625.82	495540.83	521888.07	529716.39	537662.14	545727.07	553912.98	562221.67	570654.99	579214.82	587903.04	596721.59	605672.41	614757.50	623978.86	8394198.1

Tabela 1.6.6.4: Shpenzimet e Bashkisë për çdo tip të ardhurash në 15 vjeçarim 2018-2032 (në 000/ ALL)

Kategoritë kryesore të shpenzimeve lidhen me kostot operacionale, detyrimet afatshkurtra dhe investimet.

Vlerësimet e kostove rezultojnë nga parashikimet e faktorëve që ndikojnë në shpenzimet e bashkisë, si gjendja e përgjithshme ekonomike, politikat drejtuese të qeverisë së përgjithshme, masat e miratuara për reduktimin e shpenzimeve të bashkisë, si edhe nga analiza e kërkesave të bashkisë për periudhën aktuale dhe vlerësimin e zhvillimeve të pritshme. Për sa i përket parashikimeve për 15 vitet e ardhshme 2018-2032, ne konsiderojmë se kostot totale të kësaj periudhe kohore do të ndjekin parashikimin, siç ai është dhënë nga vet bashkia, deri në vitin 2020, pasi më parë janë zbritur investimet. Në vazhdim konsiderojmë se rritja e shpenzimeve do të jenë e rendit prej 1.5% në vit, bazuar në supozimet e bëra deri në vitin e fundit referues që është në vitin 2032.

Nga të dhënat në tabelën e mësipërme, mund të shohim se për vitin 2018 shpenzimet e përgjithshme të vitit pritet të arrijnë në 367,96 milionë Lekë, ndërsa pritet të arrijnë afërsisht 489,95 milionë Lekë në vitin 2032. Këto shifra tregohen edhe në tabelë më poshtë, ku është paraqitur rrjedha e shpenzimeve në vitet përkatëse.

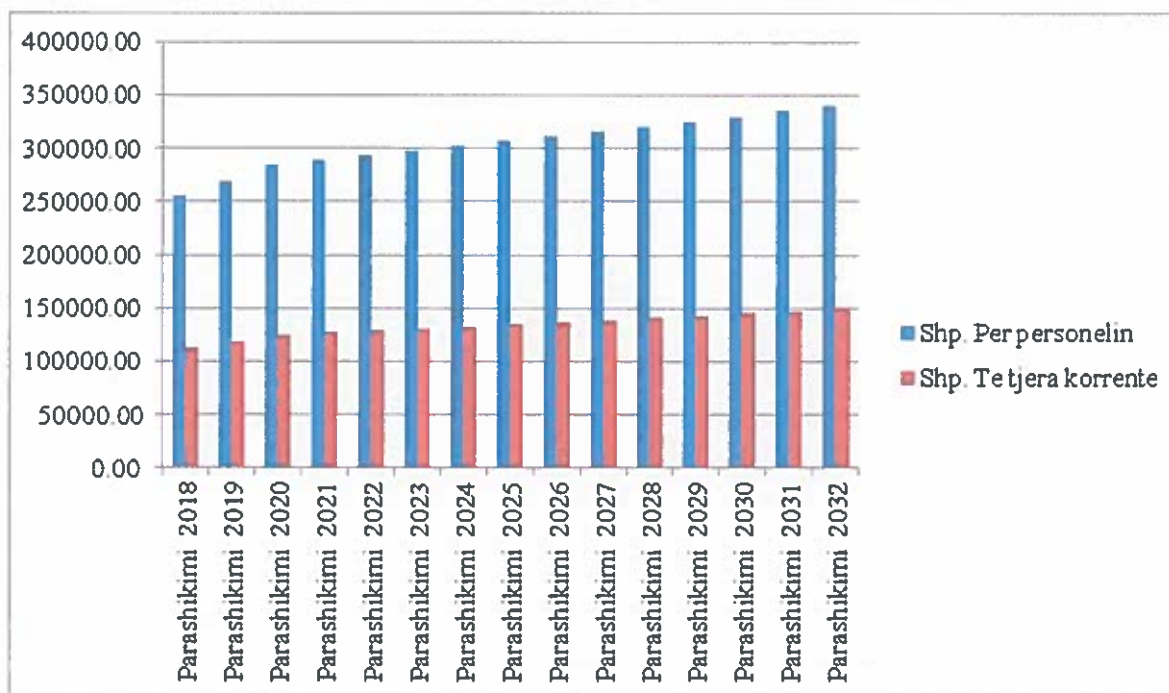

Figura 1.6.6.2: Shpenzimet e Bashkisë për periudhën kohore prej 15 vjetësh 2018-2032 (në 000/ ALL)

Totali i parashikuar i të ardhurave, bazuar në parashikime, pritet të jetë gjithsej 8.354 miliardë Lekë, ndërsa shpenzimet totale, për të njëjtën periudhë kohore, parashikohet të arrijnë në 6.59 miliardë Lekë, konstatohet se do të ketë një sufiçit pozitiv prej 1.803 miliardë Lekë, fakt i cili do të ndihmojë në masë të madhe, në zhvillimin e bashkisë, përmes investimeve edhe nga vet të ardhurat e saj. Rezultati neto që rezulton nga analiza e mësipërme, është shuma e investimeve që parashikohen të shpenzohet për periudhën kohore të viteve 2018-2032.

Duke pasur parasysh të gjitha, sa më sipër, vazhdojmë në prezantimin e investimeve të planifikuara për periudhën kohore të 15 viteve të ardhshme (2018-2032), me qëllim që të demonstrohet totali i investimeve në bashkinë e zonës së studimit.

Bazuar në të dhënat e bashkisë ne besojmë se investimet do të ndjekin parashikimin, siç ai është dhënë nga vet bashkia, deri në vitin 2020. Në vazhdim konsiderojnë se rritja e investimeve do të jetë rreth 1.5% në vit, bazuar në supozimet tona që parashikojmë të kemi deri në vitin e fundit referues, që është 2032.

Në bazë të të dhënave të mësipërme, investimet e pritshme janë paraqitur në tabelën e mëposhtme:

Investime të parashikuara në milion ALL	
Viti	Mirditë
2018	100.661.820,00
2019	107.227.830,00
2020	112.101.070,00
2021	113.782.586,05
2022	115.489.324,84
2023	117.221.664,71
2024	118.979.989,68
2025	120.764.689,53
2026	122.576.159,87
2027	124.414.802,27
2028	126.281.024,30
2029	128.175.239,67
2030	130.097.868,26
2031	132.049.336,29
2032	134.030.076,33
Totali	1.803.853.481,82

Tabela 1.6.6.3: Investime të parashikuara për Bashkinë Mirditë për periudhën kohore të 15 viteve të ardhshme

Siç tregohet në tabelën e mësipërme, investimet totale, pritet të kalojë 1.8 miliardë ALL, një fakt i tillë pasqyrohet edhe në diagramin e mëposhtëm.

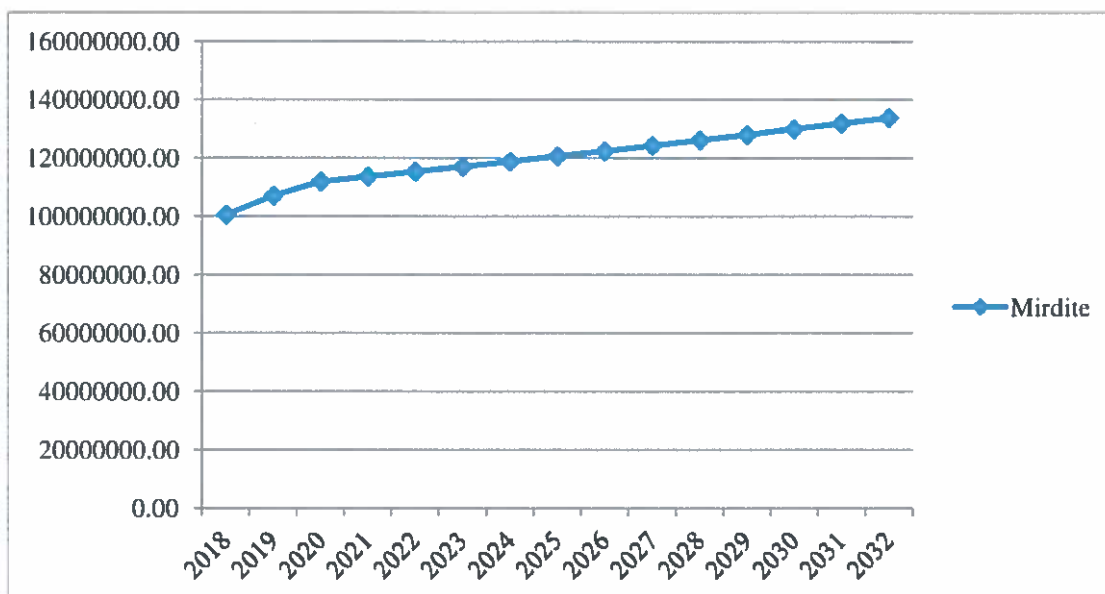

Figura 1.6.6.3: Investime të parashikuara për 15 vitet e ardhshme (në milion ALL)

C. Investimet e reja të drejtpërdrejta që do të realizohen në periudhën e ardhshme kohore, përmes rrugëve të tjera

Përveç investimeve që vijnë nga programet evropiane të financimit dhe programi i investimeve publike të Shqipërisë, parashikohen investime që nuk mund të përcaktohen sot dhe rrjedhin nga investimet e huaja direkte, përmes marrëdhënieve ndërkufitare, pjesë e të cilave do të zhvillohen edhe në bashkinë Mirditës.

Qeveria vendos në dispozicion të njësive administrative Fondin e Zhvillimit Rajonal (FZHR). Ky fond u krijua në Nëntor 2009 me ligjin nr. 10190 dhe që nga viti 2010 ka qenë përdorur për të mbështetur investimet në nivel rajonal dhe lokal. Qasja në financimin nga FZHR është e administruar nga një grant i dhënë i sistemit konkurruese (grantet konkurruese). Projektet vlerësohen mbi bazën e një rrjeti të vlerësimit, duke përdorur tregues të ndryshëm dhe rezultatet e tyre përkatëse, duke marrë parasysh rëndësinë e tyre për prioritetet strategjike të zhvillimit të Njësive Administrative. Një nga kriteret e vlerësimit është prania e bashkëfinancimit nga Bashkia. Ky nuk është një kusht i domosdoshëm pasi mungesa e mundësisë për bashkë-financim nuk është arsye e mjaftueshme për të përjashtuar financimin e një projekti nga ana e FZHR, por prania e tyre është sigurisht një element avantazhues. Sugjerohet, për këtë arsye, të përdoren fondet lokale, relativisht të pakta, për të bashkëfinancuar projektet që do i paraqiten për shqyrtim Fondit të Zhvillimit Rajonal. Qeveria vendos në dispozicion të njësive administrative Fondin e Zhvillimit Rajonal (FZHR).

D. Investime të bashkive të rajonit të studimit që do të vijnë nga vet të ardhurat, përmes formës së përfitimit

Investimet mund të rrjedhin edhe nga rritja e të ardhurave hyrëse të bashkisë përmes tarifave që mund të kontribuojnë në zhvillimin e ekonomisë lokale, rritjen e punësimi

dhe përmirësimin e infrastrukturës totale të zonës. Rritja e investimeve të kësaj kategorie ka të bëjë ekskluzivisht me politikat që do të zbatohen nga ana e Bashkisë dhe për çdo rast funksionojnë në mënyrë plotësuese, në totalin e programit të përgjithshëm të investimeve të saj dhe kontribuojnë në përmirësimin e infrastrukturës.

Konkluzione

Duke analizuar totalin e gjithë kategorive të investimeve, bëhet e qartë se gjatë 15 viteve të ardhshme, priten investime që do të tejkalojnë shifrën e 2,78 miliardë Lekë dhe do të vijnë kryesisht nga investime përmes:

1. Programeve evropiane të periudhës së tanishme dhe në të ardhmen.
2. Programit të investimeve publike.
3. Investimeve të huaja dhe rrugëve të tjera (p.sh. Banka Botërore, Banka Evropiane e Investimeve, Investimet italo-shqiptare etj).
4. Nga të ardhurat e veta, nëpërmjet formës së reciprocitetit apo partneriteti privat- publik.

Këto investime kryesisht pritet që të drejtohen:

- në sektorët e mjedisit (ujë, kanalizime, impiante trajtimi të ujërave të zeza, sisteme menaxhimi të mbetjeve, infrastruktura e transportit etj.).
- në zhvillimin e bizneseve të reja dhe përmirësimin/modernizimin e atyre ekzistuese dhe në promovimin e teknologjive inovative dhe praktikave pioniere.
- në zhvillimin e projekteve të efikasitetit energjetik dhe optimizimit.
- në investimet në zhvillimin turistik të bashkisë.
- në rritjen e konkurrencës përmes zhvillimit të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme në sektorët e tregtisë dhe të shërbimeve.

Të cilat mund të japin një kontribut vendimtar në ndryshimin e peizazhit të rajonit.

Si përfundim, investimet e planifikuara pritet të jenë pole tërheqëse dhe faktor për zhvillimin e aktiviteteve të biznesit, si edhe një mjet për forcimin e kohezionit social. Bazuar në të dhënat e mësipërme, Bashkia do të zhvillojë dhe zbatojë një strategji specifike zhvillimi, e përshtatur plotësisht dhe në përputhje me fizionominë dhe nevojat e saj specifike. Komponentët kryesorë të strategjisë ekonomike do të bazohen në:

1. Zbatimin e një plani për rehabilitimin gradual ekonomik – vetë mbështetje ekonomike e cila do të përfshijë:
 - Uljen e kostos së shërbimeve dhe shpenzimeve
 - Përshtatjen e shpenzimeve me normat e rritjes së të ardhurave
 - Krijimin e infrastrukturës, stimujve dhe iniciativave për stimulimin e ekonomisë lokale
 - Shfrytëzimin e programeve kombëtare dhe evropiane për zhvillimin e infrastrukturës së zhvillimit
 - Njohjen dhe zbatimin e programeve të nxitjes së punësimit

2. Shfrytëzimi i mundësive - perspektivave për zhvillimin e turizmit që do të përfshijë:
 - Shfrytëzimin dhe promovimin e thesareve, monumenteve natyrore dhe historike.
 - Krijimin e institucioneve kulturore, sportive dhe tregtare dhe infrastrukturave të fushës ndërkomunale dhe kombëtare.
3. Burimet e shfrytëzimit - ristrukturimi dhe përmirësimi cilësor i bazës prodhuese vendore që do të përfshijë:
 - Përkrahjen, promovimin dhe reklamimin e produkteve dhe shërbimeve vendore
 - Rritjen e sipërmarrjes lokale në të gjithë sektorët e prodhimit përmes trajnimeve dhe veprimeve të integruara
 - Shfrytëzimin e potencialit lokal në hulumtimin dhe inovacionin sipërmarrës.
4. Forcimi i qeverisjes lokale që do të përfshijë:
 - Përmirësimin e kapacitetit të vetëqeverisjes - shfrytëzimin e aftësive të qeverisjes elektronike.
 - Drejtimin e veprimeve përgatitore për ndërhyrjet zhvillimore - veprimet e rrjetëzimit dhe forcimin e pozitës së bashkisë në nivel ndër-rajonal.
 - Inkurajimin e Shoqërisë Civile

Objektivat e përgjithshme të zhvillimit të brendshëm (përmirësimi i kapaciteteve administrative të secilës bashki) synojnë përmirësimin e karakteristikave të mjedisit të brendshëm të saj dhe në fund të fundit përmirësimin e:

- efektivitetin (dmth, se sa rezultatet e secilit veprim të Bashkisë devijojnë nga objektivat e përcaktuara në Programin Operacional)
- efikasitetin (dmth, se sa veprimet e secilës bashki japin maksimumin e mundshëm të rezultatit me koston minimale të mundshme dhe në kohën minimale të mundshme) dhe
- legjitimitetin e funksionit të saj, dmth, se sa objektivat e secilës bashki ndryshojnë nga nevojat, vlerat dhe pritjet e të gjithë atyre që janë të përfshirë nga mjedisi i jashtëm dhe i brendshëm i saj.

1.6.7. Struktura e ndërtimeve

Bazuar në udhëzimet e PPK, objektivat e përgjithshme dhe ato specifike të këtij studimi dhe parashikimet mbi popullsinë dhe ekonominë, përcaktohen udhëzimet për zhvillimin e vendbanimeve dhe përmirësimin e mjedisit urban.

Kërkohet rritja e lidhjes dhe qasjes në dy nivele: qendrës së bashkisë me vendbanimet e mëdha dhe qendrat ekonomike të Shqipërisë, qytetet - porte të vendit dhe kryqëzimet kombëtare të transportit. Ndërkohë, i rëndësishëm është bashkëpunimi, si në nivel kombëtar (me pushtetin vendore dhe qendror, OJQ) ashtu edhe me bashkitë

fqinje dhe Prefekturën (në mënyrë të veçantë me këto) në drejtim të forcimit të pozitës dhe rritjes së saj duke maksimalizuar dhe stabilizuar përfitimet që do të rezultojnë nga zbatimi i strategjive dhe projekteve të propozuara.

Mjedisi i strukturuar i Bashkisë së Mirditës karakterizohet nga zhvillimi i shpërndarë i ndërtimit të banesave në tërë territorin e bashkisë. Duhet të ketë një kontroll mbi ndërtimet përmes ndalimit ose kufizimit të zhvillimit të banimit në zona të ndjeshme ose të papërshtatshme, ku krijohet një konflikt me përdorime konkurruese (p.sh. miniera, turizmi).

Bazuar në hierarkinë e rrjetit rezidencial nga PPK, vendbanimet e Bashkisë ndahen në tri nivele:

- Rrëshen: *qendër terciare*
- Rubik: *qendër lokale e specializuar*
- Vendbanime të tjera: *lokalitete*

Duke u fokusuar në nivelin vendor dhe në bazë të analizës dhe strategjisë së propozuar, kjo hierarki mbahet dhe stabilizohet roli i tyre bazuar në këtë nivel hierarik. Megjithatë, disa lokalitete, që kanë një rol të veçantë mund të përfitojnë një peshë specifike më të lartë nga zhvillimi lokal. Bëhet fjalë për qendrat e selive të njësive administrative dhe disa fshatra me elemente të rëndësishëm historik, kulturor dhe natyror (asete kulturore, historike dhe natyrore).

Gjithashtu, propozohet organizimi dhe koordinimi i dy rrjeteve rezidenciale, me qendër Bashkinë. Në nivelin e parë qendrat e njësive administrative do të funksionojnë në mënyrë plotësuese si qendra multifunksionale, por me orientim të ndryshëm zhvillimi. Në nivelin e dytë vendbanimet brenda çdo njësie administrative do të funksionojnë si një rrjet i hapur me infrastrukturë dhe operacione shtesë. Qëllimi është që të ketë sinergji në mes tyre (me mundësinë për tu integruar në rrjete, p.sh. kulturore, urbane, historike, turistike) dhe të kenë ndikim të shumëfishtë për komunitetin lokal.

Më konkretisht, për qendrën e Bashkisë, **Rrëshen**, drejtimet kryesore janë përforcimi dhe rigjenerimi, me theksin drejt qendrës. Ndërhyrjet për përmirësimet dhe rigjenerimet kanë të bëjnë me:

- (a) zonat qendrore të qytetit. Ky proces është në zhvillim e sipër dhe përfshin si hapësirat e strukturuarashtu edhe ato të lira,
- (b) zonat joaktive ose të degraduara, si ato afër përrenjve dhe lumenjve të cilat kanë mbetur të pashfrytëzuara, për shkak të rrezikut nga përmbytjet, por edhe për shkak se këto hapësira konsideroheshin të një rëndësie të vogël,
- (c) hapësirat komunale (p.sh. terrene sportive, kënde lojrash, parqe) të shpërndara në lagje të ndryshme,
- (ç) zonat e vjetra industriale të cilat aktualisht janë braktisur në masë të madhe dhe në kushte të caktuara mund të përdoren për aktivitete të reja ekonomike (si venddepozitime, njësi agro-përpunuese etj.)

(d) promovimi i vlerave historike dhe kulturore, siç është katedralja dhe historia e saj në këtë zonë, por jo vetëm, varrezat e dëshmorëve.

(e) ndërtimin e infrastrukturës moderne urbane dhe sidomos atë të energjisë dhe telekomunikacionit.

Mjedisi urban i përmirësuar është një faktor i rëndësishëm në rritjen e popullsisë dhe të biznesit. Për sa i përket stokut ekzistues të ndërtesave të cilat janë të braktisura apo degraduara, propozohet që të ripërdoret në rastet kur është e mundur (ose përndryshe të shfrytëzohet trualli) dhe/ose përmirësimi i tij, përmes aplikimit të mjeteve të përshtatshme dhe përcaktimit të përdorimeve të tokës dhe kushteve të zhvillimit.

Në të njëjtën kohë, propozohen pajisj të qendrës urbane me funksione dhe shërbime të plota dhe të nivelit të lartë:

- financiar
- tregtar
- social
- arsimor
- rekreativ dhe turistik
- bujqësor
- administrativ
- kulturor
- shëndetësor

Për sa i përket kufijve të qytetit dhe dendësisë së saj, promovohet dendësimi dhe rindërtimi i zonave më të reja rezidenciale, në mënyrë që të fitojnë një strukturë dhe formë të identifikueshme, të përmirësohet funksionimi i tyre dhe të bashkohen duke eliminuar ndërprerjet hapësinore. Zgjerimi me zona të reja, nëse është e nevojshme, duhet të bëhet me kujdes duke siguruar ndërlidhjen me qytetin dhe qendrën e tij dhe në pajtueshmëri me peizazhin.

Rubik është një qytet koheziv me dinamikë të konsiderueshme në sektorin terciar. Sipërfaqja e tij është e përcaktuar në mënyrë strikte, pasi ajo është e rrethuar nga elementë të qartë dhe pjesërisht të mbrojtur, natyrorë (lumi Fan, mali) dhe kulturor (zona e mbrojtjes së monumenteve). Në të njëjtën kohë, këto kufizime, janë gjithashtu dhe asete vendimtare për përmirësimin e cilësisë së jetës dhe tërheqjen e investimeve. Duke marrë parasysh sa më sipër, si drejtim kryesor për rigjenerimin dhe rizhvillimin është:

- Rigjenerimi për drejtimin e qendrave dhe zonave bregore nëpërmjet unifikimit në lagje, nëpërmjet përmirësimit të shërbimeve dhe hapësirave të ndryshme publike.
- Kërkohe përmirësimi i stokut ekzistues të ndërtesave dhe shfrytëzimi i qëndrueshëm i hapësirave jo aktive.
- Transferimi i funksioneve të papajtueshme dhe funksioneve që kërkojnë sipërfaqe të madhe nga qendra drejt periferisë së qytetit, do të çlirojë hapësira të mëdha, si për krijimin e njësive të reja të banimit, ashtu edhe të hapësirave komunitare.

- Pajisja e qytetit me infrastrukturë të gjelbër do të reduktojë presionet mbi mjedisin, do të përmirësojë kushtet e jetesës dhe do të lehtësojë - pasurojë qasjen e banorëve dhe të vizitorëve në zonat e vlefshme natyrore dhe kulturore dhe në aktivitetet rekreative.
- Zona e fabrikave të vjetra, pas përdorimit të saj, do të shfrytëzohet si hapësirë pritjeje për infrastrukturën teknike dhe zonat e gjelbra dhe rekreative.

Lokalitetet në përgjithësi tregojnë një pamje të ngjashme në lidhje me strukturën hapësinore (përbëhen nga pjesë të ndara - lagje, të distancuara midis tyre dhe jo të lidhura drejtpërdrejt), dendësi (e shpërndarë, e rrallë, me hapësira të unifikuara të kultivuara), me madhësinë (popullsia e vogël) dhe me nivelin e shërbimit (pothuajse rezidenca ekskluzive dhe objekte rurale). Zhvillimi në Lokalitete duhet të respektojë dhe të jetë në përputhje me karakterin e tyre rural, por gjithashtu ti shërbejë, me disa kushte, zhvillimit turistik të formave alternative. Kjo gjë që është e mundur në disa fshatra. Për të përmirësuar strukturën, formën dhe funksionin duhet konsolidimi i tyre duke ndjekur paralelisht kufizimin etendencës së shpërndarjes, në mënyrë që të përmirësohet infrastruktura sociale dhe teknike dhe të krijohet një ind lidhor. Zgjerimet e strehimit duhet të jenë të kufizuara në varësi të gravitetit dhe rolit të vendbanimit. Përfundimisht mund të ketë infrastruktura që i shërben prodhimit bujqësor dhe blegtoral.

Përveç kësaj, propozohen strategji të:

- ndërhyrjeve urbane si ato të zgjeruara, sikundër është përmirësimi i qendrës, ose në pika të caktuara, sikundër është krijimi i hapësirës së sheshit të përbashkët dhe/ose i këndit të lojrave për fëmijë, ndërtimi i hapësirës komunitare (multifunksionale, sociale apo kulturore), mirëmbajtja-përmirësimi i infrastrukturës së shëndetit dhe arsimit.
- ndërhyrjeve mjedisore, p.sh. përcaktim kufijsh - mbrojtje e zonës së bregut të lumit , mbrojtje nga fatkeqësitë natyrore/rreziqet (të tilla si erozioni), restaurim i ndërtesave të mirënjohura për vlerat e tyre - monumente kulturor.

Në përgjithësi, mbrojtja dhe promovimi i monumenteve kulturore dhe ruajtja e karakterit arkitektonik do të nxisë zhvillimin e turizmit përmes tërheqjes së vizitorëve dhe si pasojë rritjen e sipërmarrjes lokale.

1.6.8. Niveli i cilësisë së mjedisit

Zhvillimi i qëndrueshëm i zonës lidhet drejtpërdrejt me nivelin e lartë të mbrojtjes dhe përmirësimit të cilësisë së mjedisit. Me fjalë të tjera, proceset e zhvillimit, nuk duhet të rrezikojnë cilësinë e jetës së gjeneratave të ardhshme nga pikëpamja e mjedisit natyror dhe burimeve natyrore të cilat nuk janë të pashtershme. Prandaj, bazuar në udhëzimet e qëndrueshmërisë, si mjedis natyror cilësor për Bashkinë Mirditë, do të konsiderohet sigurimi i ujrave të pastra (nëntokësore dhe sipërfaqësore) mungesa e ndotësve të ajrit, tokat pjellore, kufizimi i zhurmës dhe peizazhi natyror i padëmtuar.

Përcaktimi i nivelit të cilësisë së mjedisit, kërkon ekzistencën e disa standardeve, në rastin më të mirë atyre kombëtare, evropiane ose ndërkombëtare.

Cilësia e ujit

Sa i përket cilësisë së ujit, kjo varet në masë të madhe nga menaxhimi i mbeturinave dhe ujërave të zeza të zonave urbane dhe industriale. Mbeturinat urbane ose industriale depozitohen pa kontroll menaxhues gjithëandej, transportohen nga uji dhe ajri dhe shpërndahen në një sipërfaqe më të madhe. Menaxhimi i tyre deri më sot ka çuar në rëndimin e gjendjes dhe uljen e cilësisë së ujit, ajrit. Për këtë arsye konsiderohet i nevojshëm menaxhimi i mbeturinave, i cili do të synojë në largimin e mbeturinave dhe depozitimin e tyre në Landfille, duke respektuar të gjitha kushtet e nevojshme mjedisore.

Uji, duke pasur shkëmbime të vazhdueshme të lëndës me pjesën tjetër të mjedisit, pasurohet me metale toksike të rënda si zhiva dhe plumbi, me kimikate të rrezikshme për jetën, me pesticide dhe plehra kimike, të gjitha produkte dhe nënprodukte të aktivitetit bujqësor. Në shtretërit e ujërave që përdoren për prodhimin e energjisë elektrike nga hidrocentralet, në 6 pika aktive, bëhet nxjerrja e inerteve (rërë, zhavorr). Banimi relativisht i kufizuar i Bashkisë Mirditë (me prirje në rënie të popullsisë), aktiviteti i kufizuar bujqësor si dhe veprimtaria pothuajse inekzistente industriale, ndikojnë në mënyrë të favorshme, të paktën në çështjen e mjaftueshmërisë së burimeve ujore.

Në Bashkinë Mirditë, theks i veçantë i kushtohet numrit në rritjetë digave që ndeshen në të gjithë zonën. Në veçanti, me ndërtimin e digave dhe rezervuarëve në vendet ku gjeomorfologjia, gjeologjia dhe tektonika e lejojnë, bëhet përqendrimi i një vëllimi të madh uji që përdoret për aktivitete njerëzore dhe për nevojat për ujitje, furnizim me ujë, prodhimin e energjisë elektrike. Megjithatë, ekzistenca e disa digave të njëpasnjëshme, përgjatë lumit mund të ndikojë negativisht në faunën e peshkut si dhe të pengojë lëvizjen e lirë të tyre në ujë, përveç nëse janë parashikuar hapjet e duhura në afërsi të digave për të lejuar kalimin nëpër to, të një pjesë prej tyre.

Në mënyrë që të sigurohet një nivel i lartë i cilësisë së mjedisit dhe mbrojtjes së ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore, propozohet krijimi i një kuadri ligjor që synon menaxhimin e integruar dhe të qëndrueshëm të burimeve ujore. Në veçanti, ky objektivi mund të arrihet përmes një sërë politikash udhëzuese:

- Programe operacionale për monitorimin e situatës (kimike, ekologjike, morfologjike, sasiore) të ekosistemeve ujore.
- Analiza e karakteristikave të secilës zonë, me vlerësimin e presioneve dhe ndikimeve në mjedisin ujor.
- Krijimi i regjistrit të zonave të mbrojtura në rezervuarët dhe basenet e lumenjve, me theks në pjesën jugore të Bashkisë.

Cilësia e ajrit

Një çështje e rëndësishme mjedisore është ndotja e ajrit pasi lidhet drejtpërdrejt me probleme të tjera serioze mjedisore. Në nivel kombëtar, Shqipëria ka miratuar vlera kufi për ndotësit atmosferikë, si me vendimin nr. 803 të lëshuar më 4 dhjetor 2003, në bazë të nenit 5 të Ligjit nr.8897 lëshuar më 16 maj 2002. Ndotësit kryesore atmosferikë që monitorohen janë SO₂, NO₂, NO_x, PM, CO.

Parashikimi total i emetimit GHG për gazrat në atmosferë paraqitet në ton CO₂ ekuivalente (CO₂-e), dhe bëhet sipas metodologjisë së Konventës së OKB-së “Konventa mbi Ndryshimet Klimatike” (UNFCCC). Performanca IFC, Standardi 3, për parandalimin dhe reduktimin e ndotjes, si edhe Kërkesa e Performancës 3 për parandalimin dhe pakësimin e ndotjes e EBRD, thekson se pragu është 100.000 ton CO₂-ekuivalente në vit për një projekt të vetëm ose zhvillimi.

Për Bashkinë Mirditë, ndotja e ajrit takohet kryesisht përgjatë rrugës kombëtare E851, në të cilën lëviz një numëri madh automjesh. Gjithashtu, ndotje serioze në ajër shkaktohet nga aksi SH30, i cili përshkon vertikalisht Bashkinë. Gjithashtu, edhe djegia e drurit (që është burimi kryesor i ngrohjes për banorët vendas) është përgjegjëse për shkarkimin e sasive të konsiderueshme të mikrogricave dhe ndotësve të gaztë, por pa qenë e mundur të bëhet një vlerësim i përgjithshëm i ndikimeve.

Mekanizmat e auditimit për pajtueshmërinë me limitet e shkarkimeve në sektorët e industrisë dhe transportit, si dhe mekanizmat e kompensimit, mund të parandalojnë një fenomen të tillë dhe të mbajnë ndotjen e ajrit në nivele të ulëta. Është i nevojshëm zhvillimi i menjëhershëm i një sistemi monitorimi dhe informacioni të pajisur mirë dhe miratimi politikave për të mbrojtur ajrin. Së fundi, rezultate shumë të mira për nivelet mjedisore të Bashkisë mund të sjellin politikat e përshtatshme, sipas të cilave qëllimi kryesor do të jetë verifikimi i origjinës së Grimcave të Shkarkuara dhe përmirësimi i Planit Kombëtar të Veprimit ekzistues, për zvogëlimin e mëtejshëm të përqendrimit të Grimcave të Shkarkuara në atmosferë. Plani Veprimit duhet të marrë parasysh gjithashtu edhe sektorë të veçantë siç janë transporti rrugor, guroret e nxjerrjes të inerteve etj.

Cilësia e tokës

Toka ka një rol si një habitat dhe shërben si një platformë për aktivitetet e njeriut, peizazhit dhe trashëgimisë dhe vepron si një ofrues i lëndëve të para. Këto funksione janë të denja për tu mbrojtur për shkak të rëndësisë së tyre socio-ekonomike dhe mjedisore.

Për vlerësimin e tokës interes paraqesin parametrat e mëposhtëm:

- Mbetjet në 105°C në total;
- Fraksionimi në sitë me diametër 2 mm me bazë të thatë në 105°;
- Metale të rënda (Al, Sb, As, Be, Cd, Co, Cr, Fe, Mn, Hg, Ni, Pb, Cu, Se, Ta dhe Zn);
- Totali i Karburanteve të Naftës (TPHs);
- Bifenile të Polikloruara (PCBs);
- Hidrokarburet aromatike policiklike (PAHs)

Mbrojtja e burimeve territoriale është me rëndësi të madhe për zhvillimin ekonomik të Bashkisë, pasi është baza mbi të cilën zhvillohet ekonomia rurale dhe pasuria pyjore. Ekskluzivisht për Bashkinë nuk ka të dhëna të mjaftueshme sasiore. Tokat e Bashkisë janë të ngarkuara me nikel (Ni) baker (Cu), krom (Cr), Hekur (Fe), Zink (Zn) dhe Manganez (Mn). Për më tepër, ngarkesa e tokës nga këto metale të rënda mund të çojë në degradimin e burimeve të ujërave nëntokësore.

Problemet në tokë janë shkaktuar edhe nga erozioni i saj, që çon në reduktimin e prodhimit bujqësor dhe zhdukjen e burimeve pyjore. Ekzistojnë disa faktorë që kontribuojnë në përshpejtimin e erozionit të tokës, midis të cilëve përfshihen ata natyrorë (p.sh. reshjet e parregullta, tokat e cekëta, pjerrësitë e larta, brishtësia e materialit të tokës) dhe faktorët njerëzorë si braktisja e tokës, shpyllëzimi etj. Një formë tjetër e degradimit është rrëshqitja e tokës, gjë që redukton ndjeshëm jo vetëm qëndrueshmërinë e bujqësisë, por edhe sigurinë afatgjatë të vendbanimit rural.

Cilësia e peizazhit

Në zonën e Bashkisë ndërhyrjet më të shpeshta të bëra nga njeriu në peizazhin natyror, të cilin e përbëjnë masivet malore dhe luginat e lumenjve, si dhe rrafshnaltat me kullota dhe sipërfaqe tëkultivuara, janë rezervuarët artificialë dhe guroret. Përveç kësaj, nxjerrjet e mëdha të inerteve nga shtretërit e lumenjve dhe strukturat shoqëruese (kantieret e ndërtimit, makineritë, etj.), por dhe digat në lumenj, sjellin ndryshime në peizazhin natyror.

Ndikimet e ndërhyrjeve të mësipërme në peizazh janë të ndryshme dhe lidhen me ndryshime në mikroklimën dhe ekosistemet ujore (digat), ndërhyrjet në reliev (gërmimet, kantieret e ndërtimit) etj.

Së fundmi, ndërhyrje në peizazh janë edhe hapja e autostradës E851, e cila ndikoi jo vetëm në territorin në të cilin kalon, por edhe në zonat fqinje, për shkak të punimeve teknike shoqëruese, por edhe për shkak të aktiviteteve që ka gjeneruar në anët e saj.

Cilësia e mjedisit akustik

Mjedisi akustik është rezultat i karakteristikave territoriale të zonës nga e cila mblidhen mostrat e zhurmës. Nivelet e larta të zhurmës janë vërejtur në zonat me popullsi të dendur dhe në akset rrugore.

Në nivel kombëtar, indeksi i zhurmës në Shqipëri është mesatar (51.25, 100 është niveli më i lartë) sipas matjeve të 2017¹⁰. Në përgjithësi, burimet kryesore të zhurmës janë autostrada, rrugët e tjera të rëndësishme, zonat me rrjet hekurudhor, zonat industriale dhe zonat tregtare, dyqanet, ndërtesat rekreative, disa objekte sportive dhe infrastruktura turistike.

Burimet kryesore të zhurmës në zonën e studimit janë për shkak të rrugëve automobilistike kryesore, siç është autostrada evropiane E851 e cila kalon përmes Bashkisë, dhe që fillon nga Mali i Zi, kalon Shqipërinë e veriut dhe përfundon në

¹⁰ www.numbeo.com

Kosovë, si dhe rrugët e tjera të Bashkisë (rrjeti rrugor kryesor dhe dytësor). Përveç kësaj, në qytetin Rrëshen (selia e Bashkisë), zhurma karakterizohet nga një nivel mesatar në të lartë në një pjesë të madhe të tij, për shkak të tranzitit të akseve kryesore rrugore, ndërsa në pjesën tjetër të tij lëvizin nga niveli mesatar në të ulët, për shkak të përqendrimit të shërbimeve, dyqaneve, zonave rekreative me nivel të ulët të ndotjes etj. Raste të izoluara të ndotjes, përbëjnë guroret dhe zonat e minierave, apo industrinë e tjetra të rënda, e cila zakonisht gjendet larg zonave të banuara.

Meqenëse burimi kryesor i ndotjes së zhurmës është rrjeti rrugor, drejtimet e përgjigjeve të pyetorit janë të përqendruara në këtë drejtim. Trajtimi i problemit të zhurmës mund të realizohet me ndërtimin e një lloji asfaltimi specifik dhe me vendosjen e barrierave për mbrojtjen nga zhurmat, por edhe me mbjelljen e një bimësie të përshtatshme. Pra, nëpërmjet ndërhyrjeve të lehta, emisionet e zhurmës pritet të reduktohen në të ardhmen.

1.7. Ndryshimet mundshme të sistemeve

Duhet të kuptohet se strategjia e propozuar territoriale, e cila ka si objekt kryesor zhvillimin e qëndrueshëm të bashkisë dhe që do të zbatohet përmes një sërë projektsh dhe veprimesh të propozuara (plani i veprimit), do të rezultojë në një ndryshim të sistemeve ekzistuese territoriale (bujqësor, natyror, ujor, urban dhe infrastrukturor) siç përcaktohet në VKM Nr.671, datë 29.07.2015 "Për miratimin e Rregullores së Planifikimit të Territorit". Ky ndryshim është i dëshirueshëm dhe shpesh i nevojshëm, pasi synon:

- mbrojtjen e mëtejshme të mjedisit (natyror dhe kulturor) dhe të peizazhit
- shuarjen e konflikteve dhe sigurimin e përputhshmërisë dhe vlerësimin e përdorimit të tokës
- sigurimin e infrastrukturës teknike që është i nevojshëm për të hequr ose kufizuar situatat negative që janë krijuar
- përmirësimin e kushteve të jetesës dhe punës për sigurimin e një niveli të lartë për të gjithë popullsinë, i cili pritet të rritet gjatë 15 viteve të ardhshme.

Këto ndryshime në sistemet territoriale (shih Tabelën 1.7.1) mund të ndodhin si për shkak të projekteve/veprimeve të propozuara ashtu edhe prej angazhimeve institucionale që rezultojnë nga legjislacioni i përgjithshëm ose ai i specifik. Kufijtë dhe pozicionet e ndryshimeve të mundshme janë treguar në hartën U06. Përfundimi i tyre do të thellohet më tej në fazën e tretë përse i përket organizimit përfundimtar të territorit të Bashkisë dhe përcaktimin përfundimtar të kushteve të zhvillimit.

Në mënyrë të veçantë, bazuar në vendndodhjen kyç të Bashkisë dhe me miratimin e udhëzimeve të PPK, propozohen infrastruktura të reja teknike me rëndësi kombëtare përgjatë rrugës E-851: vijë hekurudhore dhe stacione pasagjerësh, tregtarësh dhe gazsjellësi IAP. Bëhet fjalë për ndërhyrje afatgjata dhe komplekse të një periudhe të gjatë kohore, të cilat do të finalizohen pas një sërë studimesh të specializuara. Kështu,

përcaktimi i tyre dhe vlerësimi i ndryshimeve, që do të krijohen, bëhen vetëm në nivel paraprak dhe nuk është definitiv.

Ndërhyrje të rëndësishme, kryesisht me rëndësi lokale, janë propozuar për zonën rreth qendrave urbane Rrëshen dhe Rubik, të cilat janë qendra të rëndësishme në sistemin kombëtar të banimit dhe nyje kryesore të zhvillimit lokal. Kështu, përcaktohen zona për akomodimin e njësive industriale dhe komerciale dhe propozohen infrastruktura kritike teknike mjedisore (impiante të trajtimit të ujërave të zeza). Megjithatë, për këtë qëllim do të bëhet një përpjekje për të shfrytëzuar zonat jo aktive ose të mbingarkuara pas rizhvillimit të tyre.

Ka të ngjarë të rezultojnë ndryshime të kufizuara në kufijtë e zonave urbane, për shkak si të racionalizimit të kufijve tashmë të miratuara në bazë të VKM Nr.5, datë 29.12.2014 ashtu edhe për shkak të përcaktimit të kufijve të zonave ekzistuese (me ndërtime të dendura apo të rralla) që u treguan si vendbanime apo vende ekonomike dhe nuk disponojnë kufi.

Bazuar në sa më sipër, vlerësohet një rritje e vogël e sistemit urban dhe infrastrukturor.

Për sa i përket tokës bujqësore, propozohet forcimi i produktivitetit dhe rentabilitetit përmes ndërtimit të infrastrukturës mbështetëse (p.sh. rezervuarëve) në bazë të një strategjie të integruar.

Në lidhje me rrjetin hidrografik, objektivi është ruajtja dhe mbrojtja e trupave ujorë sipërfaqësorë.

Së fundi, në sistemin natyror propozohet, nga njëra anë, shtrirja e statusit të zonave të mbrojtura në disa zona të reja, zbatimi i planeve praktike të menaxhimit, dhe nga ana tjetër, zhvillimi i aktiviteteve rekreative alternative dhe infrastrukturës së kufizuar, me konstruksion parafabrikatë të lehtë, me qëllim rritjen dhe promovimin e ekoturizmit në zonat me monumente të mbrojtura.

Sistemi Territorial	Sipërfaqja e vlerësuar pas aplikimit të projekteve të propozuara (përqindja %)	Ndryshimi (%)
Sistemi natyror	90,47	-0,08
Sistemi ujor	1,28	0
Sistemi bujqësor	6,21	-0,28
Sistemi urban	1,19	0,92
Sistemi infrastrukturor	0,86	10,72

Tabela 1.7.1: Sistemi Territorial pas aplikimit të projekteve të propozuara

Për zbutjen dhe kufizimin e ndikimeve të mundshme negative nga ndryshimet e mundshme në sistemet territoriale, do të parashikohen masa të përshtatshme dhe do të jepen udhëzime përkatëse në fazën e ardhshme. Sidoqoftë, ndërhyrjet e propozuara,

strategjitë dhe rregulloret e propozuara të PPV do të vlerësohen nga VSM që do të hartohet në vazhdimësi. Së fundmi, theksohet se legjislacioni aktual parashikon kontroll mjedisor dhe liçensim të projekteve para zbatimit të tyre.

2. PLANI I VEPRIMEVE STRATEGJIKE/ PRIORITARE DHE PROJEKTET PILOT TË ZHVILLIMIT

2.1. Plani i Veprimit

Për mbështetjen e vizionit dhe zbatimin e objektivave strategjike propozohet Plani i Veprimit me projekte dhe veprime konkrete që konsiderohen të nevojshme dhe do të mbështesin zhvillimin e bashkisë gjatë 15 viteve të ardhshme (2018-2032). Ky është një program kuadër në të cilin do të bazohet hartimi i listës vjetore të prioriteteve, por edhe programet afatmesme të Bashkisë. Krijimi i këtij rrjeti koherent të projekteve bazohet:

- në përfundimet e analizës, sikurse u vlerësuan dhe u dokumentuan duke përdorur metodën SWOT, të cilat u paraqitën më lart,
- në rezultatet e konsultimeve me të gjithë aktorët, shërbimet e Bashkisë dhe banorët dhe sipërmarrësit e bashkisë,
- në planifikimin aktual afatshkurtër dhe afatmesëm të bashkisë, siç pasqyrohet në vendimin e Bordit Drejtues për miratimin e Listës së investimeve prioritare për vitin 2017 dhe Programit Buxhetor Afatmesëm (PBA) 2018-2020.

Projektet/veprimet ndahen në tre kategori bazuar në rëndësinë dhe fushëveprimin që pritet të kenë: lokale, ndër-komunale/ndër-rajonale dhe kombëtare. Disa janë përzgjedhur për t'u realizuar si projekte pilot, pasi ato mund të veprojnë si katalizatorë të rritjes, me një kosto të ulët dhe ndikim të lartë. Gjithashtu, projektet e propozuara gjenden në një fazë tjetër të zbatimit dhe kanë një shkallë të ndryshme të pjekurisë.

Në Tabelën e mëposhtme përshkruhen të gjitha projektet e propozuara të ndara në kategori të përgjithshme dhe duke iu referuar një sërë informacionesh si më poshtë:

- kodi
- titulli, aksi i prioritetit në të cilin është integruar projekti. Një projekt mund ti shërbejë më shumë se një prioriteti.
- Buxheti i vlerësuar. Si bazë për vlerësimin e tyre, u përdorën projektet sipas studimeve të fundit në bashki, projektet e ngjashme në territorin shqiptar dhe eksperiencia e bashkisë dhe Qarkut në investime e projekteve. Theksohet se kostoja është treguese, pasi nuk mund të bëhet një vlerësim i saktë i saj në kuadër të këtij studimi, si projekt ide, përveç rasteve ku ndonjë ndërhyrje është në një fazë të pjekur dhe bashkia apo institucioni kompetent kanë përparuar tashmë në parashikimin e buxhetit bazuar në draft projektet apo projektet finale të hartuara sipas burime të mundshme të financimit. Si bazë për vlerësimin e financuesve u konsideruan praktikat, mundësitë aktuale dhe planifikimi i bashkisë. Vlen të theksohet se lista e burimeve të financimit nuk është e plotë, por përmban vetëm burimet kryesore.

- institucioni me përgjegjësinë kryesore, kompetencën për planifikim, hartim dhe zbatimin e ndërhyrjes. Në shumicën e projekteve, të cilat janë në kuadrin lokal, kompetencën e ka vet bashkia, si palë e interesuar drejtpërdrejtë.
- prioritetet e zbatimit, të ndara në katër periudha (në përputhje me databazën e RIT).
- tregues për monitorimin dhe vlerësimin e zbatimit të ndërhyrjeve.
- vlerësim për nevojën e ndryshimeve institucionale dhe ligjore.
- burime njerëzore, në nivel të organit kompetent, i cili do të ngarkohet me planifikimin, hartimin dhe zbatimin e ndërhyrjes. Nisur nga fakti se përgjegjësinë primare për shumicën e projekteve e ka Bashkia, siç edhe u përmend më lart, personeli i bashkisë është ai që do të kryejë realizimin e pjesës më të madhe të këtij Plani Aktivitetesh(Veprimi).
- vërejtje të përgjithshme që nxjerrin në pah veçoritë specifike ose shpjegojnë përmbajtjen për pjesët plotësuese të veprave.

Vërehet se Plani i Veprimit shërben dhe mbështet planifikimin strategjik në kontekstin e zhvillimit të qëndrueshëm. Është e qartë se përveç kësaj ekzistojnë një sërë projektesh dhe veprimesh që kanë të bëjnë me punën e përditshme të bashkisë, shërbimin e qytetarëve dhe mirëmbajtjen e infrastrukturës, e cila nuk është përfshirë në Planin aktual.

Bashkia mund të modifikojë Planin e Veprimit për të përshtatur veprimin e saj me realitetin në ndryshim të vazhdueshëm, duke marrë parasysh mundësitë dhe kufizimet e reja. Megjithatë, rishqyrtimi i tij propozohet të jetë i dokumentuar dhe të bëhet një herë në vit kur hartohet programi buxhetor vjetor.

Plani i Veprimit është një mjet shumë i rëndësishëm për funksionimin e brendshëm dhe të saktë të bashkisë dhe në të njëjtën kohë, përbën një mjet zhvillimi, përmes të cilit mund të kërkohen fonde dhe investime dhe ndihmon pjesëmarrjen e saj në skema (PPP) dhe iniciativa investimesh.

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundëshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '18	II: '20	III: '21- '27	IV: '28- '32			
Rigjenerim dhe sisteme urbane														
1	Sistemi i Parkut të Lumit Zmeja në Rrëshen	14, I	Rrëshen	57,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës / Rritja e vizitueshmërisë dhe e aktiviteteve në zonë	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshin: - mbrojtje nga përmblytjet (kombinuar edhe me veprën e mbrojtjes nga përmblytjet) - projektim dhe pajisje për parqe - korridore për lidhje me muzeun dhe sheshin kryesor. - ndërtimi i një ure për këmbësorë për t'u lidhur me zonën tjetër përballë saj.
2	Rikualifikimi i fasadave: Sheshi Abat Doçi dhe Rruga Shën Vicensco D'Paulo në Rrëshen	14	Rrëshen	170,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
3	Rikonstruksion i fasadave dhe përmirësim i infrastrukturës teknike në pallatet e tjera në Rrëshen	14, II	Rrëshen	150,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit		x			Përfundimi i veprës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
4	Sisteme urbane Repts (faza e II-të)	14, I	Orosh	3,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës / Rritjen e popullsisë	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshin: - rimodelim i hapësirave të lira dhe përmirësim i pajisjeve të tyre (materiale për dysheme, ndriçim, stola, mbjelje, sistemin e ujtitjes etj.). - Rindërtim i fasadave dhe përmirësim i infrastrukturës teknike në pallate.
5	Sisteme urbane Rubik	14, I	Rubik	15,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x	x			Përfundimi i veprës / Rritjen e popullsisë / Krijimin e bizneseve të reja.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshin: - parqe dhe kënde lojërash, rivendosje të nënstacionit jashtë vendit - treg i ri, - përmirësimi i rrugë kryesore - sistemin e parkut të Lumit Fan - rindërtim i fasadave dhe përmirësim i infrastrukturës teknike në pallate - krijim rrjeti për këmbësorë - vendosje tabelash me shenja (historim monopate etj).
6	Sisteme urbane Kaçinar	14, I	Kaçinar	1,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës / Rritjen e popullsisë	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshin: - Krijimi i hapësirave publike (p.sh. sheshe, kënde lojërash)

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundëshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '18	II: '19- '20	III: '21- '27	IV: '28- '32			
7	Sisteme urbane Klos	14, 1	Fan	1,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës / Rritjen e popullsisë	Nuk ka nevojë për ndryshime.	- Zgjerim i zonave të gjelbra - Sistemim, asfaltim dhe ndriçim i rrugëve kryesore Përfshin: - Krijimi i hapësirave publike (p.sh. sheshe, kënde lojrash) - Zgjerim i zonave të gjelbra për ndryshime - Sistemim, asfaltim dhe ndriçim i rrugëve kryesore
8	Sisteme urbane Perlat Qendër	14, 1	Kthellë	1,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës / Rritjen e popullsisë	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshin: - Krijimi i hapësirave publike (p.sh. sheshe, kënde lojrash) - Zgjerim i zonave të gjelbra për ndryshime - Sistemim, asfaltim dhe ndriçim i rrugëve kryesore
9	Promovim i Bukmirës si qëndër për Vrethtarinë, prodhimin e Verës dhe Agroturizmin	14, 1	Rrëshen	20,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës / Rritjen e popullsisë dhe vizitorëve / Krijimin e bizneseve të reja	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshin: - Krijimin e një sheshi - hapësire të hapur për evente - Konfigurimin e hapësirës së parkimit - Përmirësimin e ndërtesave të shkollave dhe kishave dhe hapësirave të tyre të oborrit - Konfigurimin e kryqëzimeve për rrugën për në Kacinar - Projektimin dhe ndriçimin e rrugëve kryesore të brendshme - Konfigurimin e rrugëve dhe vendosjen e tabelave të shenjësimit.
10	Promovim i trashigimisë historike dhe kulturore në Kodër Spaç	1, 14	Orosh	25,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshihen: - Krijimi i një sheshi - hapësire të hapur për evente - Konfigurimi i hapësirës së parkimit - Konfigurimi dhe ndriçimi i rrugëve kryesore - Promovim i monumenteve dhe vendosje tabelash
11	Krijimi i një zone rekreative në liqenin e digës, në rrugën për në Bukmirë	1	Rrëshen	3,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / "Ayen As Energj" sh.a / Donatorë të ndryshëm	Bashkia / "Ayen As Energj" sh.a.	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit / "Ayen As Energj" sh.a.	x				Përfundimi i veprës / Shtimi i vizitorëve	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Propozohet: - krijimi i një rruge për këmbësorë dhe biçikleta, - ndërtimi i një platforme për organizimin e sporteve dhe shëtitjeve. - ndërtimi i një pike për pije freskuese - organizimi i një hapësire për kamping.
12	Krijimi i një zone rekreative në liqenin e	1	Kthellë	500,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatorë të	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit,	x				Përfundimi i veprës / Shtimi i vizitorëve	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Projekti përfshin: - krijimin e rrugëve për

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet			Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '18	II: '19- '20	III: '21- '27			
	Uljës (zona Vadhishte)				ndryshëm		Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit					këmbësorë dhe biçikleta, - ndërtimin e një skele për organizimin e sporteve dhe shëtitjeve në liqen. Projekti nxit bashkëpunimin ndërbashkiak me Bashkinë Mat.	
Mbrojtjen civile													
13	Plani i menaxhimit të emergjencave civile ndaj rreziqeve natyrore dhe teknologjike	14	Të gjitha njësitë administrative		Bashkia / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit + Agjencia e Inspektimit, Kontrollit dhe Emergjencave	x			Miratim projekti dhe zbatim i projekteve dhe veprimeve që do të propozojë	Propozohet të ndryshohet programi kombëtar 3-vjeçar i zhvillimit të veprimtarive të minierave, në mënyrë që të mos përfshihen zonat e banuara dhe zonat për mbrojtjen e mjedisit natyror. Ka mundësi të ndodhin ndryshime në strukturën organizative të Bashkisë	Synon identifikimin e rreziqeve natyrore dhe teknologjike, organizimin sipërmarrës të shërbimeve të Bashkisë dhe hartimin e një plani emergjent. Në mënyrë indikative, duhet të fokusohet në zonat e banuara brenda zonave të rrëshqitjeve të dheut dhe zonave të shfrytëzimit të mineraleve/zonave të përmytyjes dhe erozionit.
14	Sistemim përroi i Jakave në Rrëshen	14	Rrëshen Rubik	3,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x			Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
15	Mbrojtja nga përmytyja e qyteleve (a) Rrëshen dhe (b) Rubik	14	Rrëshen	Nuk mundet të llogaritet.	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x	x		Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Mbrojtjes nga vërshimet kanë të bëjnë me: (a) lumi Zmeja me gjatësi rreth 2.5 km nga kryqëzimi me Fanin e Vogël (b) Lumi Fan me gjatësi 2.5km pothuajse nga bashkimi me përroin e Rubikut.
16	Rregullim të përrënjeve që kalojnë nëpër zonat e banuara	14	Të gjitha njësitë administrative	Nuk mundet të llogaritet.	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit		x		Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
17	Plani lokal i mbrojtjes nga zjarri	6, 10, 14	Të gjitha njësitë administrative	5,000,000 ALL	Bashkia	Bashkia	Bashkia - Sektor PMNZSH	x			Miratim projekti dhe zbatim i projekteve dhe veprimeve të propozuara.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Do të përfshijë një sërë veprimesh (p.sh. pajisje bashkie, informacion për banorët, organizim të grupeve vullnetare) dhe projekte (p.sh. zona të zjarfikësve, rrjeti i

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet			Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '18	II: '19- '20	III: '21- '27			
18	Program pilot i mbrojtjes nga zjarri në njësinë administrative Fan dhe Rubik	6, 10, 14	Fan Rubik	1,500,000 ALL	Bashkia	Bashkia	Bashkia - Sektor PMNZSH	x			Miratim projekti dhe zbatim i projekteve	Nuk ka nevojë për ndryshime.	rezervuarëve, zjarrfikësit). Lidhet me Planin e Mbrojtjes Civile. Si rajone të aplikimit të tij janë propozuar: Rubik: lugina e përroit të Rubikut Fan: Maja e Kaptiva e Domgjonit
Mjedisi natyror dhe kulturor													
19	Shpallje si të mbrojtura bazuar në Ligjin 81/2017: - i zonave a) Mali i Munnellës, b) Lugina e Rubikut, c) zona Kunore-Kroi i Bardhë (rrjeti Emerald) dhe - e elementëve natyrore	6	Fan Orosh Rubik Selië	1,200,000 ALL	Ministria e Mjedisit / AKZM	Ministria e Mjedisit	Ministria e Mjedisit	x	x		Shpallja e Zonave dhe Monumenteve me Vendime	Do të kërkohet miratimi i Vendimit të shpalljes së monumenteve.	Monumentet natyrore të propozuara janë: Qarri i Verdhë, Shpella e Pashës, Shpella vertikale e Stergokut, Shpella e Akullit, Bjeshka dhe Kanioni i Kaçnarit, Shpella e Valit, Shpella e Merkurthit, Shpella vertikale e Didhes.
20	Miratimi i planeve të menaxhimit të zonave të mbrojtura: a) Mali i Munnellës, b) Lugina e Rubikut, c) zona Kunore-Kroi i Bardhë, d) Bjeshka e Oroshit	6, 1	Fan Orosh Rubik Selië	1,500,000 ALL	Ministria e Mjedisit	AKZM	AKZM	x			Miratimi dhe monitorimi i projektit të menaxhimit.		
21	Mbrojtja dhe ruajtja e monumenteve natyrore	6, 1	Të gjitha njësitë administrative	500,000 ALL	AKZM / Donatorë të ndryshëm	AKZM	AKZM	x			Ruajtja e gjendjes së mirë	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Projekti përfshin: - monitorimin në baza të rregullta të statusit të monumenteve. - informimi i banorëve të fshatrave për rreth - vendosje të tabelave informuese - trajtimi i sëmundjeve / rrezikëve potenciale
22	Promovimi i Kroit të Bardhë dhe Kanonit Shehut të Keq	1, 6	Selië	3,000,000 ALL	Bashkia / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x			Përfundimi i veprës / Shtimi i vizitorëve	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Ky është një projekt me ndërhyrje individuale, si: - krijimi i një vend kampimi dhe një fshati pyjor - miratimi i një rregulloreje menaxhimi - vendosje të tabelave informuese - listimi dhe shkrimi i emrave të rrugëve - krijimi i infrastrukturës bazë teknike, p.sh. furnizimin me ujë, menaxhimin e mbeturinave. Propozohet të organizohet

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet			Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '18	II: '19- '20	III: '21- '27			
23	Program i regjistrimit të trashëgimisë kulturore: ndërtesa tradicionale, kisha, vende arkeologjike	4, 5	Të gjitha njësitë administrative	300,000 ALL	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Universitetet të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x			Regjistrimi i të dhënave në të gjitha njësitë administrative / Krijimi i një baze të dhënash të integruar në GIS	Për zbatimin e veprimit kërkohen në mënyrë indikative identifikimi të dhënave, integrim në sistemin e integruar GIS, plotësim të skedave (në modelin IMK).	
24	Restaurim - ruajtje dhe promovim i monumenteve kulturore	4	Orosh Rubik	10,000,000 ALL (Kulla Abat Doçit) 60,000,000 ALL (Burgu i Spaçit)	Ministria e Kulturës / Bashkia / Donatorë të ndryshëm	DRKK Shkodër / IMK / Bashkia	DRKK Shkodër / IMK	x	x	x	Përfundimi i (a) projekteve të rehabilitimit dhe mirëmbajtjes dhe (b) i projekteve të promovimit	Promovimi përfshin: - Tabela informuese - Udhëzime për vizitorët - Informimi i komunitetit lokal - Integrim në rrugë turistike, shtigje, monopate, website dhe udhëzuesin për turizmin - Prezantime në konferenca / seminare / evente lokale. Projekti të zbatohet në faza të ndryshme, me prioritet të parë në monumentet kulturore: Banesa e Abat Prend Doçit & Burgu i Spaçit.	
25	Restaurim - ruajtje dhe promovim i ndërtesave interesante/tradicionale	4, 5	Orosh Rrëshen	30,000,000 ALL	Bashkia / Donatorë të ndryshëm	Bashkia / Universitetet	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x	x	x	Përfundimi i (a) projekteve të rehabilitimit dhe mirëmbajtjes dhe (b) i projekteve të promovimit	Promovimi përfshin: - Tabela informuese - Udhëzime për vizitorët - Informimi i komunitetit lokal - Integrim në rrugë turistike, shtigje, monopate, website dhe udhëzuesin për turizmin - Prezantime në konferenca / seminare/ evente lokale Janë identifikuar gjashtë vende dhe monumente: rajoni me 7 kisha në Kodër Spaç, Kalaja e Buklit, Kalaja e Teutes, Tumat e Perlatit, Tumat e Buklit, Tumat në Bukël, Gjermimet në Kazaç, Kalaja Batra, Qendra e Principatës së Arbrit, Gurra e Domgjonit, Sarajet e Kapidanit, Ura e Vau i Madh. Projekti të zbatohet në faza të ndryshme, me prioritet të parë në: Rajoni i 7 kishave dhe Kalaja dhe Tumat e Buklit.	
26	Shpallje si monumente të mbrojtura ndërtesat interesante/tradicionale	4, 5	Orosh	-	Ministria e Kulturës	Ministria e Kulturës / IMK	IMK	x			Shpallja e Monumenteve me Vendime	Propozohet si prioritet i parë: rajoni me 7 kisha (Kodër-Spaç) dhe Abacia e Oroshit (Grykë	

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '18	II: '19- '20	III: '21- '27	IV: '28- '32			
27	Plotësimi i planeve të menaxhimit të pyjeve dhe zbatimi i tyre	7	Të gjitha njësitë administrative	1,200,000 ALL	Bashkia	Bashkia	Bashkia - Agjencia e Shërbimit Bujqësor, Veterinar dhe Pyjor	x	x			Miratim i projekteve / Implementim i projekteve që ata propozojnë	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Orosht).
28	Ripyllëzime	7, 10	Të gjitha njësitë administrative	20,000,000 ALL	Bashkia	Bashkia	Bashkia - Agjencia e Shërbimit Bujqësor, Veterinar dhe Pyjor	x	x			Përfundimi i veprës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Bëhet fjalë për vepër në vazhdimësi atij të mëparshëm, në varësi të nevojave që dalin nga plani e menaxhimit dhe plani i mbrojtjes civile. Kërkohej respektimi i karakterit dhe identitetit fizik të çdo zone të veçantë. Prioritet në njësitë administrative Rubik, Sellië Kaçinar.
29	Rehabilitim i gurorëve dhe minierave joaktive	6, 7, 10	Të gjitha njësitë administrative	Nuk mundet të llogaritet	Bashkia / Sektori privat / Donatorë të ndryshëm /	Biznese që operojnë gurorët-minierat / Bashkia - Agjencia e Shërbimit Bujqësor, Veterinar dhe Pyjor	Bashkia - Agjencia e Inspektimit, Kontrollit dhe Emergjencave + Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x	x			Përfundimi i veprës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
30	Krijim dhe funksionim i sistemit të regjistrimit dhe monitorimit të sistemeve pyjore dhe ujore (pyjeve, lumenjve, liqeneve, rezervuarëve etj.)	6, 7, 8, 10	Të gjitha njësitë administrative	7,000,000 ALL	Bashkia / Qarku Lezhë / Donatorë të ndryshëm / Universitete të ndryshëm	Agjencia të Basenit Ujor Mat	Bashkia - Agjencia e Inspektimit, Kontrollit dhe Emergjencave + Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit		x			Funksionimi i një sistemi të besueshëm me maje vjetore / Publikim i rezultateve	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përpjekja nxit bashkëpunimin ndërbashkiak.
31	Trajtim i burimeve të ndotjes së lumit Fan nga mbetjet ("sterile" të mbetura) e minierave dhe impiantit të pasurimit në Rubik	8	Rubik	10,000,000 ALL	Qarku Lezhë / Ministria e Mjedisit / Donatorë të ndryshëm / Universitete të ndryshëm	Ministria e Mjedisit / Agjencia të Basenit Ujor Mat / Qarku Lezhë / Bashkia	Ministria e Mjedisit / Agjencia të Basenit Ujor Mat / Qarku Lezhë					Përmirësimi i treguesve të ujit (p.sh. elementë metalikë si Cu, Pb, Zn, Fe, Ni, Mn).	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përpjekja nxit bashkëpunimin ndërbashkiak.
Zhvillimi ekonomik														
32	Përcaktim i një strategjie turistike	1, 5	Të gjitha njësitë administrative	-	Bashkia	Bashkia / Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës	Bashkia	x				Miratim i strategjisë / kontrollit të zbatimit të tij përmes raporteve vjetore / rritjes së numrit të vizitorëve dhe të qëndrimit në natë / rritje të punonjësve në sektorin e turizmit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Kërkohej zbatimi i një strategjie të integruar që rezultuar në një program të veprimeve materiale dhe të paprekshme, ku midis të tjerash do të përfshihen edhe projektet e mëposhtme (nr. 26-33). Qëllimi është rritja e promovimit dhe reklamimi i burimeve turistike dhe infrastrukturës.
33	Krijimi i një guide	1, 5	Të gjitha njësitë	1,000,000	Bashkia / Donatorë	Bashkia /	Bashkia - Agjencia	x				Ploësim dhe	Nuk ka nevojë	Përfshin një udhëzues dixhital

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet e Zbatimit				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '18	II: '19- '20	III: '21- '27	IV: '28- '32			
	turistike		administrative	ALL	të ndryshëm / Sektori privat	Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës	e Shërbimeve Sociale, Arsimit dhe Kulturës					promovim i udhëzuesit	për ndryshime.	dhe të printuar me tekste, harta dhe informacion mbi historinë, kulturën, monumentet dhe atraksionet, ngjarjet, aktivitetet, restorantet, mikpritjes dhe kohës së lirë etj. Bëhet fjalë për zhvillimin e një platforme inovative interaktive elektronike të shërbimit të turizmit (fotografi dhe video, turne dixhital, informacion mbi atraksionet, rrugët, akomodimin, etj).
34	Krijimi i një faze interneti posaçërisht për turizmin	1, 5	Të gjitha njësitë administrative	1,000,000 ALL	Bashkia / Donatorë të ndryshëm	Bashkia / Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës	Bashkia - Sektori TIK dhe Webmaster	x				Plotësimi i Website / Rrjetit e vizitorëve	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
35	Fushatë reklamuese për turizëm	1	Të gjitha njësitë administrative	1,000,000 ALL	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Sektori privat	Bashkia / Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës / Sektori privat / ATA	Bashkia	x				Rrjetja e numrit të vizitorëve dhe netëve të akomodimit/ rrjetit e numrit të vizitorëve në industrinë e turizmit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përfshihet: - reklama dixhitale dhe të printuara (në gjuhë të ndryshme), - ndërfaqje me operatorët turistikë - Pjesëmarrje në ekspozita turistike (kombëtare dhe ndërkombëtare). Propozimet do të finalizohen në bazë të strategjisë së turizmit. Bazuar në strategjinë e turizmit, do të propozohet një rrjet koherent dhe i integruar. Prioriteti në dyqane/pika informacioni - shije suvenir në Rrëshen, Bukmirë, Kodër Spaç, Kurbnesht. Do të vendosen në vende të interesit - vende tërheqëse (p.sh. monumente kulturore dhe natyrore, muze, vende kyçe si stacione të autobusëve, kryqëzime të rrugëve kryesore).
36	Krijimi i infrastrukturës së informacionit - shërbimit të vizitorëve	1, 5	Rrëshen Orosh Selltë	5,000,000 ALL	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / FZHR	Bashkia / Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i projekteve dhe operimi i tyre / Rrjetja e numrit të vizitorëve dhe të qëndrimit në natë	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
37	Sinjalistike turistike	1, 5	Të gjitha njësitë administrative	3,000,000 ALL	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / FZHR	Bashkia / Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x	x			Përfundimi i veprës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
38	Mirëmbajtje - sinjalistika për drejtësinë e shtigjeve. Prioriteti në: - Perlat Epër - Shpella e Valit - Rubik - Bulshizë - Rubik - Kalaja e Judeve - Lugjet e Llesh Bibës - Munaz - Rraja e Zezë - Rraja e Velës - Mërkurth - Lajthizë - Kodër Spaç - Burg i	1, 5	Kthellë Rubik Orosh	6,000,000 ALL (shugjet në Shpella e Valit)	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / FZHR	Bashkia / Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i projektit / Rrjetja e numrit të vizitorëve dhe të qëndrimit në natë	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Shitjet do të lidhin monumentet kulturore dhe natyrore, peizazhet e shquara, vendet historike dhe pikat e shërbimit (p.sh. restorantet, hotele). Bazuar në strategjinë e turizmit do të përcaktohet rrjeti i prioritetëve. Vërehet se shtigjet në zonën e Kunores përfshihen në një projekt tjetër.

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioriteteve me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundëshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet Fazat e Zbatimit				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime	
								I: '18	II: '19-'20	III: '21-'27	IV: '28-'32				
39	Spaçit Organizim i aktiviteteve-eventeve bazuar në një kalendar vjetor të temave të ndryshme.	1, 5	Të gjitha njësitë administrative	2,000,000 ALL (faza e zbatimit I)	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Sektori privat	Bashkia / Fondacioni Për Zhvillimin e Mirditës / Sektori privat	Bashkia - Agjencia e Shërbimit Bujqësor, Veterinar dhe Pyjor & Agjencia e Shërbimeve Sociale, Arsimit dhe Kulturës / Fermerët - sipërmarrësit	x	x	x	x	Krijimi i një program vjetor prej së paku 1 event në muaj / rritje e vizitorëve/ rritje të ardhurave	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Në mënyrë indikative përmenden ekspozita - festa produktesh bujqësore, festa fetare, festime rimesh, përvojtorë historikë, konferenca, seminarë, turne udhëzuese, Bazaruar në strategjinë e turizmit, do të përcaktohen prioritetet.	
40	Zhvillim i sistemit të ciësisë - certifikimit të infrastrukturës së mikpritjes (hotele, bujtina, etj)	1	Të gjitha njësitë administrative	1,000,000 ALL	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Sektori privat	Bashkia / Sektori privat / Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës	Bashkia / Fondacioni Për Zhvillimin e Mirditës	x				Do të kërkohen ndryshime në legjislacionin e turizmit	Mund të miratohet ndonjë sistem në bashkëpunim me bashkitë fqinje Pukë dhe Fushë Arrëz dhe Qarkun Lezhë.		
41	Konvertim i kullave të përzgjedhura në bujtina dhe krijimi i një rrjeti të strukturave pritëse	1, 5	Orosh Selitë Kthellë Kaçinar	15,000,000 ALL	Bashkia / Sektori privat / Donatorë të ndryshëm	Bashkia / Sektori privat / Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x	x			Nuk ka nevojë për ndryshime.	Bëhet fjalë për një projekt që lidhet drejtpërdrejt me projektet: "Strategjia e Turizmit" dhe "Restaurimi-ruajtja dhe promovimi i (a) monumenteve të mbrojtura dhe (b) ndërtesave interesante / tradicionale". Kërkohe bashkëpunimi me IMK - DRKK Shkodër për përzgjedhjen e ndërtesave. Propozohet t'i jepet përparësi njësitë administrative Orosh, Selitë, Kthellë, Kaçinar.		
42	Strategjia lokale për zhvillimin rural	2, 9	Të gjitha njësitë administrative		Bashkia	Bashkia / Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës	Bashkia - Agjencia e Shërbimit Bujqësor, Veterinar dhe Pyjor					Nuk ka nevojë për ndryshime.	Qëllimi është mbështetja, përmirësimi dhe promovimi i prodhimit bujqësor vendor. Do të propozohet një plan veprimi, i cili do të përfshijë, ndër të tjera, projektet në vijim (nr. 36-38). Ka të bëjë me produktet bujqësore. Propozohet të jepet prioritet fillimisht verës dhe rakisë dhe më pas frutat dhe bimët medicinale. Certifikimi mund të promovohet në bashkëpunim me bashkitë fqinje Pukë dhe Fushë Arrëz për të krijuar një etiketë të përbashkët të ciësisë. Do të ketë shtojca në secilin njësi administrative. Propozohet të aplikohen në mënyrë pilote në Rrëshen dhe Kthellë. Mund të		
43	Çertifikimi i produkteve	2, 9	Të gjitha njësitë administrative	1,500,000 ALL	Bashkia / Donatorë të ndryshëm	Bashkia / Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës / AZHBR	Bashkia - Agjencia e Shërbimit Bujqësor, Veterinar dhe Pyjor	x				Nuk ka nevojë për ndryshime.	Krijimi i etiketës së ciësisë "Made in Mirditë" / certifikimit të verëve / rritje e prodhimit bujqësor dhe eksporteve / rritjes së të ardhurave bujqësore	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Krijimi i etiketës së ciësisë "Made in Mirditë" / certifikimit të verëve / rritje e prodhimit bujqësor dhe eksporteve / rritjes së të ardhurave bujqësore
44	Krijimi i një zyre informacioni për fermerët dhe mbështetje për zinxhirin e prodhimit	2, 6, 9, 10	Rrëshen Kthellë	3,000,000 ALL (aplikimi pilot)	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Sektori privat / Universitetet	Bashkia / ShBO / AZHBR	Bashkia - Agjencia e Shërbimit Bujqësor, Veterinar dhe Pyjor		x			Është e nevojshme të ndryshohet	Do të ketë shtojca në secilin njësi administrative. Propozohet të aplikohen në mënyrë pilote në Rrëshen dhe Kthellë. Mund të		

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet mundëshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '18	II: '19- '20	III: '21- '27	IV: '28- '32			
							Fermerët					dhe eksport/ritje e kulturave organike dhe blegtorisë/ritja e të ardhurave bujqësore	organigrama e Bashkisë / Mund të jetë e nevojshme të përshiatet legjislati përkatës.	vendoset në Bashki edhe Zyra administrative përkatësiht. Do të kërkohet bashkëpunim me staf të specializuar. Competenca të Zyrës do të jenë: - organizimi i seminarëve (mësimet teorike dhe praktike) - ofrim i këshillave të ekspertëve në të gjithë zinxhirin e prodhimit (p.sh. speciet e kulturave, teknologjitë e reja, metodat bujqësore, ruajtja e burimeve dhe metodat e mbrojtjes së mjedisit, promovimi i produktit) - koordinimi i nismave të ndryshme dhe informimi mbi programet dhe mundësitë e financimit - promovimi i grupeve të prodhuesve dhe kooperativave, duke u dhënë përparësi produkteve të verës, pemëve dhe perimeve. - nxitje e kulturave organike dhe blegtorisë (informim, ndërgjegjësimi, mbështetje) - studimi i tregjeve dhe hartimi i studimeve
45	Promovimi i trajnimeve profesionale (a) i të rinjve dhe (b) profesionistëve të turizmit dhe përmes mësimit të përjetshëm të popullatës lokale	1, 4	Të gjitha njësitë administrative	2,000,000 ALL	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë	Bashkia	Bashkia - Agjencia e Shërbimeve Sociale, Arsimit dhe Kulturës	x	x			Numri i seminarëve që po zbatohen dhe njëzë që i ndjekin ato. / Përqindje e popullsisë lokale të trajnuar sipas grupmoshave. / Shumëllojshmëri e lëndëve dhe shkalla e specializimit në lëndët që zhvillohen.	Qëllimi është informimi dhe përfitimi i afësive të reja me prioritet në fushat e: (a) turizmit, (b) teknologjive të reja, dhe (c) ndërtimit dhe restaurimit të ndërtesave dhe monumenteve. Kjo do të arrihet përmes: seminarëve (teorike dhe praktike), këshillave të ekspertëve.	
46	Krijimi i zonës ekonomike në Rubik (prioriteti a) dhe Rrëshen (prioriteti b)	3	Rubik Rrëshen	15,000,000 ALL	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Sektori privat	Bashkia / Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x	x			Përfundim i projektit / Rritja e numrit të ndërmarrjeve të themeluara dhe operative / Rritja e numrit të të punësuarve	Kërkohe zhvillim i integruar, duke përfshirë: miratimin e PDV, ndërtimin e rrjeteve të infrastrukturës teknike (rrugët, ujësjellësin, kanalizimet, telekomunikacionet, energjinë e.j.), reklamën, stimujt (p.sh. financiare, taksat).	
47	Ri-operimi i ish fabrikës së rafinimit të bakrit në Rubik	3	Rubik	25,000,000 ALL	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës / Donatorë të	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës			x		Përfundimi i veprës.	Ky projekt është pjesë e projektit strategjik " Pipeline Project " të Ministrisë së Energjisë dhe Industrisë për zhvillimin e	

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '18	II: '19-'20	III: '21-'27	IV: '28-'32			
48	Krijimi i korridorit të biçikletave në aksin vertikale Pukë-Rrëshen-Ujëz	1	Rrëshen Kihellë Orosh	5,000,000 ALL	Bashkia / Qarku Lezhë / Donatorë të ndryshëm / Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit			x		Plotësim i ndërhyrjeve / Rritja e trafikut të çiklizmit / Organizimi i itinerareve të çiklizmit	Mund të jetë e nevojshme të përshatet legjislacioni përkatës.	Pjesë e rrjetit rrugor kombëtar të biçikletave. Do të zhvillohet në rrugë - do të kërkojë vetëm sinjalistikë (vijzime, tabela) dhe përmirësime lokale të sigurisë (në trotuar, gardhe mbrojtëse, etj). Përpjekja për bashkëpunimin ndërbashkiak.
49	Rilevimi kadastral - fshati Bukmirë (prioritet a) - fshatrat Lurth - Bardhaj (prioritet b)	2, 14	Rrëshen Selitë	3,000,000 ALL (Bukmirë) 3,000,000 ALL (Lurth - Bardhaj)	Bashkia / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit			x		Përfundimi i veprës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
Përmirësim i administratës në Bashki														
50	Skema e re organizative e Bashkisë dhe mbështetje përkatëse me burime njerëzore dhe infrastrukturë logjistike	15	Të gjitha njësitë administrative	-	Bashkia / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Sektori i Burimeve Njerëzore & Sektori e Financës			x		Miratim dhe zbatim i organigramës / Instalimi i pajisjeve / Rekrutimi i personelit të kualifikuar	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Zbatim i projektit bazohet në propozimet e studimit mbi kapacitetin institucional të bashkisë dhe projektet dhe veprimet e propozuara.
51	Përmirësimi të faqes së internetit	1, 4	Të gjitha njësitë administrative	5,000,000 ALL	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Sektori privat	Bashkia	Bashkia - Sektori TIK dhe Webmaster me bashkëpunimin e Departamentit kompetent të Bashkisë			x		Funksionim i faqes së re të internetit. / Rritja e vizitave. / Numri i rasteve të kërkesave të shqyrtuara dhe numër i rasteve që janë duke u zgjidhur/duke u përgjigjur.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Është pjesë e projektit të përgjithshëm "e-Queverisja e Bashkisë së Mirditës". Do të jetë ofrohet mundësia për shërbimet elektronike të informacionit dhe shërbimeve për qytetarët (p.sh. kërkesa, ankesa, aplikime për licencë, licencimi i biznesit).
52	Krijim i zyrave të shërbimit të qytetarit (one stop shop) në çdo njësi administrative	13, 15	Fan Selitë Kaçinar	10,000,000 ALL (aplikimi pilot)	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Ministri i Shtetit për Çështjet Vendore	Bashkia	Bashkia - Sektori TIK dhe Webmaster me bashkëpunimin e Departamentit kompetent të Bashkisë				x	Funksionim i zyrave të pajisura përshatshëm/ritja e shërbimeve / rritja e kënaqësisë së qytetarëve / zvogëlimi i udhëtimit për shërbimet administrative	Është e nevojshme të ndryshohet tabela organizative / rregullore e bashkisë për krijimin e një departamenti të ri autonom. Nuk kërkohet ndryshim tjetër institucional dhe legjislativ	Është pjesë e projektit të përgjithshëm "e-Queverisja e Bashkisë së Mirditës". Prioriteti i jepet njësitë administrative Fan, Selitë, Kaçinar.

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioriteteve me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '18	II: '19-'20	III: '21-'27	IV: '28-'32			
53	Krijimi i një platforme të funksionimit të brendshëm të Bashkisë	15	Të gjitha njësitë administrative	3,000,000 ALL	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Ministri i Shtetit për Çështjet Vendore	Bashkia	Bashkia - Sektori TIK dhe Webmaster me bashkëpunimin e Departamentit kompetent të Bashkisë		x			Instalimi dhe operimi i platformës / reduktimi i kostos	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Është pjesë e projektit të përgjithshëm "e-Queverisja e Bashkisë së Mirditës". Bëhet fjalë për një projekt i ndërlikues që të gjitha shërbimeve të Bashkisë dhe i njëjste administrative dhe përshtatjes së proceseve dhe punës së tyre (p.sh. menaxhimi i dokumenteve, pagesave, burimeve njerëzore, furnizuesve, projekteve, etj.)
54	Krijimi i një rrjeti tele-mirëqenieje	13, 15	Të gjitha njësitë administrative	3,000,000 ALL (vetëm pjesa që i përket Bashkisë)	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Ministria e Shëndetësisë	Bashkia	Bashkia - Sektori TIK dhe Webmaster & Agjencia e Shërbimeve Sociale, Arsimit dhe Kulturës / Spital		x			Instalim dhe funksionim i platformës / numri i rasteve që janë trajtuar dhe përfunduar / rritje e nivelit të shëndetit dhe mirëqenies së banorëve	Mund të kërkohet ndryshim lidhur me funksionimin e Spitalit, si dhe strukturën e brendshme dhe funksionimin e Bashkisë. Nuk kërkohen ndryshime të tjera institucionale dhe ligjorative.	Është pjesë e projektit të përgjithshëm "e-Queverisja e Bashkisë së Mirditës". Përfshin monitorimin në distancë të personave në nevojë dhe komunikimin e specialistëve (mjekë / punonjës socialë / infermierë) - të interesuar / pacientë.
55	Krijimi i një sistemi të integruar GIS për menaxhimin territorial të Bashkisë	15, 5	Të gjitha njësitë administrative	8,000,000 ALL	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Universitetet	Bashkia	Bashkia - Sektori TIK dhe Webmaster & Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit		x			Ngarkimi i një portali GIS të arritshëm për të gjithë duke ofruar shërbime të specializuara për shërbimet publike dhe bashkiake	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Është pjesë e projektit të përgjithshëm "e-Queverisja e Bashkisë së Mirditës". Sistemi GIS duhet të jetë në pajtueshmëri me prototipet ndërkombëtare të funksionimit (OGC, ISO) dhe udhëzimin evropian INSPIRE.
56	Përmirësim i funksionimit (i kapacitetit institucionale) të Mirditë UK sh.a.	11	Rrëshen Rubik Kthellë Orosh Kaçinar	500,000 ALL	Bashkia / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia / Mirditë UK sh.a.		x			Miratim dhe zbatim i organigrami	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
Infrastrukturë Sociale														
57	Ndërtim Kopsht Fëmijësh në Rrëshen	13	Rrëshen	50,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit		x			Përfundimi i veprës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
58	Rikonstruktion - sistemi i ngrohjes+ sistemin i jashtëm shkolla 9-vjeçare "Nënë Tereza" në	13	Rrëshen	35,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit		x			Përfundimi i veprës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritetet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '18	II: '19- '20	III: '21- '27	IV: '28- '32			
59	Rrëshen Rikonstruksion i pallatit të sportit në Rrëshen	13	Rrëshen	25,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
60	Rrëshen Rrethim sistemim fusha futbolit dhe rikonstruksion dhomat e qeshjes stadiumit në Rrëshen	13	Rrëshen	7,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm / Ministria e Arsimit dhe Sportit	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
61	Rrëshen Rrethim dhe sistemim fusha futbolit në Rubik	13	Rubik	2,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm / Ministria e Arsimit dhe Sportit	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Propozohet transferimi i veriut të vendbanimit.
62	Rrëshen Rikualifikim i ambienteve të jashtme dhe sportive për shkollat: - Rrëshen - Rubik - Perlat Qender - Reps - Klos/Fan - Kurbnesh - Kaçinar	13	Të gjitha njësitë administrative	62,000,000 ALL (Rrëshen) 40,000,000 ALL (Rubik) 5,000,000 ALL (Perlat) 10,000,000 ALL (Klos/Fan) 10,000,000 ALL (Kurbnesh) 10,000,000 ALL (Reps)	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm / Ministria e Arsimit dhe Sportit	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e planifikimit, zhvillimit i territorit dhe strehimit	x				Përfundimi i veprës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
63	Rrëshen Ndërtim Tregu i ri në Rrëshen	2, 14	Rrëshen	70,000,000 ALL	Bashkia / Sektori privat / Donatorë të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit & Sektori transporti dhe menaxhimit të tregut	x				Përfundim i projektit/ Rrije e numrit të njerëzve që e vizitojnë dhe shërbehen dhe rritje e numrit të prodhuesve (fermerët - përpunues) që përfshihen / rritje e sasisë së mallrave të tregtuara në treg	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
64	Rrëshen Rehabilitimi të godinës administrative të vjetër të Bashkisë në Rrëshen	13, 15	Rrëshen	10,000,000 ALL	Bashkia / FZHR	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
65	Rrëshen Rehabilitimi Zyra Njësia në Rubik	13, 15	Rubik	5,000,000 ALL	Bashkia / FZHR	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihen në akset e prioritetit me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundëshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime	
								Fazat e Zbatimit	I: '18	II: '19-'20	III: '21-'27				IV: '28-'32
66	Zgjerim dhe organizim i një varreze në qytet dhe në fshatra të njësive administrative Rubik dhe Rrëshen	13	Rubik	15,000,000 ALL	Bashkia	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit				x		Përfundim i projektit.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Në Nj.A. Rubik këto janë fshatrat Rrasfik, Fierza, Munaz, Rrethi Epër.
67	Qendër rinore në Rrëshen	13	Rrëshen	12,000,000	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Sektori privat	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit & Agjencia e Shërbimeve Sociale, Arsimit dhe Kulturës	x					Përfundimi i veprës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Qendra do të vendoset në kinemanë e vjetër, pas një përshatjeje të duhur të ndërtesës.
68	Qendër sociale në Rrëshen	13	Rrëshen	10,000,000 ALL	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Sektori privat	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit & Agjencia e Shërbimeve Sociale, Arsimit dhe Kulturës				x		Përfundim i projektit / Mbulim i të gjithë personave në nevojë që kanë nevojë për ndihmë / reduktimi i personave që marrin ndihmë financiare	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Qendra ka si synim kujdesin për njerëzit në nevojë dhe anëtarëve të familjes së tyre (p.sh. të moshuarit, gratë e divorcuara, njerëzit e dobët ekonomikisht). Do të jetë i pajisur në mënyrë adekuate me personel dhe pajisje dhe do të ofrojë mbështetje të shumëfishta, siç janë mbështetja mjekësore, psikologjike dhe ligjore, mbështetja për gjetjen e punës, etj.
69	Krijim i Muzeut të Burgu të Spaçit	1, 4, 5	Orosh	35,000,000 ALL	Ministria e Kulturës / Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Universitetet	Ministria e Kulturës / IMK / Bashkia / CHwB / WMF / ATA / ISKK	Ministria e Kulturës / IMK / Bashkia / CHwB / WMF / ATA / ISKK				x		Funksionimi i Muzeut / rritja e vizitorëve në bashki / integrimi i muzeut në rrjetet ndërkombëtare	Ka të ngjarë që të kërkohen ndryshime ligjore dhe institucionale për të krijuar një organ të ri, autonom	Përfshin: - Mirëmbajtje dhe restaurim të ndërtesave dhe elementëve të zonës përreth - Krijim të organit për funksionimin e muzeut - Krijimi i një website të veçantë (në gjuhë të ndryshme) dhe një bazë të dhënash të të gjitha materialeve historike (p.sh. fotografi, vizatime, dëshmi, gazeta) dhe - Organizim i udhëzimeve, aktiviteteve eksperimentale, ngjarjeve kulturore Integrim në udhëzuesit turistikë dhe rrugët e nivelit kombëtar
70	Përmirësimi - zgjerimi i muzeut në Rrëshen	1, 5, 13	Rrëshen	50,000,000	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Ministria e Kulturës	Bashkia	Bashkia - Agjencia e Shërbimeve Sociale, Arsimit dhe Kulturës				x		Përfundimi i veprës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Propozohet krijimi i një muzeu të ri të historisë dhe arteve historike (p.sh. historia - që nga antikiteti e deri më sot, folklori, artet e bukura). Gjithashtu në ndërtesën e re është e mundur që të operojë një pikë informacioni për vizitorët dhe një dyqan suvenirësh / librash / QWP FISHORË

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								Faza I: '18	Faza II: '19-'20	Faza III: '21-'27	Faza IV: '28-'32			
71	Rikonstruksioni i shkollës profesionale Rubik	13	Rubik	18,000,000 ALL	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë	Bashkia	Bashkia - Agjencia e Shërbimeve Sociale, Arsimit dhe Kulturës	x				Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	arti.
72	Ndërtim i banesave sociale në Rrëshen	13	Rrëshen	70,000,000 ALL	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / EKB	Bashkia / EKB	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës / Dhënie të banesave tek përfutuesit e Bashkisë/zvogëlimi i numrit të banorëve pa strehim	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
73	Përmirësim i shërbimit spitalor dhe efijensës të ndërtesës	13	Rrëshen	15,000,000	Ministria e Shëndetësisë / Donatorë të ndryshëm	Ministria e Shëndetësisë	Ministria e Shëndetësisë	x				Përfundimi i veprës / mbulimi i nevojave lokale / operimi i rrjetit të tele-mirëqenije	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Kërkohet pajisja me sisteme dhe teknologji të reja për të përmbushur kërkesat e reja.
Infrastruktura Rrugore														
74	Përfundim i autostradës E851	12	Rubik	8,500,000,000 ALL	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës / B.E. / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	ARSH / IT		x	x		Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Projekti përfshin konvertimin e rrugës ekzistuese në një autostradë moderne. Gjatësia e përgjithshme: 26 km nga të cilat 16 km gjenden jashtë Bashkisë (nga kufiri JP i Bashkisë deti në Rrëshen). Propozohet ndërtimi i një kryqëzimi në Rubik.
75	Rikonstruksion i rrugës Reps - Mashërkor - Bisake - Klos - Thirrë	12	Fan Oros	9,500,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i territorit dhe strehimit		x	x		Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Përbëhet nga 4 pjesë: - Reps- Mashërkor, me gjatësi 3,800 m - Mashërkor-Klos, me gjatësi 12,760 m pothuajse - Klos-Gjakëz, me gjatësi 2,420 m pothuajse - Gjakëz-Sang-Thirrë, me gjatësi 9,860 m. pothuajse.
76	Sistemin - Asfaltim rruga Gjakëz-Domgjon (faza e II-të)	12	Fan	1,500,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit		x			Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme: 3,000 m
77	Sistemin - Asfaltim rruga Munaz-Raja e Veles	12	Rubik	3,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit		x			Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme: 5,918 m
78	Ndërtim Rruga Rrëshen-Ulëz	12, 1	Rrëshen	20,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit			x		Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Bëhet fjalë për një ndërtim i një lidhje të re direkte Rrëshen me Bashkinë Mat (Ulëz). Projekti nxihet në kërkimin

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '18	II: '19-'20	III: '21-'27	IV: '28-'32			
							Strehimit						ndërbashkiak. Gjatësia e përgjithshme: 16,746 m	
79	Rikonstruksion rruga Rrëshen-Prosek-Burrel	12	Rrëshen Kthellë	980,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime. Projekti nxit bashkëpunimin ndërbashkiak. Gjatësia e përgjithshme: 19,155m	
80	Rikonstruksion rruga Reps-Bulshar-Nenshejt	12	Orosh	3,469,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës	Gjatësia e përgjithshme: 21,493m	
81	Rikonstruksion rruga Gryke Orosh-Nenshejt	12	Orosh	2,870,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit		x			Përfundimi i veprës	Gjatësia e përgjithshme: 8,451m	
82	Rikonstruksion rruga Klos-Shengjin	12	Fan	2,296,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës	Gjatësia e përgjithshme: 6,810m	
83	Rikonstruksion rruga Klos-Konaj	12	Fan	2,476,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit		x			Përfundimi i veprës	Gjatësia e përgjithshme: 5,703m	
84	Rikonstruksion rruga Kodër Rrëshen-Valce	12	Rrëshen	1,500,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit					Përfundimi i veprës	Gjatësia e përgjithshme: 2,400m	
85	Rikonstruksion rruga Malaj-Malaj Epër-Vjollizë - Kthellë Epër	12	Rrëshen	2,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit					Përfundimi i veprës	Gjatësia e përgjithshme: 21,554 m	
86	Rikonstruksion rruga Rrëshen-Shesaj-Lurth	12	Rrëshen	2,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit			x		Përfundimi i veprës	Gjatësia e përgjithshme: 10,755 m	
87	Rikonstruksion rruga Bukmirë-Simon-Kaçinar	12	Kaçinar	3,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit				x	Përfundimi i veprës	Gjatësia e përgjithshme: 14,379 m	
88	Rikonstruksion rruga Kaçinar-Arrëz	12	Kaçinar	2,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit				x	Përfundimi i veprës	Gjatësia e përgjithshme: 2,580m	

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shtënie
								I: '18	II: '19-'20	III: '21-'27	IV: '28-'32			
89	Rikonstruktion rruga Simon - Shpërdhaze	12	Kaçinar	3,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Territori dhe Strehimit Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit		x			Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme: 3,265m
90	Rruga kryqezim Autostrade - Ura e Fanit & mirëmbajtja e urës	12	Rrëshen	5,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme: 10,755m
91	Rikonstruktion rruga Klos - Margjeqaj	12	Fan	1,500,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme: 1,760 m
92	Rikonstruktion rruga Kryqezëzë - Varrezave	12	Rubik	2,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme: 2,100m
93	Rikonstruktion rruga Valce - Tene - Malaj (kisha)	12	Rrëshen	3,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme: 7,035m
94	Rikonstruktion rruga Ndërfushas - Ndërfanë	12	Rrëshen	2,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme: 3,398 m
95	Rikonstruktion rruga Perlat - Vadhishite	12	Kthellë	3,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit		x			Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme: 5,985 m
96	Rikonstruktion rruga Perlat Epër - Shebe	12	Kthellë	3,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit		x			Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme: 4,126 m
97	Rikonstruktion rruga Perlat Qendër - Kisha	12	Kthellë	2,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme: 597m
98	Rikonstruktion rruga Shengin - Xhuxhë	12	Fan	3,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme: 8,780 m

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								Fazat e Zbatimit	I: '18	II: '19-'20	III: '21-'27			
99	Rikonstruktion rruga Sang-Dardhëz	12	Fun	2,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Sirehimit Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Sirehimit				x			Gjatësia e përgjithshme: 6,185 m
100	Rikonstruktion rruga Tarazh-Rrushkull - Shtrez	12	Kthellë Rrëshen	6,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Sirehimit				x			Gjatësia e përgjithshme: 7,824 m
101	Rikonstruktion rruga Mërkurth-Kunore	12, 1	Selitë	15,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Sirehimit				x			Ky projekt shërben për promovimin e integruar të Kroit të Bardhë dhe Kanomit Shehut të Keq. Gjatësia e përgjithshme: 10,046 km
102	Rikonstruktion rruga Lekund-Lufaj	12	Selitë	3,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Sirehimit				x			Gjatësia e përgjithshme: 11,832 m
103	Rikonstruktion rruga Kurbnesh-Qaf Kishë-Bardhaj	12	Selitë	2,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Sirehimit				x			Gjatësia e përgjithshme: 5,200m
104	Rikonstruktion rruga Sipal - Peshqesh	12	Orosh	3,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Sirehimit				x			Gjatësia e përgjithshme: 7,701 m
105	Rikonstruktion rruga Repe - Kullaxhi	12	Orosh	2,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Sirehimit				x			Gjatësia e përgjithshme: 2,859m
106	Rikonstruktion rruga Repe - Kodër Spaç - Burg i Spaçit-Muncellë (kufi me bashkinë Fushë-Arrëz).	12	Orosh	5,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Sirehimit				x			Gjatësia e përgjithshme: 11,500 m pothuajse
107	Rikonstruktion rruga Shengjergj	12	Kaçinar	2,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Sirehimit				x			Gjatësia e përgjithshme: 4,344m
108	Rikonstruktion rruga Konaj - Katund i Ri	12	Fan	3,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Sirehimit				x			Gjatësia e përgjithshme: 5,700m

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundëshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet Fazat e Zbatimit				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '18	II: '19-'20	III: '21-'27	IV: '28-'32			
109	Ndërtim Shpatulla Ure - Auto (Jezull, Tarazh, Tenë, Klos, Shengjergji, Shebe)	12	Rrëshen Fan	18,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x	x			Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
110	Rikonstruksion rruga Kthellë Epër - Zajs - në kufijtë me Bashkinë Mat	12	Selitë	4,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e planifikimit, zhvillimit i territorit dhe strehimit	x				Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme: 18,900 m
111	Rikonstruksion, Sistemim - Asfaltim rruga Perlat - Kurbnesh - Merkurth (në Lurë)	12	Selitë	8,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e planifikimit, zhvillimit i territorit dhe strehimit	x				Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme: 29,240m
112	Sistemim - Asfaltim rruga Tarazh - Malaj	12	Kthellë	4,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e planifikimit, zhvillimit i territorit dhe strehimit		x			Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme: 10,810m
113	Sistemim - Asfaltim rruga Rrasfik	12	Rubik	1,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e planifikimit, zhvillimit i territorit dhe strehimit	x				Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
114	Rikonstruksion rruga Fang - Varrezave	12	Rubik	700,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e planifikimit, zhvillimit i territorit dhe strehimit	x				Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Gjatësia e përgjithshme: 800 m
115	Rikonstruksion rruga Kryezeze	12	Rubik	1,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e planifikimit, zhvillimit i territorit dhe strehimit		x			Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
116	Konstruksion i unazës të Rubikut	12, 14	Rubik	Nuk mundet të llogaritet.	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e planifikimit, zhvillimit i territorit dhe strehimit					Përfundimi i veprës	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Propozohet ndërtimi i një rrugë e re, me gjatësi 900m pothuajse, përgjatë lumit Fan, duke anashkaluar qendrën. Rruga ekzistuese që përshkon qytetin do të kthehet në trafik të butë.
117	Ndërtimi i stacionit të autobuzave në Rrëshen	12, 1	Rrëshen	20,000,000 ALL	Bashkia / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e planifikimit, zhvillimit i territorit dhe strehimit & Sektori transporti dhe menaxhimit të tregut	x				Përfundimi i ambienteve të stacionit të autobuzave me infrastrukturën e nevojshme për të funksionuar.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
118	Ndërtimi i linjës hekurudhore dhe stacioneve hekurudhore në Rrëshen dhe Rubik	12	Rrëshen Rubik	Nuk mundet të llogaritet	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës / B.E. / Donatore të ndryshëm	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	HSH / IT				x	Përfundim i projekteve dhe lidhje me rrjetin hekurudhor kombëtar/Shitim i udhëtarëve dhe mallrave që lëvizin brenda/dhe nga	Ka të ngjarë të kërkohen ndryshime legjislative për zbatimin e një projekti me rëndësi kombëtare.	

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '18	II: '19-'20	III: '21-'27	IV: '28-'32			
119	Sistemim, asfaltim dhe ndriçim i rrugëve në sektorë të vendbanimeve në Rrëshen, Rubik dhe Kthellë	11	Rrëshen Rubik	10,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e planifikimit, zhvillimit i territorit dhe strehimit	x	x			Përfundim të projekteve	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
Infrastrukturë Vadtëse														
120	Rehabilitim i Sistemit Ujtitë rezervuarit Malaj 1	2, 8	Rrëshen	3,720,000 ALL	Bashkia / Donatore të ndryshëm / FZHR	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundim i projektit / Rritja e zonës së ujitur / Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
121	Rehabilitim i Sistemit Ujtitë rezervuarit Malaj 2	2, 8	Rrëshen	149,000 ALL	Bashkia / Donatore të ndryshëm / FZHR	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundim i projektit / Rritja e zonës së ujitur / Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
122	Rehabilitimi i diges të rezervuarit në Tarazh Epër	2, 8	Rrëshen	10,000,000 ALL	Bashkia / Donatore të ndryshëm / FZHR	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundim i projektit / Rritja e zonës së ujitur / Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
123	Rehabilitim i kanalit ujites në Klos	2, 8	Fan	3,000,000 ALL	Bashkia / Donatore të ndryshëm / FZHR	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit		x			Përfundim i projektit / Rritja e zonës së ujitur / Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
124	Rehabilitim i kanalit ujites në Gjakëz	2, 8	Fan	3,000,000 ALL	Bashkia / Donatore të ndryshëm / FZHR	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit		x			Përfundim i projektit / Rritja e zonës së ujitur / Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
125	Ndërtim vepra e marrjes për kanalim ujites në Ndërfane	2, 8	Rrëshen	8,000,000 ALL	Bashkia / Donatore të ndryshëm / FZHR	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundim i projektit / Rritja e zonës së ujitur / Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
126	Rehabilitim i kanalit ujites në Blinisht	2, 8	Orosh	2,000,000 ALL	Bashkia / Donatore të ndryshëm / FZHR	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit		x			Përfundim i projektit / Rritja e zonës së ujitur / Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
127	Rehabilitim i kanalit ujites në Shpërdhaze	2, 8	Rrëshen	2,000,000 ALL	Bashkia / Donatore të ndryshëm / FZHR	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundim i projektit / Rritja e zonës së ujitur / Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
128	Rehabilitimi ujelëshuesi në Troje	2, 8	Kthellë	8,000,000 ALL	Bashkia / Donatore të ndryshëm / FZHR	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundim i projektit / Rritja e zonës së ujitur / Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '18	II: '19- '20	III: '21- '27	IV: '28- '32			
139	Sistemi i shpërndarjes ujësjetelës i zonës Kaçinar	11	Kaçinar	30,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia / DPUK	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				familjeve dhe bizneseve të shërbyera / Furnizimit me ujë 24 orë në ditë	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
140	Rikonstruktion i ujësjetelës Fang	11	Rubik	20,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia / DPUK	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës / Rritja e numrit të familjeve dhe bizneseve të shërbyera / Furnizimit me ujë 24 orë në ditë	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
Infrastruktura e trajtimit të ujërave të ndotura														
141	Ndërtimi i impiantit të trajtimit të ujërave të zeza në Rrëshen	8, 11	Rrëshen	100,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Mirditë UK sh.a. / DPUK	Mirditë UK sh.a. / Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës / Rritja e numrit të familjeve dhe bizneseve të shërbyera / Ripërdorimi i një pjese të ujërave të ndotura të trajtuara	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
142	Ndërtimi i impiantit të trajtimit të ujërave të zeza në qytet Rubik, Reps	8, 11	Rubik Orosh	60,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Mirditë UK sh.a. / DPUK	Mirditë UK sh.a. / Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit	x				Përfundimi i veprës / Rritja e numrit të familjeve dhe bizneseve të shërbyera	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
143	Rikonstruktion / zgjerim i rrjetit të kanalizimeve në: - Rrëshen (prioriteti 1) - Rubik (prioriteti 2) - Reps (prioriteti 2)	8, 11	Rrëshen Rubik Orosh	120,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Mirditë UK sh.a. / DPUK	Mirditë UK sh.a. / Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit					Përfundimi i projekteve / Lidhja me rrjetin e brendshëm / Rritja e numrit të familjeve dhe bizneseve të shërbyera	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
144	Ndërtimi i rrjetit për ujërat e shirave në Rrëshen	11	Rrëshen	15,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Mirditë UK sh.a. / DPUK	Mirditë UK sh.a. / Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Strehimit					Përfundimi i veprës / Rritja e numrit të familjeve dhe bizneseve të shërbyera	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Do të ndërtohet paralelisht me veprën e rikonstrukcionit të rrjetit të kanalizimeve.
Infrastruktura e menaxhimit të mbeturinave														
145	Vendosja e kontenerëve për mbledhjen e	6, 11	Rrëshen Rubik Kthellë	5,000,000 ALL	Bashkia / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia-Sektori i Pastrim Gjelbërimit	x				Shitim i sasisë së mbetjeve që grumbullohen	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Vendosja e kontenerëve për fshim qytet e Rrëshen, Rubik, Reps si dhe aksin rrugor Skuraj-

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '18	II: '19- '20	III: '21- '27	IV: '28- '32			
							Territorit dhe Shtetit							
129	Rehabilitim i kanalit ujites në Zajs	2, 8	Selitë	3,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Shtetit	x				Përfundim i projektit / Rritja e zonës së ujitur / Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
130	Rehabilitim i kanalit ujites Fang	2, 8	Rubik	3,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Shtetit	x				Përfundim i projektit / Rritja e zonës së ujitur / Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
131	Rehabilitimi i sistemit ujites në Munaz	2, 8	Rubik	4,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia / DPUK	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Shtetit	x				Përfundim i projektit / Rritja e zonës së ujitur / Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
132	Rehabilitimi i sistemit ujites Rrasfik	2, 8	Rubik	3,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia / DPUK	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Shtetit	x				Përfundim i projektit / Rritja e zonës së ujitur / Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
133	Rehabilitimi i sistemit ujites në Fierza	2, 8	Rubik	3,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia / DPUK	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Shtetit	x				Përfundim i veprës / Rritja e zonës së ujitur / Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
134	Rehabilitimi i sistemit ujites në Raja e Zezë	2, 8	Rubik	3,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia / DPUK	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Shtetit	x				Përfundim i projektit / Rritja e zonës së ujitur / Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
135	Stacioni i pompave dhe skema ujites e Bukmires	2, 8	Kaçinar	2,000,000 ALL	Bashkia / Donatore të ndryshëm / FZHR	Bashkia	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Shtetit	x				Përfundim i projektit / Rritja e zonës së ujitur / Kursimi i ujit	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
136	Ndërtim i sistemit ujites për sipërfaqet e gjelbra në Rrëshen	8	Rrëshen	2,000,000 ALL	Bashkia / Donatore të ndryshëm / FZHR	Bashkia	Bashkia-Sektori i Pastrim Gjelbërimit	x				Përfundim i veprës / Kursim i konsumit të ujit dhe energjisë elektrike	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
Infrastruktura e ujësjellësit														
137	Ndërtim i rrjetit të brendshëm të ujësjellësit në Rrëshen	11	Rrëshen	100,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	Bashkia / DPUK	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Shtetit	x				Përfundim i veprës / Rritja e numrit të familjeve dhe bizneseve të shërbyera / Furnizimit me ujë 24 orë në ditë	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Studimi është përfunduar.
138	Ndërtim i rrjetit të ujësjellësit në Rubik	11	Rubik	60,000,000 ALL	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore	Bashkia / DPUK	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit,	x				Përfundim i veprës / Rritja e numrit të	Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundëshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '18	II: '19- '20	III: '21- '27	IV: '28- '32			
	mbeturinave të ndarra		Orosh Fan											Rrëshen-Perlat dhe Rrëshen-Reps-Klos. Projekti do të zbatohet në përputhje me Planin e Menaxhimit të Mbetjeve Lokale i cili gjendet në fazën e hartimit. Ka të bëjë me: - Zhvillimi i fushatës për informimin dhe ndërgjegjësimin e banorëve - Furnizimi me kazanë dhe automjete për grumbullimin e mbeturinave - Disponim në objekte të përshatshme të trajtimit Projekti do të zbatohet në përputhje me Planin e Menaxhimit të Mbetjeve Lokale i cili gjendet në fazën e hartimit. Në bashkëpunim potencial me bashkitë fqinje Pukë dhe Fushë Arrëz dhe Qarkun Lezhë. Parakusht për zbatimin e projektit është ndërtimi i impiantit të trajtimit të mbetjeve të riciklueshme në nivel rajonal.
146	Realizimi i programit të riciklimit në Rrëshen, Rubik, Reps, Perlat Qëndër	6, 10	Rrëshen Rubik Kthellë Orosh	15,000,000 ALL	Bashkia / Donatore të ndryshëm / Sektori privat	Bashkia	Bashkia-Sektori i Pastrim Gjelbërimit		x			Sasia e mbetjeve që riciklohen	Nuk ka nevojë për ndryshime.	
Infrastrukturë energjetike														
147	Ndërtim i tubacionit të gazit IAP	11	Rrëshen Rubik Kaçinar Orosh Fan	Nuk mundet të llogaritet	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës / Donatorë të ndryshëm	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës		x	x		Përfundimi i veprës.	Ka të ngjarë të kërkohen ndryshime institucionale dhe legjislative.	
148	Lidhje e njësjë administrative Rrëshen & Rubik me tubacionin të gazit IAP	11	Rrëshen Rubik	Nuk mundet të llogaritet	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës / Donatorë të ndryshëm	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës			x		Furnizim i zonave të vendbanimeve dhe tonave ekonomike me gaz natyror	Ka të ngjarë të kërkohen ndryshime institucionale dhe legjislative.	
149	Përmirësim i rrjetit të tensionit të ulët në fshatra	11	Të gjitha njësitë administrative	60,000,000 ALL	Bashkia / OSHEE / Donatorë të ndryshëm	OSHEE	OSHEE		x	x		Përfundimi i veprës.	Projekti përfshin përmirësimin - zgjerimin e rrjeteve të shpërndarjes së energjisë elektrike dhe ngritjen / ndërtimin e nënstacioneve.	
150	Ruajtjen e efikasitetit të energjisë në ndërtesat publike dhe infrastrukturë	10, 11	Rrëshen Rubik Orosh Fan	40,000,000 ALL	FZHR / Bashkia / Donatorë të ndryshëm	Bashkia / Universitetet	Bashkia - Drejtoria e Planifikimit, Zhvillimit i Territorit dhe Shtetit & Agjencia e Inspektimit, Kontrollit dhe Emergjencave		x	x		Zvogelimi i konsumit të energjisë elektrike në bazë vjetore.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Ka të bëjë me: (a) Instalimi i paneleve diellore (p.sh. në shkollat, qendra kulturore), (b) Instalimi i dritareve izoluese dhe energjike, (c) Instalimi i sistemeve elektronike të kursimit të energjisë elektrike (ndërtesa, ndriçimi rrugor, rrjet i ujijes dhe ujit të pijshëm).

Kodi	Titulli i Projekteve	Përfshihet në akset e prioritetit me numër	Nësitë administrative që i preket	Buxheti i nevojshëm	Burimet e mundshme të financimit	Përgjegjës për zbatimin	Burimet njerëzore	Prioritet				Treguesi për matjen, monitorimin e zbatimit	Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Shënime
								I: '18	II: '19- '20	III: '21- '27	IV: '28- '32			
Infrastruktura e telekomunikacionit														
151	Krijim - Përmirësim e rrjetit të fibrave optike	11	Të gjitha njësitë administrative	20,000,000 ALL	Kompanitë e telekomunikacionit / Donatorë të ndryshëm	Kompanitë e telekomunikacionit / Bashkia	Kompanitë e telekomunikacionit	x			Përfundimi i veprës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Propozohet lidhja e qendrave me gjithë njësitë administrative me rrjet me fibrë optike.	
152	Përmirësim – zgjerim i rrjeteve të telekomunikacionit në të gjitha fshatrat	11	Të gjitha njësitë administrative	10,000,000 ALL	Kompanitë e telekomunikacionit / Donatorë të ndryshëm	Kompanitë e telekomunikacionit / Bashkia	Kompanitë e telekomunikacionit		x		Përfundimi i veprës.	Nuk ka nevojë për ndryshime.	Propozohet mbulimi i gjithë fshatrave me rrjet telefonie internet të teknologjisë bashkëkohore.	

projekti pilot

projekti/veprimi me rëndësi vendore

projekti/veprimi me rëndësi ndër-bashkiake / ndër-rajonale

projekti/veprimi me rëndësi kombëtare

Tabela 2.1.1: Plani i Veprimit

2.2. Projekte prioritare / Pilote të zhvillimit

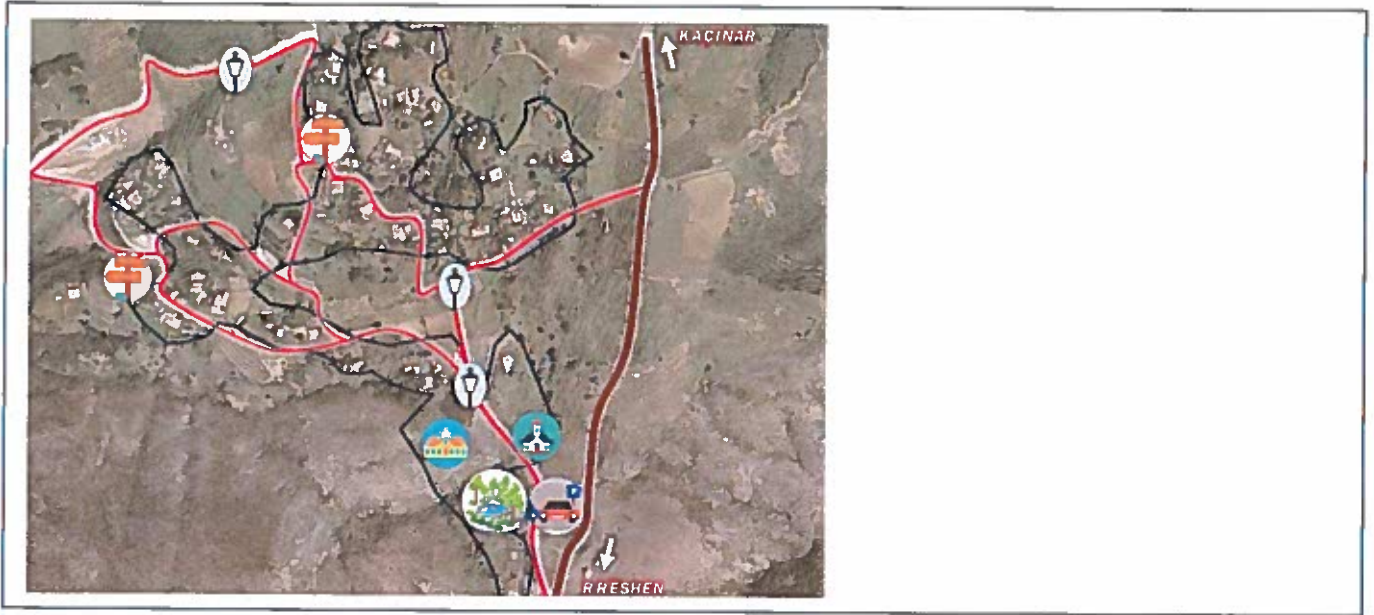
Kodi	Titulli	1. Sistemim i Parkut të Lumit Zmeja në Rrëshen
Tipi i projektit	Sistemim urbane	
Vendndodhja e projektit	Rrëshen	
Përshkrim i shkurtër	Përfshin: mbrojtjen nga përmytjet në lumin Zmeja, konfigurimin e parkut dhe pajisjet e tij, trotuare për t'u lidhur me muzeun dhe sheshin kryesor, ndërtimin e një ure për këmbësorë për t'u lidhur me krahun tjetër.	
Objektivat	Përmirësimi i cilësisë së jetës. Krijim i një poli të ri rekreativ. Mbrojtja nga përmytjet.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	Objektivi Strategjike 1: Rivitalizimi ekonomik i zonës nëpërmjet vlerësimit të pozitës kyç të Bashkisë Objektivi Strategjik 4: Përmirësimi i cilësisë së jetës së banorëve.
	Boshti i Prioritetit	Aksi prioritar 1: Zhvillimi turistik i zonës Aksi prioritar 15: E-qeverisja dhe përmirësimi i infrastrukturës elektronike
Sistemi territorial që ndikohet	Nuk preken sistemet territoriale, pasi bëhet fjalë për një rizhvillim të një zone që tashmë është pjesë e sistemit urban.	
Kostoja e pritshme	57,000,000 ALL	
Burime financimi të pritshme	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes	Përfundimi i veprës / Rritja e vizitueshmërisë dhe e aktiviteteve në zonë	
Palët e interesuara (partnerët)	Bashkia	
Gatishmërinë e projektit për zbatim	Studim paraprak/përfshihet në Listën e investimeve prioritare për vitin 2017 (Vendim i KB nr.4, datë 25.01.2017).	
Fazat e Zbatimit	I: '18	x
	II: '19-'20	
	III: '21-'27	
	IV: '28-'32	
Avantazhet/ rezultatet e pritshme	Rivitalizim i një rajoni joaktiv. Krijimi i hapësirës së re dhe të lirë. Forcimi i identitetit të qytetit. Rritja e vizitueshmërisë së qytetit. Rritja e socializimit. Përmirësimi i qarkullimit dhe lehtësimi i udhëtimit me mjete alternative. Mbrojtja nga përmytjet.	
Rreziqe të mundshme	Pamundësi tërheqje e vizitorëve për shkak të distancës nga qendra. Funkionim konkurrues ndaj hapësirave të tjera të lira të qytetit. Rreziku i përmytjeve nga fenomene ekstreme të motit.	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Kodi	Titulli	9. Promovim i Bukmirës si qendër për Vreshtarinë, prodhimin e Verës dhe Agroturizmin
Tipi i projektit	Sistemime urbane	
Vendndodhja e projektit	Bukmirë	
Përshkrim i shkurtër	Rindërtimi përfshin: Krijimin e një hapësire të hapur, të përshtatshme për mikpritjen dhe organizimin e eventeve, krijimin e një hapësire parkimi për makinat dhe autobusët, përmirësimin e ndërtesave shkollore, kishave dhe oborreve të tyre, ndërtimin e nyjeve përgjatë rrugës për në Kaçinar, konfigurimin dhe ndriçimin e rrugëve të brendshme dhe kryesore, konfigurim të trotuareve për këmbësorë dhe për biçikleta dhe vendosje të tabelave të sinjalistikës.	
Objektivat	Përtëritje e zonës. Tërheqje të vizitorëve.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	Objektivi Strategjike 1: Rivitalizimi ekonomik i zonës nëpërmjet vlerësimit të pozitës kyç të Bashkisë Objektivi Strategjik 4: Përmirësimi i cilësisë së jetës së banorëve.
	Boshti i Prioritetit	Aksi prioritar 1: Zhvillimi turistik i zonës Aksi prioritar 14: Mbrojtja dhe përmirësimi i mjedisit të banimit/ndërtimit.
Sistemi territorial që ndikohet	Nuk preken sistemet territoriale.	
Kostoja e pritshme	20,000,000 ALL	
Burime financimi të pritshme	Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm	
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes	Përfundimi i veprës/ Rritjen e popullsisë dhe dendësisë / Krijimin e bizneseve të reja	
Palët e interesuara (partnerët)	Bashkia	
Gatishmërinë e projektit për zbatim	Projekt ide	
Fazat e Zbatimit	I: '18	x
	II: '19-'20	
	III: '21-'27	
	IV: '28-'32	
Avantazhet/ rezultatet e pritshme	Përmirësim i mjedisit jetësor të banorëve. Përmirësim i infrastrukturës sociale dhe teknike (arsimore, fetare dhe rekreative). Përmirësim i imazhit dhe funksionimit të vendbanimeve. Rritja e vizitueshmërisë. Mundësi për të zhvilluar mundësi dhe vende të reja pune.	
Rreziqe të mundshme	Degradim për shkak të vizitueshmërisë së lartë. Pamundësi për të plotësuar nevojat e vizitorëve.	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Kodi	Titulli	11. Krijimi i një zone rekreative në liqenin e digës, në rrugën për në Bukmirë
Tipi i projektit		Sistemime urbane
Vendndodhja e projektit		Njësi administrative Rrëshen
Përshkrim i shkurtër		Në zonën rreth liqenit artificial, propozohet: - krijimi i një rruge për këmbësorë dhe biçikletat, - ndërtimi i një platforme për organizimin e sporteve dhe shëtitjeve. - ndërtimi i një pike për pije freskuese - organizimi i një hapësire për kamping.
Objektivat		Forcimi i aktiviteteve turistike-argëtuese. Promovim peizazhi.
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	Objektivi Strategjike 1: Rivitalizimi ekonomik i zonës nëpërmjet vlerësimit të pozitës kyç të Bashkisë
	Boshti i Prioritetit	Aksi prioritar 1: Zhvillimi turistik i zonës
Sistemi territorial që ndikohet		Sistemet territoriale nuk preken sepse bëhet fjalë për struktura të lehta, ndërtime të kthyeshme dhe përdorime të pajtueshme brenda sistemit fizik.
Kostoja e pritshme		3,000,000 ALL
Burime financimi të pritshme		Bashkia / FZHR / Donatorë të ndryshëm / "Ayen As Energj" sh.a.
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes		Përfundimi i veprës / Shtimi i vizitorëve
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia / "Ayen As Energj" sh.a
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt ide
Fazat e Zbatimit	I: '18	x
	II: '19-'20	
	III: '21-'27	
	IV: '28-'32	
Avantazhet / rezultatet e pritshme		Shtim i vizitorëve. Mundësi për të zhvilluar dhe vende të reja pune. Promovim peizazhi. Forcimi i identitetit dhe njohjes së Bashkisë.
Rreziqe të mundshme		Degradim për shkak të vizitueshmërisë së lartë. Pamundësi për të plotësuar nevojat e vizitorëve. Mungesë e sigurisë për shkak të funksionimit të digës dhe hidrocentralit.
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.

Kodi	Titulli	22. Promovimi i Kroit të Bardhë dhe Kanonit Shehu i Keq
Tipi i projektit	Mjedisi natyror – Zhvillimi ekonomik	
Vendndodhja e projektit	Rajoni më gjerë Kroi i Bardhë dhe Kanioni Shehut të Keq	
Përshkrim i shkurtër	Në kontekstin e miratimit të zonës si zonë e mbrojtur dhe planit të saj të menaxhimit, do të parashikohet një zonë rekreative me ndërtimin e një hapësire kampingu dhe pylli/tabela informative/shënjimi i rrugës/krijimi i infrastrukturës bazë teknike, p.sh. furnizim me ujë, menaxhim i mbeturinave. Propozohet të organizohet një festival vjetor në verë. Për të përmirësuar lidhjen rrugore, parashikohen projekte të veçanta.	
Objektivat	Promovimi i turizmit alternativ. Përmirësimi i mbrojtjes dhe vetëdijes mjedisore.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	Objektivi Strategjike 1: Rivitalizimi ekonomik i zonës nëpërmjet vlerësimit të pozitës kyç të Bashkisë Objektivi Strategjike 3: Mbrojtja dhe Menaxhimi i Qëndrueshëm i Mjedisit dhe Burimeve Natyrore.
	Boshti i Prioritetit	Aksi prioritar 1: Zhvillimi turistik i zonës Aksi prioritar 6: Mbrojtja dhe menaxhimi i qëndrueshëm i burimeve natyrore
Sistemi territorial që ndikohet	Sistemi fizik do të preket në masë të kufizuar për shkak të ndërtimit të objekteve të mikpritjes dhe shërbimit të vizitorëve.	
Kostoja e pritshme	2,200,000 ALL	
Burime financimi të pritshme	Bashkia / Donatorë të ndryshëm	
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes	Përfundimi i veprës / Shtimi i vizitorëve	
Palët e interesuara (partnerët)	Bashkia	
Gatishmërinë e projektit për zbatim	Projekt ide	
Fazat e Zbatimit	I: '18	x
	II: '19-'20	
	III: '21-'27	
	IV: '28-'32	
Avantazhet/ rezultatet e pritshme	Përmirësimi i imazhit dhe mbrojtja më e mirë e zonës. Rritja e vizitueshmërisë. Forcimi i identitetit të Qytetit. Nxitja e bashkëpunimit ndërkomunal.	
Rreziqe të mundshme	Vonesa në zbatimin e të gjithë paketës së projektit. Degradimi i peizazhit - barrë e lartë mjedisore nga vizitueshmëria e lartë. Reklamim i pamjaftueshëm i eventeve.	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Kodi	Titulli	32. Përcaktim i një strategjie turistike
Tipi i projektit	Mjedisi natyror – Zhvillimi ekonomik	
Vendndodhja e projektit	Në të gjithë Bashkinë	
Përshkrim i shkurtër	Propozohet të hartohet një strategji e integruar për sektorin e turizmit, i cili do të rezultojë në një program të veprimeve materiale dhe jomateriale.	
Objektivat	Promovimi dhe reklamim i burimeve turistike dhe infrastrukturës	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	Objektivi Strategjike 1: Rivitalizimi ekonomik i zonës nëpërmjet vlerësimit të pozitës kyç të Bashkisë Objektivi Strategjike 2: Mbrojtja dhe promovimi i trashëgimisë kulturore të bashkisë.
	Boshti i Prioritetit	Aksi prioritar 1: Zhvillimi turistik i zonës Aksi prioritar 5: Përforsim, zhvillim dhe shfrytëzim i vendeve kulturore dhe aktiviteteve të reja kulturore.
Sistemi territorial që ndikohet	Është veprim jomaterial - nuk ndikon në sistemet territoriale.	
Kostoja e pritshme	500,000 ALL	
Burime financimi të pritshme	Bashkia	
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes	Miratim i strategjisë. / Kontrollit të zbatimit të tij përmes raporteve vjetore. / Rritjes së numrit të vizitorëve dhe të qëndrimit në natë. / Rritje të punonjësve në sektorin e turizmit.	
Palët e interesuara (partnerët)	Bashkia / Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës	
Gatishmërinë e projektit për zbatim	Projekt ide	
Fazat e Zbatimit	I: '18	x
	II: '19-'20	
	III: '21-'27	
	IV: '28-'32	
Avantazhet/ rezultatet e pritshme	Rritja e punësimit dhe të ardhurave. Krijimi i mundësive dhe rasteve të reja për punë. Rritja e vizitueshmërisë. Mbrojtja e trashëgimisë kulturore dhe natyrore.	
Rreziqe të mundshme	Pamundësi promovimi, koordinimi dhe reklamimi i projekteve - veprimeve të propozuara. Mungesë aftësie për të përmbushur nevojat e numrit në rritje të vizitorëve (strehim, ushqim, etj.).	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Kodi	Titulli	33. Krijimi i një guide turistike
Tipi i projektit	Zhvillimi ekonomik	
Vendndodhja e projektit	Në të gjithë Bashkinë	
Përshkrim i shkurtër	Përfshin një udhëzues me tekste, harta dhe informacion mbi historinë, kulturën, monumentet dhe atraksionet, eventet, aktivitetet, restorante, hotele, aktivitete rekreacioni etj. Do të krijohen në formë digjitale dhe të shtypura.	
Qëllimi dhe objektivat	Organizim më i mirë dhe më i plotë turistik për tërheqjen e vizitorëve dhe për zhvillimin turistik dhe ekonomik të të gjithë zonës së Bashkisë.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	Objektivi Strategjike 1: Rivitalizimi ekonomik i zonës nëpërmjet vlerësimit të pozitës kyç të Bashkisë Objektivi Strategjike 2: Mbrojtja dhe promovimi i trashëgimisë kulturore të bashkisë
	Boshti i Prioritetit	Aksi prioritar 1: Zhvillimi turistik i zonës Aksi prioritar 5: Përforsim, zhvillim dhe shfrytëzim i vendeve kulturore dhe aktiviteteve të reja kulturore
Sistemi territorial që ndikohet	Nuk preken sistemet territoriale.	
Kostoja e pritshme	1,000,000 ALL	
Burime financimi të pritshme	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Sektori privat	
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes	Plotësim dhe promovim i udhëzuesit	
Palët e interesuara (partnerët)	Bashkia / Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës	
Gatishmërinë e projektit për zbatim	Projekt ide	
Fazat e Zbatimit	I: '18	x
	II: '19-'20	
	III: '21-'27	
	IV: '28-'32	
Avantazhet/ rezultatet e pritshme	Rritje të punësimit dhe të të ardhurave. Krijimi i mundësive për vende të reja pune. Rritja e vizitueshmërisë. Forcimi i identitetit të Bashkisë dhe njohjes së saj.	
Rreziqe të mundshme	Pamundësi për të promovuar udhëzuesin. Informata jo të plota-të pasakta.	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Kodi	Titulli	34. Krijimi i një faqe interneti posaçërisht për turizmin
Tipi i projektit	Zhvillimi ekonomik	
Vendndodhja e projektit	Në të gjithë Bashkinë	
Përshkrim i shkurtër	Bëhet fjalë për zhvillimin e një platforme inovative interaktive elektronike për shërbimet e turizmit. Mund të përfshijë: foto dhe video, turme dixhitale, informacion mbi bukuritë natyrore, rrugëtime, monopate, shtigje, hotele etj.	
Qëllimi dhe objektivat	Organizim më i mirë dhe më i plotë turistik, me qasje të lehtë, për tërheqjen e vizitorëve dhe zhvillimin turistik dhe ekonomik të të gjithë zonës së Bashkisë.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	Objektivi Strategjike 1: Rivitalizimi ekonomik i zonës nëpërmjet vlerësimit të pozitës kyç të Bashkisë Objektivi Strategjike 2: Mbrojtja dhe promovimi i trashëgimisë kulturore të bashkisë
	Boshti i Prioritetit	Aksi prioritar 1: Zhvillimi turistik i zonës Aksi prioritar 5: Përforsim, zhvillim dhe shfrytëzim i vendeve kulturore dhe aktiviteteve të reja kulturore
Sistemi territorial që ndikohet	Nuk preken sistemet territoriale.	
Kostoja e pritshme	1,000,000 ALL	
Burime financimi të pritshme	Bashkia / Donatorë të ndryshëm	
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes	Plotësimi i Website/Rritje e vizitorëve	
Palët e interesuara (partnerët)	Bashkia / Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës	
Gatishmërinë e projektit për zbatim	Projekt ide	
Fazat e Zbatimit	I: '18	x
	II: '19-'20	
	III: '21-'27	
	IV: '28-'32	
Avantazhet/ rezultatet e pritshme	Qasje e lehtë dhe e drejtpërdrejtë në shërbimet e turizmit. Përmirësimi i shpejtësisë dhe cilësisë së shërbimit për palët e interesuara. Rritja e vizitueshmërisë. Forcimi i identitetit dhe njohjes së bashkisë. Nxitja e sipërmarrjes lokale.	
Rreziqe të mundshme	Bllokimi i njerëzve me vështirësi në përdorimin e teknologjisë. Mos përditësim i faqes së internetit.	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Kodi	Titulli	35. Fushatë reklamuese për turizëm
Tipi i projektit		Zhvillimi ekonomik
Vendndodhja e projektit		Në të gjithë Bashkinë
Përshkrim i shkurtër		Përfshin reklama të printuara dhe dixhitale (në gjuhë të ndryshme), ndërlidhje me operatorë turistikë, pjesëmarrje në ekspozita turistike (kombëtare dhe ndërkombëtare). Propozimet do të finalizohen në bazë të strategjisë së turizmit.
Qëllimi dhe objektivat		Informim më i mirë dhe më i plotë për të interesuarit për pikat më të njohura dhe të bukura natyrore të Bashkisë. Promovimi i avantazheve të Bashkisë për tërheqjen e vizitorëve dhe zhvillimin turistik të të gjithë zonës së Bashkisë.
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	Objektivi Strategjike 1: Rivitalizimi ekonomik i zonës nëpërmjet vlerësimit të pozitës kyç të Bashkisë
	Boshti i Prioritetit	Aksi prioritar 1: Zhvillimi turistik i zonës
Sistemi territorial që ndikohet		Nuk preken sistemet territoriale.
Kostoja e pritshme		1,000,000 ALL
Burime financimi të pritshme		Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Sektori privat
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes		Rritja e numrit të vizitorëve dhe netëve të akomodimit/ rritje e numrit të vizitorëve në industrinë e turizmit
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia / Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës / Sektori privat / ATA
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt ide
Fazat e Zbatimit	I: '18	x
	II: '19-'20	
	III: '21-'27	
	IV: '28-'32	
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Heqja e izolimit të zonave të caktuara pasi ato do të promovohen më shumë. Informim më i lehtë dhe më i shpejtë për palët e interesuara. Rritja e vizitueshmërisë së bashkisë. Krijimi i mundësive dhe rasteve për vende pune të reja. Forcimi i identitetit dhe njohjes së bashkisë.
Rreziqe të mundshme		Bllokimi i mundshëm i disa rajoneve nga fushata. Shpenzime të mëdha financiare.
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.

**PANAIRI
NDËRKOMBËTAR
I TURIZMIT**

TIRANA 2017
24-25 MARS

ALBANIA

GO YOUR OWN WAY

DESTINACIONET KRYESORE

Mirësoni në portalin zyrtar të turizmit në Shqipëri

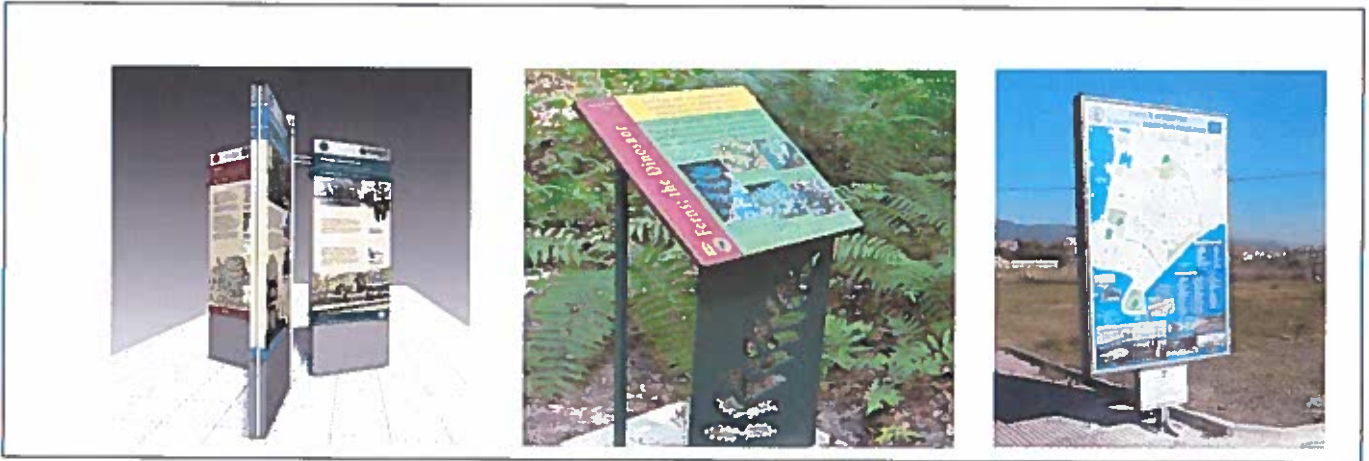

Kodi	Titulli	36. Krijim i infrastrukturës së informacionit - shërbimit të vizitorëve
Tipi i projektit		Zhvillimi ekonomik
Vendndodhja e projektit		Gjithë Bashkia. Prioriteti në Rrëshen, Bukmirë, Kodër Spaç, Kurbnesh.
Përshkrim i shkurtër		Bëhet fjalë për ndërtesa ose konstruksione të lehta, me qëllim informimin e vizitorëve, shpërndarjen e materialeve informative dhe shitjen e suvenireve. Bazuar në strategjinë e turizmit do të propozohet një rrjet koherent dhe i integruar. Ekziston tashmë një infrastrukturë e tillë në Rubik.
Qëllimi dhe objektivat		Informim - shërbim më i mirë dhe më i plotë për vizitorët.
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	Objektivi Strategjike 1: Rivitalizimi ekonomik i zonës nëpërmjet vlerësimit të pozitës kyç të Bashkisë Objektivi Strategjike 2: Mbrojtja dhe promovimi i trashëgimisë kulturore të bashkisë
	Boshti i Prioritetit	Aksi prioritar 1: Zhvillimi turistik i zonës Aksi prioritar 5: Përforsim, zhvillim dhe shfrytëzim i vendeve kulturore dhe aktiviteteve të reja kulturore
Sistemi territorial që ndikohet		Sistemet territoriale nuk do të ndikohen pasi ato do të vendosen në ndërtesat ekzistuese (pas përmirësimit të tyre) ose në ndërtesa të reja brenda sistemit urban ose në mjedise të lehta dhe parafabrikuara.
Kostoja e pritshme		5,000,000 ALL
Burime financimi të pritshme		Bashkia / Donatorë të ndryshëm
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes		Përfundimi i projekteve dhe operimi i tyre / Rritja e numrit të vizitorëve dhe të qëndrimit në natë.
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia / Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Ka tashmë filluar ndërtimi i një infrastrukture të tillë në Rubik (info-kulla).
Fazat e Zbatimit	I: '18	x
	II: '19-'20	
	III: '21-'27	
	IV: '28-'32	
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Heqja e izolimit të zonave të caktuara pasi do të pomovohen më shumë. Informacione dhe shërbim më të lehtë dhe më të shpejtë për vizitorët e interesuar. Reklamimi i bashkisë.
Rreziqe të mundshme		Është e mundshme që të jepet më shumë peshë zonave specifike dhe disa të tjerë të mbeten në periferi. Paaftësi për plotësimin e infrastrukturës së personelit me staf të përshtatshëm dhe/ose paaftësi funksionimi të vazhdueshëm.
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.

Kodi	Titulli	37. Sinjalistike turistike
Tipi i projektit	Zhvillimi ekonomik	
Vendndodhja e projektit	Pika të rëndësishme të Bashkisë (p.sh. monumente kulturore dhe natyrore, muzeume, vende kyçe si stacionet e autobusëve, kryqëzimet e rrugëve kryesore).	
Përshkrim i shkurtër	Do të vendosen shenja informative/informimi në vende me interes (p.sh. në monumentet kulturore dhe natyrore, muzetë) si dhe vendet kyçe (p.sh. stacionet e autobusëve, hyrja e qytetit, sheshe, kryqëzime të rrugëve kryesore). Tabelat do të shënohen në shqip dhe anglisht.	
Qëllimi dhe objektivat	Informim - shërbim më i mirë dhe më i plotë për vizitorët.	
Në përputhje me	Objektivi Strategjik	Objektivi Strategjike 1: Rivitalizimi ekonomik i zonës nëpërmjet vlerësimit të pozitës kyç të Bashkisë Objektivi Strategjike 2: Mbrojtja dhe promovimi i trashëgimisë kulturore të bashkisë
	Boshti i Prioritetit	Aksi prioritar 1: Zhvillimi turistik i zonës Aksi prioritar 5: Përforsim, zhvillim dhe shfrytëzim i vendeve kulturore dhe aktiviteteve të reja kulturore
Sistemi territorial që ndikohet	Nuk preken sistemet territoriale.	
Kostoja e pritshme	3,000,000 ALL	
Burime financimi të pritshme	Bashkia / Donatorë të ndryshëm	
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes	Përfundimi i veprës.	
Palët e interesuara (partnerët)	Bashkia / Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës	
Gatishmërinë e projektit për zbatim	Projekt ide	
Fazat e Zbatimit	I: '18	x
	II: '19-'20	x
	III: '21-'27	
	IV: '28-'32	
Avantazhet/ rezultatet e pritshme	Informim më i lehtë dhe më i shpejtë për vizitorët. Forcimi i identitetit dhe njohjes së bashkisë. Njohja me të kaluarën e saj.	
Rreziqe të mundshme	Është e mundshme që të jepet më shumë peshë në pika të caktuara të Bashkisë dhe disa të tjerë të neglizhohen.	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Kodi	Titulli	38. Mirëmbajtje – Sinjalistika për drejtimin e shtigjeve.
Tipi i projektit	Zhvillimi ekonomik	
Vendndodhja e projektit	Në të gjithë Bashkinë	
Përshkrim i shkurtër	<p>Shtigjet do të lidhin monumente kulturore dhe natyrore, peizazhe të mrekullueshme, vende spektakolare, vende historike dhe pika shërbimi (p.sh. restorante, hotele). Bazuar në strategjinë e turizmit, do të përcaktohet rrjeti. Shënohet se shtigjet në zonën e Kunores përfshihen në një projekt tjetër.</p> <p>Propozohet si prioritet rrugët në vijim: Perlat i Epër, Shpella e Valit, Rubik - Bulshizë, Rubik - Kalaja e Judeve - Lugjet e Llesh Bibës, Munaz - Rraja e Zezë - Rraja e Velesit, Mërkurti - Lajthizë, Kodër Spaç - Burg i Spaçit.</p>	
Qëllimi dhe objektivat	Promovimi i formave alternative të turizmit. Mbrojtja e mjedisit natyror dhe atij kulturor.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	Objektivi Strategjike 1: Rivitalizimi ekonomik i zonës nëpërmjet vlerësimit të pozitës kyç të Bashkisë Objektivi Strategjike 2: Mbrojtja dhe promovimi i trashëgimisë kulturore të bashkisë.
	Boshti i Prioritetit	Aksi prioritar 1: Zhvillimi turistik i zonës Aksi prioritar 5: Përforsim, zhvillim dhe shfrytëzim i vendeve kulturore dhe aktiviteteve të reja kulturore
Sistemi territorial që ndikohet	Nuk preken sistemet territoriale.	
Kostoja e pritshme	6,000,000 ALL (shtigjet në Shpella e Valit)	
Burime financimi të pritshme	Bashkia / Donatorë të ndryshëm	
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes	Përfundimi i projektit / Rritja e numrit të vizitorëve dhe të qëndrimit në natë	
Palët e interesuara (partnerët)	Bashkia / Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës	
Gatishmërinë e projektit për zbatim	Projekt ide	
Fazat e Zbatimit	I: '18	x
	II: '19-'20	
	III: '21-'27	
	IV: '28-'32	
Avantazhet/ rezultatet e pritshme	Organizim më i mirë i aktiviteteve (si për shembull ecjet). Promovim/reklamim më i madh i pikave të rëndësishme të Bashkisë. Qasje më e lehtë në pikat më të rëndësishme të Bashkisë. Rritja e vizitueshmërisë së bashkisë.	
Rreziqe të mundshme	Është e mundshme që më shumë peshë do t'i jepet disa pikave të caktuara të Bashkisë dhe disa të tjerë do të neglizhohen. Pamundësi për të ruajtur gjendjen e mirë të shtigjeve dhe të shënjimit të tyre.	

**Ndryshimet e nevojshme
institucionale dhe ligjore**

Nuk ka nevojë për ndryshime.

Kodi	Titulli	41. Konvertim i kullave të përzgjedhura në bujtina dhe krijimi i një rrjeti të strukturave pritëse
Tipi i projektit		Zhvillimi ekonomik
Vendndodhja e projektit		Të gjitha njësitë administrative. Propozohet që prioritet t'i jepet: Oroshit, Selitës, Kthellës, Kaçinarit
Përshkrim i shkurtër		Rekomandohet alternativa e Kullave (bazuar në situatën, mundësinë e ndryshimit të përdorimit - ripërdorimit, aksesin), të cilat do të restaurohen sipas parimeve shkencore dhe do të konvertohen në hostele dhe do të operojnë në bazë të kriterëve uniforme të cilësisë së lartë. Bëhet fjalë për një projekt i cili ka lidhje të drejtpërdrejtë me projektet: "Strategjia e Turizmit" dhe "Rivendosja - ruajtja dhe promovimi i ndërtesave të mirënjohura/tradicionale". Është propozuar bashkëpunimi me DRKK Shkodër për restaurimin e ndërtesave.
Qëllimi dhe objektivat		Promovimi i zhvillimit turistik të zonës. Mbrojtja dhe promovimi i trashëgimisë kulturore.
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	Objektivi Strategjike 1: Rivitalizimi ekonomik i zonës nëpërmjet vlerësimit të pozitës kyç të Bashkisë Objektivi Strategjike 2: Mbrojtja dhe promovimi i trashëgimisë kulturore të bashkisë
	Boshti i Prioritetit	Aksi prioritar 1: Zhvillimi turistik i zonës Aksi prioritar 5: Përforsim, zhvillim dhe shfrytëzim i vendeve kulturore dhe aktiviteteve të reja kulturore
Sistemi territorial që ndikohet		Sistemet territoriale nuk preken.
Kostoja e pritshme		15,000,000 ALL
Burime financimi të pritshme		Bashkia / Sektori privat / Donatorë të ndryshëm
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes		Përfundim i projekteve/krijimi i rrjeteve/rritja e numrit të vizitorëve dhe të qëndrimit në natë
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia / Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës / Sektori privat
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt ide
Fazat e Zbatimit	I: '18	x
	II: '19-'20	x
	III: '21-'27	
	IV: '28-'32	
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Ofrimi i shërbimeve turistike të cilësisë më të mirë dhe numër më të shumtë të ambienteve të mikpritjes. Rritje e vizitueshmërisë. Forcimi i identitetit të bashkisë. Rritja e punësimit dhe të ardhurave. Mbrojtja dhe promovimi i trashëgimisë kulturore.
Rreziqe të mundshme		Pamundësi për të bashkëpunuar dhe koordinuar me pronarët e Kullave. Restaurim i pasuksesshëm i ndërtesave. Rrezik i ofrimit të shërbimeve jo të kënaqshme. Pamundësi krijimi të një rrjeti.
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.

Kodi	Titulli	42. Strategjia lokale e zhvillimit rural
Tipi i projektit	Zhvillimi ekonomik	
Vendndodhja e projektit	E gjithë Bashkia	
Përshkrim i shkurtër	Bëhet fjalë për hartimin e një strategjie të integruar për sektorin bujqësor dhe për të gjithë zinxhirin e prodhimit. Do të propozojë një plan veprimi specifik.	
Qëllimi dhe objektivat	Përmirësim dhe promovim i prodhimit bujqësor lokal të bashkisë.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	Objektivi Strategjike1: Rivitalizimi ekonomik i zonës nëpërmjet vlerësimit të pozitës kyç të Bashkisë Objektivi Strategjike 3: Mbrojtja dhe Menaxhimi i Qëndrueshëm i Mjedisit dhe Burimeve Natyrore.
	Boshti i Prioritetit	Aksi prioritar 2: Modernizimi dhe rritja e prodhimit primar Aksi prioritar 9: Mbrojtje dhe përdorim i qëndrueshëm i tokës bujqësore.
Sistemi territorial që ndikohet	Sistemet territoriale nuk preken.	
Kostoja e pritshme	500,000 ALL	
Burime financimi të pritshme	Bashkia	
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes	Miratim i strategjisë / Rritja e shitjeve të produkteve bujqësore brenda dhe jashtë bashkisë	
Palët e interesuara (partnerët)	Bashkia / Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës	
Gatishmërinë e projektit për zbatim	Projekt ide	
Fazat e Zbatimit	I: '18	x
	II: '19-'20	
	III: '21-'27	
	IV: '28-'32	
Avantazhet/ rezultatet e pritshme	Rritja e produkteve të prodhuara. Rritje e të ardhurave. Krijimi i bizneseve të reja dhe mundësive të punësimit. Rritja e njohjes së bashkisë.	
Rreziqe të mundshme		
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Nuk ka nevojë për ndryshime.	

Kodi	Titulli	43. Çertifikimi i produkteve
Tipi i projektit		Zhvillimi ekonomik
Vendndodhja e projektit		E gjithë Bashkia (bashkëpunimi me bashkitë fqinje Pukë dhe Fushë Arrëz)
Përshkrim i shkurtër		Ka të bëjë me produktet bujqësore. Prioritet propozohet të jepet fillimisht verës dhe rakisë dhe së dyti frutave. Certifikimi mund të promovohet në bashkëpunim me bashkitë fqinje Pukë dhe Fushë Arrëz për të krijuar një brand i përbashkët të cilësisë.
Qëllimi dhe objektivat		Përmirësim i prodhimit bujqësor lokal të Bashkisë duke promovuar produktet lokale dhe origjinën e tyre. Reklamim dhe promovim i zonës së Bashkisë përmes konsolidimit të produkteve vendore në treg.
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	Objektivi Strategjike 1: Rivitalizimi ekonomik i zonës nëpërmjet vlerësimit të pozitës kyç të Bashkisë Objektivi Strategjike 3: Mbrojtja dhe Menaxhimi i Qëndrueshëm i Mjedisit dhe Burimeve Natyrore.
	Boshti i Prioritetit	Aksi prioritar 2: Modernizimi dhe rritja e prodhimit primar Aksi prioritar 9: Mbrojtje dhe përdorim i qëndrueshëm i tokës bujqësore.
Sistemi territorial që ndikohet		Sistemet territoriale nuk preken.
Kostoja e pritshme		1,500,000 ALL
Burime financimi të pritshme		Bashkia / Donatorë të ndryshëm
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes		Krijimi i etiketës së cilësisë "Made in Mirditë". / Certifikimit të verërave. / Rritje e prodhimit bujqësor dhe eksporteve. / Rritje së të ardhurave bujqësore.
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia / Fondacioni për Zhvillimin e Mirditës
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt ide
Fazat e Zbatimit	I: '18	x
	II: '19-'20	
	III: '21-'27	
	IV: '28-'32	
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Mbështetje dhe përmirësim i prodhimit bujqësor lokal, duke rritur promovimin e produkteve bujqësore vendore dhe duke krijuar një markë që do të reklamojë zonën e Bashkisë dhe mënyrën vendore të prodhimit. Rezultati do të jetë zhvillimi rural dhe rrjedhimisht ai ekonomik i bashkisë.
Rreziqe të mundshme		Falsifikimi i mundshëm i certifikimit të produktit.
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore		Nuk ka nevojë për ndryshime.

Kodi	Titulli	44.	Krijimi i një zyre informacioni për fermerët dhe mbështetje për zinxhirin e prodhimit
Tipi i projektit		Zhvillimi ekonomik	
Vendndodhja e projektit		Selia e çdo njësie administrative. Propozohet të aplikohet në mënyrë pilote në Rrëshen dhe Kthellë.	
Përshkrim i shkurtër		Përgjegjësitë e Zyrës do të jenë: organizim seminaresh (mësime dhe kurse teorike dhe praktike), ofrim këshillash ekspertësh për të gjithë zinxhirin e prodhimit (p.sh. llojet e kulturave, teknologjitë e reja, praktikat për aktivitetet bujqësore dhe blegtorale, praktika kursimi burimesh dhe metodash për mbrojtjen e mjedisit, mundësi dhe përmirësim të standardizimit, promovim produktesh), koordinimi i iniciativave të ndryshme dhe informimi mbi programet dhe mundësitë e financimit, promovimi i grupeve të prodhuesve dhe kooperativave me prioritet në vreshtari dhe verës, frutave dhe perimeve. Do të funksionojë një aneks në çdo njësi administrative. Do të kërkohe bashkëpunim me staf të specializuar.	
Qëllimi dhe objektivat		Përmirësim dhe stimulim i prodhimit bujqësor lokal. Specializimi i fermerëve - njohja me teknologjitë e reja dhe teknikat e prodhimit.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	Objektivi Strategjike 1: Rivitalizimi ekonomik i zonës nëpërmjet vlerësimit të pozitës kyç të Bashkisë Objektivi Strategjike 3: Mbrojtja dhe Menaxhimi i Qëndrueshëm i Mjedisit dhe Burimeve Natyrore.	
	Boshti i Prioritetit	Aksi prioritar 2: Modernizimi dhe rritja e prodhimit primar Aksi prioritar 6: Mbrojtja dhe menaxhimi i qëndrueshëm i burimeve natyrore Aksi prioritar 9: Mbrojtje dhe përdorim i qëndrueshëm i tokës bujqësore. Aksi prioritar 10: Sensibilizimi mjedisor i komunitetit lokal.	
Sistemi territorial që ndikohet		Nuk preken sistemet territoriale. Do të përdoren ndërtesat ekzistuese (p.sh. ndërtesat administrative).	
Kostoja e pritshme		3,000,000 ALL (aplikimi pilot)	
Burime financimi të pritshme		Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Sektori privat / Universitetet	
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes		Përqindje e fermerëve të përfshirë. / Rritje në prodhimin bujqësor dhe eksporte. / Rritje e kulturave organike dhe blegtorisë. / Rritja e të ardhurave bujqësore.	
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia / fermerë dhe blegtorë të bashkisë	
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt ide	
Fazat e Zbatimit	I: '18		
	II: '19-'20	x	
	III: '21-'27		
	IV: '28-'32		
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Forcim i sfondit njohës dhe specializim i fermerëve të zonës dhe atyre të punësuar në sektorin bujqësor. Rritja e produktivitetit dhe të	

	ardhurave. Mbrojtja e burimeve natyrore (toka, uji, ajri). Sensibilizimi mjedisor.
Rreziqe të mundshme	Pamundësi për plotësimin e infrastrukturës me personel të kualifikuar. Pjesëmarrje e ulët në seminare me rezultat funksionimi i tyre të jetë i padobishëm.
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Është e nevojshme të ndryshohet organigrama e Bashkisë / Mund të jetë e nevojshme të përshtatet legjislacioni përkatës.

Kodi	Titulli	45. Promovimi i trajnimeve profesionale (a) i të rinjve dhe (b) profesionistëve të turizmit dhe përmes mësimi të përjetshëm të popullatës lokale
Tipi i projektit		Zhvillimi ekonomik
Vendndodhja e projektit		Gjithë Bashkia
Përshkrim i shkurtër		Qëllimi është informimi dhe edukimi i popullatës lokale si një çështje prioritare në fushat e: (a) turizmit, (b) teknologjive të reja, dhe (c) ruajtjes dhe restaurimit të ndërtesave dhe monumenteve. Kjo do të arrihet nëpërmjet: seminareve (teorike dhe praktike), konferencave, këshillave të ekspertëve.
Qëllimi dhe objektivat		Përmirësim i nivelit të njohurive dhe aftësive të popullatës së bashkisë. / Përmirësimi i shërbimeve dhe produkteve të prodhuara në bashki.
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	Objektivi Strategjike 1: Rivitalizimi ekonomik i zonës nëpërmjet vlerësimit të pozitës kyç të Bashkisë Objektivi Strategjike 2: Mbrojtja dhe promovimi i trashëgimisë kulturore të bashkisë.
	Boshti i Prioritetit	Aksi prioritar 1: Zhvillimi turistik i zonës Aksi prioritar 3: Përforcimi i prodhimit dytësor dhe tregtisë logjistike Aksi prioritar 4: Mbrojtja, promovimi dhe reklamimi i të gjitha monumenteve arkeologjike-kulturore të Bashkisë
Sistemi territorial që ndikohet		Nuk preken sistemet territoriale. Aktivitetet do të vendosen në ndërtesat ekzistuese.
Kostoja e pritshme		2,000,000 ALL
Burime financimi të pritshme		Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes		Numri i seminareve që po zbatohen dhe njerëz që i ndjekin ato. / Përqindje e popullsisë lokale të trajnuar sipas grupmoshave. / Shumëllojshmëri e lëndëve dhe shkalla e specializimit në lëndët që zhvillohen.
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt ide
Fazat e Zbatimit	I: '18	x
	II: '19-'20	x
	III: '21-'27	
	IV: '28-'32	
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Nivel njohës i përmirësuar i qytetarëve për çështje që lidhen me sektorë të ndryshëm të ekonomisë. Mbrojtja dhe mirëmbajtja e ndërtesave dhe rezervave monumentale. Stimulimi i turizmit. Heqja e përjashtimit social dhe rritja e kohezionit social. Rritja e popullsisë dhe mundësive të punësimit.
Rreziqe të mundshme		Pamundësi për t'u lidhur me interesat e popullsisë dhe kushtet lokale. Niveli i ulët i specializimit. Pamundësi monitorimi nga një pjesë e

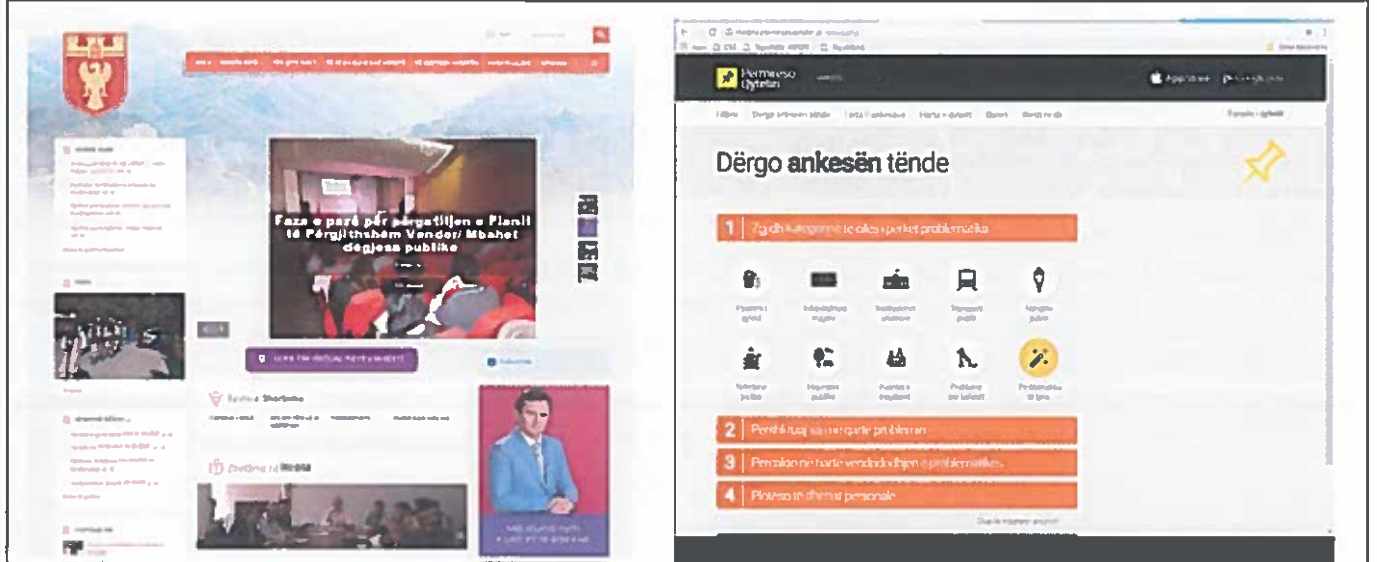
	popullsisë.
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Nuk ka nevojë për ndryshime.
  	

Kodi	Titulli	51. Përmirësimi të faqes së internetit
Tipi i projektit	Është pjesë e projektit të përgjithshëm "e-Qeverisja e Bashkisë së Mirditës"	
Vendndodhja e projektit	Gjithë Bashkia	
Përshkrim i shkurtër	Do të sigurohet mundësia për shërbime elektronike të informimit (p.sh. lajmet, ngjarjet, evenete, konsultimet publike) dhe shërbimi ndaj qytetarëve (p.sh. kërkesat, ankesat, aplikimet për licencë, licencimi i biznesit), gjithashtu do të jetë e mundur (p.sh. transmetimi i imazhit dhe zërit). Në mënyrë të pavarur dhe në një kohë të mëvonshme, do të krijohet një aplikacion i veçantë për përdorim në aparatet celular i cili do të ofrojë mundësitë e mësipërme.	
Objektivat	Përmirësim i shërbimeve të produktivitetit në bashki, Reduktim i shpenzimeve për bashkinë dhe qytetarët / bizneset, Fuqizimi i pjesëmarrjes së qytetarëve	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	Objektivi Strategjike 1: Rivitalizimi ekonomik i zonës nëpërmjet vlerësimit të pozitës kyç të Bashkisë Objektivi Strategjike 2: Mbrojtja dhe promovimi i trashëgimisë kulturore të bashkisë
	Boshti i Prioritetit	Aksi prioritar 1: Zhvillimi turistik i zonës Aksi prioritar 4: Mbrojtja, promovimi dhe reklamimi i të gjitha monumenteve arkeologjike-kulturore të Bashkisë
Sistemi territorial që ndikohet	Është veprim jomaterial - nuk ndikon në sistemet territoriale. Infrastruktura e nevojshme teknike do të vendoset në ndërtesat e administratës.	
Kostoja e pritshme	5,000,000 ALL	
Burime financimi të pritshme	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Sektori privat / Ministri i Shtetit për Çështjet Vendore	
Treguesi për monitorimin e zbatimit	Funksionim i faqes së re të internetit. / Rritja e vizitoreve. / Numri i rasteve / kërkesave të shqyrtuara dhe numër i rasteve që janë duke u zgjidhur/duke u përgjigjur.	
Palët e interesuara	Bashkia / Sektori privat	
Gatishmërinë e projektit për zbatim	Projekt ide	
Fazat e Zbatimit	I: '18	x
	II: '19-'20	
	III: '21-'27	
	IV: '28-'32	
Avantazhet/ rezultatet e pritshme	Zhdukja e izolimit, Lehtësim i sipërmarrjes, Transparencë në procedura. Rritje e efikasitetit të bashkisë. Qasje e lehtë për shërbimet për qytetarët dhe bizneset. Përmirësim i shpejtësisë dhe cilësisë së shërbimit ndaj qytetarëve dhe bizneseve. Transferim i njohurive-rrjetëzimi-	

	internacionalizimi. Sinergji me veprime të tjera - projekte.
Rreziqe të mundshme	Kosto të zbatimit të ndërhyrjes fillestare të investimeve (pajisje dhe softuer). Technophobia. Rreziku i përjashtimit dixhital. Dobësia e rrjeteve të telekomunikacionit.
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Nuk ka nevojë për ndryshime.

Kodi	Titulli	52. Krijim i zyrave të shërbimit të qytetarit (one stop shop) në çdo njësi administrative
Tipi i projektit		Është pjesë e projektit të përgjithshëm "e-Qeverisja e Bashkisë së Mirditës"
Vendndodhja e projektit		Qendrat e çdo njësie administrative: Rrëshen, Rubik, Repts, Klos, Kurbnesh, Kaçinar, Perlat Qëndër. Sipas prioriteteve është propozuar të funksionojë në mënyrë pilote në Kaçinar, Kurbnesh dhe Klos, të cilat janë më larg nga selia.
Përshkrim i shkurtër		Gjendja aktuale e mënyrës së shërbimit të qytetarëve kërkon lëvizje të shpeshta në qendër të Bashkisë, fakt i cili kërkon kohë dhe shpenzime dhe e bën shërbimin të vështirë. Krijohet një pikë e decentralizuar për të garantuar shërbimin e shpejtë dhe të menjëhershëm të qytetarëve/bizneseve. Projekti do të vendoset në ndërtesat administrative të njësive administrative pas përshtatjes dhe rindërtimit të nevojshëm
Objektivat		Përmirësimi i produktivitetit të shërbimit të Bashkisë. Përmirësimi i shërbimit për qytetarët / bizneset. Reduktim të kostos. Heqje e izolimit
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	Objektivi Strategjike 4: Përmirësimi i cilësisë së jetës së banorëve
	Boshti i Prioritetit	Aksi prioritar 13: Përmirësimi i infrastrukturës sociale në të gjithë vendin sipas nevojës Aksi prioritar 15: E-qeverisja dhe përmirësimi i infrastrukturës elektronike
Sistemi territorial që ndikohet		Nuk preken sistemet territoriale. Do të përdoren ndërtesat ekzistuese.
Kostoja e pritshme		10,000,000 ALL (aplikimi pilot)
Burime financimi të pritshme		Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Ministri i Shtetit për Çështjet Vendore
Treguesi për monitorimin e zbatimit		Funksionim i zyrave të pajisura përshtatshëm/rritja e shërbimeve / rritja e kënaqësisë së qytetarëve / zvogëlimi i udhëtimit për shërbimet administrative
Palët e interesuara		Bashkia / Sektori privat
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Projekt ide
Fazat e Zbatimit	I: '18	
	II: '19-'20	x
	III: '21-'27	
	IV: '28-'32	
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Qasje e lehtë tek shërbimet për qytetarët dhe bizneset. Rritja e transparencës. Nxitja për të mos lënë dhe braktisur fshatrat. Përmirësim të shpejtë dhe cilësisë së shërbimit për qytetarët dhe bizneset. Sinergji me veprime të tjera - projekte.
Rreziqe të mundshme		Kosto të zbatimit të ndërhyrjes fillestare të investimeve (pajisje dhe softuer). Technophobia. Rreziku i përjashtimit dixhital, dobësia e rrjeteve të telekomunikacionit.
Ndryshimet e nevojshme		Është e nevojshme të ndryshohet tabela organizative / rregullore e

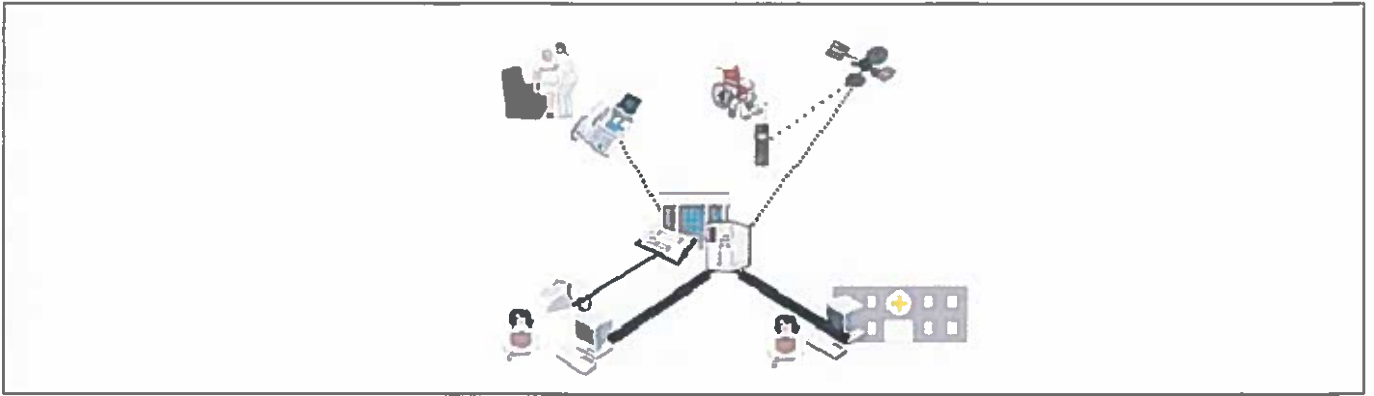
institucionale dhe ligjore

bashkisë për krijimin e një departamenti të ri autonom. Nuk kërkohet ndryshim tjetër institucional dhe legjislativ.

Kodi	Titulli	54. Krijimi i një rrjeti tele-mirëqenieje
Tipi i projektit	Është pjesë e projektit të përgjithshëm "e-Qeverisja e Bashkisë së Mirditës"	
Vendndodhja e projektit	Qendrat e menaxhimit të rrjetit do të jetë në spital dhe Bashkia.	
Përshkrim i shkurtër	Përfshin mundësinë e monitorimit nga larg të personave në nevojë dhe komunikimin ndërmjet tyre dhe specialistëve (mjekë / punonjës socialë / infermierë). Do të ketë dy drejtime: (a) Qendra sociale / shërbim social të bashkisë - grupet vulnerabël (p.sh. invalidët, të moshuarit) dhe (b) spitalet (mjekët - ndihmësmjekët) - pacientë me sëmundje kronike ose serioze. Prioritet duhet t'u jepet qytetarëve me probleme kronike / serioze.	
Objektivat	Përmirësimi i shërbimeve të mirëqenies së bashkisë, Përmirësimi i kujdesit shëndetësor për të sëmurët / pacientët, Reduktimi i kostos pasi jepet mundësia për monitorim në distancë të pacientëve	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	Objektivi Strategjike 4: Përmirësimi i cilësisë së jetës së banorëve
	Boshti i Prioritetit	Aksi prioritar 13: Përmirësimi i infrastrukturës sociale në të gjithë vendin sipas nevojës Aksi prioritar 15: E-qeverisja dhe përmirësimi i infrastrukturës elektronike
Sistemi territorial që ndikohet	Nuk preken sistemet territoriale. Do të përdoren ndërtesat ekzistuese.	
Kostoja e pritshme	3,000,000 ALL (ka të bëjë vetëm me pjesën për të cilën është përgjegjëse Bashkia)	
Burime financimi të pritshme	Bashkia / Donatorë të ndryshëm / Ministria e Shëndetësisë	
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes	Instalim dhe funksionim i platformës / Numri i rasteve që janë trajtuar dhe përfunduar / Rritje e nivelit të shëndetit dhe mirëqenies së banorëve	
Palët e interesuara (partnerët)	Bashkia	
Gatishmërinë e projektit për zbatim	Projekt ide	
Fazat e Zbatimit	I: '18	
	II: '19-'20	x
	III: '21-'27	
	IV: '28-'32	
Avantazhet/ rezultatet e pritshme	Rritja e nivelit të mbrojtjes sociale. Ndërveprimi i shtuar i të shëruarve-terapistëve. Rritja e kohezionit social. Heqja e izolimit social.	
Rreziqe të mundshme	Pamundësi për t'u njohur me teknologjitë dhe praktikat e reja, nevoja për bashkëpunim të fortë dhe ndërsektorial, dobësi e rrjeteve të telekomunikacionit	
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Mund të kërkohet ndryshim lidhur me funksionimin e Spitalit, si dhe strukturën e brendshme dhe funksionimin e Bashkisë. Nuk kërkohen ndryshime të tjera institucionale dhe legjislative.	

Kodi	Titulli	78. Ndërtim i rrugës Rrëshen-Ulëz
Tipi i projektit		Infrastuktura Rrugore
Vendndodhja e projektit		Rrëshen-Ulëz
Përshkrim i shkurtër		Bëhet fjalë për ndërtim të një rruge të re që lidh direkt Rrëshenin me Ulëzën në Bashkinë Mat (dhe rrjedhimisht qytetin Burrel - me selisë e Bashkisë) si edhe me zonën e mbrojtur "Parku natyror rajonal Ulëz". Propozohet që rruga të ketë një korsi në çdo drejtim dhe të jetë e asfaltuar. Sipas pozicionimit paraprak, rruga do të jetë pothuajse 16.750 m e gjatë. Projekti promovon bashkëpunimin ndërbashkiak.
Qëllimi dhe objektivat		Lidhja e bashkive fqinje dhe lidhje e qendrave lokale të zhvillimit (Rrëshen dhe Burrel). Përmirësim i lidhjes me një zonë të mbrojtur me potencial të zhvillimit të butë turistik.
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	Objektivi Strategjike 1: Rivitalizimi ekonomik i zonës nëpërmjet vlerësimit të pozitës kyç të Bashkisë. Objektivi Strategjike 4: Përmirësimi i cilësisë së jetës së banorëve
	Boshti i Prioritetit	Aksi prioritar 1: Zhvillimi turistik i zonës Aksi prioritar 12: Përmirësimi, modernizimi i infrastrukturës dhe sistemeve të transportit
Sistemi territorial që ndikohet		Sistemet bujqësor dhe natyror do të ndikohet nga punimet për rrugët që do të kërkohen.
Kostoja e pritshme		20,000,000 ALL
Burime financimi të pritshme		Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes		Përfundimi i veprës
Palët e interesuara (partnerët)		Bashkia
Gatishmërinë e projektit për zbatim		Studim paraprak
Fazat e Zbatimit	I: '18	x
	II: '19-'20	
	III: '21-'27	
	IV: '28-'32	
Avantazhet/ rezultatet e pritshme		Përmirësim i rrjetit rrugor dhe i nivelit të lidhjes ndërbashkiake. Nxitje e frymës së bashkëpunimit ndërmjet bashkive fqinje dhe ndërmjet qendrave lokale të zhvillimit. Stimulim i zhvillimit të turizmit pasi do të jepet mundësia për kombinimin e zonave me interes turistik.
Rreziqe të mundshme		Vonesë në ndërtim për shkak të koston dhe vështirësive teknike. Përdorim i kufizuar për shkak të lidhjeve alternative rrugore.

**Ndryshimet e nevojshme
institucionale dhe ligjore**

Nuk ka nevojë për ndryshime.

Kodi	Titulli	101. Rikonstrukcion i rrugës Mërkurth-Kunore
Tipi i projektit	Infrastruktura Rrugore	
Vendndodhja e projektit	Njësi administrative Selitë	
Përshkrim i shkurtër	Bëhet fjalë për rrugë ekzistuese, 10.046 m e gjatë, e cila ka nevojë për përmirësime në lidhje me çështje të sigurisë dhe të shtrimit të saj, pasi pretendohet shtimi i përdoruesve të saj. Propozohet të mbetet rrugë e paasfaltuar. Ajo gjendet brenda një zone të propozuar për përfshirje në rrjetin Emerald si dhe integrim në sistemin kombëtar të zonave të mbrojtura (statusi i mbrojtur sipas Ligjit 81/2017). Ky projekt shërben për mbrojtjen dhe promovimin e plotë të Kroj i Bardhë dhe Kanioni Shehut të Keq.	
Qëllimi dhe objektivat	Përmirësimi i qasjes së një zone potenciale rekreative dhe të ekoturizmit. Forcimi i ndërlidhjes së zonës me Parkun Nacional të Lurës, dy zona fqinje që i përkasin të njëjtës zonë më të gjerë të mbrojtur dhe që kanë potencial të rëndësishëm për zhvillimin e turizmit alternativ. Shfaqje më e mirë e mjedisit natyror dhe monumenteve natyrore Kroj i Bardhë dhe Kanioni Shehut të Keq.	
Në përputhje me:	Objektivi Strategjik	Objektivi Strategjike 1: Rivitalizimi ekonomik i zonës nëpërmjet vlerësimit të pozitës kyç të Bashkisë. Objektivi Strategjike 4: Përmirësimi i cilësisë së jetës së banorëve
	Boshti i Prioritetit	Aksi prioritar 1: Zhvillimi turistik i zonës Aksi prioritar 12: Përmirësimi, modernizimi i infrastrukturës dhe sistemeve të transportit
Sistemi territorial që ndikohet	Sistemet territoriale nuk do të ndikohen pasi bëhet fjalë për përmirësim të rrugëve ekzistuese.	
Kostoja e pritshme	15,000,000 ALL	
Burime financimi të pritshme	Bashkia / FZHR / FSHZH / Donatore të ndryshëm	
Treguesi i vlerësimit / ndjekjes	Përfundimi i veprës.	
Palët e interesuara (partnerët)	Bashkia	
Gatishmërinë e projektit për zbatim	Projekt ide. Është përfshirë në Programin Buxhetor Afatmesem 2018-2020 të Bashkisë.	
Fazat e Zbatimit	I: '18	x
	II: '19-'20	
	III: '21-'27	
	IV: '28-'32	
Avantazhet/ rezultatet e pritshme	Përmirësim i rrjetit rrugor. Promovim i frymës së bashkëpunimit ndërbashkiak. Nxitje e zhvillimit turistik, pasi do të lejojë kombinimin e dy zonave për pushime turistike dhe përmirësimin e mëtejshëm të monumenteve natyrore Kroj i Bardhë dhe Kanioni Shehut të Keq dhe të	

	rajonit më të gjerë.
Rrezeqe të mundshme	Vështirësi në mirëmbajtjen e gjendjes së mirë të rrugës.
Ndryshimet e nevojshme institucionale dhe ligjore	Nuk ka nevojë për ndryshime.

REFERENCAT

- Bashkia Mirditë, *Plani Operacional i Zhvillimit Vendor Bashkia Mirditë*, 2016
- FSHZH, *Plani Rajonal Shkodër-Lezhë 2005-2020*, Eptisa, 2006
- INSTAT, *Tipologjia e njësive vendore/ komunave*, 2014
- Kennedy C., Cuddihy J. and Engel-Yan J. (2007), The changing metabolism of cities. *Journal of Industrial Ecology*, vol. 11 (2), p.43-59
- Këshilli i Qarkut Lezhë, *Skenarët e Zhvillimit Nënrajonat në Qarkun Lezhë*, 2015
- Këshilli i Qarkut Shkodër, GTZ, *Koncepti Strategjik i Zhvillimit Rajonal*, 2010
- Këshilli i Qarkut Shkodër, GTZ, 2010, *Koncepti Strategjik i Zhvillimit Rajonal*.
- UNDP, *Integrated Support for Decentralization Project "Working for Regional Development"*, Regional Disparities in Albania, 2010
- USAID, *Planifikimi dhe Zhvillimi i Territorit në Shqipëri- Manual Teknik*
- Wolman A (1965), *The metabolism of cities. Scientific American*, vol. 213 (3), p.179-190.

PLANET DHE STRATEGJITË

- Plani i Integruar Ndërsektorial për Bregdetin, 2015-2030
- Plani i Integruar Ndërsektorial për Zonën Ekonomike Tiranë-Durrës, 2015-2030
- Plani i Përgjithshëm Kombëtar, 2015-2030

FAQET E INTERNETIT

- <http://www.instat.gov.al/en/Home.aspx>
- <http://aea-al.org/>
- <http://data.worldbank.org/indicator/EG.USE.PCAP.KG.OE/countries/AL?display=graph>
- <http://www.dpuk.gov.al/rub.php?idr=345&lang=1>
- <http://bashkiamirdite.gov.al/>
- <http://ppnea.org/>
- <http://chwb.org/>

ANEKS

1. Konsultimi me grupet e interesit dhe aktorë të ndryshëm

U organizuan takime me një numër institucionesh rajonale, me qëllim për t'u njohur me përmbajtjen dhe objektivat e studimit PPV, ofrimin e të dhëna në fushën e tyre të interesit dhe shprehjen e pikëpamjeve të tyre mbi çështjet që janë shqetësim i përbashkët i grupeve të interesit në këtë PPV.

PPNEA

Takimi u mbajt më 11 Tetor në zyrat qendrore të PPNEA në Tiranë dhe merrte pjesë i gjithë grupi i studimit (Spartak Koçi, Aleksandër Tajçe, Bledi Hoxha).

Lidhur me zonën malore në integrim si zonë e mbrojtur e malit të Munellës, grupi studimor PPNEA ka përgatitur studimin përfundimtar, i cili përcakton 4 zona të ndryshme funksionale në rajon dhe përcakton aktivitetet e lejuara brenda tyre. Studimi është dërguar për miratim në AKZM dhe në Ministrinë e Mjedisit. Vendimi për deklarimin e zonës së mbrojtur do të shoqërohet edhe me planin e tij të menaxhimit. Lidhur me kufirin përfundimtar të zonës së mbrojtur dhe kategorinë e mbrojtjes që do të përcaktohet nga autoritete, mendojnë që janë pjesë përbërëse e çështje që ndryshojnë pasi nuk ka ende ndonjë vendim përfundimtar.

Përveç kësaj, është raportuar se gjatë përpunimit të raportit teknik mbi statusin ekzistues të zonës së mbrojtur janë realizuar 14 takime me qëllim informimin dhe rritjen e ndërgjegjësimit të banorëve të vendbanimeve që gjenden pranë malit Munella, rreth Rrëqebullit të Ballkanit, si specie që është drejt zhdukjes dhe që gjendet në këto rajone.

Foto 1: Takim me grupin e studimit me PPNEA

Për më tepër, studiuesit kanë raportuar se një çështje e rëndësishme është reduktimi i zonave pyjore në malin Munellës, një problem i cili mund të zgjidhet gradualisht, nëse zona nuk ndikohet dhe nuk rëndohet nga aktiviteti njerëzor. Lidhur me aktivitetet të cilat mund të zhvillohen në këtë zonë janë bletaria, kultivimi i bimëve medicinale, bimëve aromatike dhe blegtoria, për të cilën referuan se kullotja e lirë e kafshëve në mal nuk kanë sjellë ndikim negativ në mjedisin natyror. Për më tepër, promovimi i Rrëqebulli të Ballkanit si një "pikë referimi e rajonit" mund të tërheqë turizmin në rajon dhe paralelisht të krijojë veprimtari përmes të cilave mund të përditësohen gjithnjë e më shumë faktori i mbrojtjes së saj.

Drejtoria Rajonale e Kulturës Kombëtare Shkodër

Takimi u realizua më 12 Tetor në zyrat e Drejtorisë, në Shkodër. Në takim u diskutuan me drejtorin e shërbimit, Majlinda Lacaj, monumentet e propozuara kulturore për Bashkinë Mirditë, me qëllim që të konstatohet se sa shërbimi është në dijeni dhe dakord me deklarinim, mbrojtjen ose promovimin e tyre.

Përveç kësaj, u referua bashkëpunimi që Bashkia duhet të zhvillojë me shërbimin për regjistrimin, vlerësimin dhe nxjerrjen e konkluzioneve për situatën dhe rëndësinë e elementeve kulturore të Bashkisë, të cilat gradualisht mund të shpallen si monumente kulturore, të restaurohen dhe të promovohen.

Përveç rolit këshillues, shërbimi, në bashkëpunim me Bashkinë, mund të propozojnë në Ministrinë e Kulturës, restaurimin ose shpalljen e ndonjë monumenti në kulturor.

Foto 2: Takim në Drejtorinë Rajonale e Kulturës Kombëtare Shkodër

Agjencia e Basenit Ujor Mat

Takimi u mbajt më 12 Tetor në zyrat e shërbimit në Lezhë dhe u diskutuan projektet të cilat propozohen nga planifikimi strategjik i Bashkisë, ndërsa u diskutuan ndikimet e tyre në burimet ujore. Gjatë takimit, na informuan se përgjatë lumit Mat po realizohen vepra të rregullimit të bregut në degëzimet e lumenjve nga kompanitë që kryejnë marrjen(sistemimin) e zhavorrit në shtrati e lumit. Një pjesë e lumit ku kryhen punime të rregullimit të shtratit dhe anësoreve të lumit është gjithashtu zona Vau i Shkezës-Rubik. Gjithashtu, plani i menaxhimit për pellgun e lumit Mat nuk është zbatuar plotësisht dhe si rrjedhim ndeshen ende probleme serioze në lidhje me menaxhimin e këtij pellgu ujor. Në mënyrë tipike, një çështje e rëndësishme që na referuan është mungesa e kufijve të saktë për brigjet e lumit.

Foto 3: Takim në Agjencinë e Basenit Ujor Mat

Trashëgimia Kulturore pa Kufij (CHwB)

Takimi u realizua më 12 Tetor, gjatë zhvillimit të të cilit u krye një analizë e gjerë e ngjarjeve të njëpasnjëshme që duhet të çojnë në rehabilitimin e Burgut të Spaçit. Studimi mbi deklarimin e burgut të Spaçit dhe promovimin e tij si monument kulturor, ka filluar në vitin 2009, por pa mundur që kjo të realizohej menjëherë për shkak të çështjeve të pronësisë, veprimtarisë së një firme të nxjerrjes së mineraleve në afërsi, si edhe mungesës së fondeve. Në vitin 2013 u realizua rehabilitimi pjesor i një

pjesë të kësaj ndërtese me financim privat për të siguruar që këto ndërtesa të mos shembeshin dhe të vendosej sinjalistika përkatëse për të informuar vizitorët. Në përfundim të diskutimit rezultoi se është i domosdoshëm rehabilitimi i ndërtesës ashtu edhe i zonës mjedisore përreth, pasi tërheq një numër të madh vizitorësh, si burgu famëkeq i genocidit shqiptar. Për më tepër, është e rëndësishme përcaktimi i përdorimit të tokës në mënyrë që të mos bie ndesh hapësira e burgut Spaçit, e cila është përcaktuar si një monument kulturor, dhe aktivitetet minerare të bakrit që gjenden në këtë rajon dhe janë aktive.

Foto 4: Takim me CHwB

2. Këshillimi publik e dytë

Takimi filloi në datën 26/10/2017 ora 11 dhe përfundoi në 13:30 në sallën e koncerteve tek Pallati i Kulturës.

Morën pjesë nga AKPT, Bashkia, Institucionet vendore dhe banorë të zonave përreth.

Nr	Çështja e ngritur	Mënyra e zgjidhjes/integrimit nga Plani
1.	Në projektet e propozuara që ju referoheni, sa njerëz do të mund të punësohen?	Numri i saktë i njerëzve që do të punësohen në projektet e propozuara do të varet nga përmbajtja e tyre dhe nga mënyra se si ato do të zbatohen dhe nëse do të rezultojnë të suksesshme, por një përgjigje finale nuk do të mund të vlerësohet në këtë fazë. Sidoqoftë, zbatimi I shumë prej projekteve të propozuara do të kërkojë nevojën e përfshirjes së shumë specialistëve.
2.	Zonat e mbrojtura, që janë pjesë përbërëse e bashkisë Pukë dhe bashkive fqinje, menaxhohen dhe zhvillohen ekskluzivisht prej tyre.	Për hartimin e Planit të Përgjithshëm Vendor merren parasysh kufijtë më të gjerë administrativë që mund të ketë Bashkia. Pas përcaktimit final të kufinjve bashkiakë, do të sqarohet se cilat zona të mbrojtura dhe deri në çfarë sipërfaqe ato i përkasin Bashkisë. Sidoqoftë, zbatimi i Planeve të Menaxhimit të zonave të mbrojtura që i përkasin rrejtit kombëtar të mbrojtjes është me rëndësi kombëtare dhe kryhet nën përgjegjësinë e MZHP-së. Ndërkohë, bashkia, mund të kontribuojë në mbrojtjen dhe zgjerimin e zonave të mbrojtura brenda kufirit të saj, si dhe duke menduar për një bashkëpunim më të gjerë në shkallë qarku.
3.	Propozohet të jepet prioritet në i madh Bukmirës sesa Ulëzës.	Studimi i jep përparësi Bukmirës, për të cilin propozohen projekte të ndryshme p.sh. plotësimi i infrastrukturës rrugore, ujitja dhe zhvillimi bujqësor. Ndër to, është propozuar si projekt pilot: promovimi i vendbanimeve përmes një programi të integruar, i cili parashikon ndërhyrje si: <ul style="list-style-type: none"> • Promovimi i Bukmirës si qëndër për vreshtarinë, prodhimin e verës dhe agroturizmin • Krijimi i një zone rekreative në liqenin e digës, në rrugën për në Bukmirë
		<ul style="list-style-type: none"> • Rilevimi i saktë kadastral i fshatit Bukmirë Për rajonin Ulëz propozohet: <ul style="list-style-type: none"> • Krijimi i një zone rekreative në liqenin e Ulzës (zona Vadhishite)
4.	Kanioni i Shehut nuk mund të zhvillohet për shkak të gjeomorfologjisë së tij, kështu që propozohet t'i jepet përparësi Xhuxhës dhe Kaçinarit.	Duke marrë parasysh zhvillimin ekzistues dhe tendencat e tij, parashikimet e PPK, monumentet natyrore dhe burimet natyrore të mbrojtura, propozohet promovimi i integruar i zonës më gjerë të Kanionit, në kombinim me Parkun Kombëtar të Lurës. Projekti, i përfshirë në Planin e Veprimt, propozon: <ul style="list-style-type: none"> • - krijimin e një vend kampimi dhe një fshati pyjor (shtepi pushimi / mikpritje, me material druri) - vendosjen e tabelave informuese - listimin dhe shkrimin e emrave të rrugëve - krijimin e infrastrukturës bazë teknike, p.sh. furnizimin me ujë, menaxhimin e mbeturinave. Për rajonet në Xhuxhë dhe Kaçinar propozohet shqyrtimi i

		shpalljes së tyre si monumente natyrore. Veprime të mëtejshme për promovimin e tyre do të finalizohen në fazën e ardhshme.
5.	Aksi ekzistues rrugor që lidh Repsin me Vaun e Dejës të propozohet si një projekt me rëndësi ndër-rajonale pasi ky aks do të lidhë dy bashkitë.	Rruga shtetërore SH30 Reps-Gjegjan-Pukë tashmë është duke u përmirësuar dhe për këtë arsye nuk propozohet ndonjë projekt i ri. Sipas strategjisë së PPV-së, k yaks trajtohet si një bosht zhvillimi ndër-rajonal.
6.	Rruga që të çon në Munellë nuk mund të lidhet me Pukën për shkak të gjeomorfologjisë së zonës.	Nuk është propozuar hapje rruge të re apo asfaltim i rrugës ekzistues në Munellë. Shtigjet ekzistuese ose rrugët e pa-asfaltuara do të mirëmbahen me qëllim për t'i shërbyer nevojave vendase dhe për të menaxhuar zonën e mbrojtur të Malit të Munellës.
7.	Funksionimi i hidrocentraleve ka zvogeluar vëllimin e ujërave sipërfaqësorë, ka devijuar rrjedhjen e lumenjve dhe ka nxitur ndryshimin e klimës në rajon.	Këto çështje janë identifikuar dhe analizuar. Propozimet përfundimtare dhe masat e mundshme do të finalizohen në fazën e ardhshme, duke propozuar kështu kushtet për mbrojtjen e mjedisit dhe zhvillimin e të gjitha aktiviteteve dhe finalizimin e projekteve të propozuara në Planin e Veprimit. Tashmë sugjerohet: Krijim dhe funksionim i sistemit të regjistrimit dhe monitorimit të sistemeve pyjore dhe ujore (pyjeve, lumenjve, liqeneve, rezervuarëve etj.) me qëllim të monitorohen dhe të dokumentohen ndryshimet në mjedisin natyror.
8.	Çfarë parashikon plani për ndryshimin e ekosistemeve nga Fani deri në Reps për shkak të ndërtimit dhe funksionimit të digës hidroelektrike?	Në Faza e ardhshme do të shqyrtohen edhe nevojat për të ndryshuar kornizën institucionale dhe legjislativë, në mënyrë që Bashkia të mund të marrë pjesë më aktive në procesin e licencimit të projekteve hidroelektrike dhe projekteve që ndikojnë në potencialin e ujërave.
9.	Propozohen të shfrytëzohen si fshatra turistike Kroj i Bardhë, Menshë, Fan dhe Nëngurë, të cilat janë ideale për zhvillimin e sporteve dimërore. Kurbneshi, ka peizazhe dhe pika shumë të bukura ku mund të zhvillohen aktivitetet turistike dhe tregtare, dhe paralelisht ky lulëzim ekonomik do të mund të kontribuojë gjithashtu edhe në zhvillimin e vendbanimeve përreth.	Për Kroin e Bardhë, parashikohet një projekt i mbrojtjes dhe promovimit përmes një programi gjithëpërfshirës të zonës më të gjerë. Kurbneshi parashikohet si një qendër lokale e formave alternative të turizmit dhe zhvillimit. Promovimi i këtyre zonave si vende për xhirimin e filmave kinematografike do të shqyrtohet dhe mund të përfshihet në fazën e ardhshme. Për sa i përket vendeve të tjera, do të shqyrtohet mundësia dhe lloji i zhvillimit të tyre brenda Strategjisë përgjatë fazës së ardhshme, duke finalizuar kështu Planin e Veprimit.
10.	Peizazhi i Kurbneshit është ideal për xhirimin e filmave kinematografikë.	

11.	<p>Në njësinë administrative Fan ka më shumë se 300 Kulla, të cilat për shkak të mungesës së burimeve financiare janë duke degraduar në vazhdimësi. A është e mundur të jepen kredi të vogla për riparimin dhe rehabilitimin e këtyre ndërtesave tradicionale?</p> <p>Gjithashtu kjo zonë është ideale për zhvillimin e blegtorisë, a ka një plan për kreditimin me synim zhvillimin e këtyre aktiviteteve në këtë rajon? Kulla në Perlat është një pikë e tërheqjes së vizitorëve. Si do të mund të përfitonte pronari i saj nga përdorimi i kësaj ndërtese?</p>	<p>Për identifikimin - rehabilitimin e Kullave, janë parashikuar një numër projektesh në Planin e Veprimit të cilat janë paraqitur më poshtë:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Programi i regjistrimit të trashëgimisë kulturore: kulla, ndërtesa tradicionale, kisha, vende arkeologjike. • Restaurim - ruajtje dhe promovim i ndërtesave interesante/tradicionale • Shpallje si monumente të mbrojtura ndërtesat interesante/tradicionale • Informimi dhe përfitimi i aftësive të reja me prioritet në fushat e restaurimit të ndërtesave dhe monumenteve. <p>Në çdo rast dhe në bazë të rezultateve të programit të regjistrimit, do të duhet të përcaktohen prioritetet sipas një sërë kriteresh, të tilla si vlera historike dhe arkitektonike, veçantia e karakteristikave të tyre, statusi, interesi pronësor i pronarit etj.</p> <p>Për sa i përket zhvillimit të biznesit të turizmit, propozohen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konvertim i kullave të përzgjedhura në bujtina dhe krijimi i një rrjeti të strukturave pritëse. • Promovimi i trajnimeve profesionale (a) i të rinjve dhe (b) profesionistëve të turizmit duke ndarë përvojat vetjake dhe vendase • Zhvillim i sistemit të cilësisë - certifikimit të infrastrukturës së mikpritjes (hotele, bujtina, etj) <p>Në lidhje me zhvillimin e aktiviteteve bujqësore / blegtorale propozohen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krijimi i një zyre informacioni për fermerët dhe mbështetje për zinxhirin e prodhimit <p>Stimuj të tjerë të mundshëm do të përcaktohen në fazën e ardhshme.</p>
12.	<p>Nuk mund të promovohen të gjitha Kulla që janë ndërtuar në bashki, përveç atyre që shfaqin karakteristikat kulturore dhe arkitektonike të asaj epoqe.</p>	<p>Shpëtimi i trashëgimisë kulturore (materiale dhe jo materiale) është një shqetësim kryesor i studimit dhe promovohet përmes Strategjisë dhe Planit të Veprimit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizimi i aktiviteteve-koncerteve, duke përfshirë ato të përmbajtjes kulturore dhe historike. • Krijimi i Qendrës Sociale në Rrëshen, ku, ndër të tjera, propozohen edhe punishte të prodhimit të muzikës tradicionale, valleve, veshjeve etj
13.	<p>Etnografia dhe veshjet tradicionale humbasin përgjatë viteve. Çfarë parashikon ky plan?</p>	<p>Shpëtimi i trashëgimisë kulturore (materiale dhe jo materiale) është një shqetësim kryesor i studimit dhe promovohet përmes Strategjisë dhe Planit të Veprimit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizimi i aktiviteteve-koncerteve, duke përfshirë ato të përmbajtjes kulturore dhe historike. • Krijimi i Qendrës Sociale në Rrëshen, ku, ndër të tjera, propozohen edhe punishte të prodhimit të muzikës tradicionale, valleve, veshjeve etj
14.	<p>Zona malore nga Kukësi në Reps ka vlera domethënëse mjedisore, të cilat mund të përdoren për të zhvilluar aktivitete sportive si ecje/ngjitje në mal apo mund të ndërtohet edhe një teleferik.</p>	<p>Pjesa më e madhe e këtij vargu malor përfshihet në zonat e mbrojtura ose të propozuara të mbrojtura, zhvillimi dhe menaxhimi i të cilave do të promovohet përmes Planeve të Menaxhimit që do të zhvillohen. Këtu janë përfshirë edhe monumentet natyrore të propozuara, të cilat propozohen të të lidhen me shtigje.</p>
15.	<p>Në të gjitha projektet e parashikuara nga plani, do të duhet të parashikojnë qasje të lehtë për personat me aftësi të kufizuara.</p>	<p>Gjatë ndërtimit të çdo projekti (për banesa, objekte kulturore/arsomore/sportive, hapësira të hapura, etj.), do të respektohet legjislacioni kombëtar që përfshin kujdes të veçantë dhe siguron qasje për personat me aftësi të kufizuara (siç është Strategjia Kombëtare për Personat me aftësi të kufizuara, Ligji për të drejtat e personave me aftësi të kufizuara dhe normativat e projektimit të miratuara në vend).</p>

		Gjithashtu, në fazën tjetër, do të propozohen terma dhe kushte të reja për këtë çështje.
16.	Ku mund të gjejnë qytetarët fazat e studimit të cilat tashmë janë zhvilluar? Përfaqësuesit e bashkisë a janë përfshirë dhe kanë marrë pjesë në këtë studim?	Studimi zhvillohet së bashku me Bashkinë. Për këtë qëllim, bashkia ka ngritur një grup pune, në bazë të Vendimit të Këshillit Bashkiak të Bashkisë Mirditë, me datë 20.7.2017 me temë: "Ngritjen e grupit të punës për hartimin e Planit të Përgjithshëm Vendor të Bashkisë Mirditë (PPV)". Bashkëpunimi ndërmjet dy palëve (stiduesve dhe bashkisë) bëhet me çdo mjet të përshtatshëm dhe është i vazhdueshëm dhe konstruktiv. Në secilën fazë dorëzimet janë kryer në Bashki, ngarkohen në RIT, bëhen publike nga Bashkia dhe paraqiten në takimet e hapura.
17.	Fushë Lugja ka pasuri të konsiderueshme mjedisore dhe aktivitet të konsiderueshëm blegtoral, por nuk është zhvilluar siç duhet për shkak të problemeve të hasura në infrastrukturën rrugore.	Do të merret parasysh në fazën e ardhshme, ku edhe finalizohen projektet e propozuara të Planit të Veprimit
18.	Bashkia mund të përthithë turizmin masiv nga aktivitetet sportive.	Propozohet përmirësimi i objekteve të mëdha sportive në Rrëshen (stadiumi i futbollit dhe palestra e mbyllur), në mënyrë që të tërheqin më shumë sportistë dhe grupe sportive si edhe të organizohen aktivitete me natyrë ndër - rajonale / ndër-bashkiake.
19.	Çfarë keni sugjeruar për infrastrukturën e arsimit për nxënësit që gjenden në zonat e largëta?	Pozicioni i infrastrukturës së arsimit do të finalizohet në fazën e ardhshme. Sidoqoftë, për shkak të madhësisë së vogël të vendbanimeve dhe distancave midis tyre, do të kërkohet transportimi i nxënësve, i cili do të kryhet në përputhje me legjislacionin kombëtar në fuqi.
20.	Çfarë parashikohet për strehimin social? Duhet të ketë një strategji për trajtimin e këtij problemi social.	Për trajtimin e kësaj çështjeje në Planin e Veprimit, është parashikuar ndërtimi i banesave sociale në Rrëshen. Trajtim i detajuar i mëtejshëm i kësaj çështjeje dhe propozime të tjera për Bashkinë do të bëhen në fazën e ardhshme.

Foto 5. Zhvillimi i dëgjësës publike, për Fazën e Strategjisë Territoriale, në kuadër të hartimit të Planit të Përgjithshëm Vendor për Bashkinë Mirditë

Foto 6: Zhvillimi i dëgjësës publike, për Fazën e Strategjisë Territoriale, në kuadër të hartimit të Planit të Përgjithshëm Vendor për Bashkinë Mirditë

Foto 7: Zhvillimi i dëgjësës publike, për Fazën e Strategjisë Territoriale, në kuadër të hartimit të Planit të Përgjithshëm Vendor për Bashkinë Mirditë

Foto 8: Zhvillimi i dëgjësës publike, për Fazën e Strategjisë Territoriale, në kuadër të hartimit të Planit të Përgjithshëm Vendor për Bashkinë Mirditë

	Bashkia Mirdite
	Dëgjesë Publike Prezantimi I Fazes se II-te tek , ne kuader te Hartimit te Planit te Pergjithshem per Bashkine Mirdite
	Rrëshen, 26/10/2017

Nr	EMER	MBIEMER	POZICION	INSTITUCIONI	NR. TELEFONI	EMAIL
1.	Blendi	Pisani	Perfaq	—	0685318323	
2.	Glengj	Bedou	Specialist	AZELLE	0682351653	deedgje@shkollat.com
3.	MEYLI	PETRI	Shkol	CHWB Albani	0693936504	nudi.petri@chwb.org
4.	Arben	Norik	Perfaq	—	0693622435	
5.	Arben	Marku	Formator	TRAVEL	0666293440	
6.	XHUMANI	KASPERI	PIETOR	—	0685317488	xh
7.	Spasit	Spasit	Pensionist	—	0683019960	
8.	Princ	Hadi	Ndr	—		
9.	PIETER	MARKU	—	—	0682288133	
10.	Katrin	gjin	—	—		
11.	Ermon	Marku	—	—	0666293416	
12.	Princ	Ermon	—	—		
13.	Princ	Ermon	—	—		
14.	Princ	Ermon	—	—		
15.	Princ	Ermon	—	—		
16.	Princ	Ermon	—	—		
17.	Princ	Ermon	—	—		
18.	Princ	Ermon	—	—		
19.	Ermon	Princ	Princ	Rukes	069247207	ermon.princ@shkollat.com
20.	Dimitri	Bunaku	Princ	—		
21.	Ermon	Dodaj	Instituti	—	0693132717	
22.	Ermon	Dodaj	Instituti	—		
23.	Arbida	Keli	Pensionist	B.M.	0631821681	Arbida.keli@gmail.com
24.	Arbida	Keli	Pensionist	B.M.	0692244488	

Foto 9: Listprezenca për Dëgjesën publike, për Fazën e Strategjisë Territoriale, në kuadër të hartimit të Planit të Përgjithshëm Vendor për Bashkinë Mirditë

	Bashkia Mirdite
	Dëgjesë Publike Prezantimi I Fazes se II-te tek , ne kuader te Hartimit te Planit te Pergjithshem per Bashkine Mirdite
	Rrëshen, 26/10/2017

25.	Arben	Marku	Sp.Arbid	Bashk.Mirdit	0692401013	arben.marku85@gmail.com	
26.	Arben	Marku	NDERUES	BUNAKU	0689929563	MARKU AM.	
27.	Arben	Marku	—	—			
28.	Arben	Marku	—	—			
29.	Arben	Marku	—	—			
30.	Arben	Marku	—	—	0682910589		
31.	Arben	Marku	—	—	0685856668		
32.	Arben	Marku	—	—			
33.	Arben	Marku	—	—	0684191201		
34.	Arben	Marku	—	—	0682003315	arben.marku@shkollat.com	
35.	Arben	Marku	—	—	0682820522	arben.marku@shkollat.com	
36.	Arben	Marku	—	—	0672252898		
37.	Arben	Marku	—	—	069624258		
38.	Arben	Marku	—	—			
39.	Arben	Marku	—	—	0682602227	arben.marku@shkollat.com	
40.	Arben	Marku	—	—	0685343440	TIRANE	
41.	Arben	Marku	PIKTOR	RRESHEN	0682577456	konoprica@shkollat.com	
42.	Arben	Marku	AKPT	—		taulbent.dana@planifikimi.gov.al	
43.	Arben	Marku	LEKA	PENSION	RRESHEN	0682183262	
44.	Arben	Marku	Pension	R. Rreshen	—		
45.	Arben	Marku	ADMINISTRATOR	ETHEK	0695054350	arben.marku@shkollat.com	
46.	Arben	Marku	Pension	RRESHEN	0682411382		
47.	Arben	Marku	Pension	RRESHEN	0685404212		
48.	Arben	Marku	Pension	RRESHEN	0692024642	arben.marku@shkollat.com	
49.	Arben	Marku	Pension	RRESHEN	0697033777	arben.marku@shkollat.com	

Foto 10: Listprezenca për Dëgjesën publike, për Fazën e Strategjisë Territoriale, në kuadër të hartimit të Planit të Përgjithshëm Vendor për Bashkinë Mirditë

	Bashkia Mirditë
	Dëgjesë Publike Prezantimi I Fazes së II-te tek , në kuadër të Hartimit të Planit të Përgjithshëm për Bashkinë Mirditë
	Rrëshen, 26/10/2017

50.	tabun	Përgjegjës Bashkia Mirditë	0692204272	perge-an@ymail.com
51.	Bernard	Avni	0655676776140	perge-an@ymail.com
52.	Shkollë	Edvin	0686741636	perge-an@ymail.com
53.				
54.				
55.				
56.				
57.				
58.				
59.				
60.				
61.				
62.				
63.				
64.				
65.				
66.				
67.				
68.				
69.				
70.				
71.				
72.				
73.				
74.				

Foto 11: Listprezenca për Dëgjesën publike, për Fazën e Strategjisë Territoriale, në kuadër të hartimit të Planit të Përgjithshëm Vendor për Bashkinë Mirditë

3. Konsultimi me bizenset e Bashkisë Mirditë

Data 7/11/2017, ora 11:00, Pallati i Kulturës në Rrëshen

- Z. Lek Pernoci, kërkoj një zonë ekonomike të parashikohet në zonën e Thirrës për një fabrikë Uji, për të cilat është pajisur me lejet e nevojshme nga qeverisja qendrore dhe një pjesë të dokumentacionit dhe nga qeveria vendore. Bëhët fjalë për një shesh ndërtimi rreth 12.000m².
- Z. Dodë Lleshaj foli për Merkurth- Selitë, ku duhet të parashikohet një rezervat peshku- trofte mali dhe restorant me këtë prodhim vendas. Saktësisht ky vend ndodhet midis Merkurthit dhe Merdeshit-Kroi i Bardhë. Trofta e eger, në këtë zonë, është shumë e njohur dhe ka shumë turistë që vizitojne zonën.
- Z. Fran Lasku shprehu mendimin se në unazën e parashikuar të Rrëshenit, nuk ka ndonje lidhje direkte me Autostraden dhe pse nuk është paraqitur një alternative e tillë.
- Z. Pal Biba është pronari i Bujtinave Biba dhe kërkon promovimin e zonës së Kalase së Gjigandeve – 200 kulla në Kryezi, në menyre që të ketë turist në intenerarin Mirditë-Lezhë me një lidhje direkte nga rruga e vjeter që lidhte këtë zonë të Kryezisë me Lezhën. Ka identifikuar disa materiale për ndërtimin e një fshati turistik në këtë zonë, i cili ka pas qënë projektuar nga instituti i projektimit i kohës dhe vendimi për lejen e fshatit. Pikat e forta të zonës jane si me poshtë:
 - Afërsia me autostraden vetem një kilometer
 - Harmonizimi i klimës malore dhe asaj detare pasi destinacioni i "lugjet e Llesh Bibës", kalaja e gjigantëve Judjve, piktogramet e Rubikut gjenden në distancë rreth një kilometer nga njëra tjetra dhe vetëm 10 kilometra nga deti Adriatik, me veprim të drejtperdrejte në klimen, bimesinë dhe cilesinë e ajrit.
 - Siguria e turistëve dhe lehtësitë e operimit në këtë zonë tashme shpallur ~~zonë e mbrojtur për vlera të veçanta kulturore dhe fetare~~
 - Vetëm në fshatin e bukur turistik mund të investojme tashmë në gjashte kullat e Bulshizës me kapacitet pritje deri në njeqind vizitore, në Bujtina.
- Për dy pikat e meposhtme është e nevojshme hapia e rrugës tashme e miratuar si prioritet turistik
 - Janë percaktuar tre destinacione tashme Rubik-Bulshizë-Kalaja e gjigantëve [Judejve], për të cilin, është marrë dhe vendim keshilli për percaktimin e prioriteteve turistike.
 - Kalaja e Gjiganteve piktogramet e Rubikut - Lugjet e Llesh Biba [Spring] rreth 30ha livadhe vetem dy kilometra nga autostrada me mundësi të mëdhaja akomodimi.dhe ngritje kampingu apo fshati turistik dhe me uje të bollshem.
- Destinacioni Rubik –Velë, shtigje kembesoresh në malin e Veles dhe përmendoria e Zojes Mari [Rraja e Veles].

- Ketu është një punë profesionale e realizuar nga grupi i Inxhinjereve të Institutit të Kerkimeve Urbane Shqiptare (të asaj kohe) në bashkpunim me specialiste të dërguar nga ambasda Zviceriane dhe Austriake ku ka qënë dhe une bashkepunetor dhe udhezues në terren dhe përkthyes nga anglishtja.
- Ky është një projekt i nisur, por pa përfunduar, me vlera të medha për turizmin pasi janë përcaktuar destinacionet dhe kryer shumë punë si dhe janë vedosur tabelat treguese rrugore nga autostrada deri në Bulshize. Për më shumë dhe shtimin e të dhënave është e domosdoshme puna në terren pasi në zonën e bukur të Rubikut ndodhen 10 kisha me histori të veçante dhe vlera kulturore, keto të kerkuara gjithnjë e me shumë nga turistet elitarë e kulturor.
- Z. Gjergji – një shofer në linjen Tirane-Athine, kerkon realizimin e rrugës, si në hartën për planin e PPV ashtu edhe në realitet që lidh Tunelin e Thirrës-Zepën, Oroshin nëpërmjet një rruge të vjeter lehtesisht të mundur për tu realizuar. Gjithashtu ai kerkon ndertimin e një hoteli me të pakten 50 dhoma për turistet të cilet janë gati të vizitojne zonën por hasin problematika të mos sigurimit të fjetjes. Gjithashtu, në Zepë mund të parashikohet ndërtimi i një zonë për të bërë ski, pasi ka një shtrirje shumë të madhe si zonë.
- Z. Petrit Prendi, kerkoj të përfshihet ndërtimi i një hoteli me 50 dhoma të pakten dhe çfarë studimi është parashikuar në pronën e tij e cila ndodhet në këtë zonë, brenda unazës se re, kur ai e zoteron një hotel sot me planimetri të përcaktuar.
- Z. Boçi, foli për Fanin Munellën- dy Livadhet të Priftit dhe Livadhet e buta, ndertimin e një teleferiku nga Klosi tek keto livadhet e buta dhe teleferik nga Dom Gjoni në Livadhet e Priftit sepse janë shumë të bukura. Gjithashtu në zonën e Shengjinit të Fanit të ndërtohen shtepi turistike. Në Munellë të ketë hotele të cilesise së larte me 4 dhe 5 yje ku të punesohen zona e Fanit dhe e Munellës. Të shikohet mundesia e zhvillimit të industrise teknologjike sepse në Perlat gjenden minerale të rralla-flori.
- Të shikohet me prioritet rikonstruksioni i pallatit të sportit si edhe Stadiumi.
- Ndertimi i depove- magazina në Repts.
- Industria e rëndë për nxjerrjen e mineraleve mund të jëtë pjese e planit, por me një teknologji tjetër- por Spaçi duhet të shikohet si një atraksion turistik i pazevendësueshem, jo për mineralet por për burgun famë të keqe.

Bashkia Mirdite

(Nëqytet N.S.I. te 48 Shtetëror

Prezantimi i Fazës së II të taks, me kuadër të hartimit të Planit të Përcaktshëm për Bashk. të Mirditë

Regjistruar: 26/05/2012
27/11/2012

Nr.	EMER	VLERËMTR	POZICION	INSTITUCIONI	NR. TELEFONI	EMAIL
1	Mirza	Pranës	BSN	Q-Oficinat	0687532029	
2	Mirza	Karpat				
3	Selimi	Kolu	Adunat	Mit Erach	0682875773	Selimi10@gmail.com
4	Bojari	Rezi			0683495231	
5	Lejla	Prandi	Dionas	Katela-Rama	0692123988	Lejla.Prandi@yahoo.com
6	GEORGJANINI		DIONAS	AKERTPO-REHORE	068080340	
7	Enke	Spiter	Armas	Paçol	0682149116	SpiterEnke@gmail.com
8	Pat	Ylber	Armas	Eca Tuçaj	068740847	pat@ecatucaj.com
9	Doçe	Ylber	Armas	DIONAS	0689027755	DoçeYlber@gmail.com
10	Fran	Arta	Armas	Armas	0689039000	
11	Sami	Tama			0682005251	
12	Ylber	Paçol			068740847	
13	ENDER	Paçol	HOCZHU XHUK		0692025159	enderender@gmail.com
14	Lejla	Prandi	SIGAL	Prandi	0692074551	Lejla.prandi@yahoo.com
15	Paçol	Paçol				
16	Bessida	Keli	Zellimoshipi B.M		0693821681	BessidaKeli@gmail.com
17	Abdull	Ylber	Top Mami	Armas Mirdit	0685206143	abdull.ylber@gmail.com
18	Enke	Paçol	SPITER D. BASARI		0699656550	enke@spiterd.com
19	NDREC	DEDAJ	KONETARI	DASHIKI		
20	Ilhamid	Arta	Armas	Sigala M.	0696560140	ilhamid.arta@gmail.com
21	Enke	Paçol			068740847	enke.paçol@gmail.com
22	GET ARMANI	DEPUSI	Armas		068200454	GETARMANI@yahoo.com
23	Arta	Paçol	Unbojst	B-Mirdit	0686375735	artamirdit@gmail.com
24	Ylber	Paçol	Armas	Armas		
25	Mirdite					
26	Fran	Kacabri	Armas	Armas	0682023580	

Foto 12: Listrezenca për konsultimin me subjektet ekonomike në kuadër të hartimit të PPV për Bashkinë Mirditë

4. Takim e Forumit të Bashkërendimit të Planifikimit Vendor (FBPV)

AKPT më datë 14.11.2017 (ditën e martë), në orën 10:30, në ambientet e Hotel Tirana Internacional realizoi takimin e FBPV, ku u diskutua mbi e Planin e Zhvillimit Territorial, Rregulloren e Planit për PPV Vau i Dejës, Klos dhe mbi Strategjinë Territoriale për PPV Pukë, Mirditë, Gramsh, Belsh dhe Dropull.

o Pjesëmarrës në takimin e FBPV në lidhje me Bashkitë Pukë, Mirditë

➤ *Stafi i AKPT:*

- Adelina Greca – Drejtore e Përgjithshme;
- Fiona Mali – Drejtore e Planifikimit Vendor;
- Ermal Pashollari – Koordinator;
- Glejdi Floku – Koordinator;
- Malvina Ferra – Koordinate;

➤ *Stafi i Bashkive:*

- Mëhill Paçuku – Nënkyetar, Bashkia Mirditë
- Gjon Gjonaj – Kryetar, Bashkia Pukë
- Eduard Sokoli – Drejtor i Planifikimit, Bashkia Pukë

➤ *Stafi i bashkive kufitare:*

- Anduel Gjinaj – Drejtoria e Planifikimit, Bashkia Fushë-Arrëz;
- Tonin Prenga – Drejtoria e Planifikimit, Bashkia Fushë-Arrëz.

➤ *Stafi i Ekipeve Konsulente “GAIA S.A. MELETON”*

- Elena Petsani
- Panagiotis Zacharos
- Diana Bardhi
- Etmira Kanani
- Elton Toska
- Georgios Bellas

➤ *Stafi i Ekipeve Konsulente “UTS-01” e bashkisë Vau i Dejës*

- Roberto Mascarucci
- Mario Eboli
- Edmond Pergëa
- Markel Baballëku

➤ *Përfaqësues nga institucione të tjera:*

- Mariglen Lena – AdZM Dibër;
- Ndoc Mulaj – Qendra Alpe;
- Festim Hoxha – DRKK Shkodër
- Fabjola Meçaj – FSHZH;
- Ilir Shyti – PPNEA;
- Arbiona Bala – IMK;
- Greta Alikaj – MTM;
- Enkeleda Vehbi – MTM;
- Taulant Dibra – AZHR 1;
- Gjon Laska – AZHR 1;

- Pjetër Tani – AdZM Lezhë;
- Suela Kavaçi – Qarku Lezhë;

o Rreth takimit të FBPV

Hapjen e takimit e bëri Drejtoresha e Përgjithshme e AKPT-së, **Znj. Adelina Greca**, duke theksuar shkurtimisht rëndësinë dhe arsyet e organizimit të Forumit për Bashkërendimin e Planifikimit në Nivel Vendor. Më pas u vijua me prezantimin e pjesëmarrësve.

o Rreth PPV për Bashkitë Pukë dhe Mirditë

Prezantimin e filloi përfaqësuesi i studios konsulente, **Z. George Bellas**, i cili fillimisht bëri një përmbledhje të gjendjes ekzistuese dhe potencialeve të të dy bashkive Pukë & Mirditë dhe më pas u vijua me prezantimin e Strategjisë Territoriale për secilën nga bashkitë sipas temave të mëposhtme:

- o Përmbledhje e gjendjes ekzistuese;
- o Direktivat e marra nga PPK;
- o Hartat e 5 Sistemeve dhe konvertimet e pritshme midis tyre;
- o Profili i bashkive Pukë dhe Mirditë;
- o Metabolizmi;
- o Vizioni;
- o Objektivat Strategjike;
- o Plani i Veprimit;
- o Projektet Pilot.

o Diskutim

Pas prezantimit, Znj. Adelina Greca ftoi pjesëmarrësit për të diskutuar mbi materialin e prezantuar për bashkitë Pukë dhe Mirditë, ku disa nga çështjet e diskutuara kishin të bënin me:

- Rëndësinë e pjesëmarrjes së aktorëve në procesin e hartimit të PPV. Duke sqaruar faktin se kjo pjesëmarrje e aktorëve duhet të jetë përgjatë hartimit të ~~Plani të Përgjithshëm Vendor si dhe jo në momentin e fundit kur plani është në fazën e miratimit.~~
- Studio konsulente e bashkisë Vau i Dejës: *Në PPV Vau i Dejës është propozuar një Park Rajonal në luginën e Drinit dhe mbase ky propozim do të shtrihej edhe në bashkinë Pukë.*
Z. Bellas sqaroi se ky propozim do të shqyrtohet për të propozuar zgjerimin e këtij parku edhe në territorin e luginës së lumit Drin në territorin e bashkisë Pukë.
- Ministrisë së Turizmit dhe Mjedisit: *Si është menduar të realizohet trajnimi i njerëzve në këtë zonë në lidhje me zhvillimin e turizmit?*
Z. Bellas sqaroi se këto trajnime do të mundësohen duke sjellë ekspertë të jashtëm për të organizuar seminare disa javore me tematike specifike, por dhe duke ngritur qendra për trajnimin e të rinjve.

- Bashkia Fushë-Arrëz: *Bashkia Fushë-Arrëz, si bashki kufitare, do të ketë përfitimet e saj në fushën e turizmit, me zhvillimin e turizmit në bashkitë Pukë dhe Mirditë. Gjithashtu një çështje tjetër e vlerësuar nga kjo bashki ishte dhe kujdesi i treguar në hartimin e PPV-së mbi mbrojtjen e Rrëqebullit, e cila është një specie në zhdukje.*
- AZHR 1: *Komunikimi me studion konsulente mbi shkëmbimin e informacionit dhe njohurive për bashkitë Pukë dhe Mirditë, ka qenë i vazhdueshëm. Gjithashtu ai vlerësoi këtë proces duke i cilësuar Planet e Përgjithshme Vendore si mundësi për ti kthyer vlerat e vërteta që meritojnë këto zona.*

Foto 13: Takim e Forumit të Bashkërendimit të Planifikimit Vendor

Foto 14: Takim e Forumit të Bashkërendimit të Planifikimit Vendor

5. Treguesit e monitorimit dhe vlerësimit

Treguesit e monitorimit dhe vlerësimit të zhvilluar më poshtë synojnë të krijojnë një sistem "Menaxhim përmes Objektivave" me qëllim që të arrihet një operacion më efikas i Shërbimeve dhe një reagim më i mirë i burimeve njerëzore në lidhje me nevojat moderne dhe standardet e reja të qeverisjes.

Qëllimi

Qëllimi i "Menaxhimit përmes Objektivave" është matja e efikasitetit dhe efektivitetit të Menaxhimit, përmes të cilit arrihet vlerësimi i shërbimit.

Zbatimi i modelit "Menaxhimi përmes Objektivave" synon arritjen e objektivave të mëposhtme:

- A) shërbimi i qytetarëve
- B) rritjen e besimit të qytetarit dhe plotësimin e nevojave të tij nga administrata
- C) rritjen e transparencës
- (D) përdorimin më të plotë të burimeve në dispozicion
- (E) ushtrimin i administratës në dobi të qytetarit

Metodologjia

Matja e efikasitetit dhe efektivitetit të një autoriteti lokal arrihet përmes përcaktimit të objektivave. Proçesi i përcaktimit të objektivave që duhet ndjekur nga një autoritet lokal është si më poshtë:

(A) Me vendim të tij Kryetari i Bashkisë bën të ditur dhe i cakton shërbimeve të tij objektivat strategjike për vitin e ardhshëm. Objektivat strategjike vjetorë janë në përputhje me objektivat e Programit Operacional të miratuar nga Këshilli Bashkiak.

B) drejtuesit e drejtorive kryejnë, fillimihst, një analizë të objektivave strategjike të mësipërm, informojnë departamentet vartëse të tyre dhe kërkojnë prej tyre të identifikojnë objektivat specifike të çdo departamenti.

C) Drejtorët e departamenteve përcaktojnë kontributin e çdo punonjësi në arritjen e objektivave të departamentit. Objektivat individuale përcaktohen në përputhje me funksionet e njësisë ku punonjësi shërben, pasi janë marrë parasysh aftësitë, njohuritë dhe përvojat e tyre.

Në çdo nivel hierarkik, objektivat përcaktohen dhe pasqyrohen në një plan veprimi specifik pas bashkëpunimit dhe marrëveshjes ndërmjet mbikëqyrësit dhe vartësit. Nëse nuk arrihet marrëveshje, drejtuesi përkatës do të vendosë në përputhje me rethanat.

Treguesit e monitorimit dhe vlerësimit janë të ndara në tregues të përgjithshëm dhe specifik.

Tregues i përgjithshëm është koha për t'u përgjigjur kërkesave të qytetarëve, shkalla e kënaqshmërisë së ankesave të paraqitura, zbatimi i teknologjive të reja, kostot e menaxhimit dhe cilësia e shërbimeve të ofruara.

Treguesi i Veçantë mund të aplikohet për secilin segment veç e veç dhe korresponдон me llojin e shërbimeve që ofron.

Ky departament ka detyrimin të hartojë raporte të matjeve individuale, në baza vjetore, një raport mbi veprimet e tij. Raportet e mësipërme i dorëzohen kryetarit të bashkisë dhe do t'i komunikohen Këshillit Bashkiak brenda një muaji nga paraqitja e tyre.

Kategoritë themelore të treguesve të monitorimit dhe vlerësimit

Treguesit e monitorimit ndahen në dy kategori kryesore, përkatësisht:

A) Tregues rezultatesh, përmes të cilëve monitorohet arritja e objektivave të përcaktuara nga programi operativ.

B) Treguesit e hyrjes dhe të daljes, përmes të cilëve monitorohet zbatimi i veprimeve bashkiake.

Nëpërmjet përpunimit dhe shfrytëzimit të rezultateve të dy kategorive të mësipërme, rezultojnë një kategori e tretë e treguesve të cilët janë quajtur tregues të vlerësimit të efikasitetit dhe efektivitetit të operimit dhe si rrjedhim të progresit të programit operacional.

Më poshtë është një përshkrim i shkurtër i karakteristikave të kategorive kryesore të treguesve të monitorimit dhe vlerësimit:

Tregues rezultatesh

Treguesit e rezultateve përdoren për të monitoruar objektivat e përgjithshme dhe specifike të programit operativ, me këta tregues vlerësohet efektiviteti i veprimeve të programit operativ.

Treguesit e rezultateve ndahen në katër nënkategori:

1. Tregues të zhvillimit dhe përfitimeve
2. Tregues të aktiviteteve dhe shërbimit të qytetarit
3. Tregues të infrastrukturës njerëzore dhe logjistike
4. Tregues Ekonomikë

Komponentët që përbëjnë treguesit e rezultateve janë madhësi sasiore të përzgjedhur në mënyrë të përshtatshme ose lloje të dy variablave sasiore. Me këtë mënyrë maten (direkt ose indirekt) karakteristikat e situatës aktuale të rajonit dhe mjedisit të brendshëm të bashkisë, duke ndjekur kështu ndryshimet e tyre gjatë zbatimit të veprimeve që pasqyrohen në programin operacional. Përveç kësaj, duke përdorur

treguesit e rezultateve, arrihet kuantifikimi i objektivave të përgjithshme dhe specifike të programit operacional, me qëllim që të lehtësohet monitorimi i progresit të arritjes së tyre.

Tregues të zhvillimit dhe përfitimeve

Me këta tregues mund të maten rezultatet e aktiviteteve si tek marrësit (përfituesit) ashtu edhe tek zona (ndikimet zhvillimore) e bashkisë.

Treguesit e Zhvillimit Lokal

Përmes përdorimit të treguesve të zhvillimit lokal është e mundur të vlerësohen kushtet ekzistuese mjedisore, sociale dhe ekonomike në zonën e bashkisë dhe të vlerësohet ndikimi i ndërhyrjeve të planifikuara në zonë.

Treguesit e zhvillimit ndihmojnë në matjen e rezultateve të zhvillimit (ndikimeve) të aktiviteteve të të gjithë aktorëve që veprojnë në zonën e bashkis. Bashkia nuk ka përgjegjësinë ekskluzive për zhvillimin e rajonit të saj, pasi zhvillimi i një zone nuk varet vetëm nga funksionimi i tyre. Por Bashkia është përgjegjëse për monitorimin evolucionit të rajonit, për identifikimin e problemeve dhe mundësive për aktivizimin dhe koordinimin e të gjitha palëve të interesit me qëllim të përzgjedhjes së bashku të prioriteteteve të zhvillimit dhe zbatimin e ndërhyrjeve për arritjen e prioriteteteve.

Treguesit e zhvillimit korrespondojnë me fushat tematike të analizës së zonës së Bashkisë dhe ndahen në:

- Treguesit e mjedisit natyror dhe rezidencial, p.sh. përqindja e hapësirës së gjelbër urbane ose përqindja e hapësirave komunale në një qytet
- Treguesit socialë siç janë treguesit demografikë, vdekshmëria, krimi, papunësia etj.
- Treguesit ekonomikë, p.sh. të ardhurat për banor, struktura e punësimit, investimet lokale etj

Forma e përgjithshme e treguesve të ndikimit të zhvillimit është:

Vlera përfundimtare e një karakteristike të rajonit

Vlera fillestare e karakteristikës së rajonit

Treguesit e përfitimeve

Rezultatet e cilësisë nga shërbimet bashkiake të ofruara për përdoruesit në kontekstin e zbatimit të planit të veprimit të Bashkis mund të maten nga këta tregues. Me këtë mënyrë matet ndryshimi i situatës në dobi të përdoruesve. Forma e përgjithshme e këtyre treguesve është:

Vlera përfundimtare e një karakteristike të përdoruesve

Vlera fillestare e karakteristikës së përdoruesve

Për shembull,

- Rritje e të ardhurave të fermerëve
- Rritje e vlerës së pasurisë së patundshme në një lagje

Në disa raste, përfitimet maten përmes numrit të përdoruesve përfitues. Forma e përgjithshme e këtyre treguesve është:

- Numri i përdoruesve të përfituar
- Numri total i përdoruesve

Për shembull, përqindja e të trajnuarve që kanë gjetur punë pas një programi trajnimi të organizuar nga bashkia.

Treguesit e kënaqshmërisë të përfituesve

Këta tregues masin shkallën e kënaqësisë së përfituesve (përdoruesve dhe jo përdoruesve) të shërbimeve bashkiake të ofruara. Përlllogaritja e treguesve do të bëhet nga të dhënat e mbledhura përmes anketave periodike të vlerësimit të përfituesve.

Numri i përfituesve të kënaqur

Totali i përfituesve

Treguesit e shpërndarjes së daljeve të aktiviteteve tek përfituesit

Këta tregues matin shkallën e shpërndarjes së daljeve të aktiviteteve në mesin e grupeve të ndryshme sociale ose gjeografike të pranuesve (p.sh. në njësitë administrative). Me rëndësi të veçantë është shpërndarja e daljeve në grupet e pafavorizuara të popullsisë (me të ardhura të ulëta, të papunë, të moshuar, etj.). Për shembull, "Numri i përdoruesve të pafavorizuar/Numri i individëve të pafavorizuar"

Treguesit e aktiviteteve dhe shërbimit të qytetarit

Përshtatshmëria, cilësia, niveli i shërbimit të qytetarit, si dhe efikasiteti i aktiviteteve të kryera nga Bashkia maten nga treguesit e aktiviteteve dhe shërbimit të qytetarit.

Treguesit e përshtatshmërisë sasiore të aktiviteteve

Korrelacioni i sasisë së mallrave të prodhuara ose numrit të shfrytëzuesve të shërbyer me kërkesën, me qëllim për të vlerësuar përshtatshmërinë e shërbimeve të ofruara, bëhet duke përdorur treguesit e mjaftueshmërisë sasiore të aktiviteteve.

Për shembull, numri i fëmijëve parashkollorë të shërbyer nga kopshti në raport me numrin e kërkesave.

Treguesit e përdorimit të shërbimeve nga përfituesit

Shkalla e përdorimit (shfrytëzimi) të shërbimeve të ofruara nga përfituesit përlllogaritet me treguesit e përdorimit të shërbimeve nga marrësit e shërbimit.

Forma e përgjithshme e këtyre treguesve është:

Numri i përdoruesve (marrës të shërbyer)

Totali i marrësve

Për shembull, numri i të moshuarve të shërbyer nga një strukturë.

Tregues të cilësisë dhe shërbimit ndaj qytetarit

Këta tregues maten karakteristikat e ndryshme të punëve/shërbimeve të ofruara dhe të proceseve të tyre të prodhimit, p.sh. koha e shërbimit, qasja, saktësia dhe besueshmëria, thjeshtësia e procedurave, ankesat e përdoruesve etj.

Më konkretisht, sipas karakteristikave cilësore të punëve/shërbimeve të ofruara mund të përlogariten madhësi të ndryshme, njohuritë e të cilave do të mund të kontribuojnë në përmirësimin e shërbimeve të ofruara nga Bashkia. Për shembull:

Koha e shërbimit

- Koha mesatare e dorëzimit të produktit të një shërbimi bashkiak (p.sh. leje ndërtimi, lëshimi i certifikatave të ndryshme, dokumenteve, etj)
- Koha mesatare e reagimit të shërbimeve ndaj kërkesave të qytetarëve për informata të ndryshme
- Koha mesatare e përgjigjes për ankesa mbi dëmtime ose probleme të funksionimit të rrjeteve, rrugëve
- Koha mesatare e reagimit në rast emergjence (borë, përmbytje, tërmete, etj)
- Koha mesatare e pritjes në radhë
- Dorëzimi në kohë i një projekti

Aksesueshmëria

- Orari i funksionimit të një shërbimi brenda 24 orëve dhe javës.
- Përqindja e përdoruesve që jetojnë në një zonë shërbimi të caktuar ose që kanë nevojë për një kohë të caktuar për të arritur pikën e shpërndarjes së shërbimit duke përdorur një mjet të caktuar të transportit.
- Saktësia dhe besueshmëria
- Përqindja e përgjigjeve të pasakta në informacionin e dhënë qytetarëve
- Përqindja e gabimeve në certifikatat, dëshmitë, dokumentet e ndryshme
- Numri i thirrjeve për shkak të dështimeve të rrjeteve të ndryshme, projekteve, instalimeve

- Thjeshtësia e procedurave
- Numri i kontakteve të nevojshme që duhet të kryejë qytetari me departamente ose punonjës të ndryshëm për të trajtuar një rast
- Numri i takimeve të nevojshme të qytetarëve në Autoritetet Lokale
- Numri i procedurave administrative të proceduara me telefon ose me e-mail ose faks

Ankesa të përdoruesve

Numri i përdoruesve me ankesa

Totali i përdoruesve

(Tek treguesi mund të kryhet qasje analitike duke dalluar ankesat sipas kategorive të tilla si jo-shërbimi, koha e gjatë e pritjes, sjellja e keqe e punonjësve etj. ose për shërbim të Autoriteteve Lokale)

Treguesit e efikasitetit (ekonomisë dhe produktivitetit) të aktiviteteve

Këta tregues matin sasinë e burimeve njerëzore dhe materialeve të shpenzuara për prodhimin e mallrave/shërbimeve ose matin koston e prodhimit të mallrave/shërbimeve të Autoriteteve Lokale.

- Treguesit e infrastrukturës njerëzore dhe logjistikës
- Këta tregues i referohen rezultateve të menaxhimit të burimeve të Autoriteteve Lokale dhe në varësi nga lloji i burimeve, ndahen në:
- Tregues të burimeve njerëzore (stafi civil dhe nëpunësve të shërbimit)
- Tregues të kompjuterizimit
- Tregues të automjeteve dhe pajisjeve elektronike,
- Tregues të objekteve të ndërtimit

Shembull treguesish

Tregues personeli

- Totali i personelit/popullsisë së rajonit të Bashkisë
- % e mbulimit të vendeve organike bosh të çështjeve ekonomike dhe tregtare
- Përqindja e nëpunësve me arsim të lartë universitar
- Numri i orëve për person të trajnimit për çdo vit

Tregues të kompjuterizimit

- Numri i përdoruesve të PC/totali i personelit që punojnë në zyra
- Përqindja e përdoruesve të PC deri në tre vjet
- Operacione të kompjuterizuara/totali i operacioneve që mund të kompjuterizohen

Tregues të menaxhimit të automjeteve

- Mosha mesatare e çdo automjeti
- Automjete të reja – automjete të larguara/Totali i automjeteve

Tregues financiaro-ekonomik

Për matjen e rezultateve ekonomike përdoren:

- Tregues të ardhurash - shpenzimesh (Treguesit e strukturës dhe zhvillimit në afat kohor të të ardhurave dhe shpenzimeve, Tregues të kohezionit të ardhurave dhe shpenzimeve)
- Treguesit e buxhetit - raportimit (Treguesit e divergjencave midis shifrave financiare të buxhetuara dhe përmasave financiare të raportuara)
- Treguesit e likuiditetit
- Treguesit e huasë
- Treguesit e investimeve

Shembuj të treguesve ekonomikë

- Totali i të Ardhurave të Zakonshme / Totali i të Ardhurave
- Hyrjet e rregullta / Të ardhurat totale
- Kostoja totale e stafit / shpenzimet totale

- Shpenzimet për investimet / Shpenzimet totale
- Shpenzimet për amortizimin / Të ardhurat e përgjithshme të rregullta
- Të ardgzra të arkëtuara / Të ardhura të vërtetuara

Treguesit e daljeve dhe hyrjeve

Monitorimi i zbatimit të veprimeve të programit operativ kërkon krijimin e treguesve për hyrjet dhe daljet e veprimeve.

Treguesit e hyrjeve dhe të daljeve:

Përmasa sasiore që matin progresin e një veprimi duke matur hyrjet e prodhuara ose daljet (burimet) të konsumuara për zbatimin e veprimit, gjatë një periudhe kohore. Përdorimi i këtyre treguesve synon kryerjen e kontrollit nëse veprimet e programit po zbatohen në mënyrë korrekte, dmth. nëse prodhohet sasia e dëshiruar e daljeve (mallrave dhe shërbimeve) në kohën e duhur dhe me kosto të ulët.

Programi zbatohet përmes programit vjetor të veprimit të Bashkisë dhe personave juridikë të saj të mbikëqyrjes.

Daljet janë rezultatet operacionale të funksionimit të një bashkie, e cila në fillim të çdo viti duhet të kuantifikohen dhe të pasqyrohen në planin vjetor të veprimit të bashkisë (objektiva operacionale).

Treguesi më i shpeshtë i të hyrjeve janë shpenzimet e zbatimit të një veprimi, të cilat në fillim të çdo viti duhet të përlogariten dhe të pasqyrohen në buxhetin e bashkisë.

Treguesit e efikasitetit dhe efektivitetit

Si efektivitet përcaktohet arritja e objektivave specifike dhe të paracaktuara dhe si efikasitet përcaktohet maksimizimi i rezultateve nga veprimet e Bashkisë me burimet e dhëna.

Me synim të vlerësohet efektiviteti dhe efikasiteti i aktiviteteve të bashkisë, treguesit e hyrjeve, daljeve rezultateve për të zhvilluar tregues efikasiteti dhe efektiviteti vlerësohen me këtë mënyrë:

Efikasiteti

Forma e përgjithshme e treguesve të efikasitetit është:

Përmasa të realizura të daljeve ose rezultateve

Përmasa të realizura të daljeve apo rezultateve

Me treguesit e efektivitetit, gjejnë përgjigje pyetjet e mëposhtme:

-Çfarë kemi arritur në lidhje me qëllimet (rezultatet e dëshiruara)

-Çfarë kemi arritur në lidhje me veprimet (daljet e planifikuara)

Efektiviteti

Forma e përgjithshme e treguesve të efektivitetit është:

Përmasat e realizura të daljeve apo rezultateve të kostos, bvrime ose koha e shpenzuar për prodhimin e daljeve apo rezultateve

Me treguesit e efektivitetit gjejnë përgjigje pyetjet e mëposhtme:

- Sa njerëz dhe burimet materiale u konsumuan për të siguruar dalje
- Si u formësua kostoja për njësi daljeje?
- Çfarë kemi arritur në lidhje me afatet kohore për zbatimin e veprimeve

Duke përfunduar këtë kapitull, gjykohet të theksohet se të gjithë treguesit e mësipërm të rezultateve dhe të zbatimit (daljet) përbëjnë propozim dhe treguesit që përfundimisht do të përdoren për të monitoruar objektivat strategjike të përcaktuara, por edhe për efektivitetin e shërbimeve bashkiake do të përcaktohet me vendim të autoriteteve bashkiake, siç edhe parashikohet.

Në lidhje me vlerat e synuara, gjithashtu do të përcaktohen me të njëjtën vendim të autoriteteve, të cilat duhet të jenë subjekt i monitorimit të vazhdueshëm të Zyrës së Pavarur për Planifikimin, Zhvillimin, Efikasitetin dhe Cilësinë. Për përcaktimin më të saktë të vlerës së synuar, do të duhet të përcaktohen vlerat bazë, kur kjo është e mundur.

Shkalla e zbatimit do të përbëjë një rast rishikimi të vlerave, pasi do të duhet të përmbushin kushtet reale që mbizotërojnë si në mjedisin e brendshëm (shërbime) të bashkisë ashtu edhe në ambientin e jashtëm (komuniteti lokal).

Në këtë pjesë mblidhen dhe përcaktohen kushtet bazë të përdorura dhe kanë të bëjnë me përpilimin e treguesve për monitorimin e treguesve të programit të bashkisë.

- Rajoni i bashkisë

Njësia gjeografike e kufizuar që përbën territorin rajonal të Bashkisë.

- Zhvillimi lokal

Përmirësimi i karakteristikave të rajonit të bashkisë (natyrore, të banimit, ato sociale, kulturore dhe ekonomike) me qëllim përmirësimin e mirëqenies dhe cilësisë së jetës së banorëve të zonës.

- Shërbimet bashkiake

Njësitë administrative të mekanizmit zyrtar të një bashkie dhe personave juridikë të saj, që janë përgjegjës për zbatimin e planeve të veprimit të programit operativ. Shërbimet e bashkisë dhe të personave të saj juridikë ndahen dhe dallohen shërbime kryesore dhe shërbime mbështetëse.

Kryesore, janë shërbimet përmes të cilave ushtrohen përgjegjësitë e bashkisë. Shërbimet kryesore janë të ndara në shërbime horizontale dhe shërbime vertikale.

Vertikale janë shërbimet kryesore përmes të cilave ushtrohen përgjegjësitë e bashkisë në një fushë tematike të zhvillimit lokal. Shërbimet vertikale prodhojnë shërbime dhe mallra publike për të përmbushur nevojat e përfituesve, me qëllim final zhvillimin e një sektori të aktivitetit në bashki (p.sh. shërbimet sociale, mbrojtja e mjedisit, punësimi etj.).

Horizontale, janë shërbimet kryesore nëpërmjet të cilave ushtrohen përgjegjësitë e përgjithshme të bashkisë. Këto shërbime u drejtohen të gjithë qytetarëve në përgjithësi dhe janë horizontale në kuptimin e përfshirjes së tyre në të gjitha fushat e aktiviteteve të rajonit (p.sh. shërbimi administrativ për qytetarët, policia bashkiake, mbrojtja civile)

Mbështetëse, janë shërbimet që mbështesin funksionimin e shërbimeve kryesore të Bashkisë dhe organeve administrative (p.sh. Shërbimi Financiar, Shërbimi Ligjor, Shërbimi i IT, Shërbimi i Programimit). Roli i tyre është të sigurojnë burime (p.sh. të ardhurat, materialet, pajisjet, personeli, informacioni, njohuritë) dhe të ofrojnë shërbime mbështetëse (p.sh. menaxhimi i personelit, menaxhim ekonomik, furnizime materiale dhe pajisjesh, mbështetje administrative, mbështetje ligjore, dokumentim informacioni etj.)

- **Marrësit e shërbimeve**

Janë grupet e synuara të aktiviteteve të shërbimit, për të cilat do të lindin përfitime të drejtpërdrejta ose të tërthorta (përfituesit).

Marrësit të shërbimeve kryesore janë ndarje territoriale të zonës së bashkiaë (njësi bashkiake, lagje të një qyteti) ose grupe socio - ekonomike të popullsisë (të rinjtë, të rriturit, të moshuarit, fermerët) ose grupe të aktorëve dhe organeve lokale.

Shërbimi horizontal i shërben qytetarëve në shërbimet e përgjithshme dhe mbështetëse dhe shërbimet mbështetëse i shërbejnë organeve drejtuese dhe gjithë shërbimeve bashkiake (marrës të brendshëm).

- **Entitete Juridike të bashkisë**

Entitetet juridike të së drejtës publike dhe institucionet bashkiake, sipërmarrjet publike, sipërmarrjet private bashkiake të së drejtës private dhe shoqëritë anonime bashkiake

- **Ambienti i brendshëm**

Karakteristikat funksionale, organizative dhe ekonomike të një bashkie dhe të personave të saj juridike si organizata. Mjedisi i brendshëm përshkruhet dhe vlerësohet në seksionet e mëposhtme:

Aktivitete dhe procedura funksionimi

Organizimi dhe Partneritetet

Burimet njerëzore dhe infrastruktura e logjistikës

Ekonomike

- **Zhvillimi i brendshëm**

Përmirësimi i karakteristikave të mjedisit të brendshëm të Bashkisë dhe subjekteve të tij juridike, me qëllim përmirësimin e efikasitetit, efektivitetit dhe legjitimitetit të funksionimit të tyre.

- **Efikasiteti**

Kriter për vlerësimin e funksionimit të një bashkie, që vlerëson se sa daljet dhe rezultatet e veprimit të Bashkisë devijojnë nga objektivat e përcaktuara në Programin Operacional. Me fjalë të tjera, efikasiteti vlerëson përshtatshmërinë dhe cilësinë e daljeve, si edhe rezultatet (përfitimet) të krijuara nga veprimi i bashkisë.

- Efektiviteti

Kriteri për vlerësimin e funksionimit të një bashkie, i cili vlerëson nëse veprimet e bashkisë japin maksimumin e mundshëm të rezultatit me koston minimale të mundshme dhe në kohën minimale të mundshme.

- Legalizimi

Kriteri për vlerësimin e funksionimit të bashkisë, i cili vlerëson objektivat e bashkisë në lidhje me nevojat, vlerat dhe pritjet e të gjithë atyre që janë të përfshirë në mjedisin e jashtëm dhe të brendshëm të bashkisë.

Në mënyrë që të sigurohet legjitimiteti i funksionimit të një bashkie, kërkohet një qeverisje lokale e hapur, e përgjegjshme, transparente, pjesëmarrëse dhe e ndershme.

- Vlerësimi i situatës aktuale

Një proces në të cilin identifikohen karakteristikat pozitive dhe negative të zonës dhe mjedisit të brendshëm të një bashkie, së bashku me identifikimin e faktorëve pozitivë dhe negativë të mjedisit të jashtëm.

Vlerësimi i situatës identifikon:

Problemet: Karakteristikat e zonës dhe mjedisit të brendshëm të bashkisë, të cilat vlerësohen negativisht pasi ato janë pengesa për përmbushjen e misionit të bashkisë

Mundësitë: Karakteristikat e zonës dhe mjedisit të brendshëm të bashkisë, të cilat vlerësohen pozitivisht, sepse nëse ato përdoren ato do të lejojnë që Bashkia të kryejë më mirë veprimtarinë e saj

Vlerësimi i situatës së mjedisit të jashtëm identifikon Mundësitë dhe Rreziqet ose Kufizimet.

Shanset: faktorët, kushtet, tendencat dhe zhvillimet në mjedisin e jashtëm që vlerësohen pozitivisht, sepse nëse ato përdoren, ato do të lejojnë bashkinë të kryejë më mirë veprimtarinë e vet

Kufizimet ose rreziqet: faktorët, kushtet, tendencat dhe zhvillimet në mjedisin e jashtëm që vlerësohen negativisht si pengesa ose kërcënime për përmbushjen e misionit të bashkisë

- Mjedisi i jashtëm

Totali i faktorëve ekonomike, teknologjike, sociale dhe politike në nivel rajonal, prefektural, kombëtar dhe ndërkombëtar që ndikojnë në zhvillimin e rajonit dhe mjedisin e brendshëm të bashkisë.

- Çështjet kritike

Problemet e pakta në numër dhe (të rëndësisë strategjike) të rëndësishme të rajonit të dhe mjedisin e brendshëm të bashkisë, të cilat duhet të përballojë bashkia në periudhën e ardhshme, duke përfituar nga mundësitë dhe shanset e ofruara. Nga ana tjetër, çështjet kritike janë mundësitë dhe shanset e rëndësishme që Bashkia duhet të përdorë në periudhën e ardhshme për të adresuar problemet dhe pengesat.

Çështjet kritike lindin nga vlerësimi i situatës aktuale të zonës dhe mjedisit të brendshëm të Bashkisë dhe dallohen në çështjet e zhvillimit lokal dhe çështjeve të zhvillimit të brendshëm.

- **Strategjia**

Një grup koherent i objektivave të përgjithshme dhe politikave të veprimit të hartuara për të përmbushur misionin dhe për të arritur vizionin e bashkisë. Formimi i një strategjie të qytetit do të thotë:

(A) identifikimi i çështjeve kritike të zhvillimit lokal me të cilat ballafaqohet bashkia (objektivat e përgjithshme të zhvillimit lokal) dhe

B) zhvillimin dhe krijimin e zgjedhjeve të duhura të brendshme strategjike që do të sigurojnë një qasje të suksesshme të përgjithshme në objektivat e mësipërme lokale të zhvillimit (veprim dhe politikat e përgjithshme objektivave të zhvillimit të brendshëm).

Strategjia është korniza për hartimin e planeve të veprimit dhe duhet të jetë në përputhje me misionin, vizionin dhe parimet e funksionimit dhe qeverisjes së bashkisë.

- **Objektivat e përgjithshme**

Ndryshimet e vazhdueshme në situatën aktuale të zonës dhe mjedisit të brendshëm të bashkisë, me qëllim përmbushjen e misionit dhe arritjen e vizionit të bashkisë.

Ato korrespondojnë me çështjet kritike që organet qeverisëse vendosin të trajtohen nga bashkia gjatë katër viteve të ardhshme dhe janë të specializuara me qëllim identifikimin e objektivave specifike të një plani veprimi.

Për të arritur një objektiv të përgjithshëm caktohet departamenti përkatës, i cili harton planin përkatës të veprimit.

Në varësi të qëllimit të tyre, objektivat e përgjithshëm dallohen nga objektivat e përgjithshme të zhvillimit lokal dhe objektivat e përgjithshme të zhvillimit të brendshëm.

Në varësi se sa shërbime vertikale janë të përfshira në arritjen e tyre, qëllimet e përgjithshme të zhvillimit lokal dallohen në sektoriale dhe ndër - sektoriale.

Objektivat e përgjithshme relevante janë grupuar në prioritete - Masa dhe masat e ndërlidhura janë grupuar në prioritete më të përgjithshme - Akse.

Objektivat e përgjithshme, Masat dhe Akset përbëjnë një tabelë hierarkike (pema e prioriteteve), në të cilën bëhet specializimi gradual i misionit dhe vizionit të Bashkisë

- **Qëllimet sektoriale**

Objektivat e përgjithshme të zhvillimit lokal që korrespondojnë me objektin e një shërbimi vertikal, i cili është përgjegjës për arritjen e tyre dhe rrjedhimisht për përgatitjen e planit përkatës të veprimit.

- Qëllimet ndër - sektoriale

Objektivat e përgjithshme të zhvillimit lokal, për arritjen e të cilave kërkohet koordinimi i veprimit të dy ose më shumë shërbimeve vertikale ose mundësisht strukturave të tjera jashtë bashkisë. Objektivat ndërsektoriale kanë të bëjnë me çështje shumë të rëndësishme që shkojnë përtej kompetencave të departamenteve individuale të Bashkisë. Ata gjithashtu mund të tejkalojnë kompetencat e Bashkisë, sepse Autoritete Lokale kanë përgjegjësi të kufizuara ose nuk ekzistojnë në këtë çështje.

- Veprime politike

Udhëzime të përgjithshme drejtuese, orientojnë ose kufizojnë vendimet operative të drejtorive gjatë përzgjedhjes së veprimeve të planeve të veprimit. Ato janë formuluar në seksionet e mëposhtme:

Aktivitete dhe procedura funksionimi

Organizim dhe Partneritet

Burimet njerëzore dhe infrastruktura e logjistikës

Ekonomike

- Plani i veprimit

Një grup koherent i objektivave dhe veprimeve që synojnë arritjen e një objekti të përgjithshëm. Një plan veprimi përfshin:

(a) objektivat që lidhen me përmbushjen e nevojave të përfituesve dhe zhvillimin e brendshëm të shërbimit që është përgjegjës për objektivin e përgjithshëm, (b) veprimet e grupuara në modulet e mëposhtme:

Aktivitete dhe procedura funksionimi

Organizim dhe Partneritete

Burimet njerëzore dhe infrastruktura e logjistikës

Ekonomike

- Qëllimet

Përshkruajnë rezultatet e pritshme të një plani veprimi dhe lidhen me përmirësimet në situatën e përfituesve ose me përmirësimet e situatës së shërbimit kompetent (objektiva të zhvillimit të brendshëm).

- Veprimi

Totali i veprimeve të kryera nga shërbimet ose organet e menaxhimit të bashkisë, konsumojnë burime (hyrje) dhe prodhojnë dalje, të cilat synojnë arritjen e një ose më shumë objektivave të një plani veprimi.

Veprimet ndahen në funksione dhe projekte domethënë veprime vazhdimisht të përsëritura, me një kohë fikse të fillimit dhe fundit të zbatimit.

Veprimet e një plani veprimi duhet të jenë në përputhje me politikat e veprimit.

- Veprimet

Komponentët e një veprimi (operacioni ose projekti).

- Funksionimi

Veprimtari e vazhdueshme përsëritëse të departamenteve ose organeve administrative të një bashkie, që zbatohet përmes një sërë veprimesh.

Operacionet e vazhdueshme mund të përfshijnë: a. Funksionet kryesore b. Funksionet mbështetëse,

Veprimet individuale të një funksioni mund të grupohen në procese që janë pjesë të dallueshme të objektit të përgjithshëm të funksionit.

- Procedura

Një rend i veprimeve vazhdimisht të përsëritura (njerëzore ose mekanike) që përbëjnë pjesë të dallueshme të objektit të përgjithshëm të një operacioni.

- Hyrjet

Janë faktorët produktiv (burimet) që konsumohen për zbatimin e një veprimi gjatë një periudhe të caktuar kohe.

- Daljet

Produktet që prodhohen nga një veprim i shërbimeve dhe organeve administrative të Autoriteteve Lokale, në një periudhë të caktuar kohore.

Ato mund të jenë produkte me natyrë fizike (siç janë rrugët, uji i pijshëm) ose ofrimi i shërbimeve të paprekshme për lokale (p.sh. teatri) ose vendimmarrja dhe prodhim i rregullorëve.

- Rezultatet

Ndryshimet e kryera të karakteristikave të përfituesve, shërbimeve, zonës dhe mjedisit të brendshëm të bashkisë për shkak të zbatimit të një ose më shumë veprimeve të EP. Rezultatet krahasohen me objektivat e përgjithshme dhe specifike të EP për të vlerësuar efektivitetin e veprimit të Bashkisë.

